WERNER STEINBERG

pălăria comisarului

WERNER STEINBERG

Pălăria comisarului

În româneşte de Despina Michaela Bogza

Editura Univers
Bucureşti – 1970

Cuprins

CAPITOLUL ÎNTÂI_____4
CAPITOLUL DOI_____23
CAPITOLUL TREI_____52
CAPITOLUL PATRU_____74
CAPITOLUL CINCI_____118
CAPITOLUL ŞASE_____147
CAPITOLUL ŞAPTE_____173
CAPITOLUL OPT_____184
CAPITOLUL NOUĂ_____204
CAPITOLUL ZECE_____226
CAPITOLUL UNSPREZECE_____251
CAPITOLUL DOISPREZECE_____293

CAPITOLUL ÎNTÂI

1

Pietrişul umed se auzea scrâşnind. Ucigaşul îşi dădu seama de asta şi făcu un pas într-o parte pe iarbă. Se opri o clipă, privi în jur şi constată mulţumit, că urmele se şterg repede sub ploaia necontenită.

În timp ce-şi văzu mai departe de drum, întinse mâna dreaptă pentru a scoate revolverul vârât în buzunarul hainei. Răceala metalului nu-l nelinişti. Se apropie fără să şovăie de vilă; fereastra largă de la parter era deschisă. Ajuns acolo, se asigură cu o privire rapidă că n-a fost observat şi se aplecă puţin înainte.

Silueta din cameră nu se distingea prea bine. Omul părea să caute ceva pe birou. Cu mâna stângă, ucigaşul împinse şi mai mult canatul ferestrei deschise pe jumătate. Zgomotul iscat abia se auzi. Fu însă de ajuns ca să atragă atenţia bărbatului din cameră. Acesta se îndreptă de spate şi întoarse capul spre fereastră.

Ucigaşul nu şovăi. Scoase din buzunar revolverul şi trase.

Detunătura răsună scurt şi puternic, dar în clipa aceea ucigaşul se gândi că va fi înghiţită de zgomotul ploii.

Asta îi trecu prin minte în fracţiunea de secundă, până ce omul din cameră se prăbuşi fără zgomot.

2

Abia când o frunză umedă şi cafenie de pe aleea de castani, peste care se aşternea toamna, plesni ca o palmă pe parbriz, doctorul Walter Marahn îşi dădu seama de pericolul mare ce-l pândea: prin rotocolul de geam curăţat, pe care picioruşul ştergătorului zvâcnea răzând pulberea fină a ploii, descoperi stratul periculos de frunze putrezite, de coji crăpate de castană şi fructe cafenii strălucitoare, amestecate în noroiul de pe drum.

Atent, micşoră viteza, ridică uşor piciorul de pe acceleraţie, privind cu grijă cadranul pe care indicatorul roşu aluneca încetişor înapoi de la o sută zece, oscilă neliniştit la nouăzeci, fiindcă maşina derapase, apoi vitezometrul continuă să coboare într-una.

În timp ce Marahn reluă prudent cursa, apăsând treptat pe acceleraţie, îşi dădu deodată seama că fugise ca un ucigaş – inconştient, sufocat de teama a nu fi prins. Fruntea îi era acoperită cu broboane de sudoare.

Voise să ucidă – e adevărat. Dar nu-şi socotise fapta drept o crimă, ci, hai să zicem, drept o execuţie a unui condamnat – şi anume a unuia condamnat pe drept.

În timp ce motorul bâzâia liniştit, iar Marahn nu-şi putea găsi totuşi calmul obişnuit al conducătorului sigur de el, se întoarse cu gândul şi înţelese că de fapt s-a purtat ca un ucigaş, chiar mai *înainte* de a trage.

Faptele s-au petrecut aşa cum le plănuise – a oprit

maşina la câteva sute de metri de casă, înainte de curba şoselei, s-a îndreptat spre vila condamnatului cu pasul domol al celui ce se plimbă, adâncit parcă în gânduri, a zăbovit să şteargă cu vârful arătătorului picăturile de ploaie de pe marginea de aramă a porţii. Nici gesturile acestea n-au fost făcute accidental, ci pentru a păstra aparenţa de nevinovăţie, de simplă întâmplare, dacă ar fi fost observat de victimă.

Dar când a împins poarta şi a constatat că nu era zăvorâtă, cum se temuse, s-a schimbat cu totul; a aruncat în grabă o privire iscoditoare peste umăr, ca să se asigure că nu l-a văzut nimeni, inima a început să-i zvâcnească, a pornit cu paşi mici şi grăbiţi iar când pietrişul umed a scrâşnit sub tălpi, s-a speriat cumplit.

A păşit alături pe iarba umedă şi moale, dar foşnetul ei uşor i-a provocat altă spaimă. S-a aplecat involuntar, căutând cu ochi neliniştiţi un tufiş unde să se ascundă. Simţise o sudoare rece la subsuori, simţise cum îi alunecă pe piele, picătură cu picătură.

Metalul rece al revolverului din buzunarul hainei, încleştat în mâna dreaptă, l-a îmboldit însă: a ajuns nemaipomenit de repede lângă fereastra întredeschisă, a mai împins-o puţin în lături cu stânga, înainte de a trimite glonţul în camera slab luminată.

Numai ploaia uşoară care cădea necontenit i-a dat puterea să fugă, gândind că zgomotul ei continuu şi molcom va înnăbuşi repede detunătura scurtă şi răsunătoare.

Dar a rupt-o la fugă, a fugit în salturi mari, aplecat înainte, iscodind în toate părţile. Ajuns la poarta grădinii, l-a înspăimântat propria-i goană, înfricoşat la gândul că va atrage atenţia prin purtarea lui

neobişnuită, aşa că şi-a încetinit mersul. Abia atunci a observat cât de silit şi ţeapăn păşea.

Nici nu s-a aşezat bine în maşină, că a şi pornit-o cu brutalitate, accelerând nebuneşte, până ce, în sfârşit, l-a dezmeticit frunza aceea palmată şi cafenie de castan.

Marahn se ruşină: ceea ce trebuia să însemne ducerea la îndeplinire a unei sentinţe, i se părea acum pur şi simplu un asasinat mişelesc.

Văzu în faţa ochilor cum avea să arate obrazul soţiei sale, Margit, când, peste câteva minute, îi va spune – îl văzu cum se crispează de ură şi scârbă.

3

Margit Marahn stătea la fereastra micuţei lor vile care, aşezată în afara orăşelului, era ascunsă între două coline. Un ochi de arhitect priceput alesese bine locul; deşi retrasă, avea o vedere largă asupra văii de-a lungul căreia şerpuia şoseaua. Proprietatea era apărată de nepoftiţi printr-un grilaj de fier forjat, însă o dată intrat, te găseai în faţa unei peluze englezeşti întinsă şi îmbietoare, arătând acum, ce-i drept, cam zbârlită, ca blana unei javre plouate.

Femeia stătea nemişcată, privind prin perdeaua fumurie a ploii; dar era nerăbdătoare şi mânioasă.

Bărbatul ei ştia doar cu precizie că la acest ceas se pregătea să plece, şi mai ştia şi unde; îi spusese azi-dimineaţă, iar el clătinase din cap cu faţa împietrită şi cenuşie, aşa cum obişnuia să facă în ultimii trei ani, când îi spunea asemenea lucruri.

Deşi îşi dădea seama cât e de nedreaptă, ba chiar că întrecea măsura, se înfuriase că o împiedica să fie

punctuală – ştiind bine ce mult preţ pune ea pe asta.

Era medic, e adevărat – obligat să vină în ajutorul pacienţilor oricând îl chemau – ba trebuia să răspundă la solicitările lor chiar dacă-l deranjau fără motiv cu tot felul de fleacuri; avea patruzeci de ani, trebuia să se gândească la o clientelă stabilă. Dar asta era greu, căci vilegiaturiştii care frecventau băile Berneck în timpul verii nu mai reveneau niciodată, iar localnicii ţineau la tradiţie, una dintre tradiţii fiind bătrânul şi bărbosul doctor Rübeland.

Margit Marahn îşi ţuguie buza de jos; uitându-se la ceasul de mână, simţea cum îi creşte furia. Acum cinci ani, nimeni n-ar fi bănuit că se va întâmpla aşa. Atunci soţul ei renunţase la postul de medic balneolog într-o clinică din Bayreuth, fiindcă voise să cumpere vilişoara asta – care o încântase nemaipomenit de mult pe ea – dar acum îşi dădea seama că pentru a-i face pe plac soţiei, pe care o iubea şi care tocmai atunci împlinise douăzeci şi unu de ani, renunţase nu numai la postul său. Amândurora li se păruse că vor putea trăi aici ca într-o ţară de vis – şofranul smălţuia vesel iarba când vizitaseră vila în acel început de primăvară.

Până acum trei ani...

Răsuflă uşurată: pe coasta drumului sosea încet un Opel Rekord arătos.

Când bărbatul ei coborî ca să deschidă poarta, Margit Marahn porni cu paşi repezi spre vestibul, îşi îmbrăcă haina şi-şi examină faţa în oglindă: o faţă tânără, cu părul negru revărsat peste obraji şi pieptănat lins în jos, încât ochii căprui ieşeau şi mai mult în evidenţă.

Auzind la uşă paşii uşori ai soţului, îşi întoarse faţa de la oglindă şi-şi încheie haina. Apoi îl zări în prag,

înalt şi slab, cu obrajii căzuţi şi părul umed, privind-o cu ochii lui cenuşii, neclintit, mişcându-şi doar buzele, fără să spună nimic.

Atunci Margit zise:

— Aşa. În sfârşit, ai venit! Acum plec eu.

Lui Marahn îi reveni glasul şi spuse:

— Brumerus e mort, şi rămase pe loc, înalt şi slab, cu obrajii căzuţi şi părul tare încărunţit.

Margit simţi că i se scurge sângele din obraz. Întrebă cu glas strident:

— Ce spui? Ce spui?

— Da, răspunse Marahn, Brumerus e mort. L-am împuşcat.

Şi continuă să rămână locului.

4

Îl cunoscuseră pe Brumerus la Bayreuth, în urmă cu aproape trei ani. Se duseseră acolo ca să se uite la vitrine – pasiune căreia tânăra femeie se deda cu o încântare de adolescentă – apoi luaseră masa, seara, la „Goldene Klause”. Serile acestea, în care mâncau în localuri discrete, erau pentru ei, încă dinainte de căsătorie, un joc de îndrăgostiţi, ea făcând pe tânăra doamnă răsfăţată, iar el pe cavalerul atent. Noaptea, târziu, când se întorceau în vilişoara lor, se comportau ca o tânără pereche care abia se cunoscuse.

Fără să-şi dea seama, umpleau cu asta un gol, o prăpastie, un vid. Din cauza profesiei de medic, a luptei neîntrerupte ca să-şi extindă clientela, în unele seri era complet epuizat şi nu izbutea decât să citească în fugă ziarele, să se uite cu mintea aiurea la

televizor, să se distreze răsfoind o carte poliţistă; nu mai era chip să se cufunde în lecturi de specialitate şi nici nu mai picta duminicile, aşa cum obişnuia cu atâta ardoare în tinereţe. În schimb soţia era tânără şi frumoasă şi nimic altceva, rolul de gospodină şi de soţie i se părea un fel de amuzament, îndeplinit, e drept, cu graţie şi drăgălăşenie. Dar de muncit cu adevărat nu muncea; pajiştea o îngrijea un grădinar invalid, treaba propriu-zisă de gospodărie o făcea o menajeră, pe care, în cercul prietenelor ei, Margit o înnobila cu titlul de administratoare.

Şi nici copii n-aveau.

Nu se certaseră niciodată, dar simţeau amândoi cum zilele şi săptămânile treceau pe dinaintea lor, scurgându-se în gol, presimţeau că-i pândea primejdia acelui viitor îndepărtat în care vor trebui să recunoască în ce măsură şi-au irosit viaţa. Doctorul Marahn încerca să ocolească realitatea, ocupându-se şi mai mult de treburile profesionale şi discutând mai des şi mai aprins cu agentul de bursă.

I se părea că, asemenea unui om de afaceri, poate citi cum, din câştigul tot mai mare realizat de pe urma clientelei, creşte şi el în importanţă. La rândul ei şi Margit fu cuprinsă de un fel de febră a cumpărăturilor; achiziţiona pentru ea şi pentru casă orice obiect la modă, şi îl arunca cu nepăsare de îndată ce i se părea că altceva e mai modern. Ce-i drept, agitaţia asta inutilă era oarecum îndreptăţită, pentru că pacienţii cu greutate şi colegii cei mai importanţi, împreună cu soţiile lor, erau oaspeţii casei, iar reuşita prezentată cu atâta ostentaţie îl împingea pe Marahn spre noi succese – nu pe deplin justificate – al căror răsunet atrăgea alţi pacienţi bogaţi.

Poate că circuitul acesta ar fi continuat la nesfârşit, deoarece Marahn se gândea să deschidă o clinică particulară în frumoasa localitate Berneck – sau mai degrabă în regiunea muntoasă din vecinătate. Fiind uşor accesibilă datorită autostrăzii, conta pe o afluenţă foarte mare. Cam aşa s-ar fi desfăşurat lucrurile, dacă n-ar fi apărut Brumerus.

Şedea la masa pe care Marahn o rezervase pentru el şi pentru soţia lui. Când oberchelnerul îi condusese acolo, Marahn se arătase nemulţumit, dar Brumerus voise să se se retragă cu o politeţe atât de desăvârşită şi se dovedise în asemenea măsură om de lume, încât doctorului nu-i rămăsese altceva de făcut decât să insiste ca Brumerus să nu plece de la masa lor.

Nemulţumirea îi dispăruse repede, căci Brumerus se dovedise un comesean strălucit, cu tolba plină de anecdote amuzante.

Putea fi de o vârstă cu doctorul Marahn; dar în timp ce doctorul era slab, mergea cam gârbovit şi avea o privire prelungă de intelectual, Brumerus părea mai curând masiv, cu toate că era înalt. Îşi pieptăna cu mare grijă părul spre spate, avea ochii cenuşii şi sfredelitori sub arcadele uşor boltite, cu sprâncene cam stufoase, obrajii plini, nasul scurt şi drept şi gura cu buze pe care puteai citi că-i gata să savureze totul în viaţă, cu orice risc. Mâinile nu dădeau impresia de eleganţă, dar tânăra femeie se simţise atrasă chiar şi de ele, tocmai fiindcă i se păreau extrem de îngrijite.

În orice caz, datorită lui Brumerus, seara aceea devenise neaşteptat de însufleţită, iar Marahn fusese mai mult decât împăcat. În afară de asta, Brumerus o înconjurase pe tânăra femeie cu o atenţie plină de cavalerism, încât între el şi Marahn se pornise o

întrecere mută care îi plăcea doamnei Marahn. Omagiul celor doi bărbaţi, adresat ei, schimbase jocul lor în doi într-un joc în trei, pentru că, la început, nu fusese decât un joc, un joc de societate la care puteai oricând renunţa dacă te simţeai obosit sau enervat.

Când, noaptea târziu, aflaseră că Brumerus închiriase la Berneck o vilă în care locuia momentan, ceea ce pentru familia Marahn însemna că-i vorba de un fel de concetăţean cu aceleaşi înclinaţii ca şi ei pentru peisajul sever de acolo, conversaţia căpătase o nuanţă nouă, mai personală, aproape prietenească şi fusese de la sine înţeles că vor pleca împreună spre Berneck, pe autostradă.

În faţa localului, Brumerus mai făcuse un gest curtenitor.

Avea o maşină Borgward Isabella. De când apăruse această marcă pe piaţă, Margit Marahn şi-o dorea cu ardoare. Era o maşină tinerească, i se potrivea! Chiar motorul, dezaprobat de presa de specialitate, o atrăgea: motor sensibil, pentru o tânără doamnă sensibilă, probabil că aşa-i plăcea să se creadă.

De data aceasta, soţul răspunsese la dorinţa ei numai cu un zâmbet, fără să cedeze. Îşi iubea Opelul galben, cu nuanţa lui prietenoasă, fiind printre primii care o alesese – şi chiar dacă şi-ar fi schimbat modelul de maşină – ar fi rămas credincios culorii şi destoinicului său Opel.

Bineînţeles că Brumerus o invitase pe tânăra femeie la un fel de plimbare de probă, iar Marahn se dovedise îngăduitor, deşi invitaţia însemna o ironie la adresa lui.

Abia când Isabella îi depăşise Opelul, lăsându-l în urmă pe autostradă, şi zărise mâna nevestei făcându-i veselă semne, începuse să se supere. O supărare

uşoară, care îi trecuse când nevasta îl primise zâmbind în mica lor vilă.

În clipa aceea poate nu-şi dăduse nici ea seama că atunci fusese începutul; dar de fapt începutul atunci a fost, şi acum câteva secunde bărbatul îi spusese din pragul uşii:

— Da, Brumerus e mort. L-am împuşcat.

5

Margit Marahn simţi că păleşte şi o străbătu deodată un fior rece. Rosti anevoie:

— Nu-i adevărat!

Cuvintele abia se înţelegeau.

Marahn o privi fix, cu o faţă cenuşie şi-i răspunse:

— Ăsta-i adevărul Margit, l-am împuşcat.

Apoi rămase nemişcat.

Ochii femeii se holbară nefiresc de mult. Se îndreptă spre soţul ei, dar îi era atât de greu s-o facă, de parcă şi-ar fi croit drum urcând pe o pantă de gheaţă zgrunţuroasă şi tot atât de rece; îi era cumplit de frig şi tremura.

Marahn nu se putea gândi la nimic; o vedea venind spre el ca o păpuşă mecanică dintr-o vitrină – străină, fără viaţă.

Se opri în faţa lui şi-l plesni brusc peste obraz, cu toată forţa.

Ochelarii lui căzură zornăind pe pardoseală; Marahn se aplecă şi începu să pipăie cu degete oarbe după ei.

Margit se uita la Marahn. Nu era în stare să spună niciun cuvânt, nu era în stare nici să se mişte; în ochii ei el lua forma unui gândac cenuşiu, înspăimântător.

Când Marahn se ridică şi-şi puse ochelarii, Margit dădu un ţipăt şi fugi spre odaia de toate zilele, se azvârli într-un colţ al sofalei, se ghemui, continuând să ţipe, apoi izbucni în suspine disperate.

Doctorul Marahn îşi imaginase cu totul altfel lucrurile; se detesta. Auzind zgomotele din camera vecină, disperarea nemăsurată a soţiei sale, strânse pleoapele şi faţa i se schimonosi; nu mai putea suporta.

Răsuflă adânc şi făcu câţiva paşi pe coridor, îndreptându-se spre odaie. Involuntar, se privi în oglinda în care se uitase şi tânăra lui soţie cu câteva minute înainte şi se îngrozi, văzându-şi figura răvăşită. Încercă s-o strige din uşă, dar faţă în faţă cu disperarea ei, glasul refuză să-i dea ascultare. N-ar fi crezut niciodată că nevasta lui cea blândă şi copilăroasă, care lui i se părea neschimbată, este în stare de asemenea izbucnire.

Până nu de mult era convins de misiunea lui de judecător. Acum punea totul la îndoială.

Ştia că nevasta lui îl iubeşte pe acest Brumerus cu patima şi dăruirea de care el n-avusese poate parte niciodată. După plimbarea cu maşina, acceptase o invitaţie şi-i făcuse lui Brumerus o vizită în vila lui. Marahn nu putuse merge din cauza treburilor. Iar după aceea, cei doi se întâlneau când Brumerus îşi lăsa afacerile şi venea la Berneck să se odihnească, lucru care nu se întâmpla prea des. Se plimbau şi cu maşina. La început Marahn îi fu recunoscător celuilalt pentru variaţia adusă în viaţa monotonă pe care tânăra femeie o ducea la marginea unei localităţi atât de mici.

După câtva timp, observă totuşi o schimbare ciudată în felul de a fi al soţiei sale; era nervoasă şi

nesigură faţă de el, se ferea de dezmierdările lui. Nu-i puse întrebări decât când ea îi propuse să doarmă în camere separate.

Margit îşi mărturisi pasiunea, îi mărturisi că nu e în stare să se despartă de Brumerus.

Cu toate că nu fusese niciodată în viaţă atât de îndurerat, simţi compătimire pentru capitularea ei neputincioasă.

Nu după mult timp, Margit îl întrebă dacă vrea să se despartă. Făcu asta evitându-i privirile. Bineînţeles că în mintea lui cântărise asemenea posibilitate, dar nu-şi putea imagina viaţa în casă fără ea, şi nici nu-i trecea prin minte să aducă aici vreo altă femeie. Deci îi răspunse negativ. La rândul lui, când o întrebă dacă n-are de gând să rămână definitiv cu celălalt, Margit ridică numai din umeri şi nu răspunse. Iar el nu cercetă motivele.

Aparent nu se schimbase nimic. Musafirii pe care-i primeau prietenos nu observau că, de fapt, sunt în faţa unei căsnicii destrămate.

Marahn încercase să afle câte ceva despre rivalul său. Dar în afară de faptul că-şi avea domiciliul permanent la München, că dispunea fără doar şi poate de mijloace băneşti mari şi că se ocupa cu afaceri de construcţii, alte informaţii nu mai obţinu. Aşa că fusese nevoit să se mulţumească doar cu aceste rezultate modeste.

Cu timpul, relaţiile dintre doctorul Marahn şi soţia sa se îndreptau spre un fel de prietenie distantă. Poate că aşa ar fi rămas de-a lungul anilor, dacă Marahn n-ar fi observat cu câteva luni înainte de crimă, că Margit se arată uneori neobişnuit de agitată, şi imediat după aceea privirea i se fixează minute în şir, pierdută în gol.

La început Marahn nu fusese în stare să dezlege misterul.

Dar într-o zi de vară strălucitor de albastră, se întorsese mult mai devreme acasă; locuinţa era goală. Se mirase, fără să bănuiască nimic rău. Încăperile prin care se învârtea fără rost i se păruseră o peşteră şi-l enervau; ieşise în faţa casei, lumina tare a soarelui îl orbise, aşa că închisese pleoapele. Pentru prima dată simţise iarăşi vara prin toţi porii, căci nu mai luase aminte la asemenea lucruri, ocupat fiind cu bolnavii lui; auzise zumzetul grăbit al albinelor, văzuse zborul tăcut şi legănat al fluturilor, respirase mirosul ameţitor de fin.

Hoinărise fără ţel încoace şi încolo pe pajişte, cu mâinile în buzunare, cu cămaşa desfăcută; coborâse povârnişul din spatele casei, de unde începeau tufele dese de la marginea pădurii de foioase şi conifere, şi pornise într-acolo.

Deodată rămăsese locului; nevasta lui zăcea într-o vâlcea, sub un rug de mure. Părea că-i ascunsă într-un cuib, cu trupul ghemuit, cu ochii închişi, cu mâna peste urechea dreaptă: să nu vadă şi să nu audă nimic.

O privise încremenit: o situaţie foarte ciudată – şi deodată încetă a mai fi soţul acestei femei şi se transformă în medic. Ca să n-o sperie, se apropiase de ea călcând atât de zgomotos încât să-l audă, şi se aşezase alături. Smulsese un fir de iarbă şi începuse să se joace cu el. Apoi pornise să povestească, străduindu-se ca să dea vocii un ton paşnic şi liniştitor. De fapt se comportase ca şi când prezenţa lui acolo şi convorbirea n-ar fi fost nimic neobişnuit.

Povestise despre clientelă, despre succesele lui mărunte, despre necazurile fără importanţă, îi ceruse

un sfat, dar dăduse tot el răspunsul şi îndreptase discuţia – pe neobservate, credea el – spre propria lor situaţie.

Deodată ea se ridicase în capul oaselor şi-i spusese:

— Încetează! Încetează, pentru numele lui Dumnezeu!

Marahn tăcuse.

Apoi Margit zisese:

— Puţin îmi pasă!

Doctorul îi văzuse cu durere obrazul plâns şi-i spusese:

— Vai, Margit! Uită-te în jurul tău! Vara...

Nu apucase să spună mai mult, căci Margit sărise în picioare oprindu-se mânioasă în faţa lui, şi-i strigase:

— Ştii una şi bună! Iar *pe mine* parcă mă strânge cineva de gât!

Şi smucindu-se, o rupsese la fugă spre casă, dispărând înăuntru.

Marahn nu se mişcase din loc; în mâna stângă agita o bucăţică de muşchi, pe care o smulsese fără să ia aminte. Parcă şi acum o vedea fugind pe Margit, soţia lui – fugind ca o fetiţă. În clipele acelea Margit îl urâse, îşi dăduse bine seama.

Se ridicase încet. Nu voise să se ducă în casă, nu voise s-o întâlnească. Rătăcise nehotărât prin grădină.

Apoi auzise jos, pe şosea, un zgomot; era maşina Borgward Isabella. La volan îl recunoscuse pe Brumerus. Lângă Brumerus şedea o femeie. Era tânără şi nepăsătoare, râdea, iar când maşina trecuse vâjâind prin dreptul porţii, Marahn o văzuse cum îşi pune mâna pe umărul lui Brumerus şi-l dezmiardă pe

obraz cu dosul palmei, într-o alintare fugară.

Marahn se întorsese; zgomotul maşinii se îndepărtase. Urcând spre casă pe pajiştea înmiresmată, pe care n-o mai vedea, luase hotărârea să-l ucidă pe Brumerus.

6

Acum stătea neclintit în uşă şi privea la disperarea soţiei sale. Ploaia se înteţise, îi auzea vuietul necontenit.

Vorbi de parcă nu se adresa cuiva anume:

— Nu se mai poate schimba nimic Margit, e mort. Apoi continuă, privindu-şi picioarele: N-ai fi izbutit niciodată să te desparţi de el. Îţi dai seama că ăsta-i adevărul. Şi mai ştii că trebuia să te desparţi. Nu puteam suporta să te înjoseşti. Suspinele soţiei sale se mai potoliră. Marahn zise: Lumea n-are decât să creadă ce-o vrea, să mă şi condamne... Iar tu n-ai decât să mă loveşti, nu-ţi port pică, ferească Dumnezeu... Încearcă să mă înţelegi, n-aveam puterea să las să fie terfelită fiinţa pe care o iubesc atât de mult. Ridică din umeri, se întoarse spre fereastră, privi afară. Ce puteam face? Să stau de vorbă cu tine? Mi-ai spus mereu acelaşi lucru: „Ştiu toate astea, dar îl iubesc şi nu sunt în stare să schimb ceva!” Să vorbesc cu Brumerus? Eşti şi tu la fel de convinsă, că n-ar fi folosit la nimic. Când a înhăţat cât de cât ceva nu-l mai lasă din mână; pentru el, ceilalţi nu contează.

Marahn nu-şi dădea seama dacă Margit contenise, cu suspinele sau zgomotul ploii se înteţise într-atâta, încât acoperea toate celelalte sunete. S-ar fi întors

bucuros spre ea; dar se stăpâni, căci voia să mai adauge: „Te înţeleg foarte bine, fiindcă tot aşa te iubesc şi eu”. Oftă şi zise:

— Fiindcă tu nu erai în stare, am hotărât eu pentru tine.

De-abia atunci se întoarse. Margit se ridicase, stătea ghemuită în colţul sofalei, cu picioarele strânse şi-l privea fix, fără o vorbă.

Tăcu şi Marahn.

Ce sens avea să continue a vorbi? În esenţă, spusese tot ce era de spus, îi dăduse explicaţii, acceptate sau nu, dar adevărul era acesta: undeva se găsea un mort împuşcat de el, şi cu asta destinele lor erau pecetluite, orice s-ar mai fi rostit de aici înainte.

Pentru prima oară se simţi mai liniştit, mai destins. O cercetă pe Margit din ochi cu compătimire. Îi putea înţelege dragostea, îşi dăduse seama de chinurile ei, îi cunoştea durerea.

Dacă s-ar întreba acum în linişte, şi-ar răspunde după ce făptuise omorul la fel ca şi înainte: că pentru Margit nu exista altă ieşire decât o mână străină, mâna lui, care să-i sfărâme cătuşele. Cândva, o să i se potolească durerea aşa cum, de fapt, ar fi trebuit să înceapă a i se stinge şi dragostea pentru Brumerus când i-a aflat infidelitatea, când şi-a dat seama că nu fusese pentru el decât o jucărie drăgălaşă, plină de farmec.

Marahn oftă. Nu-şi dezlipea privirea de la tânăra femeie, o vedea ca acum cinci ani, când se căsătoriseră. Atunci reprezenta pentru el împlinirea tuturor dorinţelor; crezuse că şi-a găsit o tovarăşă pe întreaga viaţă şi era gata de orice sacrificiu pentru ea, atât de mult o iubea.

Aşadar, făcuse tot ce era posibil, jertfise totul,

numai că nu-şi imaginase niciodată sacrificiul în felul acesta.

Mai ridică o dată din umeri şi spuse:

— Vreau să duc până la capăt ce am început.

O văzu holbând ochii ca şi când s-ar fi speriat din nou.

Margit zise cu voce răguşită:

— Doamne – ce *mai* vrei să faci?

— Să telefonez la poliţie. La urma urmei... continuă el şovăind, dar spuse totuşi: am lăsat un mort, acolo.

Ea tresări imperceptibil. Privi pieziş, încreţindu-şi fruntea. Spuse încet, fără să se uite la Marahn:

— Walter, fapta ta e groaznică. Niciodată nu mi-aş fi putut închipui... Îşi strânse buzele câteva secunde, pentru a nu da din nou glas simţămintelor. Apoi continuă, privind spre podea: Nu, nu mi-aş fi închipuit niciodată... Niciodată, asemenea lucru. Nici nu pot să cred că din dragoste, din...

Îi aruncă o privire fugară; Marahn simţi că în clipa aceea pe Margit o cuprinsese din nou groaza, poate chiar scârba.

De fapt fusese doar o privire fugară, un refugiu. Îşi dădu seama după voce, cum se stăpâneşte ca să nu lase se se observe nimic, când îi spuse:

— Acum însă, după toate câte s-au întâmplat – nu se mai poate schimba, nu se mai poate îndrepta nimic – la ce bun să te predai poliţiei. Ar înrăutăţi şi mai mult situaţia.

Vorbele sunau încâlcit. Lui Marahn i se păru că răzbate din ele o licărire de sentiment.

Spuse cu asprime:

— Nu vreau să-l las să zacă acolo!

La asta Margit nu se gândise; fără nicio îndoială, nu-şi imaginase câtuşi de puţin tabloul. Se vedea

limpede după expresia ochilor.

Păstră tăcere; încerca să-şi închipuie camera aceea unde fusese atât de des, încerca să vadă mortul, pe cel împuşcat.

Probabil că ceea ce i se înfăţişă ochilor o îngrozi. Sări în picioare, alergă drept la fereastră, îşi frecă inconştient şi violent tâmplele, cu degetele ţepene.

Marahn încercă să se arate lucid. Zise:

— Afară de asta – nu vreau să fiu urmărit ca un ucigaş...

Întorcându-se spre el, Margit îi strigă deodată:

— Nici nu eşti altceva!

Marahn se prefăcu a nu-i fi auzit cuvintele. Continuă:

— ...hăituit, ca un ucigaş, înfricoşat, obsedat de mania persecuţiei, mai ştiu şi eu cum. Nu. Să terminăm cu povestea asta! În timp ce traversa pieziş camera, îndreptându-se spre etajera de cărţi unde se afla telefonul, adăugă: De altfel ce rost ar avea? Ţi-am spus odinioară, că tu... Ar fi vrut să spună: „eşti sensul vieţii mele”, dar acum i se părea melodramatic şi se stăpâni. Murmură:...că tu eşti totul pentru mine!

Fereastra din spate era acum cenuşie din cauza ploii, pe fondul ei Margit se zărea ca o siluetă întunecată; nici expresia ochilor nu i se mai vedea.

De fapt în clipa aceasta nici nu-l mai interesa; era în starea aceea de luciditate pe care şi-o imaginase înainte de a comite fapta. Şovăi în faţa aparatului, zicând:

— Să chem oare poliţia locală?... Întoarse capul spre ea: Sâcâieli şi enervări inutile, mai ales cu Bifferli ăla! Şi cu pălăvrăgeala oamenilor dintr-un orăşel ca ăsta...

Răsuflă adânc, luă în mână cartea masivă de

telefon şi se duse la cealaltă fereastră – nu voia să aprindă lumina (ca să nu-i vadă ochii) – pentru a descifra numerele în licărirea cenuşie a zilei aproape pe sfârşite.

Zise:

— Am să anunţ Secţia criminală din Bayreuth sau din Nürnberg. Vorbea ca într-o dispută lăuntrică: Oare cum ar fi mai bine, Bayreuth sau Nürnberg...?

În timp ce căuta şovăind, îi auzi vocea. Mai întâi nu înţelese cele spuse de ea, preocupat de ceea ce intenţiona să facă. Apoi tonul îi solicită atenţia: vocea suna cu totul altfel decât era obişnuit din totdeauna, nu se mai auzea moale, înceată, mlădioasă, ci accentuând anevoie silabele, asemenea cuiva care tocmai învaţă să dea ordine.

Continuând să ţină în mână cartea grea de telefon, Marahn înălţă capul, dar nu privi spre soţia lui, ci afară pe fereastră, şi începu să priceapă:

— ...De ani de zile te aud spunând că mă iubeşti şi din iubire ai făcut o nebunie, după cum afirmi. E adevărat, mi-ai îndeplinit orice dorinţă, ai fost... Margit se întrerupse, apoi vorbi repede... atât de generos, cum nu mi-am putut închipui niciodată... Se regăsi... Dar fie ce-o fi. Pentru prima oară te rog ceva serios: Nu telefona! Nu te-a văzut nimeni! Nimeni n-o să afle! O să treacă vremea! Încetul cu încetul, o să uităm şi noi.

Nu spuse mai mult.

În acel moment, Marahn îşi dădu seama că era vorba de viaţa lor comună.

O sfredeli cu privirea. Stătea tot acolo, la cealaltă fereastră, între timp însă se întunecase atât de mult încât nu-i putea vedea expresia feţei, care să-i confirme presupunerea.

Simţi greutatea cărţii de telefon din mână. O împinse pe etajeră, într-un interval liber; dar o lăsă deschisă.

Afară ploaia răpăia. Involuntar se gândi că urmele slabe de pe pietriş şi de pe iarbă se vor şterge curând de tot.

Marahn zise:

— Mă tem că n-am să-ţi pot îndeplini dorinţa asta.

Margit îi răspunse de acolo, din faţa ferestrei cenuşii:

— La ce bun dacă ai fi închis pe viaţă, sau pe zece ani? Eu, Walter, aş rămâne foarte singură, aici.

Se întunecase atât de mult, încât Marahn n-ar mai fi putut citi cu ochiul liber numărul de telefon. Trebuia deci să aprindă lumina. Dar tocmai de asta se ferea.

7

Opelul Rekord galben stătea afară, în faţa garajului. Marahn nu-l vârâse înăuntru, aşa cum făcea de obicei.

Ploaia cădea şi mai deasă. Maşina îngheţase. Încercă să claxoneze dar nu reuşi.

Puse în mişcare ştergătoarele de parbriz ca antenele unui gândac, vrând parcă să bocăne şi să ciocane pentru a i se deschide. Nici asta însă nu-i reuşi. Se produse doar zgomotul acela neplăcut de geam răzuit.

Rămase aşa, continuând să aştepte şi să îngheţe, în timp ce ploaia cădea neîntrerupt peste iarba, care o sorbea din plin, ca un burete.

În casă, în vila micuţă, străluceau două ferestre. Lumina lor se topea în perdeaua compactă aşternută

peste clădire de şuvoiul neîntrerupt al ploii.

CAPITOLUL DOI

1

— Nu mai e mult până la miezul nopţii, oftă asistentul Griessbühl reţinându-şi un căscat. Aş vrea să ştiu de ce ne dau oamenii atâta bătaie de cap împuşcându-se, otrăvindu-se ori spânzurându-se. Îşi închipuie că pot scăpa de lume; dar adevărul e că nimeni nu scapă de ea şi noi tragem ponoasele.

Comisarul criminalist Groll îl privi indignat. Asemenea discuţii nu-i făceau plăcere. Mai ales tânărul acesta nu-i era pe plac cu frizura à la Brecht, tenul palid şi nesănătos şi hainele care atârnau neglijent pe făptura lui slabă. Oare aşa se cuvenea să arate un asistent de la Secţia criminală?!...

Se pregăti să spună ceva; dar se stăpâni. Simţea că a îmbătrânit: altfel de ce ar fi fost atât de obosit la miezul nopţii?

Privi ceaşca de faianţă cu urme urâte de zaţ. Îşi frecă impozanta chelie, cu palma stângă, masându-şi-o. Uneori gestul acesta îl ajuta, dar acum rămase fără rezultat: era pur şi simplu mort de oboseală.

Îşi înnăbuşi un oftat şi se ridică masiv din jilţul de lemn. Pe birou nici urmă de hârtii; mormăi mulţumit.

Griessbühl îi ţinu pardesiul, un loden verzui, tocit şi decolorat de vreme. Groll nu se putea despărţi de el. În haina aceasta se simţea totdeauna sprinteneala vânătorului pornit la vânătoare, deşi ştia bine că a păşit pe calea bătrâneţii şi merge gârbovit.

Smuci gulerul lodenului şi întrebă morocănos:

— Ei, ce mai e? Nu vii?

În clipa aceea văzu alături, prin uşa întredeschisă, biroul lui Griessbühl, arătând cum vrei să-i zici, numai ordonat nu, şi se gândi în treacăt cine o să-i urmeze aici – să sperăm că nu Griessbühl ăsta! Nu că n-ar fi fost harnic, Doamne fereşte, dar se cerea un funcţionar cu mai multă experienţă, transferat de undeva, cu toate că salariul nu prea merita efortul unei deplasări, după părerea lui.

— Vin şi eu, răspunse Griessbühl îndreptându-se spre cealaltă cameră, şi îşi privi actele de pe birou ca şi cum i-ar fi părut rău să se despartă de ele, chiar şi numai pentru o noapte.

Le strânse totuşi cu mişcări grăbite şi le închise în sertar.

Groll îl aştepta tot în uşă; în timp ce Griessbühl îşi îmbrăca haina, mârâi necruţător:

— Cei de la Secţia criminală trebuie să bată cât mai puţin la ochi! Cine te pune să umbli cu asemenea scurtă la modă?

Griessbühl zâmbi îngăduitor şi-şi netezi drăgăstos, cu palma stângă, haina oliv din piele de căprioară.

— Calul de dar...! zise el şi adăugă: De altfel n-am de gând să pornesc la vânat de cerbi în codrii seculari!

Groll înţelese bine că vorbele aveau un tâlc şi se pregăti să-i răspundă ceva despre anumite „boroboaţe” dar se răzgândi; Griessbühl era foarte destoinic în serviciu, aşa că se mulţumi să-i spună maliţios:

— Ce curios, amice, chiar dumneata să ai o prietenă atât de generoasă!

Dar „amicul Griessbühl” nu se sinchisi de loc,

strânse servieta la subsuoară şi zise:

— Să mergem.

Tocmai atunci sună telefonul.

Griessbühl se uită întrebător spre Groll.

— Ei! mârâi acesta. Am adormit! S-o mai fi împuşcat careva cu funia! Nuu! Dorm şi nici prin minte nu-mi trece să fiu trezit cu asemenea fleacuri!

Aşadar Griessbühl puse mâna pe telefon. Îşi aplecă partea de sus a corpului peste tăblia biroului, rezemându-se în coate, şi în poziţia asta comodă – alt motiv de supărare pentru Groll – ascultă cu atenţie o voce şuierătoare.

Lui Groll îi părea acum rău că n-a ridicat chiar el receptorul; stătea fără treabă în uşă, neştiind despre ce e vorba şi aşteptând să se lămurească din explicaţiile „puştiului” – cum îi plăcea să-i spună uneori. Neplăcută situaţie!

Mârâi cu voce tare:

— Ei, ce s-a mai întâmplat?

Dar Griessbühl nu-l băgă în seamă. Spuse în receptor:

— Un moment, o clipă! Am să notez. Aşteptaţi!

Aşeză aparatul pe birou, căutând din ochi cu disperare hârtie şi creion, căci îşi rânduise cu grijă toate lucrurile; până la urmă deschise din nou sertarul şi le scoase de acolo.

Se întoarse la telefon, propti receptorul la ureche cu umărul şi zise:

— Încă o dată! Filmul întreg de la început!

Groll mârâi iarăşi:

— Ce expresii întrebuinţează şi tinerii ăştia!

Ascultă încă un moment, dar neputând înţelege nimic se prefăcu indiferent, smulse pălăria din cuier şi începu să şi-o aşeze.

De ani de zile purta pălăria aceasta de fetru cu calota joasă, turtită şi cu borurile uşor ondulate, un sombrero ce-i drept foarte distins altădată, dar care trecuse prin încercări grele şi-şi pierduse strălucirea, având o dungă mai închisă pe panglică, din cauza transpiraţiei; totuşi intra în panică de câte ori şi-o punea, căci numai prin încercări repetate, împingând-o spre faţă sau spre spate, izbutea să afle care-i poziţia corectă şi nici atunci nu era prea sigur că a nimerit. Nu-l lăsa inima să se despartă de ea; era un adept fanatic al pălăriei. Pe vremuri îşi lăsa pălăriile uzate în tren, căci numai cu ajutorul acestui procedeu brutal şi le putea rupe de la inimă; acum călătorea numai cu maşina, iar conştiinciozitatea şoferilor îl scotea din sărite când i se adresau cu amabilitate: „Pălăria dumneavoastră domnule comisar!” lipindu-i parcă cu clei vechitura de ţeasta chelă.

Adâncit în gânduri, nu se trezi decât când îl auzi pe Griessbühl exclamând: „Rahat!”, deci primise o comunicare neplăcută.

Groll îşi aţinti privirea asupra lui.

Griessbühl era tot lângă birou; dar aşezase receptorul în furcă. Ţinea în mână o bucată de hârtie plină cu însemnări. Se uita fix la ele, ca şi când n-ar fi fost scrisul lui, ci al unui străin, pe care trebuia să-l descifreze.

— Orice ar fi, domnule Griessbühl, zise Groll prevăzător şi rezervat, sunt obosit de moarte şi mă duc să mă culc! Puţin îmi pasă dacă e ceva putred în Danemarca, şi mâine e o zi, cât despre duhoare, se împrăştie cu una cu două, ascultă-mă pe mine, că-s mai bătrân.

— Poate, răspunse Griessbühl privind însemnările bănuitor şi interesat, tare mă tem însă că va trebui

să-l vedem totuşi pe cetăţean.

— Care cetăţean? întrebă Groll neîncrezător.

— Criminalul, răspunse Griessbühl privind prietenos spre comisar.

— Criminalul? întrebă Groll uimit. Ce face? Cum aşa? L-au şi găsit? Apoi continuă aproape revoltat: În fond e treaba noastră să descoperim criminalii.

— El era la capătul firului, îl lămuri Griessbühl, chiar el a chemat, mi-a spus că a ucis pe cineva şi unde şi când ne aşteaptă.

— Mare drăcovenie, mârâi Groll, pornind din uşă spre interiorul biroului. Greu de crezut că există aşa ceva! În orice caz, e o pasăre rară! Se gândi, scutură din cap şi zise hotărât: Exclus! Cineva îşi bate joc de noi!

Griessbühl nu se sinchisi de mârâiturile comisarului; îi cunoştea năravul care-l împiedicase să facă o binemeritată carieră. Privi hârtiuţa şi zise aparent fără nicio legătură:

— Oare cum ajungem acolo?

— Unde? întrebă Groll indignat.

— La Berneck, ripostă Griessbühl. Nu există maşină de serviciu, acum, la miezul nopţii. Deci n-aveţi încotro, va trebui să vă încredinţaţi viaţa în mâinile mele, domnule comisar!

Groll îl privi pe tânăr cu spaimă prefăcută; ştia foarte bine că are la dispoziţie o maşină de serviciu, dar mai ştia că Griessbühl va fi tare mulţumit în adâncul sufletului, să-l ducă acolo în propria lui maşinuţă, vopsită în culori bălţate şi bătătoare la ochi, gonind cu o viteză neruşinat de temerară.

Cu toată meseria aspră, în sinea lui era un mucalit, aşa că intră în joc.

— Atunci să pornim, zise el şi-şi potrivi din nou

sombreroul. De altfel, observă el în clipa când Griessbühl se pregătea să-i deschidă uşa, n-ar fi rău să înştiinţăm poliţia locală, pentru orice eventualitate. Ca să convoace echipa Secţiei criminale şi să asigure locul faptei. Adăugă obosit: Au existat cazuri când cel ucis a dispărut...

După câteva minute Griessbühl, cu aparatul la ureche, se uită uluit la el şi acoperind cu mâna receptorul, zise mirat:

— Au şi trecut la acţiune, domnule comisar! Tocmai acum au primit şi ei un telefon!

— Aşa, vasăzică, răspunse Groll, mi se pare că-i vorba de un ucigaş serios! Să-l vedem şi noi, Griessbühl!

2

Pe drum, Groll îşi dădu seama că îmbătrânise. Era mort de oboseală; de câteva ori se surprinse aţipind.

Totuşi se simţea bine; pe porţiunea aceasta nordică a autostrăzii către Hof nu exista încă învălmăşeala sălbatică de faruri şi avertizoare luminoase; se mai puteau încă bănui plăcutele căsuţe din păduri şi de pe dealuri; cu toată ploaia torenţială care îi micşora perspectiva, Groll răzbătea cu privirea în adâncul peisajului muntos şi aspru, atât de des îl parcursese în zecile de ani de serviciu.

La panta de la Grafenwöhr autostrada era barată; Griessbühl coborî nemulţumit şoseaua 85, apoi urcă în unghi ascuţit din nou pe numărul 2.

Groll spuse melancolic:

— De ce oare tinerii se simt obligaţi să gonească fără răgaz, să înghită kilometrii autostrăzii cu o

lăcomie de căpcăuni? Călătoria asta nocturnă de-a lungul şoselei numărul 2, prin Bayreuth până la Berneck... Numai porţiunea de-a lungul Pegnitzului... Privi chiorâş acul vitezometrului, zâmbi larg şi continuă: Dar mai repede ca şaizeci nu se poate pe-aici!

Chiar atunci Griessbühl ajunse din nou la autostradă şi îşi reluă cursa cu cauciucurile scrâşnind din cauza vitezei, printre semnalizatoarele cu sclipiri diavoleşti, depăşi trei camioane care huruiau unul după altul, privi cu bucurie acul vitezometrului cum saltă dincolo de sută şi spuse comisarului care părea îngrozit:

— Pe dincolo am fi pierdut o oră!

Groll nu zise nimic, încercă să se liniştească şi nu răspunse decât când se simţi din nou calm, iar ochii farurilor de camion, plecaţi cuminte în jos, începură să se piardă departe, în urmă, în aburul ploii:

— Ei, şi ce ai câştigat, mă rog, dacă n-ai pierdut o oră?

Griessbühl însă n-avea chef să înceapă o dezbatere filosofică; încerca în fel şi chip, cu maşinuţa lui bălţată, să nu se lase întrecut de un Mercedes negru, tăcut, care venea din urmă. Într-adevăr, la coborâtul pantei reuşi să imprime rablei lui, care trosnea din toate încheieturile, o viteză de necrezut, dar la urcuş pierdu întrecerea şi Mercedesul, arătându-şi dispreţuitor spatele, aruncă peste ei un val de noroi, astupându-le parbrizul.

Griessbühl puse încet în funcţie ştergătoarele, blestemând năprasnic.

Groll rânji şi zise:

— Prestigiu social, ce vrei! Partida era dinainte pierdută.

Se aflau la zece kilometri de bifurcaţia spre băile Berneck.

Acolo Griessbühl îşi regăsi zâmbetul; căci frânând încetişor maşina în faţa staţiei de benzină, zări Mercedesul cu motorul stins. Uşa dinspre scaunul şoferului era deschisă.

În salopeta lui albastră, omul de la staţia de benzină aştepta privind curios, răbdător şi oarecum batjocoritor la cineva căruia nu i se vedeau decât picioarele, deoarece cotrobăia nervos prin maşină.

Griessbühl claxona.

Străinul coborî din maşină şi privi câteva secunde spre ei, înainte de a dispărea iarăşi în interior. Lui Groll i se întipări în minte chica roşie, rară, ciufulită de vânt, deasupra unui obraz îngust, cu buze subţiri.

Griessbühl se dădu jos şi porni ţeapăn spre Mercedes.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

— Domnul îşi caută banii, răspunse omul de la staţie batjocoritor. Nostimă maşină, continuă el arătând cu capul vehiculul bălţat al lui Griessbühl.

Griessbühl zâmbi şi-şi miji ochii.

— Pun rămăşag, zise el, că majoritatea automobiliştilor vi se par cam nebuni. Dădu semnificativ din cap spre omul cu părul roşu, care scotocea prin maşină ca o raţă în nămol, şi completă: Nu numai eu!

Omul de la pompă se trase de ureche şi răspunse diplomatic:

— Dacă e s-o iei aşa... Serviciul plictisitor de noapte îl făcea vorbăreţ; aşa că adăugă: Uneori te prinde şi mirarea. Astăzi a trecut pe aici unul dintre clienţii mei, se duce mereu la Berneck şi a făcut o gură, mamă! mamă! fiindcă-i lipsea un nenorocit de

căpăcel de ventil şi eu i-am atras atenţia. O piesă de zece pfenigi, nu mai mult... Omul îşi frecă mâinile căci era răcoare... Chiar dacă ar fi aşa, cine mai dă azi rest de la cincizeci de pfenigi, şi mulţi au în felul ăsta un venit suplimentar?! Un căpăcel de ventil se ascunde uşor, de data asta însă lipsea efectiv.

Pe Griessbühl îl plictiseau asemenea explicaţii amănunţite. Clătină totuşi din cap. Atunci Groll apăsă pe claxon. Speriat, roşcovanul, care nu terminase de scotocit, coborî din nou din Mercedes.

Griessbühl îi zise:

— Pentru numele lui Dumnezeu, trageţi maşina la o parte şi nu mai blocaţi pompa de benzină! Trebuie să fim la Berneck cât mai repede!

Părul roşu al necunoscutului se umflă în vânt.

— La Berneck? întrebă el. Şi eu tot acolo merg!

3

Spre mirarea lui Griessbühl, Groll se orienta perfect în Berneck.

După ce făcuseră restul drumului în tăcere, îi explicase scurt înainte de a intra în localitate:

— O iei la stânga, cam pe acolo trebuie să fie casa doctorului ăstuia, Marahn. Vreau să discut mai întâi cu el. Dumneata mergi puţin înapoi, traversezi tot Berneckul. Fii atent, dai de un indicator de oprire. În jos, la dreapta, ceva mai departe, intri într-o alee de castani. De-a lungul ei ajungi la vilă. Acolo îţi revine sarcina să scoţi din încurcătură biata noastră poliţie locală şi să faci un inventar exact.

Pe urmă Griessbühl îl văzu pe bătrân îndreptându-se spre gard prin ploaia care şiroia necontenit, drept

care în câteva secunde sombreroul se întunecă la culoare.

Rezemat de scaunul de alături, Griessbühl rămase cu portiera întredeschisă; îl auzi pe Groll sunând, apoi imediat zumzetul prelung ca de bondar. Închise atunci portiera, trântind-o, şi porni din nou maşina.

Pe când urca de-a lungul peluzei, încovoiat sub ploaia torenţială, comisarul criminalist se gândi că de data asta are de-a face cu unul dintre cazurile rare; nu-i va fi prea greu să reconstituie cum s-au desfăşurat evenimentele, va avea, probabil, în faţă un om pregătit să mărturisească totul şi să-şi recunoască fapta, nu era exclus ca şi motivele care au determinat-o să fie clare ca lumina zilei.

Uşa de la intrare se deschise înainte de a ajunge el acolo şi Groll se găsi în faţa unei femei care aştepta nemişcată. „Probabil că din cauza ei s-au întâmplat toate”, se gândi comisarul oftând încet, dar nu grăbi pasul.

Groll salută, se descoperi şi scuturǎ cu grijă apa de pe pălărie. Apoi intră. Când îşi agăţă haina, observă un trenci umed în cuier. Cu coada ochiului cercetă în oglindă femeia, care, fără să scoată un cuvânt, sta într-o parte şi aştepta; i se păru drăguţă, cu toate că arăta palida şi plânsă. Se gândi că ar putea fi o tovarăşă încântătoare, fără doar şi poate un pic cam răsfăţată. „Dar să ajungi chiar la crimă, chibzui el, pe Dumnezeul meu, nu merită.”

Îl conduse pe Groll în camera unde soţul ei o înştiinţase de crimă acum câteva ore. De atunci pentru ei doi lumea îşi ieşise din ţâţâni; Margit înţelesese că Walter o iubea profund, deşi într-un fel cam ciudat, iar bărbatul îşi dăduse seama că era din nou alături de el, încercând să-l împiedice să se

denunţe.

Totuşi, până la urmă, rămăsese la punctul lui de vedere; nu putea suporta ideea să fie urmărit ani şi ani de zile şi, în cele din urmă, să fie, poate, descoperit. Aşa-i spusese cel puţin soţiei sale, şi Margit fusese de acord, într-adevăr, motivul real era că nu voia să-şi tăgăduiască fapta.

Groll se opri în uşă. În camera mare ardea o singură lampă cu picior; în colţul din stânga, lumina ei, umbrită de un abajur metalic, se concentra într-un con ascuţit. Restul obiectelor se vedeau fantomatic, mai cu seamă din cauza fumului gros de tutun; printre contururile fantomatice se desprindeau şi doi bărbaţi, unul necunoscut, probabil asasinul, iar celălalt, cu o chică roşie şi rară, se dovedi omul care cotrobăise prin Mercedes, la pompa de benzină.

Pe comisarul criminalist Groll îl cam nemulţumi asta şi îşi miji ochii. Apoi se apropie iute de cei doi bărbaţi, care la vederea lui se ridicaseră din fotolii. Hotărât să înlăture de îndată orice dificultăţi, zise:

— Am onoarea! Aşadar unul dintre dumneavoastră este chiar asasinul!

Roşcovanul răspunse cu o voce tăioasă şi posacă:

— Glumă de prost gust în casa asta nu există niciun asasin!

4

Griessbühl urmase întocmai instrucţiunile bătrânului; ajunsese chiar pe aleea cu castani şi se miră de memoria lui Groll în privinţa locurilor.

Ceva mai încolo se ivi vila, cu toate ferestrele luminate.

Griessbühl îşi parcă maşina în faţa porţii şi se legitimă poliţistului care era gata să-l înhaţe:

— Ca să nu fie viaţa monotonă, de data asta *n-ai* pus mâna pe unul de la gazetă! glumi asistentul criminalist; răspunsul nu-i prea plăcu.

— A şi fost unul pe-aici! Un zdrahon de băiat. Dumnezeu ştie cum le ajung la ureche asemenea lucruri!

Griessbühl se înfioră din cauza ploii şi porni în grabă spre vilă. Se gândea: „Cu atâta lux, cum să nu trezeşti atenţia presei! şi-şi continuă gândul: Adevărat, Dumnezeu ştie cine şi-a câştigat un biet onorariu, semnalând cazul ăsta!”

În faţa uşii se opri şi fără să calce pe răzor, privi prin fereastra rămasă deschisă. Griessbühl văzu doi poliţişti la lucru, un fotograf luând poze la lumina de magneziu şi doi domni stând de vorbă cu însufleţire, fără doar şi poate medicul şi procurorul, şi se gândi: „Păcat de cheltuială, cu un asasin care şi-a recunoscut vina”. Iscodi dreptunghiul de iarbă udă unde cădea lumina, îşi mişcă un picior pe pietrişul umed, care scrâşnea şi se gândi cât de greu ar fi să se descopere vreo urmă aici, dacă făptaşul ar fi necunoscut.

Asistentul criminalist intră repede în casă. Acum parcă-i părea rău că stăruise să întreprindă călătoria asta nocturnă, oricâtă satisfacţie l-ar fi aşteptat; dar în timp ce îşi dezbrăca haina de piele şi şi-o scutura de ploaie, îşi dădu seama că nu-l aşteaptă altceva decât câteva ore de plictiseală.

Păşi în încăperea mare, privind în trecere cadavrul care zăcea frânt pe partea dreaptă, lângă birou, şi zări un reprezentant al Secţiei criminale, mic de statură, rotofei, plin de sine şi foarte încruntat; părea

că specialitatea lui sunt vagabonzii şi braconierii, pe care-i trata sever şi patern, ca să-i poată ţine în frâu, însă expresia nemulţumită din ochii lui albaştri şi rotunzi, aţintiţi asupra lui Griessbühl, îl lămuri că are de-a face cu forţa locală.

Aşa că se hotărî să-l trateze de la început nu numai ca pe un egal, ci ca pe un superior, scutindu-şi astfel supărări inutile.

Se legitimă, îl informă că Groll se află la făptaş şi-l rugă să-i împărtăşească rezultatul cercetărilor.

Inspectorul Bifferli dădu la iuţeală fotografului o indicaţie mai mult decât inutilă, se opri plin de importanţă la uşă, lângă Griessbühl, şi-i relată faptele cu atâta lux de amănunte, încât acesta era gata să adoarmă de-a-n picioarele. Ca să scape, îi oferi o ţigară; nefumător convins, Bifferli o respinse cu indignare, dar Griessbühl obţinu astfel permisiunea să fumeze.

Din primele cercetări superficiale ale medicului reieşise că decesul se produsese imediat, datorită unui glonte tras în tâmplă. Probabil că între orele 19 şi 20; în privinţa acestui punct medicul dorea să se pronunţe după o cercetare mai aprofundată. El şi procurorul, membri ai Secţiei criminale din Berneck, prezidată până acum de Bifferli, erau bineînţeles bucuroşi ca Groll să preia cazul; puteau părăsi astfel repede locul faptei, unde, după părerea lor, nu mai exista nimic de constatat. Rapoartele urmau să fie depuse la dosar. Griessbühl fu mulţumit când cei doi dispărură; Bifferli însă se arătă dezamăgit.

I se părea că se bagatelizează cazul, iar el îşi pierde din importanţă.

În faţa ferestrei iarba fusese călcată în picioare; deci presupunerea se dovedi exactă, ucigaşul trăsese

de acolo, aşa cum bănuise şi el, zise Bifferli. Iar poziţia cadavrului şi locul de pătrundere al glonţului duceau la aceleaşi concluzii. Până acum, nu fusese găsită arma.

Pe urmă îl invită în vestibul pe Griessbühl, care tocmai îşi aprindea a doua ţigară.

Îl lămuri că urmase întocmai instrucţiunile lui Groll, şi anume să nu-l interogheze pe doctorul Marahn; spunând asta, în ochii lui albaştri şi rotunzi se ivi un luciu sticlos. Ţinea totuşi să se ştie, adăugă el, că o astfel de dispoziţie pare cam nechibzuită după părerea lui. Dar nu putea face această observaţie în faţa subalternilor care continuau dincolo cercetarea. Într-un asemenea caz excepţional fuga făptaşului este oricând posibilă, chiar dacă mai înainte a avut intenţia să se predea autorităţilor.

Griessbühl scutură scrumul pe podea şi privi într-o parte; avea impresia că tare i-ar plăcea lui Bifferli să descopere cine ştie ce intimităţi senzaţionale, în decursul unui interogatoriu penibil.

De aceea ridică din umeri, şi-i spuse că Groll se găsea la făptaş şi că, fără îndoială, îl va informa pe domnul inspector Bifferli, în privinţa hotărârii sale.

Privi din nou în ochii ca nişte bile albastre ai lui Bifferli. Căci îl interesa şi pe el să afle câte ceva despre obiceiurile lui Brumerus, cel împuşcat.

— Nu se ştie nimic! ripostă Bifferli aproape furios, absolut nimic! Vila se află la marginea Berneckului, cine mai vine pe aici! După câte am aflat, Brumerus ăsta a închiriat casa de la un arhitect elveţian care construieşte vile prin partea locului, căci slavă Domnului, pădurea bavareză nu-i asaltată încă de turişti, iar preţurile sunt, comparativ, mai ieftine. Pe aici se găsesc mai uşor muncitori pentru asemenea

construcţii decât în alte locuri. Brumerus n-a fost niciodată înscris la poliţie, deoarece locuia temporar la vilă şi pe perioade nedeterminate. De multe ori se întâmpla să nu-l vadă nimeni, căci din câte am aflat nu şi-a făcut niciodată cumpărăturile la Berneck; de altfel, în bucătărioara din spate, s-au găsit azi o sumedenie de conserve, vin de toate felurile şi băuturi tari destul de bune – hai să zicem că se ocupa singur de gospodărie. Iar în rest... Bifferli ridică din umeri, făcu o pauză semnificativă, pe care o întrerupse brusc: Cât despre faptul dacă avea dese vizite feminine şi ce fel de femeiuşti îşi aducea, şi în general la ce servea vila asta... Bifferli schiţă un surâs strâmb... asta nu mai ştim!

— Dar doamna aceea, soţia doctorului Marahn, venea deseori aici? se interesă Griessbühl.

Bifferli ridică din nou din umeri şi zise:

— Nu ştim! dar lui Griessbühl i se păru că Bifferli ar fi tăcut, chiar şi dacă ar fi ştiut ceva în privinţa asta, preferând să fie acuzat Brumerus, un străin, în loc de un medic cu vază din localitate. Bifferli observase totuşi privirea lui Griessbühl, căci adăugă: După câte am aflat eu, de multe ori, Brumerus sosea şi pleca apoi tot cu maşina, noaptea. Cine-i făcea curăţenie în casă... în niciun caz careva din Berneck!

— Nu cumva doamna Marahn? întrebă Griessbühl imediat.

— Cine ştie, răspunse Bifferli aparent îngândurat. Plimbându-şi ochii albaştri ca sticla prin vestibulul îngust, la drept vorbind – nu pot să cred că pentru asta venea aici. Văzându-l pe Griessbühl cum îşi încreţeşte sarcastic buzele, ridică imediat în semn de avertisment mâna cu degetele scurte şi adăugă: E o femeie atrăgătoare, instruită, pretenţioasă, nu mi-o

pot imagina în rol de cenuşăreasă. De altfel nu se îngrijeşte în felul acesta nici de menajul doctorului Marahn, mulţumindu-se să dirijeze, dacă putem spune aşa.

Griessbühl tăcu. Nu i se părea oportun să-i explice lui Bifferli că poate există femei care simt o deosebită plăcere gătind lucruri bune pentru omul iubit, dereticând sau aranjând cu gust masa şi câte altele, pentru a crea o atmosferă de cămin şi intimitate.

În orice caz, tot ce se găsea în casă era bine rânduit. Griessbühl umbla agale, fără să se oprească, cu Bifferli pe urmele lui ca un căţeluş atent şi rău. Interiorul modern i se păru lui Griessbühl aranjat cu gust. Brumerus apelase, probabil, la serviciile unui bun arhitect pentru decoraţii interioare, căci unele aranjamente coloristice surprindeau de-a dreptul. Barul era bine aprovizionat, colecţia de discuri cuprindea, de la Beethoven la jazz, tot ce-şi poate dori inima într-o anumită dispoziţie sufletească, iar baia era ispititoare; un loc ideal pentru a te simţi bine.

Dar cu toate acestea vila lui Brumerus părea să aibă altă destinaţie decât aceea de cuib al dragostei. Căci biroul monumental demonstra că aici se purtau convorbiri serioase de afaceri, pe când celelalte aspecte reprezentau doar nişte anexe agreabile.

Griessbühl deschise uşile biroului, scoase sertarele, răscoli hârtiile. Pe birou se afla un calendar cu suport. Griessbühl îl luă în mână şi-l răsfoi grăbit, lună de lună. Pe lângă nişte mâzgăluri lipsite de importanţă, descoperi ici şi colo, la distanţe mari de timp, o însemnare: M. M.; dar în ziua crimei nu se notase nimic. Asistentul criminalist puse gânditor calendarul la loc.

— Nimic important, spuse Bifferli jignit; după

câteva minute, Griessbühl se declară de acord:

— Într-adevăr, nimic important! însă ideea că nu este în stare să descopere ceva esenţial despre mort îl indispuse; acesta zăcea tot acolo, mut, căzut pe partea dreaptă, lângă birou, cu faţa acoperită de o batistă.

Subalternii îşi terminaseră treaba şi aşteptau plictisiţi instrucţiunile, dar ce instrucţiuni li s-ar mai fi putut da?

Griessbühl cântărea lucrurile. Pe urmă îi spuse lui Bifferli:

— Mâine trebuie examinate mai atent locurile. Aş face totuşi şi acum un tur în jurul casei!

Bifferli îi răspunse:

— Cum doriţi! iar pe faţa lui se vedea limpede că n-are niciun chef să se plimbe prin ploaie.

Griessbühl ieşi deci singur în faţa uşii. Aprinse lanterna. Lumină iarba, drumul cu pietriş. Ploaia umpluse curtea de băltoace mari, în care stropii cădeau necontenit. Eventualele urme erau de mult şterse.

Asistentul păşi pe iarba moale ca un burete ud şi care plescăia sub tălpile lui ca broaştele într-un lac.

Lângă vilă, într-o parte, dădu peste un garaj. Ploaia spălase urmele de maşină.

Griessbühl zgâlţâi poarta garajului; era închisă. Nici nu se aşteptase la altceva, aşa că porni cu paşi uşori în jur – pe aici pământul cobora puţin în pantă, mai umed decât oriunde – lumină cu lanterna peretele din spatele casei, căscă fără să se jeneze şi se întoarse îndărăt.

— Cam asta-i, îi spuse el lui Bifferli, care-l aştepta grav şi uimit. Să lăsăm pe careva dintre oameni aici şi pentru azi, gata. Suntem rupţi de oboseală cu toţii.

Mă duc să-l iau pe comisar. Presupun că şi-a terminat şi el treaba. Unde putem înnopta?

— Vă recomand „Vulturul negru”, o firmă cu vechi renume, în piaţă, zise Bifferli. Acum, după închiderea sezonului, găsiţi sigur camere.

— Atunci, s-o ştergem! exclamă Griessbühl, iar inspectorul după ce luă măsurile reglementare, porni alături de el pe pietrişul care scrâşnea.

— Pot să vă conduc? întrebă asistentul politicos deschizând portiera.

Bifferli îi fu recunoscător. Griessbühl străbătu localitatea încet.

— Nu-i niciun ocol pentru dumneavoastră, zise Bifferli, locuiesc chiar pe strada principală, pe acolo-i drumul. Apoi continuă pe un ton jignit: N-ar fi bine, totuşi, să merg şi eu la doctorul Marahn? În mine are poate mai multă încredere, sunt pacientul lui, m-a tratat de splină, e un medic bun, chiar foarte bun, fără doar şi poate.

— Bun şi ca ţintaş, replică Griessbühl, neputându-se stăpâni, apoi îl refuză repede. Şi mâine e o zi! Sunt sigur că domnul comisar o să vă cheme.

— Mă rog! se mulţumi să răspundă Bifferli, cu un asemenea ton, ca şi când ar fi spus: „Eu îmi spăl mâinile” – sau: „După mine potopul!”

Ca să-l împace, Griessbühl zise:

— Doar doctorul Marahn nu ni s-a adresat numai nouă, ci şi dumneavoastră, poate în primul rând chiar dumneavoastră, asta demonstrează încrederea de care vă bucuraţi!

— Doc-torul Marahn? întrebă Bifferli, lungind cuvintele. Mie?

— Fireşte, replică Griessbühl, vă şi chemase când am vorbit cu dumneavoastră la telefon!

— Mă chemase? spuse Bifferli aproape revoltat. Cine îndrăzneşte să susţină asemenea lucru? Nu, Marahn n-a telefonat la noi!

Era rândul lui Griessbühl să fie mirat.

— Sfinte Dumnezeule, cine o fi fost? întrebă el.

Bifferli răspunse:

— Oricine! Un bărbat! O fi văzut ceva. Sau a auzit împuşcătura. De unde să ştiu eu! S-a dus la un telefon public şi ne-a înştiinţat.

— Şi nu l-aţi invitat? Nu l-aţi audiat? întrebă Griessbühl.

— Cum aşa, răspunse Bifferli de-a dreptul supărat, când nu-l cunoaştem? Nu şi-a spus numele. Iar după o scurtă pauză, adăugă: Sigur că nu şi l-a spus! Şi dumneavoastră aţi fi făcut la fel! Cui îi place să fie amestecat în asemenea istorii neplăcute, fie şi numai ca martor!

5

În vremea asta, Groll se simţea zdrobit de oboseală. Privea obrazul cenuşiu al lui Marahn, descompus parcă sub părul rar şi răvăşit.

Comisarul rugase să se deschidă ferestrele, fumul fusese gonit de aerul proaspăt şi umed, iar în întreaga încăpere se auzea zgomotul monoton al ploii.

Groll încercă să se reculeagă, dar îşi simţea capul greu; nu-i venea în minte nicio întrebare ca lumea.

Fraza roşcovanului: „În casa asta nu există niciun asasin!” i se învârtea în cap fără niciun motiv raţional; căci doctorul acesta Marahn era un ucigaş, fără doar şi poate ucisese din propria lui voinţă – conform legii, conform tuturor aspectelor care puteau fi luate în

consideraţie. Mai intervenea o circumstanţă agravantă: Marahn, ca medic, cunoştea valoarea vieţii omeneşti, deci ştia bine că eşti obligat să păstrezi şi cea mai mică scânteie, chiar cu dureri şi chinuri.

Tocmai la asta se gândise, în felul lui ciudat, roşcovanul, când spusese: „În casa asta nu există niciun asasin”.

Avocatul Sepp Metzendorfer, prieten din copilărie cu Marahn sau coleg de şcoală – Groll nu înţelesese bine – fusese chemat de la Bayreuth de nevasta doctorului, împotriva voinţei soţului ei.

Ajunsese la vilă numai cu câteva minute înaintea lui Groll; dar Margit Marahn îi povestise la telefon întâmplarea şi în drum spre Berneck nu se gândise la altceva decât la cazul în speţă, concentrându-şi atenţia asupra tuturor argumentelor juridice care puteau pleda pentru nevinovăţia lui Marahn.

La început, lui Groll i se păruse că Metzendorfer se exprimă confuz din cauza grabei cu care călătorise. Dar îşi dăduse seama că e o caracteristică a lui. Metzendorfer trăia numai pentru profesia de jurist şi toate celelalte lucruri îi erau indiferente. Groll îl văzuse în seara aceea aprinzându-şi o ţigară la capătul cu filtru, trăgând aşa fumul, până ce îi provocase o criză de tuse, privind apoi mirat ţigara, când comisarul îl făcuse atent – pe urmă o întorsese, gata-gata, s-o pună în gură cu capătul aprins; îl oprise la timp printr-o intervenţie rapidă, după care avocatul o strivise în vasul de flori, în loc de scrumieră.

Făcuse toate gesturile astea cu degetele lui lungi şi nervoase, care aveau pete mari de nicotină. Surprinzător, greşelile nu-l supărau; ca şi când nici măcar nu le-ar fi observat. Nimic nu-i putea abate

atenţia de la preocupările sale juridice.

Singurul lucru care-l interesase în discuţia cu Groll – căci se pricepuse să acapareze de la început conversaţia, ca să-l scutească pe prietenul său Marahn de răspunsuri – era să-l convingă pe comisar că n-avusese loc niciun asasinat. Un om ca Marahn, medic cu experienţă şi succese profesionale, un ins cultivat, nu era în stare să-şi ucidă cu intenţie semenul. Lucrul acesta se putea petrece numai într-un moment de rătăcire a minţii, de extremă agitaţie; şi dacă această crimă părea premeditată şi făptuită, eventual, conform unui plan, asta era numai o *aparenţă.* Chiar şi nebunii erau în stare să acţioneze sistematic în anumite situaţii şi faze ale bolii, ca şi animalele. Nu era rolul lui să precizeze diagnosticul medical pentru o asemenea stare, rămânea să se stabilească ulterior.

Groll îl lăsase să vorbească. Părul roşu şi rar îi atârna umed pe frunte; din când în când şi-l neteza absent cu mâna spre spate.

Avocatul se simţise obligat să precizeze:

— Nu vreau să mă pronunţ înainte de vreme, bineînţeles îmi îngădui să arăt numai un aspect provizoriu. Îl cunosc pe domnul doctor Marahn de zeci de ani, ştiu ce gândeşte şi cred că ştiu şi ceea ce simte. Nu doresc altceva, domnule comisar, decât să vă rog să cercetaţi cazul şi ca omor prin lovire, nu numai ca asasinat, şi să strângeţi toate dovezile care ar putea duce la concluzia omorului prin lovire. Ochii lui mici priveau neîncetat spre Groll, evitând cu grijă orice comunicare în taină cu Marahn. Nu-i exclus, zisese el, ca însuşi doctorul Marahn să-şi vadă fapta sub un aspect fals. Nefiind jurist, ar putea furniza indicaţii derutante.

Groll îşi frecase ţeasta cheală cu mâna; îşi plimbase privirea, examinând camera; de fapt, îl interesase expresia zugrăvită pe feţele soţilor Marahn.

Margit Marahn şedea într-o parte a căminului, pe un fotoliu îngust. Lumina de sub abajur nu ajungea până la ea, pe obrazul palid i se aşternuse o strălucire uşoară, difuză, împrumutând totuşi pielii o irizare mată; amănuntele trăsăturilor se estompau însă ca o acuarelă umedă ştearsă cu buricul degetelor. În orice caz, comisarul o văzuse cum ascultă foarte încordată cuvintele lui Metzendorfer, cum dă imperceptibil din cap din când în când, vrând parcă să sublinieze anumite observaţii.

Groll îşi zisese că femeia aceasta era în stare să-şi apere bărbatul. Era poate în stare să lupte, pe când Marahn – nu. Doctorul şedea într-un fotoliu, lângă lampă, cu coatele rezemate pe genunchi şi capul în mâini, ca şi când n-ar fi auzit nimic din spusele lui Metzendorfer, sau nu voia să audă, sau era cu totul preocupat de propriile-i frământări; chibzuia poate pe ce drum greşit porniseră gândurile şi sentimentele nevestei sale, până să ajungă, fără veste, la punctul unde o socotea că este de ani de zile; dar atunci se înşelase.

Metzendorfer se aplecase, bătând insistent tactul cu mâna-i subţire; fruntea lui nimerise în conul de lumină puternică, iar dincolo părea că se face auzită vocea neantului sau a întunericului, Groll îl privise insistent – îl sâcâia pielea lui palidă de pe frunte, plină peste tot de pistrui.

În mijlocul unei fraze pe care Metzendorfer o accentuase în mod deosebit, Groll îi spusese:

— Acum aş dori foarte mult să stau de vorbă cu

domnul doctor Marahn între patru ochi! Ridicase mâna, apărându-se, căci se aştepta ca avocatul să obiecteze, ba chiar zâmbise uşor: Nu, nu, domnul doctor Marahn nu va fi îngrădit în drepturile sale, credeţi-mă! O să-i explic, după lege, că nu e obligat să facă niciun fel de declaraţie. În privinţa asta, fiţi sigură, şi spunând asta întoarse capul spre faţa palidă a femeii din umbră, nicio clipă nu mi-a trecut prin minte să atrag pe cineva în cursă. Şi animalele mă întristează când le văd prinse în cursă, cu atât mai mult, oamenii! Voi avea grijă să scot la lumină tot ce l-ar putea disculpa.

Expresia sunase fals; dar nu găsise una mai bună.

Metzendorfer se gândise, şovăise, apoi hotărâse că-i mai bine să nu-l supere pe comisar.

Se ridicase, în sfârşit, din fotoliu. Făptura lui înaltă şi uscată se întorsese spre Margit Marahn. Groll îl auzise spunând:

— Propunerea domnului Groll mi se pare corectă, stimată doamnă! şi părăsiseră amândoi încăperea.

Marahn nu se clintise. Groll îl privise o vreme. Recunoştea în sinea lui că omul îi e simpatic şi se mânie totodată pentru această pornire sentimentală; în definitiv Marahn era un ucigaş, iar el, comisarul, avea datoria să-l interogheze fără compătimire.

Rupând tăcerea, vorbise cu voce mai aspră decât intenţionase:

— Da, un animal prins în cursă! Şi nu numai atât! Să mai şi tragi într-o ţintă vie! Un medic! Ce să ne mai mirăm că în Germania a fost o vreme când medicii ucideau din ordin!

Marahn se îndreptase de spate; se uitase la Groll; chibzuise:

— Aveţi dreptate. Cred că am fost nebun!

— Aha! ripostase comisarul, vă însuşiţi argumentele domnului avocat? Aşa înţelegeţi să vă apăraţi? Marahn gemuse. Dar nu spusese nimic. Ei, bine, zisese Groll cu vocea din nou calmă, să începem! Conform legii, sunt obligat să vă atrag atenţia că aveţi voie să refuzaţi anumite declaraţii. Ne-aţi chemat la telefon şi ne-aţi spus că aţi împuşcat un om, pe nume Brumerus, în vila sa. Este exact?

Aşa începuse interogatoriul şi ţinuse multă vreme. În timpul convorbirii, Groll se lămurise care fuseseră motivele acestui om şi cu toate că mintea lui refuza cu înverşunare, nu izbutise să se descotorosească de impresia că Marahn fusese prins de fapt în cursă, şi nu Brumerus, iar focul de revolver însemna o încercare disperată de salvare.

În cele din urmă întrebările se dovediseră de prisos: Marahn părea uşurat să poată vorbi despre sentimentele, gândurile, chiar şi despre fapta lui, în faţa cuiva care să-l asculte, indiferent din ce motive.

Ajunsese la capăt şi tăcuse.

Groll încercase – chiar şi faţă de sine însuşi – să şteargă impresia de spovedanie apăsătoare. Îl întrebase deci mai rece decât avea intenţia:

— Şi revolverul? unde l-aţi pus? Marahn îl privise fără să înţeleagă, aşa că Groll fusese silit să adauge ca explicaţie: Am nevoie de el. E un corp delict. Sunt obligat să-l confisc! Dar de fapt se gândise: „Ce soluţie uşoară ar fi să-şi tragă un glonte în cap”.

Marahn păruse să-şi revină.

— Da, zise el. Da, desigur!

Vârâse mâna în buzunarul hainei. Groll observase abia atunci că haina mai era încă umedă pe ici, pe colo. Probabil că Marahn era îmbrăcat cu ea când comisese fapta.

Marahn se arătase uimit. Scotocise şi în celălalt buzunar, se ridicase, cercetase, pipăise, îl privise iarăşi pe Groll şi spusese nervos:

— Nu-l mai am! Chiar că nu ştiu...

Fraza rămăsese neterminată.

Omul era cu adevărat nedumerit. Comisarul îl înţelesese. Întrebase în treacăt:

— Ce fel de revolver aveaţi?

— Un Walther şase-treizeci şi cinci, răspunsese el imediat. Îl am de multă vreme – casa e atât de izolată!

— Bine, bine, spusese Groll, n-o fi cumva în maşină?

— Nu ştiu, răspunsese medicul.

Porniseră spre Opelul îngheţat: arma nu era nicăieri.

— Poate am pierdut-o, sau am aruncat-o, intrasem în panică, zisese Marahn când se întorseseră din nou în cameră.

Groll spusese:

— Tot ce mi-aţi declarat trebuie consemnat în scris. O s-o facem mâine, domnule doctor Marahn. Poate aveţi ceva de corectat la cele mărturisite. Marahn scuturase din cap, respingând cu disperare sugestia. Bine, continuase Groll, cum doriţi. O să se ocupe de asta asistentul meu, Griessbühl, puteţi avea încredere în el. De altfel, a şi făcut cercetări dincolo, la vilă. Aşa, spusese el simţind cum îl doboară oboseala, cam asta-i!

Acesta fusese momentul în care deschisese fereastra.

Respiră adânc aerul proaspăt fără să-şi dea seama. Mirosea a pământ jilav şi a frunziş putred. Poate numai în închipuirea lui.

Îşi frecă de zor colţul ochilor, lângă nas. Spuse între altele:

— În fond de ce ne-aţi telefonat? Marahn ridică ochii fără să înţeleagă. Adică, urmă comisarul, nu aveaţi încredere în poliţia locală? Doar i-aţi informat şi pe ei mai târziu, după câte ştiu. Apoi adăugă: Ideea a fost foarte bună, aşa i-o fi fost mai comod şi lui Griessbühl la cercetări, având ajutorul Secţiei criminale din Berneck i s-a uşurat munca.

Marahn îl privi fix. Zise:

— Doamne, Dumnezeule, nu v-am telefonat decât dumneavoastră!

Groll dădu din cap:

— Ei, n-are importanţă, zise el, o fi telefonat soţia. Totuna e.

Marahn se enervă brusc.

— Nu. Sunt sigur că nu, de aici n-a fost înştiinţat nimeni afară de dumneavoastră şi de prietenul meu! Dumnezeule mare şi bun, zise el, nu cumva începe treaba asta pe mâinile lui Bifferli?!

Groll îl privi nedumerit.

— Bifferli? întrebă el.

— Inspectorul de la poliţia locală, îi explică Marahn, un individ dezagreabil, pacientul meu, cu ochi foarte mari şi albaştri, oribil, oribil. Repetă: Un individ oribil, e prea puţin spus despre el, colportează tot felul de zvonuri şi dacă a auzit cumva...

Groll îl întrerupse cu răceală:

— Trebuie să vă obişnuiţi cu ideea, doctore Marahn, zise el. Fie că-i vorba de acest Bifferli, pe care-l judecaţi poate greşit, sau de altcineva; gazetele vor afla în orice caz, deci toate intimităţile dumneavoastră vor apărea în presă. Să nu vă faceţi iluzii că o să se întâmple altfel!

Marahn nu se gândise probabil la acest aspect. Ridică ochii, înspăimântat. Groll nu regreta însă că-i dezvăluise adevărul: de ce să nu cunoască realităţile! Doar va fi nevoit să se împace şi cu asta.

În clipa aceea, afară, în noapte, mugi jalnic un pui de elefant.

Marahn se cutremură.

— Asistentul meu, zise Groll furios, claxonul lui afurisit! Se duse la fereastra deschisă, vorbind afară, în gol! Poftiţi vă rog înăuntru, domnule Metzendorfer.

Când se întoarse, roşcovanul uscăţiv se şi afla în mijlocul încăperii.

Femeia stătea sprijinită de tocul uşii ce da spre camera alăturată, luminată din plin; faţa îi era tot în umbră.

Fără să se preocupe de ea sau de soţul ei, Groll se apropie de avocat, tăcu un moment, apoi îi spuse încet:

— Domnule Metzendorfer, trebuie să-l arestez pe doctorul Marahn, ştiţi şi dumneavoastră! Roşcovanul privi îndârjit spre Groll. Ştiţi asta, accentuă Groll, crimă sau omor prin lovire, e totuna! Dar examinând cazul, şi spunând asta îşi privi vârfurile pantofilor, aş putea ajunge la concluzia că nu există o suspiciune de fugă, sau pericol să se ascundă, cel puţin pentru moment, dacă garantaţi dumneavoastră, domnule Metzendorfer, că doctorul Marahn va fi la dispoziţia noastră mâine dimineaţă.

Tăcu.

Metzendorfer răspunse imediat:

— Garantez de asta!

— Bine, făcu Groll, sunteţi deci răspunzător, gândindu-se că avocatul îşi asuma un risc, dar şi el, prin hotărârea lui.

Se răsuci brusc şi când ajunse la ieşire, spuse deodată:

— Bună seara!

În vestibul, luându-şi din cuier lodenul vechi şi muncindu-se cu sombreroul, auzi cum se jeluie, cum mugeşte din nou puiul de elefant rănit; Groll ieşi mânios şi grăbit.

Noaptea îl orbi. Călca orbecăind şi-şi dădu seama că îmbătrânea. Sub paşii lui, iarba plescăia cu zgomot, dar el înaintă fără niciun ocol.

Când trase portiera maşinii bălţate, Groll se simţi mulţumit. Zise obosit:

— Doamne, Doamne, Griessbühl, câte se mai întâmplă în meseria noastră...

Asistentul părea nepăsător; gonea cu maşina prin centrul oraşului pe o porţiune pavată cu bolovani, până ce se auziră trosnete. Spuse:

— Cadavrul nu arăta prea rău. Dar nici medic n-aş vrea să fiu. Urmează disecţia!

Apăsă pe frână chiar în faţa hotelului, maşina se lăsă pe bot, apoi se opri. Comisarul făcu o adâncă plecăciune în faţa neantului.

6

Portarul de noapte îi întâmpină atent şi tăcut. Primi comanda pentru două camere separate, cu calmul resemnat al omului pe care pare a nu-l interesa câtuşi de puţin bacşişul.

Pe când Groll mâzgălea formularul de înregistrare, Griessbühl, cu haina de piele udă pe braţ, se învârtea plictisit de colo-colo, privind în jur. Rămase mirat că într-o localitate micuţă ca Berneck se afla un

asemenea hotel, care costase fără îndoială o grămadă de bani şi, la prima vedere, promitea tot confortul.

Apoi se uită la Groll, care sta aplecat adânc asupra hârtiei; de pe borul pălăriei îi picura apă.

Portarul îi însoţi la primul etaj, le arătă camerele şi se făcu a nu observa moneda de o marcă ce-i fusese strecurată în mână.

Groll se descotorosi de haină, agăţă pălăria în cuier, rămase în picioare în mijlocul camerei şi închise ochii.

Deodată auzi un zgomot în spatele lui.

Se întoarse.

Griessbühl, vesel, îi arătă uşa de comunicaţie dintre cele două camere separate şi zise râzând:

— Special pentru îndrăgostiţi, comisare! Nici cei de la moravuri n-au ce face!

Groll clătină supărat din cap:

— Lasă-mă-n pace, Griessbühl. Vreau să mă odihnesc!

— Da, zise Griessbühl, de fapt, aveam de gând să vă întreb numai dacă Marahn v-a spus, că nu el i-a telefonat lui Bifferli.

Groll prinse a-şi freca de zor căpăţâna cheală cu mâna dreaptă.

— Da, spuse el mirat, da, şi ce-i eu asta? O fi văzut sau auzit careva, cine ştie cine, şi a informat poliţia locală, dar nu vrea să apară ca martor. Sunt destui cărora nu le place rolul acesta!

— Adevărat! zise Griessbühl. Nu mi-a trecut prin minte. Dar Bifferli a ajuns exact la aceeaşi concluzie.

— Adică ce vrei să spui? întrebă comisarul. Ai de gând să mă compari cumva cu Bifferli ăla?

— Păi nici nu-l cunoaşteţi! zise Griessbühl şi

adăugă, în timp ce trecea dincolo, în camera lui, trăgând încet uşa: Mai gândiţi-vă totuşi, comisare. Poate vă vine vreo altă idee! Mie nu mi-a venit. Mă tem numai ca mâine să nu avem niscaiva surprize! Noapte bună!

CAPITOLUL TREI

1

Griessbühl se deşteptă devreme. Săltă capul şi privi spre fereastră. Geamurile arătau ca nişte ochi de cal mort – prin aer pluteau fâşii de ceaţă.

Asistentul criminalist ascultă atent zgomotele de dincolo; i se păru că aude respiraţia regulată a comisarului şi se gândi: „Să-i îngăduim bătrânului să doarmă; merită”.

Se sculă şi-şi aruncă apă rece pe obraz, ca să se învioreze.

Călcă mulţumit pe covorul moale; se simţea plin de viaţă, se îmbrăcă rapid şi porni spre încăperea unde se lua micul dejun. Cu mâna pe balustradă, se lăsă să alunece vesel jos, din treaptă în treaptă.

Zărind prin uşa mare de sticlă măsuţele pregătite, la care şi se aşezaseră câţiva clienţi, i se stârni foamea, iar mirosul chiflelor crocante îi gâdila parcă nările; se şi văzu turnând mierea peste untul alb; lui Griessbühl îi plăcea să mănânce zdravăn, cu poftă.

Trecând pragul, se opri să privească sala, ca să-şi găsească un loc unde să nu fie deranjat.

La stânga, lângă o fereastră, şedea comisarul; ridică o mână în semn de salut.

Îşi terminase micul dejun şi fuma o ţigară, uitându-se la Griessbühl cum mănâncă şi bea. Pe asistent nu-l stingherea privirea bătrânului; dimpotrivă, avea o

mare stimă pentru el şi se simţi cuprins de un amestec de mândrie şi plăcere, la gândul că-i era colaborator.

— Cumplită vreme, zise Groll nemulţumit, numai bună să-l turtească de tot pe ucigaşul nostru. Oftă. Azi trebuie să-l cărăm cu noi. Ce crezi, Griessbühl, sfârşim oare până deseară cu toate treburile de aici? Tare aş vrea să ajung acasă!

Asistentul îl privi mirat. De pe chifla muşcată, în drum, spre gură, picura mierea în stropi grei.

— Cum adică? întrebă el. Şi de ce nu? Nimic deosebit, aşa mi se pare.

— Aseară erai de altă părere, îi aminti Groll. Apoi privi peste Griessbühl. Sau mă înşel?

— Aseară? întrebă asistentul, după ce muşcă iarăşi din chiflă, mestecă mulţumit şi bău o înghiţitură de cafea. Azi-dimineaţă, după câte îmi amintesc! spuse zâmbind pieziş spre Groll. E mult de atunci, mai bine de trei ore, or fi chiar patru. Sunt iarăşi optimist.

Şi o nouă chiflă trosni între dinţii lui.

— Cine te vede mâncând, zise comisarul încet, poate să-şi închipuie că totu-i cum nu se poate mai bine pe lumea asta. Îşi umflă obrajii, suflă îndărăt aerul, apoi se informă: Cine l-a chemat, mă rog, pe Bifferli la telefon?

— Nimeni, răspunse Griessbühl amuzat, căci n-a răspuns el la aparat. Vreo secretară. Ori funcţionarul de serviciu.

— N-ar fi rău să cercetezi mai amănunţit treaba asta, replică Groll.

— Aşa! spuse Griessbühl, punând şervetul la o parte. Dorinţa dumneavoastră e ordin, pentru mine!

Dar în sinea lui îl râcâia ceva; de ce revine oare bătrânul asupra unui caz considerat de el complet

clarificat?

Afară, maşina bălţată stătea tristă în ceaţă, cu geamurile aburite; Griessbühl puse în funcţiune ştergătorul. Dibui cu greutate drumul spre vila lui Marahn, aprinzând farul de ceaţă. Poarta de la grădină era încuiată; când Griessbühl sună, se deschise uşa de la intrare: asistentul îl văzu atunci pentru prima dată pe făptaş, alături de avocatul roşcovan. Margit Marahn nu se arătă.

Comisarul se urni greoi de la locul lui şi făcu prezentările.

Metzendorfer îi lămuri că nu-i porneşte maşina şi depindea astfel de amabilitatea celor doi poliţişti.

Trâmbele de ceaţă deveniseră mai compacte. Se agăţau de haine, de maşină. Copacii de pe marginea drumului îşi scoteau la iveală numai trunchiurile dezolante. Iar cuvântul era înnăbuşit înainte de a fi rostit; călătoria se desfăşura în tăcere. Doctorul Marahn arăta ca şi când tocmai în clipa aceea i se anunţase sentinţa de condamnare la moarte. Groll îl privea dintr-o parte; era limpede că în noaptea trecută Marahn pricepuse în sfârşit nu numai nebunia faptei comise, ci şi ipotezele greşite pe care îşi clădise aceşti ultimi ani: trebuiau să se dărâme, inevitabil, catastrofa s-ar fi întâmplat în orice caz, aşa sau altminteri.

Bifferli îi aştepta; se umfla în pene, aproape plesnind de atâta importanţă. Îl întâmpină pe doctor cu o cordialitate studiată, oarecum slugarnică; iar Griessbühl se gândi că-şi aminteşte de ficat, de splină, sau de aciditatea stomacală, cine să ştie...

Cu toate că fusese curăţat fără îndoială cu grijă, biroul lui Bifferli arăta prăfuit, aşa cum arată de obicei asemenea birouri, totdeauna prăfuite, din nu ştiu ce

motive; poate pentru a-i lămuri de la început pe delincvenţi că nu-i de glumă să ajungi aici.

Alături se auzea ţăcănind penibil o maşină de scris, vreun subaltern care bătea neîndemânatic cu două degete.

Groll stabili programul, spunând:

— Vreau să văd locul faptei. Se întoarse spre Metzendorfer: vă interesează poate şi pe dumneavoastră, nu?

Metzendorfer aprobă distrat din cap.

— Dar cu maşina... interveni Griessbühl.

— Mergem pe jos, zise Groll, adăugând totodată că Metzendorfer îl va însoţi. Puţină mişcare o să-mi facă foarte bine. Dumneata, domnule Griessbühl, redactează procesul-verbal de interogatoriu. Îşi scărpina căpăţâna chelă: Cât mai exact, te rog. Iar pe Bifferli îl întrebă: Există la dumneavoastră cineva care să scrie la maşină, colega?

Inutilă întrebare! Bifferli împinse brusc uşa spre camera alăturată şi-i ordonă tânărului subaltern, care maltrata acolo maşina de scris:

— Mahimann, dumneata ai să scrii procesul-verbal!

Respectivul scoase hârtia din maşină, aduse maşina în biroul lui Bifferli şi se aşeză cuminte la o măsuţă, într-o parte.

Groll cercetă din ochi camera. Îşi trase sombreroul şi porni spre uşă, spunându-i lui Metzendorfer:

— Poftiţi, domnule avocat. Din uşă, comisarul se întoarse spre asistent şi-l întrebă fără să mai aştepte răspuns: Cum stai cu surprizele, Griessbühl?

2

Griessbühl se simţea stânjenit.

Tânărul funcţionar şedea la doi paşi, aşteptând şi privindu-l fix. Unul lângă altul, Bifferli şi doctorul Marahn, aşteptau şi ei.

Nu ştia bine, dacă să-l poftească afară pe Bifferli, sau nu. Căci avea să-l incomodeze fără doar şi poate. Oftând se hotărî să-l lase să rămână acolo, să evite o ciocnire cu el ca rival. Dracu ştie ce ajutor îi mai putea solicita în treaba asta!

— Mda, domnii mei, zise el, să ne aşezăm.

Ca să stabilească de la început locurile fiecăruia, se aşeză ca de la sine înţeles pe scaunul din spatele biroului şi, printr-o mişcare a mâinii, i-l arătă lui Marahn pe cel din faţă. Lui Bifferli nu-i rămânea decât să se aşeze la altă masă, mai mare, de lângă tânărul subaltern; manevra asistentului se dovedi bună, căci îl scoase pe Bifferli din câmpul vizual al lui Marahn.

Griessbühl îşi studie cu atenţie unghiile bine îngrijite. Apoi ridică privirea şi-l fixă pe doctorul Marahn.

— Aseară, sau poate astă-noapte, aţi dat un telefon la acest serviciu?

— Nici vorbă, răspunse Marahn nervos, doar i-am explicat comisarului!

— Nu cumva aţi acţionat mecanic, hai să zicem, cu gândurile aiurea, din obişnuinţă poate, având în vedere relaţiile de ordin medical cu domnul Bifferli? spuse Griessbühl. Încercaţi să vă amintiţi! În stare de agitaţie uiţi uşor unele lucruri neimportante.

— N-am uitat nimic, răspunse Marahn trist, în mintea mea episoadele se desfăşoară ca un film!

Bifferli se mişcă pe scaun.

— De altfel, se amestecă el, nici n-a fost o chestiune de ordin secundar!

— Domnule inspector, spuse răspicat Griessbühl fără să se uite la Bifferli, *eu* conduc interogatoriul. Aşa se prezintă situaţia, dacă-mi permiteţi. Când o să am întrebări pentru dumneavoastră, o să vi le pun.

Bifferli tăcu auzind observaţia; dar ochii lui rotunzi şi albaştri străluciră furios, iar gura i se mişcă fără să se audă vreun sunet.

Griessbühl se uită din nou la Marahn.

— Dar soţia dumneavoastră? întrebă el răbdător, dacă a telefonat cumva ea?

— Nu, răspunse Marahn, l-a informat numai pe Metzendorfer, împotriva voinţei mele.

— Dacă vorbea cu postul de poliţie aţi fi auzit, desigur? Sau, să zicem, cu vreo cunoştinţă, care a telefonat aici din partea ei?

— Da, zise Marahn, aş fi auzit fără nicio îndoială. Telefonul e în cameră şi n-am ieşit nicio secundă, eu... Ridică din umeri. Eram într-o stare atât de neobişnuită, încât nici n-aş fi fost capabil să părăsesc odaia, chiar dacă aş fi vrut.

— Şi afară de asta, la telefon a fost o voce de bărbat! preciză din nou Bifferli.

— Domnule inspector! Cuvintele lui Griessbühl sunau ca un avertisment. Tăcu apoi câteva secunde. Abia după aceea vorbi, întorcându-se spre Bifferli: Aş dori foarte mult să vorbesc cu cel care a primit comunicarea.

— Eu am fost la aparat! interveni fără veste tânărul poliţist.

— Atunci, raportaţi! îl invită Griessbühl.

— Eram de serviciu noaptea şi nu se întâmplase nimic, zise acesta. Nu se întâmplă niciodată nimic, când suntem de noapte, cel mult niscaiva beţivi. În faţa mea aveam condica de rapoarte, dar citeam

ziarul. Spre ora unsprezece, a sunat telefonul. Era comunicarea respectivă. La aparat, un bărbat. A spus: „Fii foarte atent, amice! La vila din prelungirea lui Trappauer Strasse a fost asasinat cineva. Împuşcat!” Eu am întrebat: „De unde ştiţi?” Mi-a răspuns: „N-are importanţă. Nu-i suficient c-ai aflat? În locul dumitale, m-aş încredinţa cum stau lucrurile!” Tânărul făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Am menţionat convorbirea în condica de rapoarte, cuvânt cu cuvânt. Când l-am întrebat de nume, a închis.

Griessbühl îl chestionă:

— Aţi putea stabili de unde aţi fost chemat?

— Nu, se auzi răspunsul, m-a luat prin surprindere.

— Bine, bine, consimţi Griessbühl, apoi se întoarse către Marahn: După cum se pare, aţi fost totuşi zărit, nu?

Marahn scutură din cap. Răspunse:

— Chemarea telefonică a venit seara, pe la unsprezece. La ora aceea eram de mult acasă. Şi... şovăia, găsindu-şi cu greu cuvintele... înainte şi după, adică atunci când am tras, m-am uitat bine în jurul meu şi n-am văzut pe nimeni. Dacă ar fi fost cineva prin apropiere, îl observam, fără îndoială.

— Dacă sunteţi atât de bun observator, zise Griessbühl, ne puteţi arăta desigur şi unde a rămas arma. Acasă nu se mai afla, mi-a spus comisarul. Iar în împrejurimile vilei au căutat-o zadarnic poliţiştii şi ieri noapte şi azi-dimineaţă. Nu cumva aţi aruncat revolverul din maşină, mai târziu, s-ar putea şi aşa, nu?

— Eventual, spuse Marahn, dar nu mi se pare verosimil. Nu sunt în stare să-mi aduc aminte, credeţi-mă!

— Să lăsăm deocamdată asta, zise Griessbühl, şi să

trecem la felul cum s-a petrecut fapta în amănunt. Vă rog, domnule doctor Marahn, să povestiţi cât mai minuţios. Şovăi, apoi continuă: S-ar putea să aibă mare importanţă, chiar pentru dumneavoastră.

Se aşternu o clipă de tăcere. Încăperea era slab luminată, iar afară, valurile de ceaţă se îndeseau. În liniştea deplină şi neaşteptată, Marahn se trezi în mijlocul unei atmosfere ireale, ca şi când ar fi visat tot felul de fantasmagorii, de minciuni. Niciodată în viaţa lui nu-şi imaginase că va fi obligat să şadă într-o asemenea încăpere prăfuită, în faţa unor ochi curioşi îndreptaţi asupra lui şi a unor urechi străine, gata să-i asculte mărturisirea, vrând să afle de ce şi cum...

Îşi apăsă pe sub ochelari ochii cu degetele şi-i frecă de parcă ar fi fost foarte obosit.

Griessbühl aştepta cu răbdare.

Tânărul funcţionar îşi îndreptase spatele şi apucase o coală de hârtie s-o pună în maşină, dar Griessbühl îi făcu semn să stea deocamdată cuminte. Îşi dădea seama că în asemenea momente e mai bine să nu-i mai ceară doctorului Marahn să îndure şi ţăcănitul neplăcut şi indiferent al maşinii de scris.

3

Doctorul Walter Marahn nu făcea parte dintre cei cărora le place să vorbească despre ei; era taciturn, nu-şi exterioriza emoţiile.

Interogatoriul mergea aşadar greu. Griessbühl se vedea nevoit să-i pună mereu întrebări; fără nicio plăcere – i se citea pe faţă – ca şi când fiecare întrebare ar fi fost o cursă întinsă celuilalt.

Momentan îl interesau foarte puţin antecedentele

crimei, şi foarte mult desfăşurarea faptei. La sfârşit, tânărul îi întinse hârtia din maşina de scris; Griessbühl o luă cu o mişcare rapidă şi parcurse în grabă începutul, apoi citi foarte atent:

„Era între orele şase şi şapte. Exact nu-mi pot aminti. Fusesem la o vizită la pacientul Bauer, Talheimer Wegtrei. Apoi m-am îndreptat cu maşina spre vila lui Richard Brumerus. Mai întâi am trecut prin faţa casei, mergând încet. Eram aproape sigur că e acolo. Soţia mea îmi spusese asta cu o zi înainte. Trecând prin faţă, am avut şi eu aceeaşi impresie; jaluzelele erau ridicate. Mi-am continuat drumul, încă o bună bucată. Simţeam nevoia să mai cântăresc o dată totul... Nu m-a întâlnit nimeni. Hotărârea mea era luată.

Am întors maşina şi am condus înapoi, la fel de încet. Venind din partea aceea, drumul face o curbă largă înainte de a ajunge la vilă. N-am aşteptat să mă înscriu în curbă, ci am oprit automobilul. Revolverul îl pusesem în buzunarul hainei de când plecasem să-mi vizitez pacienţii. Am fixat plăcuţa de avertizare în spatele maşinii. Să pară că sunt în pană. Dacă m-ar fi întâlnit cineva, putea presupune că din acelaşi motiv am plecat pe jos spre oraş.

Am mers aşa până la poarta grădinii din faţa vilei. M-am mirat că nu era decât proptită. Mă aşteptasem s-o găsesc încuiată şi atunci aveam de gând să intru în curte prin spate.

Am apăsat pe clanţă. Abia atunci m-am simţit cu adevărat tulburat. Poate fiindcă pietrişul scrâşnea atât de tare. Era umed. Ploua. Poate nu eram pregătit să aud asemenea zgomot. Am privit de mai multe ori în jur să văd dacă nu mă observă cineva. N-am zărit pe nimeni. Am trecut de pe cărare pe iarbă, să nu mă

audă Brumerus. Căci bănuiam că se află în camera de jos.

Precis, nu ştiam. Dacă n-ar fi fost aşa, m-aş fi strecurat eventual în casă. Iar dacă găseam uşa încuiată, poate aş fi sunat şi aş fi tras asupra lui când îmi deschidea. Nu mă gândisem bine la aceste amănunte.

Fereastra de lângă cărare era întredeschisă. M-am apropiat cu prudenţă. În cameră se făcuse întuneric, dar l-am văzut pe Brumerus. Nu mai ştiu exact, dar parcă îmi amintesc că şedea la birou. Da, chiar aşa trebuie să fi fost, căci m-am mirat că lucrează cu radioul deschis. Nu se auzea muzică, ci vorbele cuiva, o voce de bărbat. Nu-mi amintesc ce spunea, din cauza emoţiei puternice n-am ascultat, dar presupun că era vorba de o relatare economică, sau ceva asemănător. Asta-i impresia mea acum.

N-am vrut să trag prin geam şi am împins puţin canatul ferestrei. Nu s-a auzit niciun zgomot, şi am crezut că Brumerus nu m-a observat. Dar s-a răsucit şi s-a ridicat în picioare.

Atunci am tras; apoi am fugit imediat. N-am stat să mă conving dacă l-am atins şi unde. Mă temeam foarte tare să nu fiu descoperit. Fugind îndărăt, am privit de câteva ori în jur şi de data asta, să văd dacă nu m-a observat cineva. N-am remarcat nimic. M-am gândit că în zgomotul ploii, pocnetul împuşcăturii nu se putea auzi departe. Nu-mi aduc aminte ce am făcut cu revolverul. L-am pierdut pur şi simplu: căci acasă nu l-am mai găsit.

În faţa porţii mi-a venit deodată în minte să merg încet, ca să nu dau de bănuit dacă m-ar fi văzut totuşi cineva în drum spre maşină.

Cu toate acestea eram foarte agitat, mă simţeam

cuprins de o frică nebună, chiar după ce mă urcasem în maşină. De asta am pornit cu viteză foarte mare. M-am dus direct acasă şi i-am povestit soţiei mele cele întâmplate”.

Citind procesul-verbal, Griessbühl se înfurie pe limba ţeapănă şi greoaie, care nu exprima nuanţat cele petrecute cu adevărat. Se întrebă ce putea face judecătorul de instrucţie cu asemenea relatare.

Tocmai se pregătea să continue lectura, când se deschise uşa. Intră un funcţionar, care, încercând să nu facă zgomot, se îndreptă spre Bifferli şi-i înmână o foaie de hârtie.

Bifferli o luă, nemulţumit că-l deranjase şi omul dispăru din nou.

Griessbühl era gata să revină la procesul-verbal, când exclamaţia lui Bifferli îl stingheri.

— Drace! strigă acesta şi repetă: Drace!

Cuvântul suna de-a dreptul înfricoşător în gura lui de funcţionar. Semăna cu o fiară, cu un şobolan scăpat din gura lui Bifferli; iar ochii de sticlă, albaştri şi holbaţi, arătau de parcă ar fi văzut un şobolan turbat.

— Bine, dar asta-i...! exclamă Bifferli complet derutat, altceva nu mai ştia şi-l privi pe Griessbühl fix, ca şi când numai de acolo îi putea veni salvarea.

Afară, ceaţa se îngroşase.

4

Groll, scund cum era, porni spre ţintă, prin ceaţă, cu pasul mare, întins.

Metzendorfer, slăbănog, se ţinea foarte aproape de el, întrebându-se dacă-i bine sau nu să-l urmeze pe

comisar, în loc să-i stea de ajutor clientului.

Pe de altă parte îşi dădea seama că nu era posibilă prezenţa lui la interogatoriu şi prevedea un interogatoriu lung şi temeinic, după obiceiul celor de la Secţia criminală, experienţa îl învăţase că aşa va fi, chiar dacă în procesele-verbale se strecurau adesea inexactităţi care puteau duce la interpretări neplăcute în cursul dezbaterilor procesului.

Lucruri care s-ar fi putut evita, dacă ar fi supravegheat el interogatoriul.

Dar în sinea lui era convins că a acţionat bine urmând recomandarea lui Groll; simţise de la început că omul acesta avea o neaşteptată înţelegere pentru anumite situaţii în care se aflau oamenii şi tocmai asta nu voia să piardă, printr-o nesocotinţă.

Spera, de fapt, să înceapă comisarul discuţia. Dar Groll tăcea.

Ceaţa umezi părul roşu şi rar al lui Metzendorfer, căci nu purta niciodată pălărie; parcă nu prea se simţea în largul lui. Până la urmă nu mai putu răbda tăcerea şi întrebă prudent, mereu cu un pas în urma comisarului:

— Sunteţi chiar convins, domnule Groll, că trebuie neapărat să vă însoţesc, acolo?

Groll se opri dintr-o dată şi ridicând ochii, se întoarse pe jumătate spre Metzendorfer. Îi spuse răspicat:

— Nu numai asta, domnule avocat! Dacă ar fi după mine, i-aş obliga pe toţi apărătorii să vadă isprăvile clienţilor. Pe hârtie, lucrurile se prezintă adesea destul de blânde, se poate vorbi în termeni aleşi despre un cadavru. Dar obligaţia de *a-l vedea,* de a-l vedea *cum* arată – ei asta schimbă des aspectul lucrurilor. Porni din nou. Metzendorfer îl auzi cum îi

explică liniştit: Nici eu nu ştiu încă ce o să vedem şi n-am de gând să fac vreo afirmaţie nefavorabilă în ce-l priveşte pe doctorul Marahn. Dar tocmai fiindcă sunteţi prieteni şi aţi intervenit atâta şi veţi interveni şi de acum înainte pentru el, dorinţa mea este să vă faceţi o părere obiectivă. De aceea e nevoie să mă însoţiţi.

Apoi se lăsă iarăşi tăcere. Cei doi bărbaţi mergeau aproape fără zgomot prin ceaţa care creştea plutind în jurul lor ca vegetaţia dintr-o apă stătătoare, cedându-le trecerea, despicându-se, strângându-se iarăşi, în veşnică mişcare.

Sosiră în sfârşit la ţintă. Dinspre şosea, vila se zărea ca un contur estompat, pietrişul însă scrâşnea şi azi tot atât de tare. Metzendorfer se înfioră: pe aici se furişase cu o seară înainte prietenul lui, cu pistolul în buzunar.

Poliţistul de noapte fusese schimbat, cel care se plimba acum încoace şi încolo prin jurul vilei era odihnit şi voios. O dată curiozitatea satisfăcută, se grăbea să răspundă cât mai amănunţit la orice întrebare.

Dar Groll nu-i puse niciuna, ci îi ordonă să rămână în faţa uşii.

Cei doi bărbaţi pătrunseră astfel singuri înăuntru.

În timp ce comisarul umbla de colo-colo, cercetând ba una, ba alta, iar mai târziu trecu în revistă şi celelalte încăperi, Metzendorfer rămase lângă uşă, cu ochii ţintă la mortul din cameră, care zăcea tot în faţa biroului, cu o pată roşie pe tâmplă, încovoiat într-o parte, surprins de atacul neaşteptat.

Nu privea numai la mort ci şi încăperea, camera aceasta lipsită de căldură, conform gustului modern, invitându-te să zăboveşti totuşi acolo, la flecăreală, la

odihnă, o oază în mijlocul agitaţiei istovitoare de fiecare zi; o vedea acolo pe nevasta prietenului său, o vedea pe Margit Marahn învârtindu-se de colo până colo, veselă, bine dispusă, ocupându-se de câte ceva, vedea focul pâlpâind în cămin, auzea muzica unui disc şi deodată toate lucrurile acestea din a căror cauză prietenul lui ajunsese în asemenea situaţie nu mai prezentară nicio însemnătate; fapta însă era cumplită, glontele tras aici în cameră, glontele care ar fi putut atinge şi inima femeii, dar în orice caz atinsese tâmpla bărbatului a cărui iubită fusese, fără îndoială, multe nopţi; şi poate încăperea aceasta respirase fericirea ei, indiferent de calitatea bărbatului.

Aşadar de aici pornea temeiul legii: Să nu ucizi! Indiferent de motivul care a determinat omorul prin lovire sau crima, legea aceasta rămâne valabilă, trebuie să rămână valabilă, chiar în cazul prietenului său, Marahn.

— Ei, îl strigă fără veste comisarul din spate, aţi căzut pe gânduri, domnule Metzendorfer?

Fără să aştepte răspuns, se îndreptă spre mort, luă de pe fotoliu pânza albă ridicată de cineva de pe faţa celui ucis şi o aşternu la loc.

Metzendorfer se cutremură: arăta mai îngrozitor decât înainte, cu nota aceea de definitiv, de irevocabil. „Nu cumva asta a urmărit comisarul?” se gândi el.

Dar lucrurile nu stăteau aşa. Groll procedase aproape automat. Văzuse adesea vieţi sfârşite în felul acesta şi întinsese uneori un cearşaf peste cadavru din motive lesne de înţeles.

Se aşeză la birou fără să se ocupe de Metzendorfer şi scoase hârtiile din sertarul de sus, din stânga. Nu

se mulţumi numai să le răsfoiască, ci le citi temeinic – afară ceaţa unduia în valuri – curând se crezu singur-singurel, ca şi când pe lume n-ar fi existat decât el şi mortul; într-un târziu – nu ştia câtă vreme trecuse – îşi aminti de Metzendorfer când acesta, mişcându-se, îl sperie. Spuse:

— Aşezaţi-vă undeva. O să mai dureze; n-am găsit nimic demn de luat în seamă. Fumaţi liniştit o ţigară.

Metzendorfer îi urmă sfatul. O dată ţigara fumată până la capăt, îşi mai aprinse una.

Pe măsuţa de fumat zăcea desfăcută o carte, cu copertele în sus; o ridică.

Comisarul îl observă şi-i zise!

— Aha, arătaţi-mi-o şi mie.

Avocatul i-o întinse, Groll o răsfoi, privi îndelung coperta, i-o dădu îndărăt şi spuse doar atât:

— Ei, da, tot o chestie de gust... Apoi, după o pauză: Tare aş vrea să ştiu dacă a citit-o şi doamna Marahn.

Metzendorfer nu încercă să răspundă la întrebare.

Dar avocatul, fumând ţigară după ţigară, în timp ce comisarul foşnea hârtiile, se simţi obligat să reflecteze la spusele comisarului; la sfârşit, ajunse la concluzia că cele citite de nevasta prietenului n-au nicio importanţă; fusese fericită, fără doar şi poate, fericită un timp destul de lung şi asta însemna mult, când te gândeşti de ce puţină fericire are parte omul în viaţă. Îşi examină degetele lungi, îngălbenite de nicotină, le răsuci prin faţa ochilor dintr-o parte într-alta, apoi se gândi cât de rar a stat de vorbă cu Marahn în ultimii ani şi că aceste discuţii au însemnat totdeauna momente luminoase în viaţa lui monotonă. Oftă.

Oftatul atrase atenţia lui Groll. Acesta ajunsese la

al treilea sertar.

Se uită la Metzendorfer, îi zâmbi, puse la loc teancurile de hârtii şi zise:

— Am timp şi mai târziu să le citesc. Luă de pe birou calendarul răsfoit de Griessbühl în seara precedentă. Observă şi el însemnările cu „M. M.”, le arăta avocatului şi spuse: Oare înseamnă Margit Marahn?

Metzendorfer îşi încreţi contrariat sprâncenele roşcovane şi-i răspunse:

— Posibil!

Comisarul zise:

— Asemenea însemnări nu apar prea des. Constată şi el acelaşi lucru ca Griessbühl, foaia din ziua precedentă era neatinsă. Oftă, aşeză calendarul la locul lui şi spuse: Să mergem împrejurul casei. Puţină mişcare o să ne facă bine. Poate observ ceva, întâmplător.

Pe Metzendorfer îl surprinse dorinţa comisarului. Dar se ridică. Ieşiră amândoi în faţa uşii unde stătea şi fuma poliţistul, foarte plictisit.

Valurile de ceaţă înotau prin aer ca mai înainte, ondulându-şi încet aripioarele lungi.

Prin fereastra asta! zise Groll semnificativ şi rămase o clipă pe loc.

Metzendorfer se uită înăuntru şi zări pânza albă peste faţa mortului. Îşi întoarse privirea.

Din copaci cădeau fără încetare picături grele, leneşe.

Cei doi bărbaţi merseră în tăcere până la garaj. Groll privi pământul din faţa garajului. Spuse:

— Aici ploaia a şters toate urmele.

Metzendorfer nu ştia ce să răspundă. Se gândea la prietenul şi clientul său; se gândea, ce veselă o fi

păşit nevasta lui pe-aici, pe iarba aceasta, în timp ce soţul şedea acasă, îngândurat şi disperat; şi iarăşi înţelese o mulţime de lucruri.

Comisarul ciocăni cu piciorul uşa garajului.

— Poate există în maşină niscaiva hârtii care ne-ar putea lămuri, zise el. Se uita la Metzendorfer. De fapt, nu ştim aproape nimic despre Brumerus.

— Are vreo importanţă? îl întrebă Metzendorfer în chip de răspuns.

Groll ridică din umeri, jucându-se cu lacătul. Deodată făcu câţiva paşi, se întoarse cu o vergea de fier, apăsă resortul lacătului şi-l desfăcu. Scoase pe urmă lacătul din belciuge şi deschise portiera dreaptă.

Privi în garaj.

Era gol.

Metzendorfer se uită peste umărul lui.

5

Griessbühl citi în ochii lui Bifferli o expresie atât de ciudată, încât, ridică mâna.

Bifferli se sculă în picioare şi veni spre birou, îi dădu lui Griessbühl hârtia, încercă să spună ceva, dar Griessbühl i-o luă înainte:

— Răbdare şi tutun, domnule inspector!

Rostind cuvintele acestea, se gândi înveselit cum se enerva Groll, când auzea asemenea expresii răsuflate. Totuşi, nu se dezvăţa.

Hârtia îi foşnea în mână. Începu să citească, citi mai departe, se opri, citi încă o dată, lăsă să cadă hârtia pe birou şi se uită la Bifferli, rămas în picioare în faţa lui

— Drace! zise el. Asta ne mai lipsea. Pe urmă îşi întoarse ochii spre Marahn, care şedea ghemuit şi apatic; hotărî să nu se trădeze.

Se ridică.

Zise:

— Mergem la vilă. Trebuie să-i arăt comisarului hârtiuţa. De altfel, şi spunând asta se uita în jos spre Marahn, e foarte necesară o discuţie la faţa locului. Dumneata rămâi aici! zise el către tânărul poliţist care sărise grăbit în picioare.

Acesta înhăţă decepţionat maşina de scris şi o duse îndărăt, în camera de alături.

— Să mergem! spuse Griessbühl.

— Merg şi eu? întrebă Marahn zăpăcit.

— Evident, răspunse Griessbühl, este indispensabil!

— Este indispensabil! repetă Bifferli privind la doctor cu ochii lui rotunzi de sticlă, plini iarăşi de

vădită curiozitate.

În faţa neobişnuitei maşini bălţate, pe care şiroia umezeala, Bifferli aproape se trase cu spaimă înapoi. La pornire, caroseria clămpăni ca şi când ar fi fost îngheţată.

Erau nevoiţi să meargă încet; ce-i drept, se mai luminase, dar ceaţa împiedica vizibilitatea.

Ciudată senzaţie, să aluneci astfel prin oraş. Oamenii abia se zăreau, privirea nu ajungea până la trotuare, iar maşinile din sens invers circulau fără zgomot şi parcă învăluite în voaluri subţiri.

Marahn se aşezase în fundul maşinii; Griessbühl îl vedea uneori prin oglinda retrovizoare. Stătea acolo apatic, clătinându-se ca un om grav bolnav. Nimic nu-i trezea atenţia.

Bifferli, plin de importanţă, le indica drumul. Până când anunţă în sfârşit: Stop! Intrând pe poartă, doctorul Marahn şovăi. Se uită la Griessbühl.

Acesta ridică din umeri..

— Trebuie să confirmaţi cele declarate, îi zise el.

Păşiră astfel unul după altul pe pietrişul umed, prin trâmbele de ceaţă care învăluiau şi vila; însă încă înainte de a ajunge acolo, vocea comisarului bubui spre ei:

— Griessbühl! Aş vrea să-ţi arăt surpriza de care vorbeai!

Fără voie, se opriră.

Prin aburul unduitor, zăriră în stânga siluetele estompate ale lui Groll şi Metzendorfer. Griessbühl spuse:

— Ei, dacă ne cheamă, n-avem încotro, să mergem! şi porni călcând apăsat pe iarba moale, urmat de ceilalţi doi.

— Haideţi! Haideţi! îi îndemnă comisarul şi-i

conduse mai departe, până în faţa garajului deschis. Griessbühl îl privi fără să înţeleagă nimic.

Acesta îşi freca de zor cu palma întinsă ţeasta chelă, umezită de ceaţă, şi spuse:

— Gol! Nici urmă de maşină! Puteţi să-mi spuneţi cumva, în ce fel a ajuns Brumerus aici?

6

Marahn, cu ochii lipsiţi de expresie, părea că nu-i pasă dacă în garaj există sau nu o maşină.

Bifferli era pe punctul să se pripească în ce priveşte răspunsul, dar Griessbühl îl apucă de mâneca hainei, dându-i a înţelege să tacă. Groll nu observă mişcarea.

Griessbühl inspectă garajul, pe pardoseala de ciment nu se vedeau decât urmele obişnuite de murdărie şi ulei. Pe un raft se aflau nişte bureţi de cauciuc, vată de lustruit, detergenţi. O anvelopă uzată se rezema de peretele din fund, ca maşina să nu se ciocnească de el. Griessbühl o ridică de îndată cu mâna stângă şi o examină atent, ca şi când ar fi avut ceva deosebit.

Groll rămase afară şi-l privea mulţumit, cu mâinile în buzunarele pantalonilor.

În mintea lui Marahn se trezise un gând, pe care desigur ceilalţi nu i-l puteau citi pe faţă: prin urmare aici era adăpostită maşina Borgward Isabella, cu care soţia lui făcuse cândva prima plimbare cu Brumerus, de la Bayreuth încoace, plimbarea aceea fatală...

Comisarului i se păru că se pierde prea multă vreme. Spuse blând:

— Halal surpriză, Griessbühl! Ai putea să-mi explici?

Griessbühl îl privi zâmbind pieziş. Zise:

— Există şi cale ferată!

— Nu cumva îţi închipui că Brumerus a venit cu trenul la Berneck? întrebă comisarul dispreţuitor. Tocmai Brumerus, care venea numai cu maşina? În general cunoşti vreun exemplu de conducător auto care să călătorească încântat cu trenul, mai ales când are perspectiva unui drum atât de plăcut, cu circulaţie redusă, ca în acest sector?

— Nu, răspunse Griessbühl calm, nu. Nu cred nici una, nici alta.

— Ei, drăcie, exclamă comisarul, cu maşina n-a venit, cu trenul n-a venit, poate cu elicopterul?! Asta vrei să spui, Griessbühl?

Acesta ieşise din garaj şi stătea în faţa lui Groll.

— Nici asta, răspunse el, căci Brumerus nici n-a venit, de fapt, dacă judecăm după...!

Şi spunând asta, scoase hârtia din buzunar. Era o telegramă. O întinse comisarului.

Acesta o citi.

Ca să-şi ascundă surpriza, o mai citi o dată, în timp ce Griessbühl îl observa zâmbind:

Secţia criminală băile Berneck + protestez vehement împotriva ştirilor din presă compromiţătoare şi dăunătoare afacerilor mele care provin de la Secţia criminală + trăiesc şi sunt sănătos + n-a avut loc nicio încercare de asasinat + vin chiar azi cât de curând la Berneck + Richard Brumerus.

Groll ridică ochii. Îi spuse lui Griessbühl:

— Ţi se încâlceşte mintea, nu altceva!

Acesta tăcu.

Groll mai ridică o dată telegrama în faţa ochilor şi zise:

— De unde-i trimisă? Ah, de la Stuttgart! Ei, atunci

să ne aşteptăm să apară spre prânz!

Oftă şi vârî telegrama în buzunar. Bifferli îl privea cu ochii lui de sticlă, strălucitori.

7

Stăteau în ceaţa care se destrăma – cinci bărbaţi, dintre care numai unul nu bănuia cele întâmplate: Marahn.

După ce citi şi el telegrama, Metzendorfer, care se freca de parcă voia să-şi scoată un pistrui de pe partea stângă a nasului, spuse, în sfârşit:

— Poate e vorba de o inducere în eroare premeditată. Griessbühl se uită la el ca la un nebun. Metzendorfer continuă: O deghizare, ce ştiu eu. Cine îndrăzneşte să jure că numele din telegramă e adevărat? Acceptăm lucrurile, fără să fim siguri. Dacă apare respectivul... nu-i exclus să servească la ceva.

— Nu înţeleg la ce, zise Griessbühl.

— Nici eu, răspunse avocatul; dar în cazul acesta se petrec lucruri foarte curioase, nici în vis nu ţi-ar trece prin minte. Dacă însă cele din telegramă sunt reale, ar trebui...

Tăcu şi se uită la Marahn.

— Da, confirmă Groll, ar trebui...

Tăcu şi el la aceste cuvinte, privindu-l pe Marahn.

— În orice caz, niciunul din noi nu poate lua o hotărâre, observă Griessbühl, să mergem deci înăuntru!

Groll dădu din cap şi cei cinci bărbaţi porniră spre intrarea casei, păşind greoi pe iarba care mustea de apă. Lângă fereastra încă întredeschisă, Griessbühl se uită la doctorul Marahn şi zise:

— De aici!

Acesta coborî privirea şi nu răspunse nimic.

În uşa camerei, Groll îi spuse doctorului Marahn:

— Rămâneţi, vă rog, aici!

Faţa lui Metzendorfer tresări nervos; dar se opri şi el lângă doctor.

Comisarul îi făcu lui Griessbühl un semn din ochi. Acesta porni încet de-a curmezişul încăperii. Se aplecă peste mort, acoperindu-l însă de privirea lui Marahn. Dădu la o parte pânza, îl apucă de obraji cu amândouă mâinile întinse şi-i întoarse puţin capul.

Abia atunci se dădu la o parte.

Îşi îndreptă ochii spre Marahn. Metzendorfer se uita tot la Marahn. Groll tot pe Marahn îl privea. Bifferli, la fel.

Iar doctorul Marahn se uita ţintă la cel împuşcat. Sughiţă. Deodată bărbia îi căzu în piept, îşi acoperi faţa cu mâinile şi încercă să-şi înnăbuşe suspinele care-l zgâlţâiau.

Groll dădu din cap. Întrebă liniştit:

— Îl cunoşti pe mort, doctore Marahn?

Acesta, cutremurat de suspine, nu-şi ridică mâinile de pe faţă. I se auzi în sfârşit glasul, aproape stins:

— Nu!

Comisarul repetă semnul din ochi către Griessbühl. Acesta se duse spre cel ucis şi-i acoperi din nou obrazul.

— Să mergem, zise Groll, n-o să putem dezlega acum misterul!

Îl mai privi o dată pe Marahn. Nu se mişca, stătea în picioare şi suspina dureros.

Metzendorfer îl luă la braţ şi-l conduse grijuliu afară, prin faţa poliţistului, care privea nedumerit în urma lor.

Ceaţa se pusese în mişcare; desfăcută de un vântuleţ subţire în şuviţe cenuşii era împinsă încetişor mai departe.

Dar Griessbühl, conducând maşina care tuşea, se convinse că vizibilitatea nu era mai bună.

CAPITOLUL PATRU

1

Ceaţa se ridica sus pe munte. Ziua era tot cenuşie. Cei cinci bărbaţi porniră îndărăt spre comisariat. Pe drum, Metzendorfer îi rugă să oprească la un atelier de reparat maşini. Trimise un mecanic sus, la vilă, să-i verifice automobilul.

Groll se gândea cum ar putea identifica mortul. Nu exista nicio dovadă că victima nu era Brumerus. Bifferli ridică din umeri. Aşa cum relatase el la început, Brumerus trebuia într-adevăr să-şi fi utilizat foarte discret vila, de vreme ce era atât de puţin cunoscut.

Cele câteva corpuri delicte confiscate şi aflate acum la comisariat îi dădeau lui Groll o oarecare speranţă. Dar trecute în revistă, se dovedi că nu prea dau puncte de sprijin: deci Griessbühl avusese dreptate. În afară de Brumerus nimeni nu putea aduce noi date.

Griessbühl şi comisarul erau atât de preocupaţi de întorsătura neaşteptată a lucrurilor, încât îl pierduseră cu totul din vedere pe Marahn, care stătea într-un colţ al biroului prăfuit, pe un scaun de lemn şi se uita afară, prin geam. Se simţea incapabil să-şi explice în vreun fel lucrurile; tot ce construise cu atâta greutate ca să-şi justifice fapta, se prăbuşise într-o clipă, în timp ce privise obrazul străin.

Încercase să se mintă că acţionase ca un soi de

judecător sau răzbunător, în niciun caz însă ca un ucigaş de rând. Dar acum victima se dovedi a fi altcineva; o fiinţă la care nu gândise niciodată zăcea nemişcată fără putinţa de a mai respira vreodată, de a mai vedea, de a mai simţi miresme, de a mai înregistra furtuni sau răsăritul soarelui.

Habar n-avea ce fel de om fusese; nu-i cunoştea nici măcar numele. Se putea imagina oare ceva mai cumplit? Atacase ca un laş pe la spate un străin şi în orice caz un nevinovat!

Marahn îşi aminti apoi de soţia sa. Va trebui să-i spună el, sau altcineva, nu ştia încă. Oricum, o să afle. Se întreba în ce fel situaţia de fapt îi va modifica imaginea pe care şi-o făcuse despre el.

Iar în vremea asta, Brumerus era sănătos şi activ ca totdeauna, cu toate că numai din vina lui s-au întâmplat asemenea fapte. N-o să treacă mult şi va reveni la Berneck, va umbla prin încăperile vilei şi-şi va aminti de Margit, acolo unde el, Marahn, încercase să distrugă pentru totdeauna aceste amintiri. Şi desigur vor fi mai vii ca oricând, iar mâine sau peste două luni Brumerus va apăsa pe butonul soneriei de la vilişoara lor şi va apărea plin de viaţă, fanfaron, glumeţ, fascinant; motorul maşinii va bâzâi încetişor în faţa casei şi cine ştie dacă mâine sau peste trei luni asemenea atitudine provocatoare va fi privită cu indiferenţă, în ciuda celor întâmplate ieri seară şi în cursul nopţii. El, Marahn, o să fie departe, n-o să mai afle nimic.

Apoi îl fulgeră din nou gândul: „Am pe conştiinţă un om, un necunoscut împuşcat pe la spate...”

— Ai grijă de prietenul dumitale! îi spuse Groll încet lui Metzendorfer, încep pentru el ceasuri grele. Metzendorfer îl privi întrebător. Da, spuse Groll, sunt

clipele când rămâi singur. Nici nu mai îndrăzneşte să întindă mâna, atât sunt de departe oamenii de el. Apoi continuă răspicat: Ei, bine, Griessbühl, să lăsăm deocamdată lucrurile aşa cum sunt! Pe calea asta n-o să ajungem departe. Mai bine să ne aşteptăm oaspetele, înainte de a da curs urmăririi. În definitiv, nu există om pe lume să nu lase nimic în urma lui. Găsim noi ceva. Apoi se adresă prietenos inspectorului celui mic şi gras: Colega Bifferli, să încuiem, te rog, camera asta, să nu-şi vâre nimeni nasul pe aici. Între timp, n-ar fi rău să mâncăm, iar când soseşte respectivul, daţi-mi de ştire imediat.

Griessbühl îi conduse sus, la vilă, pe medic şi pe prietenul său, în maşinuţa lui bălţată, dar întoarse brusc şi porni îndărăt fără să aştepte să-i vadă dispărând în casă.

Opri la un chioşc de ziare de la marginea oraşului, sări din maşină şi cumpără ziarul „Bild”. Revenind cu gazeta în mână, văzu pe prima pagină:

MEDIC ASASIN
Dr. Marahn îşi împuşcă rivalul din gelozie. Tragedia amoroasă de la vilă

Alături se afla fotografia lui Marahn în halat alb de medic. Urcându-se în maşină, Griessbühl se gândi cu un fel de admiraţie nelămurită: De unde or fi având-o băieţii? Înainte de a porni mai aruncă o privire peste gazeta zvârlită alături pe pernă. Or fi decupat-o şi mărit-o dintr-o fotografie în grup făcută la vreuna dintre şedinţele medicale.

Se gândi iar la asta abia când, ţinând ziarul cu vârful degetelor, îl prezentă lui Groll care-şi sorbea supa, dus pe gânduri.

Dar Groll nu luă gazeta.

— Da, mârâi el supărat, cam aşa mi-am închipuit şi eu lucrurile! apoi îşi sorbi supa mai departe.

Griessbühl studia lista de bucate. Chelnerul se apropie fără zgomot, aşteptând răbdător lângă el. În sezonul acesta erau puţini vizitatori.

Griessbühl înregistra pierdut în gânduri gesturile comisarului care, după ce îşi termină supa, îşi aşeză cu băgare de seamă lingura pe farfurie ca să nu zdrăngănească, apoi îşi trecu imperceptibil limba peste buze şi se propti de spătarul scaunului.

Groll zise:

— Grea lovitură pentru Marahn. I-au ieşit toate, absolut toate pe dos. E un ticălos chiar şi în ochii lui. Îşi frecă ţeasta chelă cu mâna stângă şi spuse îngândurat: Trebuie să descoperim cine-i mortul. Nu mai sunt atât de sigur că Brumerus ne poate ajuta. Dacă a fost la Stuttgart...

— Cum aşa, domnule comisar? răspunse Griessbühl în timp ce chelnerul îi servea felurile de mâncare. Cred că greşiţi! În vilă nu s-a descoperit nicio urmă de efracţie. Poate străinul se găsea acolo cu ştirea lui Brumerus. Doamne, Dumnezeule... zise în treacăt, începând, la rândul lui, să-şi soarbă supa cu poftă... să presupunem că a mijlocit o întâlnire galantă unui prieten, cum îi plăcea şi lui.

— Vai, Griessbühl! Groll îşi ridică sprâncenele privindu-l pe deasupra farfuriei. Nu cumva cu prietena lui? Ascultă băiete! Dumneata consideri epoca noastră mai păcătoasă decât este!

— Ei, domnule comisar, zise Griessbühl nehotărât, pescuind o perişoară, cine ştie? Vedeţi dumneavoastră, spuse vârând perişoara în gură, Brumerus se cam plictisise de nevasta lui Marahn, nu

mai încape îndoială. Dacă a încercat astfel să-şi creeze un fel de alibi moral, ce ziceţi? Mai mult, să omoare două muşte cu aceeaşi lovitură? Poate a organizat o compensaţie pentru *ea* şi o distracţie agreabilă pentru un prieten, eventual un tovarăş de afaceri! *À la dolce vita!*

— Nu te pricepi la femei, răspunse Groll, apoi adăugă: Rulada e delicioasă, umplutura a fost preparată cu mare artă.

— Atunci să comand şi eu, zise Griessbühl cu un strop de invidie. Cât despre femei, mă tem că vă amăgiţi în privinţa a ceea ce sunt în stare!

— Se poate, spuse comisarul indiferent, pe vremea mea o fi fost altfel.

Continuară masa în tăcere.

Groll se şterse la gură, împături în grabă şervetul şi-l puse deoparte.

— Totuşi, zise el îngândurat, explicaţia dumitale e foarte convingătoare. Chiar că nu găsesc alta să se potrivească atât de bine. Se uită spre plafon. Astfel s-ar explica şi lipsa maşinii din garaj. L-o fi adus poate pe cetăţean încoace şi pe urmă Brumerus a plecat.

— Am auzit că trebuia să sosească ieri aici, spuse Griessbühl. Parcă aşa a spus Marahn şi în această zi trebuia să aibă loc şi întâlnirea cu nevasta lui. De aceea a pornit imediat la vilă, încercând să împiedice o nouă întrevedere.

În timp ce-şi mâncau compotul, directorul porni precaut de la masă la masă, întrebând discret:

— Domnul Groll? La telefon! Domnul Groll? La telefon!

Groll se întoarse destul de repede, dar nu se mai aşeză:

— Sus, la luptă, Griessbühl! zise el. A sosit

Brumerus! Bifferli m-a chemat la telefon!

2

Margit Marahn se întreba cum să-şi consoleze soţul? Agitat, Metzendorfer îi împărtăşise în şoaptă cele constatate; se făcuse pământie la faţă, îşi îndreptase ochii spre el şi bâiguise:

— Nu-i adevărat! Nu poate fi adevărat!

Metzendorfer pricepu că şi pentru ea în cele câteva secunde se schimbase totul; dacă, să zicem, astăzi, sau mâine, sau în trei luni, Brumerus cel mort ar apărea în faţa uşii, ce se va întâmpla? Metzendorfer văzu pe faţa ei că era complet descumpănită. Orele chinuitoare, noaptea de insomnie, convorbirile nesfârşite, toate contribuiseră să-i formeze părerea definitivă că Brumerus nu mai era printre cei vii. Şi fără să recunoască, simţise până la sfârşit ceva ca o mântuire, soarta forţase deznodământul acolo unde ea, probabil, n-ar fi fost niciodată în stare.

Marahn stătea lângă cămin, orb şi surd. Se uită la bărbatul care o iubea atât. Oare ea îl iubea? I-ar fi fost greu să răspundă. Dar îi trezea milă. Era oare de ajuns? Îşi dădea seama că nu-l mai putea ajuta acum. Trebuia să-l lase în voia lui.

Îl întrebă încet pe Metzendorfer:

— Aspectul acesta înrăutăţeşte situaţia?

Avocatul ridică din umeri, privi într-altă parte, dar fiind sincer de felul lui, răspunse:

— În niciun caz n-o îmbunătăţeşte! Până nu demult contam pe înţelegerea justiţiei. Privind spre Margit Marahn, adăugă: Starea de fapt a rămas aceeaşi, absolut aceeaşi. Totuşi, e vorba acum de un om

complet nevinovat...

Tăcu.

Ea înţelese. Fruntea i se încreţi. Întrebă:

— Şi nu s-a stabilit, cine-i...?

— Asta-i ciudăţenia! răspunse Metzendorfer. Nu s-a aflat nimic, absolut nimic! Ca şi când o mână nevăzută ar fi îndepărtat toate indiciile.

— Nu se poate! spuse ea hotărâtă. Trebuie să existe vreo urmă! Nu pot să cred că nu se găseşte o posibilitate de a fi identificat, oriunde te-ai duce!

Bărbatul privi iarăşi într-altă parte.

— Imposibil? întrebă el încet. Apoi, răsuflând adânc: Dar trebuie să sosească Brumerus! Sper din tot sufletul că o să ne ducă la dezlegarea misterului! Îşi dădea seama că acest nume îi face rău doamnei Marahn. Mai bine să nu mai pomenească de asta. Zise: De altminteri, nu ne mai rămâne altceva, decât să aşteptăm.

Ceaţa se furişa tăcută, cu papuci de pâslă, în sus, spre munte, ridicându-se deasupra vilei, dar ziua rămase mohorâtă.

Într-un târziu porni să sune neîntrerupt clopoţelul de la poartă. Metzendorfer privi pe fereastră, scutură apoi din cap spre Margit Marahn, ca s-o liniştească, şi părăsi casa.

Afară îl găsi pe mecanic, descumpănit. Acesta îi spuse:

— Încurcată treabă; sunt sigur că nu mai aducem astăzi maşina pe linia de plutire!

În vremea asta eşapamentul motocicletei pocnea într-una.

— Dar atunci când? întrebă Metzendorfer neputincios, mâine dimineaţă am un proces!

Tânărul îşi privi vârfurile pantofilor, ca şi când acolo

se găsea dezlegarea enigmei.

— S-ar putea s-o dăm gata astă-seară, îi răspunse el cu o privire consolatoare.

— Dar tot aşa de bine s-ar putea şi contrariul! răbufni Metzendorfer.

— S-ar putea să nu se poată! răspunse melancolic mecanicul, apoi continuă: Ştiţi dumneavoastră, aş scoate-o la capăt după orele de program; da' tocmai azi s-a nimerit să am o întâlnire şi nu se cade s-o las baltă.

Motocicleta păcănea mai încet.

— Din partea mea! zise Metzendorfer. Uite că se mai întâmplă şi asemenea treburi! Se uită descumpănit la tânăr şi-i spuse: Prin urmare *de aceea* refuzi să câştigi nişte bani? Mecanicul, încăpăţânat, îşi privi din nou vârfurile pantofilor. Ei, atunci... spuse Metzendorfer tărăgănat, ca şi când ar fi descoperit secretul tinerei generaţii; apoi continuă: Există cel puţin un tren de noapte?

— Sigur, răspunse tânărul, cu toate că nu plecase niciodată noaptea şi habar n-avea, puteţi fi liniştit!

Pentru el convorbirea se terminase, aşa că o porni spre motocicletă; iar felul cum se aşează în şa făcu din el un alt om, un om conştient şi sigur, stăpân pe motocicleta lui.

Metzendorfer îl privi dispărând în jos pe şoseaua şerpuitoare, pârâiturile se auzeau din ce în ce mai încet; oftă.

În cameră, o linişti pe Margit:

— Ei, nu era decât mecanicul.

Ea zise:

— Deci n-a venit nicio maşină. Dacă sosea ieri aici Brumerus m-ar fi anunţat, fără îndoială. Adică, vreau să spun, în eventualitatea că ar fi fost nevoit să plece.

S-a mai întâmplat uneori!

— S-a mai întâmplat? se asigură Metzendorfer.

— Bineînţeles, răspunse ea cu gândul aiurea. Câteodată era nevoit să plece de urgenţă la vreo şedinţă de afaceri sau era reţinut. Îşi întoarse brusc ochii spre avocat, cu privirea concentrată, încreţinduşi din nou fruntea: De-abia acuma îmi dau seama că nu prea ştiu de fapt cu ce se ocupa Brumerus. Se corectă: Adică, ce fel de afaceri sau treburi învârtea; îl simţeam adesea încolţit, dar nu lăsa să se observe faţă de nimeni, iar acolo, jos, se primeau note de telefon uriaşe. Cred, zise ea şovăitoare, că este arhitect. Sau aşa ceva. Antreprenor de construcţii. Asociat la o firmă de construcţii, şi adăugă cu însufleţire: La construcţii se pricepea în orice caz.

— Atunci de ce nu şi-a construit singur vila? întrebă Metzendorfer.

— Adevărat... şovăi ea iarăşi, Brumerus spunea: „Orice mărunţiş poate fi folositor, da”, sunt vorbele lui de totdeauna, „dar eu nu mă ocup de mărunţişuri, ăsta-i principiul meu!” Ca să nu fie greşit înţeleasă preciză: Brumerus se referea la el.

Metzendorfer observă că şi ei îi era greu să pronunţe numele lui Brumerus.

O privi involuntar pe tânăra femeie. Brumerus – nu, nu se potrivea. Dar Richard? Drace, exclus, buzele ei nu puteau rosti Richard, l-o fi alintat într-un fel, fără îndoială!

Avocatul îşi întoarse privirea spre Marahn şi reveni la realitate.

— Aşadar Brumerus n-a avut niciodată cunoştinţe pe aici? întrebă el.

Ea scutură din cap.

Metzendorfer tăcu.

Apoi ea adăugă încet:

— Poate din cauza mea... Îşi încreţi fruntea: Nu-mi vine să cred că-l... cunoştea pe străinul acela. Sunt convinsă că intrase să fure... sau ceva asemănător.

Ridică neputincioasă din umeri.

Cu vocea subţire, schimbată, încât Metzendorfer şi Margit tresăriră, Marahn izbucni deodată din partea cealaltă a camerei:

— Doar te-a chemat la întâlnire, cum să nu fi fost aici, iar dacă te duceai şi te întâmpina un străin... Se aplecă fără veste, îşi îngropă faţa în mâini, scuturâ din cap zguduit parcă de un fior şi spuse repede printre dinţi: Nu, nu, n-am dreptul să rostesc asemenea vorbe!

Nevasta sa alergă într-acolo, îl apucă de umeri şi strigă la el, dar fără rezultat, căci era atât de concentrat încât abia mai gemea.

Metzendorfer îşi netezi liniştit şi îngândurat părul roşu şi rar de pe frunte.

Se uita la amândoi şi se gândea: „Asasin, asta voia să spună, străinul putea fi un asasin...” Simţi o durere înţepătoare în tâmpla stângă şi strânse ochii. „Doamne, Dumnezeule!” Pentru prima oară îl copleşea disperarea. „Oare nu există nicio explicaţie în cazul acesta? Sau se potriveşte orice explicaţie?”

3

— O să fie un circ de toată frumuseţea! spusese Griessbühl în timp ce-şi îmbrăca haina, parcă bănuind cum aveau să se prezinte lucrurile. Brumerus ne poate face mari necazuri dacă vrea.

Comisarul îşi tot trăgea pălăria şi în loc de răspuns

mârâi; semn rău, ştia Griessbühl din experienţă, nu-i uşor să-l pui în încurcătură pe bătrân; când se simţea în dezavantaj, abia deschidea gura.

— Mergem cu maşina? întrebă Griessbühl aruncând o privire spre maşinuţa bălţată, nefiresc de primăvăratică în decorul dezolant de toamnă.

Comisarul se mulţumi să mârâie şi de data aceasta, apoi arătă printr-un semn mai clar că n-are de gând să folosească vehiculul în culori vesele, pentru a merge la comisariat.

Lui Griessbühl îi părea rău; era înnebunit după maşină şi nu-i plăcea să parcurgă pe jos nici cele mai mici distanţe; în timp ce se îndreptau tăcuţi spre ţintă, unul lângă altul, gândul i se îndreptă pe neaşteptate la blocul-garaj din München; ideea aceasta îi aduse la comandă bună dispoziţie şi optimism: să nu mai fii nevoit să urci treptele până acasă, sau să te laşi târât de lift, în sus, ci să aluneci spre înălţimi *cu* maşina! O jumătate de minut căzu pradă unui proiect utopic, nebunesc: avându-se în vedere numărul crescând de maşini, în viitor să nu se mai amenajeze locuinţe cu trepte şi lifturi, ci cu piste rulante.

Groll îl smulse din visare; după ce-şi privise bănuitor asistentul de câteva ori, dintr-o parte, îşi dăduse seama după mutra lui înseninată, că acesta nu se mai gândeşte la crimă şi lovituri mortale; tocmai de aceea ţinea să-l aducă pe pământ şi-i zise:

— Să-ţi ţii gura, Griessbühl!

Asistentul clipi din ochi, speriat:

— Da! Sigur! spuse el. În fond, de ce merg cu dumneavoastră?

Groll nu era însă dispus să discute. Mârâi:

— Dacă are chef, Brumerus ne poate juca în fel şi

chip; şi numai Dumnezeu ne poate ajuta; ai grijă, dumneata eşti cam impertinent, Griessbühl, ştii prea bine!

Asistentul îşi schimonosi gura:

— Nu-i frumos din partea dumneavoastră, să-mi spuneţi una ca asta! zise el. Apoi continuă, privindu-l caustic: Cam veche, pălăria dumneavoastră!

— Pălăria, răspunse Groll cu venin şi-şi trase sombreroul apucându-l drăgăstos de borul ondulat, e mai valoroasă decât o mulţime de tineri. Adică, a pătimit multe!

— Se şi vede, replică Griessbühl. Apoi fără nicio tranziţie – ajunseseră în faţa comisariatului – adăugă: Bineînţeles cel mai nou model!

Groll îl privi enervat, dar observă imediat că asistentul voia doar să-l ia peste picior, căci ultima replică se referea la maşina lui Brumerus, Borgward Isabella, care stătea în faţa uşii, încălzită de drum şi somnoroasă. Tare i-ar fi plăcut asistentului să-i atingă puţin caroseria, slăbiciunea lui erau maşinile de tipul acesta, sensibile şi cu mare stabilitate; nici peste ani şi ani nu va fi în stare să-şi ofere asemenea dar! Cufundându-se în abisul prăfos al comisariatului, se gândi cu amărăciune că îndeletnicirile care te obligă să suporţi apropierea cadavrelor se plătesc prost – a celor adevărate, bineînţeles; căci cei din societatea morţilor imaginari, autorii de romane poliţiste, de exemplu, se descurcă mult mai bine.

Atunci îl văzu pe Brumerus pentru prima oară.

Groll deschise uşa cu putere, intrând el întâi. Ochii lui Brumerus şi Bifferli se îndreptară, automat, spre comisar şi astfel asistentul avu răgazul să-l observe pe amantul nevestei doctorului.

Dorea să-i fie profund antipatic – doar Marahn

ajunsese la crimă din cauza lui, pe de o parte, iar pe de altă parte Brumerus le putea face greutăţi, îi putea chiar prejudicia cariera în mare măsură. Aşa că se simţi mirat, când înţelese că omul îi plăcea.

Poate şi din spirit de contradicţie, văzând cât de răvăşită arăta figura lui Bifferli. Capul lui rotund era atât de congestionat, încât ai fi zis că dă apoplexia peste el, ochii albaştri, sticloşi, erau atât de ieşiţi din orbite, încât păreau doar fixaţi în ace, ca la animalele de pluş, iar mânuţele lui scurte se întindeau spre comisar, cerând ajutor. Încercă să şi spună ceva, dar totul era atât de confuz, încât Griessbühl nu-l înţelese.

Un om şi jumătate, nu glumă, dacă a fost în stare din câteva cuvinte să-l pună la punct pe îngâmfatul de Bifferli! Respectivul stătea sprijinit aproape confortabil pe un scaun incomod de lemn şi zâmbea. De ajuns pentru unul ca inspectorul Bifferli! Griessbühl observă imediat că ochii lui cenuşii priveau sigur, neînduplecat şi aspru, sub sprâncenele stufoase, iar buzele lui senzuale erau obişnuite să pronunţe cu încăpăţânare anumite afirmaţii; dar Brumerus nu se servea acum de ele.

Se ridică în picioare când Groll şi asistentul se prezentară şi le spuse:

— Mi-aţi aflat numele, fără îndoială! Un om ucis care stăruie să rămână printre cei vii, nu-i un lucru obişnuit nici chiar pentru poliţia judiciară!

Spre surprinderea lui Griessbühl, Groll răspunse pe un ton amabil, cu totul neobişnuit:

— Domnule Brumerus, în cazul în speţă eu răspund de cercetări şi îmi cer scuze faţă de dumneavoastră. Nu intenţionez să ascund aspectul neobişnuit al lucrurilor; cineva mai perspicace decât mine n-ar fi

tras poate asemenea concluzii pripite. Eu, domnule Brumerus, şi în timp ce vorbea începu să-şi învârtească pălăria de bor, fără să se oprească, cu un aer aproape prostesc, n-am făcut o carieră grozavă, după cum vedeţi, nici nu ascund lucrul acesta.

Oftă. Griessbühl nu-l văzuse niciodată pe comisar în postura asta şi îl privi plin de admiraţie.

Brumerus se uita neclintit la Groll, aşteptând. „Bine gândit”, recunoscu Griessbühl.

— Mda, zise Groll, cam asta-i! Şovăi o clipă, apoi continuă oarecum agitat: încă ceva să nu uit; n-am informat noi presa. Nu ştiu de unde au căpătat informaţiile, uneori băieţii ăştia întrec poliţia în iuţeală.

Pe buzele nemişcate ale lui Brumerus părea să se schiţeze un zâmbet; poate pentru a micşora importanţa vorbelor rostite:

— Nu-i treaba mea să verific. N-am timp, domnule... Groll? Nu-i aşa? Deci, domnule Groll – n-am timp să mă ocup de asemenea lucruri, sunt de resortul avocatului meu. După un moment de gândire continuă: De altfel, aş prefera să las treaba aceasta pe seama avocatului meu, să decidă el dacă şi cum are de gând să procedeze. Îşi ţuguie buza de jos. Comisarul aştepta răbdător urmarea. Brumerus îl privi pătrunzător. Un sigur lucru nu înţeleg: de ce n-aţi stabilit imediat că nu eram eu... făcu o mişcare insinuantă cu degetul arătător... cel care zăcea acolo. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu l-aţi dus pe doctorul Marahn la locul lăudabilei lui fapte? Sau pe soţia lui? Doar amândoi îl cunosc foarte bine pe Brumerus.

În acel moment Griessbühl tuşi şi se întoarse. Nu că ar fi vrut să spună ceva; dar omul, fără să-i fi fost

până acum antipatic, căpătă brusc altă faţă. I se păru dezgustător să-l audă vorbind astfel despre femeia care-l iubise, care de dragul lui îşi primejduise căsătoria ani de-a rândul, iar el, drept răsplată, îi pricinuise o durere atât de adâncă.

— Da, da, îl auzi pe Groll răspunzând, tocmai ăsta-i păcatul meu, omisiunea, domnule Brumerus. Dar vă rog să mă înţelegeţi – toate lucrurile păreau foarte clare, în cap cu Marahn, care se acuza direct de crimă împotriva dumneavoastră, când ne-a telefonat. Nevestei îi mărturisise acelaşi lucru; a izbutit s-o convingă că trăsese asupra dumneavoastră împuşcătura mortală; în seara aceea aveaţi în program o... şoväi o clipă... o întâlnire şi, după cum ne-a declarat, tocmai se pregătea să vă viziteze când a sosit soţul şi a înştiinţat-o despre cele petrecute...

Griessbühl se întoarse iar, tocmai la vreme să prindă gestul comisarului ridicând din umeri, în aparenţă neajutorat.

Vrând să-l sprijine pe Groll, interveni:

— Doar v-aţi anunţat, domnule Brumerus, aşa că...

Acesta îl întrerupse nepoliticos:

— Anunţat! Anunţat! Ce înseamnă, de fapt? Am avut intenţia să vin aici şi am anunţat-o pe doamna Marahn. Un lucru obişnuit între noi – rutinier, să-i zicem! Nu avea prea mare importanţă. Ar fi făcut o plimbare degeaba, şi cu asta basta!

Groll părea gata să-i întindă o mână de ajutor, căci se amestecă în discuţie:

— Foarte just, domnule Brumerus şi... îşi plimbă în treacăt privirea prin încăpere, vrând parcă să se convingă că-şi putea permite să rostească asemenea cuvinte... între noi bărbaţii, putem să recunoaştem că astfel de legături n-au prea mare valoare, nici

importanţă capitală. Se potolesc cu vremea, se tocesc şi oamenii se despart. Dacă femeia e deşteaptă, se mulţumeşte cu atât. Ridică puţin din sprâncene, ca şi când ar fi vrut să-şi satisfacă doar o uşoară curiozitate şi explică zâmbind pe sub mustaţă: Nu cumva de asta n-aţi venit? N-aţi încercat oare să-i daţi de înţeles doamnei Marahn, că intenţionaţi să rupeţi această legătură?

— Nu, răspunse Brumerus de-a dreptul. E o prostie! Aţi interpretat fals lucrurile. Înţelesese de câteva săptămâni că nu mă mai interesează. Am obiceiul să nu rup niciodată brusc asemenea legături, spuse el privind pe fereastră, le las să se domolească; nu mă mai obosesc atât. Adevărul e că intenţionam să vin aici. Dar am fost chemat urgent de nişte afaceri la Stuttgart şi m-am dus acolo. Asta-i tot!

— Şi n-aţi anunţat-o pe doamna Marahn, tocmai fiindcă această primă dezamăgire se potrivea cu planurile dumneavoastră? întrebă Groll.

— E foarte uşor să dezamăgeşti pe cineva, răspunse Brumerus, n-aveam nevoie de asemenea şiretlic. Pe de o parte intervenise o chestiune foarte urgentă şi pe urmă, să nu uitaţi domnule... Groll, nu-i aşa? Aşadar, domnule Groll, dacă telefonam puteam să dau peste soţul ei! Nu prea mă încânta perspectiva.

Griessbühl porni încetişor spre fereastră şi se rezemă de pervaz; se simţea spectator la o piesă pe care n-o înţelegea bine. În tot acest timp îl admiră pe bătrân cu câtă abilitate reuşise să-l pună pe Brumerus în poziţia de interogat, care trebuia să dea lămuriri; cum schimbase rolurile, pe neobservate! Treabă de maestru, constată asistentul, cât despre „avocat” şi „reclamaţie”, Brumerus nu va mai putea să

vorbească. El, însă, cu toată frizura lui à la Brecht, era uluit de acest Brumerus: răceala cu care trata orice lucru, perfecţiunea cu care îşi juca rolul nu trădau numai omul de lume, ci un om dat dracului, care ştia să meargă în pas cu vremurile astea încordate, pe omul care nu-şi pune probleme din cauza lui sau a altora, ştie să facă faţă oricărei încercări, ca şi când ar fi fost invulnerabil. Mai bine că se prezenta aşa!

El, asistentul, se simţea mai liniştit. Un atac masiv din partea lui Brumerus le-ar fi pricinuit foarte mari necazuri, lui Groll şi lui. Ar fi fost suficientă numai o cerere oficială de recuzare către superiori. Astfel de note, îndreptăţite sau nu, rămâneau pe vecie în dosarul personal, ca nişte ştampile. Aflase din experienţa altora, că trei ştampile sunt suficiente să facă imposibilă orice avansare excepţională.

Bifferli însă nu sesizase nimic; îşi pierdea vremea pe undeva prin cameră, la fel de neajutorat, fără să cuteze să facă niciun pas, fără să se amestece în discuţie, aşteptând rezultatul cu faţa stacojie, cu ochii albaştri, rotunzi şi ficşi.

Groll, dimpotrivă, trase cu dezinvoltură un scaun de spătar şi se lăsă pe el foarte aproape, în faţa lui Brumerus.

— Da, zise el şi adăugă, asta aşa-i. Destul de obositor pentru dumneavoastră. Eu, care nu mă mişc de la birou zi de zi, văd viaţa şi întâmplările trecând pe lângă mine, multe nici măcar nu le observ. Dar când mă gândesc ce greutăţi trebuie să întâmpine cineva pentru a obţine pentru scurt timp o cameră acceptabilă într-un hotel la Stuttgart...

Brumerus îi zâmbi cu milă slujbaşului mărunt şi neajutorat:

— În primul rând, zise el, se găseşte oricând, în

funcţie de cât dai bacşiş, în al doilea rând, când mă duc la Stuttgart locuiesc totdeauna la Peter-Paul Bröseltau. Un scriitoraş cunoscut. Îl ştiţi?

Groll ridică din umeri.

— Din păcate nu prea am vreme să citesc!

— Ei, cam aşa-i, zise Brumerus, acceptând cu generozitate explicaţia comisarului, Bröseltau ăsta se ocupă în special de traduceri, de exemplu din Simenon. Pe ăsta cred că-l ştiţi, nu? Se învârte în lumea dumneavoastră. Groll dădu din cap. Brumerus continuă: În plus, scrie articole pentru mine. I le plătesc. Are un stil elegant şi fără ostentaţie, iar când presa i le mai şi onorează, îşi reţine banii. Foarte preţios ca relaţie. Eu sunt arhitect, după cum ştiţi... (Groll nu ştia, dar dădu din cap)... şi, să zicem, antreprenor de construcţii... (Groll dădu iarăşi din cap, Griessbühl se minună)... uneori este foarte necesar să convingi forurile administrative, sau pe vreun alt beneficiar, de necesitatea unui proiect. Bröseltau se descurcă foarte bine, practică, hai să zicem, injecţii subcutanate, scrie de exemplu despre schimbările stilistice din barocul târziu şi pe undeva răsare numele de Brumerus. Admirabil!

Îşi frecă mâinile, foarte mulţumit de Bröseltau şi de sine, iar pe Griessbühl îl convinse că asemenea tactică are neapărat succes.

— Aşadar, habar nu aveţi, întrebă comisarul foarte direct de data asta, cum a ajuns cel împuşcat în vila dumneavoastră?

În aceeaşi clipă Brumerus se transformă; fusese conciliant până atunci, dar acum se supără.

— Doar e treaba poliţiei, pentru numele lui Dumnezeu! De asta sunteţi aici, pentru asta sunteţi plătiţi, e sarcina dumneavoastră! Insist să stabiliţi

adevărul, şi cât mai repede! Am ajuns că nu mai suntem siguri astăzi nici de viaţa noastră!

— Am vrut să mă conving numai că n-a existat vreo înţelegere... spuse Groll concesiv. Brumerus era gata să sară în sus, dar comisarul îl potoli cu o mişcare a mâinii şi zise în treacăt: Ar fi putut să aibă loc o convorbire de afaceri în vila dumneavoastră. Uneori se recomandă o ambianţă mai intimă, partenerul de discuţie îşi deschide mai uşor sufletul. Adăugă rapid: Dumneavoastră ştiţi mai bine ca mine!

— De data aceasta, lucrurile n-au stat aşa, ripostă Brumerus, presupun că e vorba de un simplu spărgător. Dumnezeu ştie ce şi-a închipuit că găseşte acolo ca obiecte de valoare. Pentru unii, nici câteva boarfe vechi nu-s de lepădat!

Cuvântul „boarfe” sună străin în gura lui, cel puţin aşa i se păru lui Griessbühl.

— Asta nu, nici vorbă, spuse comisarul, nu e clintit niciun lucru de la locul lui, nu s-a forţat niciun geam, nu s-a spart nicio broască, nimic. Am avut senzaţia că omul cunoştea rostul casei. Brumerus nu răspunse nimic. Avem să mai examinăm o dată pagubele! zise comisarul cu un ton ca şi când era vorba de un lucru dinainte stabilit, şi se ridică ceremonios.

Brumerus îl privi:

— Doar n-aveţi de gând să-mi cereţi să merg şi eu acolo? întrebă el uluit. Am o aversiune faţă de morţi.

— Aşa o fi, zise Groll în treacăt. Cine-şi priveşte fără emoţie viitorul? Dar s-ar putea să-l cunoaşteţi pe cel ucis! Se întoarse spre Griessbühl, care lenevea la fereastră: Dumneata grăbeşte-te şi adu-l pe doctorul Marahn, s-a înţeles?

În timp ce ieşea grăbit, Griessbühl îl mai auzi pe comisar zicând:

— Sper să nu fie chiar atât de neplăcut pentru dumneavoastră, domnule Brumerus! iar pe celălalt răspunzând indignat:

— În fond, de ce? Doar n-am atentat eu la viaţa lui!

Apoi uşa se trânti brusc.

Despre femeie n-a mai fost vorba.

4

Griessbühl claxonă tare, scoţând un sunet asemănător cu răgetul măgarului, iar după câteva minute îi văzu pe comisar şi pe Bifferli ieşind pe uşa comisariatului, după Brumerus, şi urcându-se în maşina Borgward Isabella.

Doctorul privea fix drept înainte. Figura lui îngustă de intelectual arăta şi mai răvăşită: înţelese că va fi nevoit să dea ochii cu cel pe care încercase să-l împuşte, care-i furase nevasta dintr-un capriciu. Griessbühl îl auzi pe Metzendorfer spunându-i:

— Walter, încearcă să-ţi păstrezi calmul, trebuie! De asta atârnă multe!

Prin oglinda retrovizoare, îl văzu pe avocat cum îi pune mâna pe umăr. Marahn rămase neclintit. Asistentul acceleră, vehiculul bălţat umplu strada de zornăitul lui energic, Borgward Isabella îl urma elegant şi tăcut, dresat şi stăpânit de o mână de maestru.

Borgwardul îşi urma drumul fără să pară a avea de gând să se ia la întrecere; asta îl linişti pe Griessbühl.

Apoi ajunseră la poarta vilei, asistentul, avocatul şi doctorul Marahn, care stătea tot cu capul plecat şi ochii închişi.

Borgwardul se apropie periculos de mult cu bara de

protecţie de bastardul în culori vesele, şi cu toate că asistentul ardea de nerăbdare să înceapă discuţia, care trebuia să urmeze, zâmbi: vechea glumă a şoferilor.

Brumerus coborî cel dintâi, întinzându-şi uşor mădularele. După ce Bifferli şi comisarul ieşiră din maşină aduşi de spate, Groll cu pălăria în mână, stângaci, purtând-o ca pe o decoraţie pe perna de catifea, Brumerus încuie cu grijă portierele.

Bifferli şi Groll se apropiară îndată de ceilalţi; după aceea şi Brumerus, drept şi cu paşi repezi; comisarul încercă să atenueze ciocnirea care plutea în aer, spunându-i lui Brumerus:

— Dumnealui este domnul Metzendorfer, apărătorul! Brumerus zâmbi, ridică o sprânceană, dar dădu totuşi mâna cu avocatul, căruia îi spuse:

— Grea încurcătură. De altfel, vă cunosc din auzite.

Ciocnirea nu se produse; căci Brumerus se făcu a nu-l vedea pe medic, împinse poarta şi le spuse cu un ton de parcă-i invita la o petrecere:

— Intru eu întâi, doar sunt gazdă!

Ajunşi în încăperea respectivă, Griessbühl trase pânza de pe figura mortului, pe când ei stăteau grămadă în uşă, tăcuţi şi întrucâtva solemni, ca la o adunare de doliu; abia atunci Brumerus se adresă direct doctorului, cu o voce atât de aspră, încât până şi Griessbühl se înfioră:

— Opera dumneavoastră, domnule doctor. Ce părere aveţi, vă onorează pe dumneavoastră, ca medic?

Marahn răsuflă adânc, ca un suspin. Tăcu. Nici măcar nu înălţă capul.

Apoi Brumerus adăugă:

— Ei, asta-i situaţia!

5

Vrând să schimbe atmosfera asta încordată, Groll privi în jos, spre faţa mortului, apoi se uită spre uşa unde erau ceilalţi şi zise:

— Dacă sunteţi atât de amabil, domnule Brumerus! N-aveţi încotro, trebuie să-l vedeţi!

— Nu-mi face plăcere, răspunse el. Dar dacă aşa doriţi, mă voi conforma, domnule comisar, deşi nu-l cunosc, şi spunând asta străbătu camera. Acum se afla chiar lângă mort. Mi-am dat seama de la uşă! Cumplit, ce mai vorbă! De necrezut că s-a găsit cineva în stare să comită asemenea faptă. Părea că se adresează comisarului, dar se simţea foarte bine că vorbele erau destinate lui Marahn. Totuşi, continuă Brumerus, s-au văzut şi mai rele. Crimele sexuale, de exemplu, sunt deseori bestiale, nu?

Îşi termină fraza ca o întrebare, privind spre Groll.

— Da, da, spuse acesta în treacăt şi-şi frecă ţeasta chelă cu toată palma, apoi se întoarse spre Griessbühl şi-i ordonă:

— Acoperă-l!

În timp ce Griessbühl acoperea faţa mortului, Groll îl întrebă pe Brumerus:

— N-aveţi nicio idee?

— Niciuna! răspunse celălalt hotărât, apoi şovăi şi adăugă: Totuşi nu arată a spărgător, m-am înşelat şi vă dau dreptate. Ridică mâinile, într-un gest de regret: Descoperiţi cum a ajuns omul acesta aici şi mai ales de ce! Încă o rugăminte foarte mare: ridicaţi cât mai repede cadavrul! Aş dori să-mi pot folosi din nou vila!

„Crud, gândi Griessbühl, foarte crud pentru Marahn”, apoi îl auzi pe comisar răspunzând:

— Fără discuţie! Am şi dat ordin să se treacă la disecţia cadavrului. Poate găsim unele puncte de reper; de fapt nu prea îmi vine să cred şi nici nu văd necesitatea. Dar să lăsăm să se învârtă în linişte roata rutinei birocratice!

Trecu la masă, luă cartea răsfoită la prima vizită, o ridică la vedere şi întrebă într-o doară:

— Tradusă tot de domnul Bröseltau?

În partea cealaltă, lângă uşă, Griessbühl îl auzi pe avocat spunând:

— Să aşteptăm afară, Walter! apoi pe Brumerus, răspunzând uluit chiar lângă ei:

— Nu! Ce vă face să credeţi?

— Ei, aşa, mă gândeam şi eu! spuse comisarul, cercetând din ochi încă o dată încăperea, apoi îi invită pe Brumerus şi pe Griessbühl: Ce-ar fi, să mai privim o dată pe afară? În uşă – stând aproape de avocat şi de Marahn – reluă discuţia întrebându-l pe Brumerus: Îmi închipui că e vorba de un autor cu renume: Nabokov: *Lolita* – apărută la Rowohit. La caseta tehnică am citit ediţia a patra! Remarcabil!

— Ei, răspunse Brumerus, iar Griessbühl simţi iarăşi că răspunsul era adresat doctorului şi nu lui Groll, nu citesc astfel de fleacuri! Am preferinţe mai dure. Cucoanele se dau în vânt după aşa ceva. Asta explică de ce se află aici.

Griessbühl îşi strânse pumnii în buzunarele hainei de piele. Se uită spre Marahn. Spusele lui Brumerus îi sunaseră în urechi, fără doar şi poate, mai amar decât un cuvânt dispreţuitor adresat direct.

Dar Marahn tăcu. Înghiţi jignirea.

6

Umblau anevoie în jurul casei. Picăturile grele şi strălucitoare de ploaie atârnau de crengile golaşe ale copacilor. Aerul era rece. Pământul moale mustea de apă. Griessbühl observă mirat că Metzendorfer se desprinde de Marahn şi se apropie de Brumerus ca din întâmplare.

— Ciudat caz, îl auzi pe acesta spunând.

— Ei aş, o crimă banală! răspunse Brumerus.

— Am de gând să pledez pentru omor prin lovire, zise Metzendorfer. Singura explicaţie plauzibilă e că Marahn şi-a pierdut cumpătul.

Brumerus îl privi dintr-o parte.

— Şi-a pierdut cumpătul? întrebă el rece. Dar de ce nu şi-a pierdut cumpătul acum trei ani, sau acum doi, dragă domnule Metzendorfer? Doar de atunci dura afacerea asta! De ce să-şi piardă cumpătul tocmai când lucrurile începuseră să se destrame?

— Cum vrei s-o iei! ocoli avocatul răspunsul.

Brumerus zâmbi uşor şi spuse amabil:

— De altfel, vă înţeleg! Orice avocat bun se străduie să-şi scoată clientul basma curată. Păru că meditează câteva minute, apoi continuă: Eu n-am de gând să vă pun piedici. Mi-e indiferent câţi ani o să stea Marahn în dosul gratiilor; din partea mea, n-au decât să-l şi achite. De astă dată lui Griessbühl i se păru că Metzendorfer îl priveşte încordat pe Brumerus. Eventual aş putea adopta linia dumneavoastră de conduită, continuă arhitectul, plimbându-şi mâna peste bărbie, apoi spuse foarte încet: Cu condiţia să încercaţi totul pentru a împiedica comentariile în jurul anumitor, să zicem, intimităţi!

Dacă putem cădea de acord în această privinţă... Da, cred că aş fi în stare să vă sprijin. Nu doresc să răsufle calomnii în presă, se înţelege!

— S-ar putea sta de vorbă, răspunse avocatul la fel de încet.

— N-am venit de ieri – de azi pe lume, îl auzi Griessbühl pe Brumerus spunând. Am învăţat aşadar că în asemenea împrejurări spiritul justiţiei va fi impresionat, dacă vă aude pledând cauza soţului înşelat, sau a tinerei femei care şi-a oferit unui nevrednic marea dragoste, pasiunea vieţii.

Brumerus amuţi, călcau amândoi încet pe pământul umed, clisos. După ce se uită prudent în jur, adăugă:

— Toate astea pot fi prezentate judecătorului şi înainte de şedinţă, i se poate explica omeneşte situaţia şi din punctul meu de vedere, al omului de afaceri hărţuit, nevoit să-şi caute o destindere şi alte asemenea. De ce trebuie să se petreacă neapărat lucrurile, *coram publico*[1]*?*

Avocatul răspunse:

— Astăzi nu putem stabili nimic definitiv, domnule Brumerus; vă stau oricând la dispoziţie pentru un compromis. În majoritatea cazurilor, ambele tabere n-au decât de câştigat. Vă rog în orice caz să-mi faceţi o vizită. Maşina mea e aici în reparaţie şi chiar înainte am aflat, spre marea mea neplăcere, că atelierul n-o poate pune la punct imediat. Iar fără maşină, nu suntem decât pe jumătate oameni!

— Bineînţeles că am să vă urmez sugestia. Poate veniţi şi dumneavoastră mai târziu pe la mine, prinse cu urechea Griessbühl, iar după o pauză, în timp ce

[1] În mod public (lat.).

se auzea numai plescăitul uşor al paşilor pe pământul îmbibat: Dar cum o să ajungeţi de la Berneck la Bayreuth?

Metzendorfer ridică din umeri:

— O fi existând vreun tren de seară sau de noapte.

— Nici nu încape discuţie, se indignă Brumerus, veniţi cu mine! Vă iau cu plăcere! Să nu mai zăbovim aici decât strictul necesar!

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, spuse avocatul. Mâine dimineaţă am un proces şi trebuie să mai studiez dosarul.

— Mai încape vorbă! spuse Brumerus, apoi tăcură.

Imediat după asta se opriră cu toţi în faţa garajului, cu capetele aplecate şi privirile căutând urme de roţi. Dar nu se mai recunoştea nicio urmă.

Griessbühl mai deschise o dată uşa garajului, privi înăuntru; oftă.

— Tare aş vrea să ştiu, zise Groll, cum a ajuns cetăţeanul pe aceste meleaguri; dacă ar fi venit cu maşina, am fi găsit-o aici!

— Domnule comisar, spuse Brumerus cu un fel de milă, nu se putea pătrunde în garaj, cheia e la mine! În eventualitatea că a venit cu maşina, a parcat-o undeva pe stradă, fără doar şi poate. Sunt gata să pun rămăşag că cercetările vor descoperi numai urmele anvelopelor mele!

Groll se aplecă, luă o mână de pământ, îl frecă în palmă pierdut în gânduri, se înălţă greoi şi îşi şterse degetele murdare.

Se întoarse spre Brumerus şi zise:

— Aveţi dreptate. Fără discuţie. O fi venit cu vreun tren sau autobuz. Nu-i exclus să-l fi adus cineva, care, după ce a oprit afară în faţa porţii, a plecat din nou.

Oftă. Abia se mişca pe cărarea cu pietriş, urmat de

ceilalţi.

Apoi Groll reluă:

— Trebuie să stabilim identitatea mortului. Altfel, n-avem şanse să ajungem prea departe.

7

Griessbühl privi pe fereastra comisariatului. Jos, în stradă, se punea fără zgomot în mişcare maşina Borgward Isabella, mărindu-şi pe neobservate viteza. Asistentul dădu din cap, în semn de aprobare, către maşina visurilor lui.

Metzendorfer urcase numai pentru câteva minute încă o dată. Îi spusese lui Marahn:

— Pentru moment nu pot face nimic pentru tine. Dar îţi promit să mă ocup de cazul tău. Şi să am grijă de Margit. După o pauză, continuase încet: Fiecare zi de închisoare preventivă se scade din pedeapsă, *aşa* trebuie privite lucrurile.

Marahn nu-i răspunsese, nici nu se uitase la avocat, stând mereu cu capul plecat.

Metzendorfer oftase tăcut şi se întorsese apoi spre Groll:

— Aş putea căpăta copii după procesele-verbale de interogatoriu ale doctorului Marahn şi domnului Brumerus? Apoi adăugase, văzând că Groll şovăie: Daţi-mi o mână de ajutor! Altminteri n-o să pot studia dosarul decât la judecătorul de instrucţie şi aş dori să mă ocup chiar de pe acum de acest caz. Comisarul îşi frecase ţeasta chelă. Îşi schimonosise faţa îngândurat. Ştiu, revenise avocatul, că nu este permis. Dar vă asigur că n-am să fac uz de ele. Ar fi un gest prietenesc din partea dumneavoastră!

Groll se uitase la Metzendorfer ca şi când ar fi vrut să-i răspundă: de când suntem prieteni? apoi oftase.

Îi spusese cu toate acestea:

— Veniţi cu mine sus!

În încăperea cenuşie, prăfuită, răscolind printre hârtii, cu capul plecat, Groll îi strecurase lui Metzendorfer:

— Înţeleg sentimentele dumneavoastră, înţeleg că e vorba de un bun prieten la ananghie. Şi încercaţi să-l scoateţi din impas. Dar ce se întâmplă cu soţia! Cine se îngrijeşte de ea? Ar fi mai bine să plece de aici, nu poate rămâne la Berneck, căci o să se uite toată lumea după ea, spunând sau gândind: „Aha, iat-o pe *aia* care s-a culcat pe rând cu doi bărbaţi, aha, *aia* e, şi din vina ei unul a fost împuşcat!” Dezgustătoare perspectivă. Iar în cazul acesta, nici cea mai bună apărare nu prea poate salva mare lucru. Tot ce aţi putea obţine, şi asta numai dacă aveţi noroc, ar fi: omor prin lovire asupra unui necunoscut. Sau, să zicem, asupra unei persoane iniţial necunoscute.

Murmurase atât de încet cuvintele, încât Marahn, stând lipit de fereastră, nu le putuse înţelege. De fapt nici dacă ar fi vorbit tare, nu s-ar fi schimbat nimic, căci Marahn părea că nu sesizează ce se întâmplă în jurul lui.

Metzendorfer oftase uşor drept răspuns; era limpede că-şi dădea seama cât de prost stăteau lucrurile pentru doctor.

Pe când Groll îi dădea avocatului cele câteva foi, jos, în stradă – Griessbühl privea scena de la fereastră – Brumerus şedea foarte liniştit în maşina lui Borgward Isabella, jucându-se uşor cu volanul, ca şi când nu-l putea impresiona nimic. Arăta calm, stăpân pe situaţie, iar pe femeia, din vina căreia se

întâmplase tragedia, părea că o uitase de mult. Pentru el, ca negustor – aşa cum obişnuia să-şi spună – era gata înscrisă la pasiv. Nu-l mai interesau de loc nici fericirea şi durerea ei, nici dragostea şi mâhnirea ei, o înregistrase în minte cu eticheta „fost”, o trecuse în rândul femeilor care jucaseră câte un rolişor plăcut în viaţa lui. Trăsese cortina, pregătea pentru scena goală alt decor, noua interpretă principală se machiase pentru el, iar textul piesei, deşi cunoscut pe de rost, îi plăcea încă să-l audă rostit de o gură nouă, ispititoare. Acolo la vilă, după ce va fi ridicat cadavrul – să sperăm chiar azi – o să-i dea să citească *Lolita,* iar el va chibzui cum să domolească presa, să împiedice apariţia oricărei ştiri senzaţionale de scandal. Avea nevoie de o faţadă de om cumsecade pentru eventualii clienţi, susceptibili la tot ceea ce privea viaţa particulară, cât şi la aşa-zisa „opinie publică”, bineînţeles, reprezentată de paginile ziarului „Bild”.

Griessbühl bănuia gândurile omului plin de forţă de la volan, în dreapta căruia se urca acum avocatul. Începură să discute; în mintea lui Griessbühl se născu întrebarea dacă avocatul îl va sfătui cum trebuie pe Marahn, chiar dacă era, chiar dacă fusese prieten cu el – nu se ştia ce combinaţie nouă şi lucrativă putea ieşi din călătoria aceasta cu maşina.

Griessbühl îl auzi pe comisar dând inspectorului Bifferli ordinele necesare; o făcea sub formă de propuneri, pentru ca acesta să nu i se poată împotrivi; doar nu degeaba se pricepea Groll la oameni!

Bifferli îşi recâştiga treptat încrederea în sine. De fapt, lucrurile se petrecuseră convenabil, Berneckul îşi avusese porţia de senzaţional, doctorul Marahn trebuia uitat, ceea ce pentru pacientul Bifferli nu era

plăcut; iar femeia care ajunsese astfel în gura lumii îşi va vinde vilişoara, acolo se va instala alt medic, va prelua clientela lui Marahn – şi-l va asculta cu atenţie şi răbdare pe pacientul Bifferli.

De altfel, putea îndepărta cu uşurinţă orice neplăcere care l-ar fi ameninţat, eventual, din partea forurilor superioare; Groll era răspunzător, va da de înţeles că nu fusese altceva decât un executant, ei, dacă l-ar fi lăsat Groll să acţioneze, atunci...

Astfel ajunse să se monteze singur; în mintea lui vedea limpede rolul important pe care-l va juca în zilele următoare, prietenii şi cunoscuţii asaltându-l cu o mulţime de întrebări delicate; dar nu le va răspunde nimic, va tăcea din datorie, la naiba! nu va trăda nicio iotă.

8

La fereastra vilei proptită uşor de munte şedea o femeie şi privea afară.

Se uita peste pajiştea întunecată, cafenie şi umedă, la drumul din vale, în lungul căruia se plimbase de atâtea ori cu maşina, pe care-l cunoştea atât de bine.

În sus fluturau zdrenţe de ceaţă, se împiedicau de creştetul munţilor, iar de acolo, răsfirate şi smulse de vântul aspru, atârnau orizontal ca nişte văluri murdare.

Deasupra lor cerul se acoperise cu un cenuşiu uniform. Colţişorul acesta de pământ părea împrejmuit de un clopot hidos de ciment, privirea se sfărâma de peretele lui. Numai într-un singur loc cimentul se colorase în argintiu, acolo unde se afla

soarele.

Margit Marahn se gândea că va trebui să renunţe la căminul ei. Bineînţeles. Îşi dădea doar seama că Walter va fi condamnat. Cine ştie pentru cât timp vor fi despărţiţi! La întrebarea ei, Metzendorfer ridicase din umeri şi privise în lături. Încerca să se pună în locul judecătorului care va avea de hotărât în acest caz; îşi mărturisi că nu s-ar purta cu blândeţe.

Putea divorţa, fără îndoială, dar n-avea de gând. Se strădui să vadă cu luciditate realitatea; era tânără, bărbaţii vor roi în jurul ei, într-o zi poate va ceda unuia sau altuia; dar ca soţ nu-l admitea decât pe Marahn. Prea suferise şi îndurase multe din pricina ei, ajungând la un act nebunesc numai pentru *ea;* nimeni altul nu şi-ar fi asumat asemenea risc din cauza ei, n-ar fi fost dispus la asemenea jertfă; în fond situaţia nu se schimba cu nimic, dacă fapta comisă era condamnabilă şi fără rost.

Văzu maşina Borgward Isabella alunecând de-a lungul şoselei şi se înfioră. Simţea că nu maşina, ci anii vieţii se scurgeau pe lângă ea, ani pe care-i pierduse jucându-se şi nu era vorba numai de ultimii trei ani, ci de mult mai mulţi, ani fără număr, proiectaţi în viitor.

Se aplecă puţin să vadă mai bine; prietenul roşcovan al soţului ei şedea lângă Brumerus. Niciunul nu-şi întoarse ochii în direcţia ei, prinşi parcă într-o discuţie.

Tabloul era de-a dreptul ireal: vedea acolo la volan nevătămat şi parcă invulnerabil pe cel pe care ea îl crezuse împuşcat; îl văzu dispărând din raza ei vizuală, trăncănind şi acuma, aşa cum va mai trăncăni mulţi ani cu unul sau cu altul de acum încolo, încheind afaceri, şoptind la ureche cuvinte dulci

iubitelor, sau istorisind poveşti pline de haz. Dar aluneca departe de ea, în câteva clipe va pieri şi maşina.

Prezenţa lui Metzendorfer alături de el n-o surprinsese; i se păru doar curios că niciunul dintre ei n-a aruncat barem o privire spre casa asta, ci şi-au continuat în linişte discuţia, ca şi când nimic nu se întâmplase, ca şi când crima de care, într-un fel sau altul, erau legaţi şi unul şi celălalt, nu se petrecuse aievea.

Rămase la fereastră fără să se mişte.

Uşa camerei se deschise; auzi paşii sfioşi ai menajerei, care de azi-dimineaţă se tot învârtea prin casă ca o cloşcă speriată. Femeia o întrebă:

— Stimată doamnă, ce să fac astăzi cu cina? Care dintre domni mănâncă la noi?

I se păru foarte natural să nu-i răspundă, căci nu era în stare, iar după o pauză uşa se închise din nou. Undeva, în subconştient, văzu foarte ştearsă imaginea femeii blajine, grase şi urâte; o văzu cum se strecoară îndărăt în bucătărie, cum se uită la maşina de gătit, clătinând din cap şi neştiind ce are de făcut.

Dar imaginea aceasta nu răzbi la suprafaţă, nu-i provocă nicio mişcare, niciun cuvânt, nicio reacţie; ca şi când era acoperită cu o crustă pietrificată de durere şi nedumerire, care o învelise treptat de ieri seară, o crustă din ce în ce mai tare şi mai rezistentă.

Nu era în stare să facă nimic, stătea nemişcată la fereastră privind şoseaua şi aşteptând ceva. Ce, nu ştia nici ea. În orice caz nu luă aminte nici la căruţa trasă de cai, o căruţă de scânduri cenuşii cu ceva cocoţat deasupra, nici la silueta ursuză a omului de pe capră şi nici la copitele căluţului, bocănind încetişor în trap la vale.

La apusul soarelui se afla tot acolo. În căldările văilor se formaseră ochiuri subţiri şi cenuşii de ceaţă, înotând încoace şi încolo, iar cenuşiul şovăitor se pitula sub fiecare mănunchi de iarbă care putrezea în umezeală, pe peluza din faţa casei. Dar toate aceste amănunte aveau să se contopească într-o noapte ceţoasă, din acelea în care deznădejdea creşte şi se întinde ca mucegaiul.

Îşi sprijini fruntea de geamul rece, în dorinţa de a vedea mai bine: dinspre Berneck, venea zornăind maşina bălţată a asistentului, care tocmai aprinsese lumina de poziţie.

Ce mult ar fi dorit să se oprească în faţa porţii! Dar trecu zăngănind prin faţa ei, fără nicio clipă de şovăială; iar soţul ei, ghemuit pe canapeaua din spate, nu întoarse capul.

Margit Marahn se smulse din amorţire când vehiculul năvalnic dispăru. Porni încet până la uşa dinspre grădină şi o deschise. Rămase acolo privind priveliştea din ce în ce mai înceţoşată. Ieşi în faţa casei, se uită în dreapta şi în stânga, ca şi când toate lucrurile îi erau străine şi le vedea pentru prima dată; nu numai presimţirea, ci aproape certitudinea, îi spuneau că trebuie să renunţe la ele.

Privirea i se opri apoi pe Opelul Rekord galben, cu vopseaua acoperită de perle mărunte de umezeală, care se aşternuseră şi pe geamuri într-un strat opac. Trecu pe lângă maşină, împinse zăvorul de la uşa garajului şi o deschise larg. Se urcă la volan, porni motorul şi puse în mişcare ştergătoarele care-şi croiră imediat câte un semicerc în stratul de aburează. Stătu aşa un timp, liniştită şi parcă gânditoare, deşi nu se putea gândi. Avea carnet de conducere; dar până astăzi nu condusese mai niciodată, căci era prea

fricoasă. Îi făcea mult mai multă plăcere să alunece pe şosele, lângă un şofer îndemânatic.

Până la sfârşit, băgă în viteza întâi şi porni încetişor maşina. În garaj, aprinse farurile, cum făcea întotdeauna bărbatul ei, şi-şi continuă drumul până ce petele de lumină de pe peretele din fundul garajului se micşorară.

Pe urmă ascultă zgomotul, imposibil de confundat, care se iscă trântind portiera. Lângă maşina galbenă, atât de dragă soţului ei, îşi dădu seama că aceasta se va învechi şi va rugini, până la întoarcerea conducătorului ei.

Se aplecă peste portbagaj, cuprinsă parcă de un spasm dureros la stomac şi plânse neajutorată.

9

Văzând cele două maşini, capriciosul Borgward Isabella şi covoraşul bălţat din petice extravagante al lui Griessbühl, nimeni nu şi-ar fi închipuit că pasagerii lor sunt amestecaţi într-o crimă, sau cel puţin într-un omor prin lovire. Amândouă automobilele se deplasau cu mare viteză de la Berneck spre autostrada ce ducea la München; ici şi colo, dinspre câmpie lunecau peste şosea văluri subţiri de ceaţă, iar maşinile încercau să scape de ele, înainte ca cenuşiul lor să devină opac în lumina farurilor.

— La drept vorbind, zise Brumerus în treacăt, s-a potrivit de minune că aţi recurs la serviciile mele!

Apoi zâmbi fugar avocatului.

Metzendorfer îl privi întrebător.

— Să vedeţi, zise Brumerus, uitându-se din nou drept înainte, m-ar fi plictisit grozav dacă aş fi fost

nevoit să fac scandal din cauza stângăciei comisarului! Când aude gălăgie, lumea se adună, căci oamenii sunt curioşi. Şi astfel se dau în vileag anumite chestiuni personale. Iar de câştigat nu câştigă nimeni. Atât doar, că e satisfăcut gustul pentru senzaţional. Se uită o clipă spre avocat şi continuă: În prezent, nu mai sunt *eu,* ca ucis, faptul senzaţional, iar relaţiile dintre doamna Margit şi soţul ei nu mai au nimic senzaţional – avocatul observă că Brumerus încearcă să se strecoare din cauză chiar şi în această discuţie între patru ochi – ci faptul senzaţional este că un necunoscut, şi în orice caz un om nevinovat a căzut victimă glontelui. Nu-i de loc greu – şi spunând asta viră degajat spre stânga, pentru a depăşi un Mercedes vechi – să îndreptăm atenţia presei asupra întrebării: cine-i mortul? La fel de degajat întoarse din nou spre dreapta şi continuă: Atâta timp cât amândoi urmărim acelaşi scop.

Metzendorfer încercă să se convingă asupra intenţiilor celuilalt. Spuse pe un ton întrebător:

— După câte ştiu, Marahn a avut intenţia să tragă asupra *dumneavoastră,* nu-i aşa?

Dar Brumerus continuă fără să se sinchisească:

— Credeţi-mă, nu nutresc niciun sentiment de răzbunare. Dacă ar depinde de mine, n-au decât să-i dea drumul lui Marahn! În fond, de ce nu! N-ar mai fi în stare să tragă asupra *mea,* şi nici asupra altcuiva; cât despre faptul că nu din voia lui a ucis pe un altul – Dumnezeu ştie ce căuta în vila mea – ei, în privinţa acestei fapte părerile ar fi împărţite. Ce căuta respectivul acolo? Ce intenţii avea în realitate? În niciun caz amicale! Dacă mă aflam acolo îmi închipui că la fel aş fi făcut şi eu.

Brumerus îndreptă cu atenţie maşina din şosea

spre autostradă.

Metzendorfer oftă. Deodată simţi că i se luase o piatră de pe inimă. Nefiind obligat să-l prezinte pe Brumerus drept un om rău, care-l întărâtase pe Marahn până la sânge, pledoaria lui n-ar avea decât de câştigat; căci îşi dădea perfect de bine seama că atât judecătorii, cât şi juraţii, îşi vor pune imediat întrebarea: de ce n-a ucis Marahn acum trei ani, de ce a aşteptat atâta timp?

O depoziţie neutră din partea lui Brumerus, arătând chiar o oarecare înţelegere pentru fapta comisă, sugerând eventual că victima fusese un răufăcător strecurat acolo, ar îndrepta simpatia tuturor spre Marahn, mai cu seamă când îl vor vedea cât e de distrus.

Să presupunem, cântări avocatul faptele, că hoţul, sau cine Dumnezeu o fi fost, l-a speriat pe Marahn printr-un gest, că voise într-un fel să-l atace, iar Marahn tăcuse, nu declarase nimic în procesul-verbal, fiind ferm convins că-l împuşcase pe Brumerus. Ei, în acest caz, ar fi bine să stea de vorbă cu prietenul lui de-a fir-a-păr, de cum va ajunge dosarul la judecătorul de instrucţie.

În orice caz, pana de la maşină s-a dovedit folositoare atât pentru Marahn, cât şi pentru apărare.

Zâmbi nesigur şi-i răspunse lui Brumerus:

— Sunt de aceeaşi părere, există interese de ambele părţi să nu se exagereze lucrurile, fără a fi necesar. Fiţi sigur că nu voi pregeta, cât stă în puterea mea!

Brumerus dădu din cap şi-şi fixă atenţia asupra autostrăzii. Accelerase Borgwardul până la 130.

— Straşnică maşină, zise avocatul, elastic automobil, n-am ce spune!

Brumerus privea mai departe drept înainte. Îi răspunse:

— Demarajul e minunat. Are ce-i drept toane. Motorul e cam sensibil. Dar dacă eşti foarte atent de la început cu reviziile, nu se poate întâmplă mare lucru şi eu sunt foarte scrupulos cu asemenea treburi!

Brumerus traversă elegant autostrada, reduse viteza şi coti spre staţia de benzină unde scotocise Metzendorfer după bani, noaptea trecută.

Brumerus îşi continuă gândul:

— Chiar ieri a fost ziua hărăzită pentru revizia cea mare. Mă duc totdeauna la garajul de lângă locuinţa mea. Fiind client vechi, pot să mă bizui oarecum pe băieţi!

Învârti mânerul, coborând geamul lateral.

Metzendorfer se gândi: „Nu-i mare lucru de capul maşinii mele”, şi împinse în afară buza de jos, hotărând să-şi ia în viitor tot o maşină Borgward Isabella.

Omul de la pompa de benzină se apropie de ei, salută amabil şi zise:

— Iarăşi pe la noi, domnule Brumerus? Nu pierdeţi timpul! Cât să pun?

— Plin, răspunse Brumerus, ca de obicei! Omul se retrase. Brumerus deschise portiera şi spuse în timp ce cobora: Mă cunoaşte! Îmi umplu totdeauna aici rezervorul când trec spre Berneck; e mai comod. Azi-dimineaţă, tot aici am fost.

Ispitit din ce în ce mai mult de maşina lui Brumerus, avocatul se aplecă spre stânga să privească mai de aproape tabloul de bord. Cu mâna rezemată de scaunul şoferului îi încercă totodată şi suspensia, ciocăni ici şi colea cu arătătorul mâinii drepte, aplecând capul spre dreapta sau stânga,

cercetă şi chibzui totul, chiar şi maneta schimbătorului de viteză, împingând-o uşor cu degetul; se întrebă câţi kilometri parcursese maşina şi dădu din cap mulţumit citind pe kilometraj 13017.

În acel moment, se trezi brusc din visare, căci maşina începu să se legene fără veste; se întoarse şi-l văzu pe Brumerus cum apasă de mai multe ori, fără efort, pe spatele automobilului, un obicei vechi al şoferilor când vor să-şi ştie rezervorul plin ochi. Metzendorfer se întoarse la locul lui şi, prin oglinda din stânga, îl văzu pe Brumerus plătind optsprezece litri de benzină.

Apoi Brumerus se trânti pe scaun şi închise portiera. Zgomotul acesta îi plăcu lui Metzendorfer deopotrivă. Suna agreabil, sugerând abundenţa şi bunăstarea. Motorul mergea fără zgomot. Brumerus băgă în viteză. Omul de la pompa de benzină care, plin de solicitudine, se apropiase de portieră, zâmbi bucuros la generozitatea lui Brumerus, se aplecă şi întrebă spre interiorul maşinii:

— Aer, domnule Brumerus?

Acesta răspunse în timp ce pornea maşina:

— Mulţumesc! Toate ventilele sunt la locul lor! Apoi îi arătă lui Metzendorfer puterea motorului şi spuse, trecând din nou, agale, dar prudent, peste autostradă. Mă înţeleg bine cu băiatul! Apoi continuă: Cel mai indicat ar fi să mergem prin Zubringer Ost, spre Bayreuth, nu?

— Cu multă plăcere! răspunse Metzendorfer şi continuă pierdut în gânduri: Ştiţi, domnule Brumerus, tare mi-aş cumpăra şi eu un Borgward Isabella!

Brumerus zâmbi larg, dădu scurt din cap şi zise:

— Credeţi-mă, domnule Metzendorfer, toate lucrurile mele sunt de bună calitate, puteţi fi sigur!

Apăsă pedala de acceleraţie, îşi scoase gânditor bărbia înainte şi spuse, ridicând leneş pleoapele: La fel ca doamna Marahn, de altfel!

Metzendorfer îşi strânse buzele subţiri şi nu răspunse nimic, iar drumul până la Bayreuth se desfăşură în tăcere.

10

Aceeaşi tăcere domni şi în maşina ca un covoraş bălţat a lui Griessbühl. Ce-i drept, asistentul ar fi dorit să discute şi să comenteze faptele cu Groll; dar nu putea uita niciun moment, că în spate şedea doctorul Marahn în aceeaşi poziţie, gârbovit, cu coatele pe genunchi, cu faţa ascunsă în mâini, o faţă de om stigmatizat.

Marahn poate nici n-ar fi auzit convorbirea celor doi criminalişti, gândurile îi erau cine ştie, atât de departe, încât n-ar fi observat nimic în jurul lui.

Totuşi, se gândea Griessbühl, un singur cuvânt nechibzuit i-ar putea trezi atenţia, l-ar aduce în situaţia să tragă cu urechea şi lucrul acesta voia să-l evite.

Rămase aşadar mut, aplecat peste volan, privind kilometrii de autostradă înghiţiţi de maşină, cenuşiu, cenuşiu şi iar cenuşiu, întrerupt numai arareori de bălţoace şi perdele de ceaţă care se adunau treptat, şi se strecurau spre ei de prin văi, ca firele subţiri de ploaie într-un eleşteu.

Griessbühl constată cu satisfacţie că nu mai exista nicio porţiune deviată. Deci n-avea nevoie să micşoreze viteza.

Privi pe furiş spre comisar; Groll părea că aţipise.

Capul îi căzuse în piept, pleoapele încreţite îi acopereau ochii mari.

Involuntar, Griessbühl se gândi: „Dacă s-ar întâmpla să facă un infarct, el sau celălalt... Aş ajunge să transport cadavre!” Se înfurie imediat la asemenea gând ticălos.

Până la Nürnberg nu schimbară niciun cuvânt; acolo începu să se întunece.

În lumina care pătrundea lateral în maşină, Griessbühl îl văzu pe Groll ridicând capul şi luând o ţinută severă. Nu vorbi decât după un timp, adresându-se, fără să se întoarcă însă, doctorului Marahn, nu lui.

Rosti foarte tare cuvintele, în timp ce zgomotul iscat de circulaţia din oraş le asurzea urechile:

— Acum vă predăm la închisoarea preventivă, domnule doctor Marahn. N-o să dureze mult până ce veţi fi audiat de judecătorul de instrucţie. Aveţi posibilitatea să intraţi în legătură cu avocatul care vă asistă, puteţi să-l chemaţi la dumneavoastră. Nouă nu ne mai rămâne altceva decât să terminăm raportul şi concluziile.

„Straşnică misiune, n-am ce zice!” se gândi Griessbühl prost dispus şi – spre mirarea lui – îl auzi pe Marahn răspunzând la fel de limpede:

— Am înţeles, domnule comisar. E în regulă.

Aşa se şi întâmplă; formalităţile îndeplinite, Marahn o dată predat, Groll şi asistentul, morţi de oboseală, plecară apoi spre serviciu, Griessbühl flămând ca un lup pe deasupra, şi nervos din cauza asta, astfel că, în sinea lui îşi blestema meseria.

Conducea foarte încet, cu privirea atentă la dreapta şi la stânga, şi deodată tresări: în grămada de maşini parcate descoperise un interval gol unde se

strecură triumfător.

Cu ochii la el, Groll îl întrebă ironic:

— Tot din prestigiul social face parte şi depistarea unui interval gol de parcare?

Griessbühl nu-l învrednici nici măcar cu un răspuns. Dispăru de lângă el cu paşi de uriaş. Când se întoarse, purta în mâna stângă un pachet voluminos, pe care-l aşeză cu grijă pe scaunul din spate.

Comisarul îl observă în tăcere; Griessbühl porni motorul, scoase maşina cu spatele din intervalul de parcare, aproape acrobatic, ţinând volanul cu o mână şi capul întors. Asemenea îndemânare caracterizează tânăra generaţie, cea viitoare o va suge împreună cu laptele de la mamă, iar cea imediat următoare o să se simtă în costumele de cosmonaut tot atât de bine ca el în vechiul lui loden; fără veste Groll îşi dădu seama că a îmbătrânit. Tuşi tare.

De când se afla în posesia pachetului, Griessbühl se simţi cuprins de un curaj nemăsurat, gata de fapte mari; ajunşi la serviciu, deschise foarte amabil uşile comisarului, sări câte trei trepte înaintea lui Groll, cu haina din piele de căprioară fluturând neîncheiată, îl aşteptă pe paliere pe bătrân, care îşi deplasa încet, treaptă de treaptă, corpul lui masiv.

Când intrară în birou, comisarul îi îngădui mârâind chiar să-l ajute să-şi scoată lodenul; dar sombreroul cu borurile ondulate şi-l agăţă singur, drăgăstos, în cuier, gândindu-se la toate milioanele astea de tineri ca Griessbühl care nu mai aveau receptivitate pentru asemenea afecţiuni, ataşamentul lor se limita în a scoate preşul din vechea maşină şi a-l târî în cea nouă, gest cu aceeaşi valoare ca tăiatul unei bucle de pe fruntea iubitei moarte ca să împodobească tâmpla succesoarei – şi nu ştia că asistentul, care acum

desfăcea cu grijă pachetul pe biroul lui, îl preţuieşte într-adevăr, dar în felul său cam rece şi ironic. Pachetul cel alb îşi dezvălui secretele, un munte de sandvişuri: cu şuncă afumată, cu şuncă fiartă, ouă cu sardele, salam, şvaiţer, camembert, pateu de ficat, ton, somon şi icre negre garnisite cu ridichi, felii de roşii, pătrunjel, castraveţi muraţi, ardei roşu – o sumedenie de bunătăţi. Griessbühl, invitându-l pe comisar cu un gest de amfitrion, începuse să înfulece ca un lup flămând, dar mulţumit.

Lui Groll i se făcu imediat poftă. Fără să vrea, îi zimbi asistentului. Se aşeză pe scaunul lui de lemn, împinse la o parte, printr-o mişcare a mâinii, actele adunate peste zi şi începu să mestece; după ce Griessbühl îi aduse o ceaşcă de faianţă, sorbi puţin dintr-un rest scârbos de cafea rece şi zise:

— Dumneata faci raportul, Griessbühl!

Buna dispoziţie a asistentului se duse pe copcă. Răspunse:

— Mortul e necunoscut. Cum să-i vârâm sub nas judecătorului de instrucţie asemenea treabă?

— Organele de urmărire or să ne lămurească cine-i, sunt foarte sigur, ripostă comisarul. L-o fi cunoscut careva şi o să se prezinte; există doar oameni dornici peste poate de senzaţional, care, în loc să tacă, vin să facă pe grozavii, de altfel în avantajul nostru. Rămase pe gânduri, muşcă dintr-un sandviş cu file de somon şi observă: Impresia mea este că nu-i vorba de un hoţ sau asasin, nici măcar de vreun spărgător.

— Nuu! zise asistentul fără şovăială. Pariez pe orice, mă pricep eu la oameni de soiul ăsta!

Groll îl privi dezaprobator, muşcă însă cu plăcere din sandviş şi-şi înnăbuşi dojana.

— Rămâne cealaltă problemă, chibzui Griessbühl,

cum a ajuns cetăţeanul în vilă?

— Prin fereastra deschisă! răspunse Groll calm. Nu s-au găsit urme de chei false sau şperaclu, n-a fost forţată nicio broască, aşa că în raportul dumitale n-ai decât să sugerezi că a pătruns printr-o fereastră uitată deschisă din greşeală. Înşfăcă alt sandviş. Efectiv iarba din faţa respectivei ferestre era cam strivită, zise el privindu-l şiret pe Griessbühl. Dar nu s-au mai putut identifica niciun fel de urme.

— Bine, dar acolo se găsea Marahn când a tras, ripostă asistentul. Asta explică iarba strivită.

— Adevărat, zise Groll, mă întreb însă de ce o fi fost deschisă fereastra? Pe un asemenea timp urât! Când niciun om cu scaun la cap nu deschide fereastra! Şi pe deasupra trebuie să avem în vedere că era un spărgător! Tot respectul pentru icrele negre, ce frumos sunt garnisite! Răsuci sandvişul în faţa ochilor, dintr-o parte într-alta, se uită iarăşi la Griessbühl şi continuă. Ei, omul a intrat căţărându-se pe fereastră, a lăsat-o deschisă să poată ieşi prin acelaşi loc, iar Marahn a tras de acolo! Asta-i evident pentru orice judecător de instrucţie! Griessbühl îl privi sceptic. De altfel, zise comisarul, înghiţind ultimele îmbucături, n-avem altă explicaţie mai bună.

Griessbühl îl invită printr-un nou gest spre sandvişuri, dar Groll clătină din cap. Asistentul n-avea motiv să se oprească, mesteca mai departe voiniceşte, în timp ce Groll se mira în sinea lui cum era posibil să-i atârne hainele în halul ăsta pe trup şi tenul să aibă o culoare atât de nesănătoasă, când îndesa atâta mâncare în el.

Griessbühl rămase pe gânduri, cu fruntea brăzdată de cute sub frizura à la Brecht, ceea ce vădea că e din cale afară de preocupat.

În sfârşit, spuse:

— De ce a fost anunţat Bifferli atât de târziu? La câteva ore după comiterea faptei! Nici asta nu poate rămâne nemotivat în raport!

— Întâi şi întâi, răspunse Groll, n-avem de unde să ştim, iar în al doilea rând, încrede-te cel puţin o dată într-un copoi bătrân! Se aplecă înainte: Evident, în afacerea asta există puncte obscure. Cine-i mortul? Cum a ajuns la Berneck? Ce intenţiona să facă în vilă? Sunt probleme care rămân deschise, fără îndoială! Ridică din umeri, se lăsă iarăşi pe spate, ba chiar se instală comod picior peste picior şi-l privi pe tânăr cum înfulecă alte sandvişuri. Apoi zise: Sunt aspecte fără importanţă pentru cazul în sine. Dar şi judecătorul de instrucţie, şi procurorul se leagă de orice chiţibuş; sunt singurii de care trebuie să ţinem seama şi asta e misiunea dumitale în prezentarea raportului! Căci problemele nerezolvate nu schimbă cu nimic esenţa speţei. Pe scurt, lucrurile stau cam aşa: Marahn a tras, Marahn a vrut să ucidă, recunoaşte chiar el. Recunoaşte că avea asupra lui un pistol Walter automat, calibru 6,35 şi că l-a folosit. Rezultatul disecţiei va confirma mâine că s-a făcut uz de asemenea armă, sunt sigur. A dispărut, adevărat, Marahn nu ne poate spune nimic, iar oamenii noştri n-au găsit arma. Explicaţie: Marahn a pierdut-o sau a aruncat-o, cuprins de panică; lucrurile pierdute sau aruncate nu se găsesc totdeauna. O fi descoperit-o vreun trecător, vreo haimana poate, care şi-a însuşit-o; doar avem la dispoziţie declaraţia lui Marahn, toate astea reprezintă aspecte secundare. Chiar dacă Marahn a nimerit în altcineva, ca urmare a unor circumstanţe potrivnice sau fericite – cum vrei să le iei – problema juridică rămâne una singură: crimă sau

omor prin lovire? Toate celelalte aspecte sunt clare – cât despre interpretările juridice, să lupte avocatul; se pare să respectivul s-a şi înţeles cu Brumerus. Aşa! întinse amândouă mâinile pe suprafaţa mesei, cu palmele desfăcute, se aplecă înainte, îşi îndreptă capul mare şi chel spre Griessbühl şi-l privi fix. Ce pretenţii mai putem avea? întrebă el. S-a dus demult vremea când criminaliştii trudeau zi şi noapte fără rost! Suntem şi noi funcţionari, avansăm sistematic, fără mari şanse, iar birocratismul e la mare preţ. Nu, Griessbühl, dacă aflăm de la organele de urmărire şi numele mortului – şi sunt sigur de asta – toată lumea va fi mulţumită, cu judecătorul de instrucţie şi procurorul în frunte!

Căscă deodată cu toată gura, mai să-şi mute fălcile din loc, dar îşi puse în treacăt o mână dinainte, în timp ce cu cealaltă îşi fricţiona craniul masiv.

După ce termină ceremonia, trase cu ochiul la sombrero şi se hotărî să se ridice de pe scaun; pornind încet spre pălărie şi haină, adăugă încurajator:

— Nu te teme, Griessbühl! Scrie raportul. Cazul e clar!

Îşi puse lodenul, apoi îşi învârti disperat şi drăgăstos sombreroul pe cap, ca să-l aşeze la locul lui.

Griessbühl mâncase toate sandvişurile. Mototoli hârtia şi o aruncă la coş cu un oftat de uşurare.

CAPITOLUL CINCI

1

La prima vedere, Sepp Metzendorfer, avocatul cel roşcovan, părea un original împrăştiat, aparenţă după care riscai încredinţându-i o afacere juridică. Când încurca permanent lucrurile de fiecare zi, uituc şi adesea nervos, cum să-şi pregătească pledoaria, s-o înjghebe cu grijă, punct cu punct?

Cunoştinţele întâmplătoare se înşelau având asemenea părere despre el. Colegii lui Metzendorfer, judecătorii şi procurorii îl ştiau altfel, îi apreciau expunerile elegante, pledoariile bazate pe o profundă cunoaştere a problemelor, nu mai conteneau să-i admire memoria uluitoare care aduna tăcută fapte şi observaţii aparent secundare, spre a le folosi abia când aceste mărunţişuri se vădeau dovezi importante; nu mai zâmbeau de felul uneori ciudat de a se comporta, căci zăpăceala şi uitucenia în treburile cotidiene însemna pur şi simplu o concentrare extremă asupra problemelor principale.

Întors seara de la băile Berneck, ducând în spinare povara unei chestiuni delicate, Metzendorfer trecu pe la birou să-şi cerceteze lista proceselor din ziua următoare. Avea în faţă o listă lungă, dar, după cum constată mulţumit, erau în general afaceri obişnuite. Îşi netezi părul rar şi roşu de pe frunte, apăsă pe buton şi împinse lista de procese în mijlocul mesei de lucru.

Apăru secretara, o făptură acră, cu aer bătrânicios, care-i plăcea tocmai pentru că-şi îndeplinea cu mare conştiinciozitate datoria.

Rămase în picioare, privindu-l atent.

— Domnişoară Grosse, spuse el, mâine nu vin la birou. Afacerea asta, Marahn, îmi dă dureri de cap. Trebuie să mă fixez asupra unei linii de conduită. La început am crezut că-i simplu. Dar am constatat că nu-i aşa.

Ea nu răspunse.

Continuă prietenos:

— Ştii, am fost nevoit să-mi las maşina la Berneck. Poate mă hotărăsc să plec mâine s-o aduc. Fii amabilă şi adună toate actele necesare pentru procesele astea şi predă-le colaboratorului meu. Sunt chestiuni obişnuite, merg sigur la amânare; o să se descurce el. Şovăi, căci ceea ce mai avea de spus îi era neplăcut. Te rog, ai grijă cum îl anunţi, n-o să fie prea bucuros, ştii cum reacţionează...

Domnişoara Grosse ştia; în asemenea ocazii locţiitorul era nevoit să-şi jertfească seara, dacă nu chiar noaptea, spre a-şi face o părere despre respectivele procese; în primul moment avea obiceiul să riposteze violent. Secretara nu spuse decât atât:

— Rezolv eu, domnule Metzendorfer!

O privi recunoscător.

— Sunt convins că pot să mă bizui pe dumneata, zise el; cuvintele acestea însemnau pentru secretară mai mult decât un buchet de trandafiri roşii, sau măcar galbeni.

În scurt timp Metzendorfer ajunse la locuinţa lui. Era celibatar. Femeile erau obositoare, după părerea lui i-ar fi stingherit ritmul de viaţă. Gândindu-se în treacăt la Margit Marahn, se simţi îndreptăţit să-şi

susţină părerea.

Se ridică de la locul lui şi aduse din frigider sandvişurile pregătite de menajeră, ca de obicei, apoi scoase din bufet termosul cu cafea neagră. Acum se simţea bine.

Se aşeză la măsuţa rotundă de fumat, mâncând şi bând câte o înghiţitură în timp ce citea procesele-verbale de la Berneck.

Cercetă rând pe rând declaraţia lui Marahn; se opri la un anumit pasaj; bău automat o înghiţitură de cafea; îşi frecă tâmplele, privi fix într-un colţ, ca şi când ar fi văzut ceva deosebit în încăperea întunecoasă, luminată numai de lampa de masă. Studie din nou declaraţia, muşcându-şi cu dinţii buza de jos, strâmbată într-o parte.

Apoi se ridică, se îndreptă către un dulap din perete, aduse de acolo hârtie şi creion şi începu să schiţeze. Încercă să-şi amintească poziţia vilei, poarta grădinii, fereastra, copacii, tufişurile; corectă desenul, nemulţumit fără doar şi poate de opera lui, oftă, luă altă foaie şi trasă în pripă planul camerei unde fusese comis omorul.

Apoi umplu acest plan cu cele câteva obiecte de care-şi aducea aminte.

Căută ceva prin minte, convins de existenţa respectivului obiect *acolo,* dar nu reuşi să-şi amintească.

Înhăţă din nou procesul-verbal, se opri din nou în acelaşi loc, apoi se gândi: „Posibil, e posibil şi aşa...”, şi clătină din cap.

Semăna cu peştele care după ce muşcase momeala încerca să scape; cu cât se agita mai mult, cu atât cârligul undiţei se răsucea mai adânc, împungându-l.

Metzendorfer nu dormi în noaptea aceea, ci se chinui, visă întâmplări cutezătoare, mergea mereu de-a lungul unei cărări cu pietriş care scrâşnea şi se apleca asupra unui om împuşcat.

2

Intrând în birou a doua zi dimineaţă, Groll îşi scoase lodenul şi-şi agăţă drăgăstos sombreroul în cuier; pe masa de lucru găsi o telegramă cu banda proaspăt lipită.

O citi, îşi frecă de zor chelia, luă hârtia, deschise uşa ce da spre biroul lui Griessbühl şi rămase acolo în prag.

Asistentul ridică ochii surprins şi se sculă în picioare stingherit, căci comisarul îi zâmbea fără să-l salute măcar. Se tot întreba „cu ce oi fi greşit”, apoi se linişti: dacă zâmbea aşa, nu era de rău.

Groll îi întinse, în sfârşit, telegrama.

Griessbühl o parcurse în grabă şi înălţă privirea.

Comisarul îi spuse abia atunci:

— Acum poţi redacta liniştit raportul, Griessbühl. Am aflat cine-i mortul; cât despre femeie, o s-o interogăm noi pe urmă.

3

Cam în aceeaşi vreme, un Mercedes negru opri în faţa vilei lui Brumerus. Fereastra era acum închisă, se vedea de la poartă.

Prin geamul lateral al maşinii, coborât, se încolăcea meditativ un fir subţire şi cenuşiu de fum de la o

ţigară, împrăştiindu-se imediat peste capotă; căci sufla un vânt limpede, izgonind norii şi ceaţa.

Dar în jur mirosea a umed, tulpinile şi ramurile erau întunecate de umezeală, iar iarba arăta ca un burete putred.

Metzendorfer încercă să-şi reprezinte poziţia ucigaşului; consultă amândouă schiţele, căci notase poziţia cadavrului în planul camerei. Fereastra fusese doar întredeschisă în momentul respectiv, deduse el, deoarece canaturile se deschideau spre interior, după câte îşi amintea, aşa că împuşcătura pornise aproape oblic prin încăpere.

Un singur lucru era aproape sigur: lucrurile trebuie să se fi petrecut repede. Când Marahn trăsese – şi recunoscuse el însuşi că se purtase ca un ucigaş – aşadar când trăsese, se temuse, pesemne, că va fi văzut pe fondul luminos al grădinii, la fereastra întredeschisă – şi nu va avea timp să acţioneze. Nu exista nicio ascunzătoare prin apropiere.

Metzendorfer oftă, îşi dădu la o parte de pe frunte şuviţele de păr rar şi roşu, vârî schiţele în buzunarul de la piept şi porni încet maşina spre centrul oraşului.

Conduse fără grabă, meditând la pasul următor pe care-l avea de făcut. Existau două posibilităţi. Şovăia asupra hotărârii. Mai oftă o dată, acceleră motorul şi, până la sfârşit, se decise să încerce, chiar dacă speranţele erau aproape zadarnice.

Inspectorul Bifferli îl primi băţos şi arogant. Îşi uitase de mult slăbiciunea momentană şi se străduia să facă impresie asupra reputatului criminalist.

Metzendorfer, aşezat pe scaunul incomod de lemn din faţa biroului, îşi întinse picioarele lungi, îşi frecă uşor coapsele cu mâinile acoperite de păr roşu şi zise:

— Pic la vreme cam nepotrivită, domnule

inspector! Văd că aveţi foarte multă treabă! Ştiu cum stau lucrurile. Am îndrăznit totuşi să vă deranjez, şi spunând asta Metzendorfer aruncă o privire şireată peste masa de scris, deoarece am impresia că unii colegi ai dumneavoastră au trecut cu vederea un amănunt important în acest caz tragic! În definitiv comisarul Groll conduce cercetările, deci el este responsabil, adăugă avocatul apăsând pe cuvinte.

Dar Bifferli era mai viclean şi mai prevăzător decât îşi închipuise Metzendorfer; îşi încreţi fruntea şi-l privi cu ochii lui lipsiţi de expresie. Cântărea lucrurile, trudindu-se vizibil, înainte de a răspunde:

— Vă suntem foarte recunoscători, domnule Metzendorfer, dacă ne puteţi furniza un indiciu important. Un moment, vă rog, să nu pierdem timpul, încheiem imediat procesul-verbal!

Era gata să se ridice şi să se îndrepte spre uşă.

Metzendorfer se grăbi să-l potolească.

— Nu, nu! Nu la asta m-am referit. Aş vrea să ştiu mai întâi... Se hotărî să spună lucrurilor pe nume: Intenţionam să vă rog să mă mai însoţiţi o dată la vilă.

Bifferli răspunse imediat:

— Nu!

Dar nu-şi motivă refuzul.

Metzendorfer fu nevoit a recunoaşte că răspunsul era o mişcare de şah iscusită: Bifferli voia să-l oblige să-i împărtăşească motivele. Dar tocmai asta n-avea de gând, căci nu era încă sigur, iar pe de altă parte nu putea ajunge să aibă certitudinea decât dacă...

Zâmbi pieziş.

— Păcat, domnule inspector, tare păcat! murmură el parcă pierdut în gânduri, apoi nu mai scoase o vorbă, recâştigând atuul de la Bifferli.

Privindu-l cu ochii lui albaştri, holbaţi, acesta aştepta cu o neliniște crescândă.

Se hotărî, până la sfârşit, pentru o jumătate de scuză. Spuse:

— Trebuie să mă înţelegeţi, nu pot fi de acord cu cererea dumneavoastră, fără motive foarte plauzibile, într-adevăr decisive.

Fraza era la fel de umflată ca şi Bifferli. Simţind că-i reuşise stratagema, se umflă şi mai mult în pene.

— Domnule avocat, spuse el important, sunteţi apărătorul doctorului Marahn. În stadiul actual al cercetărilor, încă neterminate, nu pot admite nimic, decât dacă se dovedeşte a fi, eventual, folositor.

Avocatul ştia bine că Bifferli îi ascunde cu bună ştiinţă strămutarea anchetei de la Berneck. Aşadar nu mai ţinea de el. Tocmai pe asta se bazase însă: că Bifferli, înfumurat cum era, îşi va depăşi competenţa.

Dar în acest caz se abţinu.

O nouă pauză.

Bifferli trebuia să vorbească ca să nu-şi ştirbească prestigiul. Spuse aşadar:

— Domnule avocat, dacă mi-aţi putea furniza eventual un indiciu – de exemplu, nu s-au clarificat încă intenţiile cu care venise mortul la vilă!

— Să asculte muzică! răspunse Metzendorfer imediat.

Bifferli, cu ochii lui albaştri, ieşiţi mult din orbite, se uită la el ca la un nebun.

— Da, zise Metzendorfer aparent indiferent, trăgându-se de lobul urechii, există şi asemenea pasiuni: să cauţi anumite discuri. Mi-a povestit cineva. Foarte interesant, fenomenul ăsta! Domnule inspector, ştiţi cumva, ce marcă avea radioul de acolo?

Bifferli rămase perplex la rândul lui.

— Radio? întrebă el, să asculte muzică? Pasiunea discurilor? Cum, chiar vă închipuiţi că... Grundig! Sau Mende?

Clătină din cap nedumerit.

— Ah, zise Metzendorfer iute, ducându-şi mâna la frunte, ca şi când ar fi uitat. Unde era aşezat de fapt?

Bifferli îl privi consternat. Răspunse fără voie:

— Nu ştiu!

— Foarte mulţumesc, domnule inspector! spuse Metzendorfer amabil, îşi întinse picioarele lungi şi se ridică: M-aţi ajutat foarte mult!

Şi porni spre uşă.

De acolo se mai întoarse o dată.

Bifferli, dărâmat, nu se mişcase din scaunul lui rotund.

— Bună ziua! zise Metzendorfer prietenos şi trase uşa după el.

4

Metzendorfer rămase pe loc în faţa uşii comisariatului. Nu se simţea atât de sigur de victorie, după cum voise să pară. Nehotărât, recunoscu în sinea lui că se teme de următoarea vizită.

Nu-i trebuia prea multă fantezie ca să-şi imagineze simţămintele doamnei Marahn. De acea nu-i făcea nicio plăcere să stea de vorbă cu ea acum.

Îndreptându-se spre maşină, aruncă o privire la ferestrele de sus; Bifferli însă nu se arătă; probabil că nu-şi revenise de pe urma loviturii primite.

Străbătu localitatea în direcţia ieşirii din oraş şi îşi continuă drumul pe bucla şoselei din faţa proprietăţii

lui Marahn, privind când la dreapta, când la stânga; dar ogoarele arate prezentau, sub cerul decolorat, o imagine dezolantă. Metzendorfer parcă maşina chiar lângă gard. Împinse poarta descuiată şi urcă încet drumul spre vilă; aici totul arăta ca şi când stăpânii ar fi fost plecaţi într-o lungă călătorie.

Fără să-şi dea seama, Metzendorfer încercă să câştige timp; îşi frecă nejustificat de mult tălpile pantofilor pe nervurile grătarului de fier, ţinându-şi capul plecat şi privind în jos; deodată se opri surprins, înspăimântat chiar, căci în faţa lui uşa se deschise fără zgomot.

— Ce mai aşteptaţi? întrebă Margit Marahn cu o voce care i se păru schimbată, de parcă întrebarea n-ar fi interesat-o de loc, iar ochii, la fel de schimbaţi, îl priveau ca pe un obiect oarecare, în niciun caz ca pe o fiinţă vie.

Avocatul clătină din cap, trecu pe lângă ea şi îşi scoase în tăcere paltonul.

Se aşezară în aceleaşi fotolii unde stătuseră ghemuiţi o noapte, el şi prietenul lui, aşteptând dar ea nu întrebă nimic, nici cum îi merge lui Marahn, nici dacă Metzendorfer a întreprins ceva.

Margit Marahn tăcea pur şi simplu, ca şi cum întrebările n-ar mai fi putut schimba nimic, ca şi cum n-ar mai fi putut schimba absolut nimic.

Metzendorfer oftă în tăcere; încercă să zâmbească, dar nu reuşi, iar zâmbetul îi rămase strâmb pe faţă; atunci se auzi spunând cu totul neinspirat:

— Pe Walter nu l-am mai văzut. Presupun însă că nu-i merge rău. Fiindcă femeia nu-i adresă nicio privire, ci se uita fix drept înainte, continuă: Cu Brumerus, am ajuns să închei un fel de alianţă, eu... se opri, dându-şi în sfârşit seama că a menţiona acest

nume în asemenea împrejurări însemna lipsă de tact.

Apoi se hotărî să vorbească fără ocolişuri. Dacă intenţia se putea considera o cruzime, ei bine, n-avea încotro, va trebui să fie crud. Nici Margit Marahn nu ţinuse seama la timpul respectiv de rănile provocate soţului:

Îi spuse:

— Am de gând să-l apăr. În această calitate va trebui să aflu o mulţime de lucruri, mai multe decât judecătorul şi procurorul, în orice caz. Sunt obligat să am un contraargument la fiecare argument al lor, iar dacă am două, cu atât mai bine. Femeia dădu din cap. Chiar dacă mă consideraţi cam grosolan, zise el, sau vă lezez. Dar, în cazul ăsta, au fost lezate atâtea simţăminte, încât nu mai sunt dispus să ţin seama de asemenea mărunţişuri. Doamnă Marahn, vă rog să înţelegeţi bine, e în joc soarta lui Walter: sau să fie distrus sufleteşte, în urma sentinţei, sau să-i rămână o licărire de speranţă pentru viaţa lui de mai târziu. Adică pe şleau: câţi ani va sta în puşcărie – ani de detenţie – căci nu-mi vine să cred că-l vor condamna la muncă silnică.

Margit întoarse, în sfârşit, faţa spre el. Obrazul îi era alb, cu buzele foarte strânse.

— Aţi simţit, ca să zic aşa, marea dumneavoastră dragoste chiar în clipa când l-aţi cunoscut pe Brumerus? întrebă el direct.

Femeia dădu din cap, fără a scoate un cuvânt.

— Nu i-aţi ascuns nimic lui Walter?

Margit ezită. Apoi spuse;

— Cred că da, o scurtă perioadă, la început, mi-era tare frică.

— De soţul dumneavoastră sau de mărturisire? întrebă Metzendorfer privind în altă parte.

— De mărturisire, spuse ea şi continuă: A fost totdeauna foarte bun cu mine. Ridică din umeri neajutorată. Am simţit deseori mâna lui protectoare. Era mai în vârstă ca mine.

— Aşadar, zise Metzendorfer, de mărturisire. Destul de important. Când aţi vorbit despre asta, aţi întrevăzut şi eventualitatea divorţului?

— Atunci, nu, zise ea.

— Dar mai înainte, întrebă avocatul, sau după?

— Mai înainte, răspunse ea.

— Şi de ce aţi renunţat ulterior? dori el să ştie.

— Brumerus mi-a mărturisit că nu se poate căsători cu mine.

Metzendorfer strânse iarăşi buzele. Îşi netezi părul roşu de pe frunte.

— Şi de ce nu?

— Nu l-am întrebat, răspunse ea, n-am vrut să-l întreb. Mi se părea un fel de înjosire. L-am acceptat aşa cum era.

— Poate e căsătorit?

— Nu ştiu, răspunse ea şi Metzendorfer simţi că spune adevărul. Nu l-am întrebat niciodată nici despre asta.

— Dar Walter n-a vorbit niciodată de divorţ? întrebă el.

Margit ezită din nou înainte de a răspunde:

— Ba da. De câteva ori, la început. Nu-mi aduc bine aminte. În orice caz, a lăsat hotărârea pe seama mea, m-a lăsat să apreciez singură dacă e cazul să divorţăm.

Metzendorfer aştepta în continuare explicaţii. Tăcea şi avea răbdare.

— Adevărul e, continuă doamna Marahn, privind iarăşi drept înainte, că ne înţelegeam bine şi după

aceea, la fel ca mai înainte. Puteam discuta cu el despre tot şi despre toate. Aspectul acela, legătura mea, o consideram o faptă izolată care nu făcea parte din adevărata noastră viaţă.

— Deşi eraţi căsătorită, remarcă avocatul.

— Da, răspunse ea, eram prieteni. Ridică din umeri. Mai mult n-am ce să spun. Nu-mi vine să cred nici acum.

Metzendorfer medita. Îşi trecu mâna peste obraz şi zise:

— După părerea dumneavoastră ce l-a determinat pe Walter să ucidă?

Ideea aceasta îi părea încă străină femeii, n-o putea accepta decât cu mare greutate sau o ocolea.

Se ridică în picioare şi porni spre fereastră. Vorbi de acolo, fără să se întoarcă:

— Nu gelozia. Dispăruse. După aproape trei ani... În vremea asta a îndurat tot ce poate îndura un om. Da. Acum, când mă gândesc... Se opri. Apoi se întoarse pe neaşteptate şi spuse foarte repede: A descoperit că Brumerus nu mă iubeşte. Nu ştiu cum a aflat, dar aşa s-au întâmplat lucrurile şi n-a putut suporta. Credea că Brumerus mă... Se opri din nou câteva secunde, faţa îi tresări, zise:...se folosise de mine ca de un obiect, ca de un lucru neînsufleţit. Presupun că asta l-a determinat!

Metzendorfer se uita într-altă parte; încerca astfel să-i uşureze situaţia. O auzi venind iar spre mijlocul odăii şi aşezându-se, o auzi vorbind mai liniştită decât înainte:

— Când s-a întâmplat, nu ştiu. Nu ştiu nici dacă a frământat multă vreme în mintea lui hotărârea asta sau i-a venit pe neaşteptate... Nu ştiu. În alte împrejurări chibzuia îndelung şi cu grijă lucrurile. În

cazul de faţă nu ştiu cum s-a petrecut.

— Să lăsăm asta, o linişti avocatul. O să ne spună el, şi cele spuse vor fi demne de crezare. Ştim doar cât e de sincer. Apoi continuă. Trebuie să-mi dezvăluiţi adevăratele relaţii între dumneavoastră şi Brumerus. Adăugă grăbit: Vreau să zic, există diferite moduri de a iubi – de la armonia sufletească până la pierderea totală a personalităţii, aproape imposibil de înţeles. Margit Marahn tăcea. Avocatul îşi privi puful fin şi roşcovan de pe dosul mâinilor: M-ar interesa foarte mult, de exemplu, ce subiecte de discuţie aveaţi?

Răspunsul veni rapid:

— Lucruri fără importanţă. Ştirile din ziare uneori. Îi povesteam câteodată despre preocupările profesionale ale soţului meu. Vorbeam... accentuă curajoasă, da, vorbeam şi despre vreme. Şi despre noi. Bineînţeles.

— Brumerus v-a istorisit vreodată ce ocupaţii avea? întrebă Metzendorfer.

— Nu, răspunse femeia, era de părere că din când în când e necesar să-ţi laşi deoparte preocupările cotidiene.

Avocatul mârâi ceva neînţeles. Întrebă:

— Dar despre artă? Despre literatură, poate? Am văzut acolo o carte...

Îi răspunse întrerupându-l:

— Dumnezeule, nici vorbă! Pe Brumerus nu-l interesau de loc cărţile. Cât despre volumul respectiv, l-am răsfoit şi m-a plictisit. Uneori citeam romane poliţiste. Acolo. Cărţi distractive. Numai bune să te amuzi. Ridică din umeri, încercând să explice: Brumerus avea dreptate să nu accepte acolo nimic din viaţa de toate zilele. Se considera – femeia căută

expresia potrivită – în concediu la camping... ne purtam în consecinţă; veseli, fără griji...

Nu-i mai veni altceva în minte.

— Înţeleg, zise Metzendorfer. Vă înţeleg destul de bine, stimată doamnă, cel puţin aşa cred! Preparaţi desigur în bucătărioară câte ceva de mâncare, frumos prezentat, la un păhărel de vin, poate dansaţi...

Ea îl privi uimită:

— Chiar aşa se petreceau lucrurile!

— Da, zise Metzendorfer, mi-am închipuit. Ca şi când ar fi îndrăgit şi el această imagine a vilei. Apoi spuse: Dar discurile! Ce plăcere să dansezi după discuri! Când ai o grămadă, la alegere...

Margit dădu din cap, tăcută. I se perindau negreşit prin minte orele acelea. Asta era impresia avocatului.

Pe *el* îl interesau însă alte amintiri. Amintiri despre care nu poţi întreba de-a dreptul, ci trebuie să le faci să iasă la suprafaţă...

— Cunoaşteţi bine discurile de acolo? întrebă el.

— Da, răspunse Margit, pe fiecare în parte. Când aducea unul nou îl puneam foarte des!

— Vă aduceţi aminte, existau cumva şi discuri cu text vorbit? o întrebă el. Parcă am zărit unul!

Ea îl privi miratã.

— Nu! N-aveam discuri vorbite.

„Foloseşte în continuare pluralul «noi»”, înregistră avocatul.

Îşi exprimă dezaprobarea printr-un semn şi spuse în treacăt:

— Ei, o fi fost poate vreun disc cu Armstrong, sau altcineva, în care se şi vorbeşte.

— Exclus! răspunse ea aproape furioasă. De unde până unde?

La aceste cuvinte Metzendorfer sări brusc în sus, se

apropie de Margit, se aplecă peste fotoliu, rostind foarte repede cuvintele, chiar lângă faţa ei:

— O fi fost radioul! Ascultaţi deseori emisiunile de radio? Poate muzica de dans? Sau buletinele de ştiri?

Margit se trase înapoi, gândind: „Pentru numele lui Dumnezeu, cum să scap de nebun?!”

— Nu exista aparat de radio acolo! strigă ea. Şi ce înseamnă toate astea?

Îl văzu cum închide ochii şi se îndreaptă încet de şale; apoi îl auzi spunând:

— Bun, vasăzică aici am reuşit! după care îl văzu că se întoarce, porneşte spre fereastră şi de acolo priveşte fix afară.

În sinea ei recunoştea că-i fusese teamă, se simţi străbătută pe neaşteptate de un fior, parcă stătea dezbrăcată în fotoliu, iar toamna rece se strecurase în încăpere.

Încercă să-şi dobândească calmul respirând liniştit, mai liniştit, mai liniştit...

Îl auzi pe Metzendorfer vorbind de la fereastră, fără să se întoarcă:

— Trebuia să ştiu cu precizie!

Îl văzu că se întoarce încet, se apropie calm de ea şi scoate o foaie de hârtie din buzunarul de la piept. Îl auzi spunând:

— Mă tem că afacerea asta o să-i mai dea de furcă lui Groll.

Şi îi întinse hârtia.

Ea o luă.

Îi spuse:

— Citiţi! Şi preciză: Nu, pasajul acesta, aici să fiţi atentă!

Ea citi fraza indicată, o reciti, scutură din cap privindu-l fără să priceapă...

Pe faţa lui Metzendorfer se vedea o umbră de triumf, întrebă:

— Cum poate explica asta comisarul Groll, dacă nu există niciun aparat de radio în cameră? *Dumneavoastră,* stimată doamnă, cum vă explicaţi?

5

La vremea asta Griessbühl îşi fixa planul raportului. Nu-i plăceau asemenea treburi. Nu era vorba decât de o înşiruire de fapte dinainte stabilite, care reieşeau, în definitiv, din anexe: probele doveditoare şi procesele-verbale; nu aducea nici pe departe cu descoperirea unui ţinut nou, ci semăna cu desenarea migăloasă a hărţii unui ţinut cunoscut în toate amănuntele. Nici constatările disecţiei nu aduceau nimic nou, erau aşa cum se aşteptau, după declaraţia lui Marahn. Traiectoria de intrare a glontelui îi confirma spusele. Griessbühl căscă, privind proiectilul anexat cu grijă. Îl va trimite drept corp delict judecătorului de instrucţie, împreună cu raportul său, şi acesta va observa exact acelaşi lucru: provine de la un revolver Walther automat, calibru 6,35, arma lui Marahn.

Asistentul împinse la o parte raportul şi glontele, străduindu-se să găsească tonul acela sec, singurul adecvat, pare-se, în justiţie. Treburile astea îl plictiseau pe Griessbühl.

Alături se afla telegrama.

Griessbühl ajunse cu expunerea la punctul unde trebuiau intercalate datele personale ale celui împuşcat. Ezită.

Se duse apoi în biroul lui Groll. Acesta îl privi

posomorât.

— Domnule comisar... spuse Griessbühl, încercând să fie cât mai amabil, ca să nu-l enerveze, căci era poate supărat... nu-i mai bine să aşteptăm interogatoriul cameristei? Doar a răspuns la ancheta noastră şi a recunoscut că cel ucis e Altbauer. Îşi aruncă ochii pe telegramă. Dacă ne limităm numai la cele cunoscute până acum, datele ar fi incomplete: Joseph Altbauer, venit din Franţa, descinzând adesea la Hotelul Mainau din Frankfurt, german, călătorind, probabil, în interes de afaceri, fără domiciliu stabil, eventual bavarez. Altceva nu rezultă.

Flutură foaia de hârtie.

— Suficient! Mai mult decât suficient, Griessbühl! mârâi comisarul. Colegii de la Frankfurt n-au putut stabili mai mult, când nu există alte hârtii. N-a completat nici formularul de înscriere, tot felul de necazuri pe capul nostru ca să ne facă viaţa amară! După părerea *dumitale,* ce alte informaţii ne-ar mai putea furniza o cameristă? A dereticat încăperea, în cel mai bun caz i-a adus o cafea sau o bere, a primit un bacşiş... Ridică din umeri şi refuză printr-un semn cu mâna propunerea asistentului: Nu-i treaba noastră! Ceea ce ştim e suficient pentru un raport. Dacă găseşte un nume, domnul judecător de instrucţie se declară mulţumit.

Amărât, Griessbühl privi din nou hârtia. Simţea pe undeva că lucrurile nu sunt chiar în regulă, dar nu ştia ce. Îl enerva poate totala nepăsare a bătrânului. Mulţumit că descoperise ucigaşul, nu-l mai interesa altceva.

Dacă a fost crimă sau omor prin lovire, treaba justiţiei.

Dădu din cap şi spuse:

— Ei, dacă-i aşa... şi dispăru din încăpere spre a se dărui unei trebi neplăcute.

6

Margit Marahn rămase în uşă, privind la Metzendorfer, care, după cum i se părea, păşea spre poartă, peste peluză, mai sprinten decât îi era felul.

Cu toate că Metzendorfer îi explicase importanţa descoperirii, se tot mira, fără să priceapă lucrurile în toată complexitatea lor. Nu reţinuse decât atât: acolo, la vilă, se auzise o voce.

La un anumit punct din copia procesului-verbal, pe care i-l arătase avocatul, citise următoarele:

„Da, chiar aşa trebuie să fi fost, căci m-am mirat că lucrează cu radioul deschis. Nu se auzea muzică, ci vorbele cuiva, o voce de bărbat. Nu-mi amintesc ce spunea...”

Deci înainte de crimă s-a auzit acolo o voce. A cui o fi fost? A mortului? Atunci mai existase cineva cu care vorbise.

Dacă fusese vocea altcuiva? A cuiva care stătea de vorbă cu mortul, deci.

Când bărbatul ei se pregătea să tragă, în cameră se aflau neapărat două persoane. Se înşelase crezând că mergea radioul, iar Metzendorfer a verificat adevărul, fără s-o întrebe direct.

Cel puţin înţelegea acum de ce se comportase astfel, de ce se apropiase de ea pe furiş, ca o pisică, înainte de a arunca întrebarea cheie. Ţinea să se convingă că ea nu se înşela, că nu se inducea singură în eroare în mod inconştient şi astfel să-l împingă şi pe el mai departe pe calea unor suspiciuni false.

Rezultatul se dovedise ireproşabil. Avea în mână dovada necesară pe care o căutase, se putea urca liniştit în Mercedesul lui negru. Înainte de a închide portiera, se mai întoarse o dată spre ea, pe jumătate aplecat în afară, făcându-i semn cu mâna; dar era prea epuizată ca să-i răspundă.

Simţea o apăsare stranie, ca şi când abia acum ar fi început conflictul hotărâtor.

Metzendorfer nu-i zugrăvise un viitor mai bun, nu-i dăduse speranţe; îi explicase că de fapt soarta soţului ei nu se schimba, dacă în vilă se aflau unul sau doi oameni. El apăsase pe trăgaci, iar pe câmpul de luptă rămăsese un mort.

Îi dăduse totuşi o explicaţie: dacă ar reuşi să-l găsească pe celălalt – care dispăruse, ca şi când s-ar fi dizolvat în aer, căci până în prezent nu se găsise nicio urmă de-a lui – vor descoperi într-un fel şi motivele care-l atrăseseră pe mort la vilă. În faţa atâtor circumstanţe nefericite se va mai îmblânzi până şi justiţia.

La curba drumului în urcare, privind în oglinda retrovizoare şi văzând vila micşorată şi femeia micuţă din uşă, Metzendorfer nu-şi făcu mari iluzii. Era un om căruia îi plăceau lucrurile clare, iar acum se simţea mai mulţumit decât înainte.

Căci în procesul-verbal exista o voce a cărei provenienţă nu şi-o putea explica; în prezent, stabilise exact că la locul faptei se aflaseră fără îndoială două persoane, în afară de Marahn, şi că vocea era a uneia dintre ele.

Descoperindu-se al doilea personaj, s-ar înlătura alt punct neclar.

Îşi stabili viitoarea ţintă.

Intenţionase să se întoarcă de la Berneck la

Bayreuth. Dar se răzgândi pe drum, în timp ce gonea pe autostradă.

Îşi cercetă ceasul de la mână şi acceleră mai puternic.

7

Comisarul Groll citea cu atenţie raportul lui Griessbühl, ca să-l semneze. Cu toate că era un lucru obişnuit, de serviciu, Griessbühl, ţeapăn lângă biroul lui Groll, potrivit obiceiului, se simţea puţintel enervat de fiecare dată.

De fapt, n-avea niciun motiv. Doar Groll răspundea de caz, îi dădea deci girul prin semnătură. Ambiţia o fi de vină, socoti el: căci o să mai treacă vreme până va atrage atenţia superiorilor asupra lui.

Comisarul răsuflă din greu şi puse o virgulă; motiv de enervare în plus pentru Griessbühl. Ca şi când nu s-ar fi priceput să pună virgulele la locul lor! Mereu găsea Groll câte ceva!

Nici nu i-ar fi trecut prin minte că celălalt ştia ce se petrece în mintea lui, îi corecta cu intenţie câte un fleac, ca să nu-i dea prea mult nas, să nu devină prea cutezător. Băiatul avea asemenea tendinţă, după părerea lui Groll. Dar tot el observă ce plăcere îi face să-i citească rapoartele. Erau clare şi accesibile şi prezentau cu atâta siguranţă faptele de parcă ar fi fost de faţă când s-au petrecut.

Se hotărî să semneze şi începu cu acel G înflorit, imposibil de confundat, gândindu-se că n-ar fi rău să-l prezinte pe Griessbühl după merit în viitoarea dare de seamă; tocmai atunci sună telefonul.

Ridică ochii enervat şi-i făcu lui Griessbühl semn să

răspundă.

Acesta acoperi imediat receptorul cu mâna şi-i şopti comisarului:

— Metzendorfer!

În prima clipă Groll nu-şi aminti de nume, aşa că Griessbühl adăugă:

— Avocatul lui Marahn!

Comisarul îşi umflă obrajii, dădu drumul aerului, se hotărî:

— Da, să poftească!

La scurt timp se auzi ciocănind şi Metzendorfer pătrunse în încăpere cu părul lui roşu, încâlcit de vânt.

— Nu voiam decât să... zise el, se întrerupse şi se corectă: Bună ziua! şi continuă fără să aştepte răspuns, stând în picioare, rezemat de biroul lui Groll: Nu voiam decât să vă informez că atunci când s-a petrecut fapta în vilă erau cel puţin *două* persoane.

— Cee! exclamă comisarul şi se trase spre spate: Marahn se afla înăuntru când a tras? Ce-i cu iarba în acest caz...?

— Nici pomeneală! îl întrerupse Metzendorfer, apoi se corijă. Vă rog foarte mult, să mă iertaţi! Nu, Marahn a tras de afară. Dar înăuntru se găseau două persoane, un bărbat şi o femeie, sau doi bărbaţi, nu se ştie sigur. A auzit sau vocea celui ucis, sau a celuilalt, dacă era bărbat. Acolo nu există aparat de radio, precis, şi niciun disc vorbit!

Griessbühl îl privi sceptic pe avocat dintr-o parte, căci îşi aduse aminte de scena petrecută seara, pe autostradă, Metzendorfer scotocind disperat după bani prin maşină; un om care făcea impresia că e atât de împrăştiat putea foarte bine să fie confuz, să aibă asemenea stări, uneori cel puţin.

Griessbühl încercă să descifreze ceea ce gândeşte Groll, dar faţa acestuia rămânea neclintită.

După o pauză, care i se păru asistentului nesfârşită, comisarul spuse calm:

— N-am înţeles bine, domnule Metzendorfer, iertaţi-mă. Ar trebui să-mi explicaţi mai amănunţit. Se întoarse spre asistent: Griessbühl, fii amabil şi apropie un scaun!

Metzendorfer se aşează, le indică pasajul cu pricina din procesul-verbal, îl lăsă pe Groll să citească, apoi pe Griessbühl şi pe urmă le prezentă deducţiile amănunt cu amănunt.

— Ei, ce ziceţi, domnii mei? întrebă el la sfârşit.

Griessbühl, prudent, îşi stăpâni orice manifestare. Groll însă rosti încet:

— Mă tem că exageraţi importanţa acestui aspect, domnule avocat. Să vă spun şi de ce – şi asta aş fi putut să fac şi cu un simplu telefon.

Privi fereastra prăfuită, se enervă o clipă din cauza necurăţeniei, bătu toba cu degetele mâinii drepte pe suprafaţa biroului, îşi concentră din nou privirea asupra lui Metzendorfer şi zise:

— Vedeţi dumneavoastră, vinovăţia lui Marahn e dovedită. *Nouă,* celor de aici, ne este indiferent *pe cine* a împuşcat. Cât despre prezenţa sau absenţa unui spectator, în ce măsură s-ar schimba situaţia, Dumnezeule mare?

Groll remarcă intenţia lui Metzendorfer de a protesta, nemulţumit de răspuns. I-o luă înainte şi zise:

— Vom urmări făgaşul, se înţelege de la sine. Dar tare mă tem că pe spinarea clientului dumneavoastră, căci nu putem încheia cazul; iar detenţia preventivă se poate prelungi luni de zile. Ce informaţii avem

despre celălalt? Niciuna! Ce indicaţii putem da pentru o anchetă oficială, de ce să anchetăm, ce urmărim să descoperim?

— Dar trebuie să se facă ceva! se revoltă avocatul.

— Sunt de părere, rosti Groll rar, să publicăm în ziare o notă şi să-l rugăm pe necunoscut să se prezinte în calitate de martor. Ridică din umeri. Recunosc, şansele sunt minime...

— Egale cu zero, îl întrerupse Metzendorfer.

— Cum credeţi, zise Groll. Aveţi ceva mai bun de propus?

Avocatul tăcu.

— Dispune executarea, spuse Groll întorcându-se spre asistent. Cât despre raport n-ar fi exclus... îşi împinse înainte buza de jos şi trase concluzia: ...ca celălalt să fi fost foarte bine individul care i-a telefonat lui Bifferli, ştiţi, cel care l-a înştiinţat că s-a comis crima. Se înţelege de ce n-a vrut să-şi spună numele! Aşadar am mai făcut un pas în lămurirea acestui caz. Am înţeles de ce a preferat anonimatul cel care a telefonat, fiind complicele celui ucis... Groll părea satisfăcut de deducţie. După ce stătu pe gânduri o fracţiune de secundă, adăugă: în afară de asta, am dezlegat şi ghicitoarea cum a venit mortul la vilă! Cu maşina necunoscutului, fără nicio discuţie! Zâmbi, schimonosindu-şi faţa a tristeţe prefăcută. Păcat, zise el, îmi pare rău, Griessbühl! Dar trebuie să refaci *această parte* din raportul dumitale.

8

Mergând cu viteză pe autostradă, în drum spre casă, avocatul fu nevoit a recunoaşte că eforturile lui

n-au avut succesul scontat.

De fapt ce aspecte noi au intervenit?

Nu prea multe. Că în momentul faptei, se mai afla cineva la vilă. O persoană care a rămas necunoscută. Se descoperise şi numele celui împuşcat. Dar nu se ştia ce căutau cei doi acolo.

Comisarul Groll refuzase să se ocupe de aceste aspecte.

Metzendorfer, tot insistând asupra acestui punct, se necăjise la început. Contrar obiceiului său, înainte de a pleca îi spusese comisarului nişte lucruri foarte puţin măgulitoare.

Continuându-şi drumul pe autostradă, analiză din nou scena şi fără să vrea ajunse la concluzia că argumentele comisarului aveau mai multă greutate decât ar fi vrut el să recunoască.

Fiindcă realitatea suna cam aşa: admiţând că ar fi aflat ce căutase acest Joseph Altbauer la vilă, ce câştigau? Dar dacă se descoperea cine-i a doua persoană?

Aproape nimic. Căci fapta rămâne faptă; Marahn a tras şi a murit un om. Aspectele obiective rămâneau aceleaşi, chiar dacă în vilă ar fi avut loc o petrecere în lege!

Dimpotrivă, aşa cum se prezentau lucrurile, îi rămânea mai multă libertate de acţiune pentru pledoarie, medită Metzendorfer. Putea să-l prezinte pe Altbauer drept un spărgător, un pungaş, un criminal, pornit să jefuiască vila şi să comită poate şi alte spargeri alături de un complice laş şi fugar. De ce să nu admitem că vila lui Brumerus constituia un punct de plecare în vederea altor expediţii tâlhăreşti?

Cât timp celălalt rămânea necunoscut, putea foarte bine să afirme că Marahn fusese ameninţat de unul

dintre cei doi. Sau că Marahn s-a simţit ameninţat, în cel mai rău caz? De ce n-ar fi crezut?

În aceeaşi clipă însă se întrebă cu îndoială dacă Marahn ar accepta să se sprijine pe asemenea afirmaţii; căci era cuprins de un fel de „furie a mărturisirilor”, cum o numea Metzendorfer. În privinţa aceasta, se baza însă pe abilitatea lui de a prezenta cazul şi de a găsi motivarea încăpăţânării lui Marahn, care susţinea că n-a acţionat în legitimă apărare. Lucrurile trebuiau explicate cam aşa: Marahn era hotărât să nu-şi ierte nimic, voia să-şi recunoască nesilit fapta, dorea să se predea fără să se sustragă de la pedeapsă; astfel de atitudini se puteau explica numai cu ajutorul psihologiei, ca pe un comportament anormal. O dovadă în plus, clientul nu era complet stăpân pe judecata lui, pe mintea lui, la comiterea faptei; putea beneficia deci de circumstanţe atenuante.

Continuându-şi drumul la volan, se şi vedea în faţa completului de judecată, iar buzele îi formulau fraze neauzite. Se lăsă furat de rol, înainte de a fi obligat să-l joace. Poziţia lui Groll se întări – nu era indicat să se acorde prea multă atenţie unor aspecte care nu serveau decât să complice cazul, să creeze diversiuni de la întâmplarea propriu-zisă, de altminteri suficient de limpezită.

Griessbühl însă – avocatul nici nu bănuia – trecuse în acest timp la revoltă pe faţă.

Stătea încăpăţânat în faţa lui Groll, spunând:

— Domnule comisar! Am examinat încă o dată, temeinic, întreg materialul. L-aş putea completa bineînţeles cu cele câteva fapte intervenite acum în urmă, ca să închei raportul. Dar m-ar mustra conştiinţa. Sunt gata să vă explic!

Groll se lăsă pe spate, privindu-şi asistentul. Mai întâi nu pricepu ce voia să spună; când se lămuri, consideră că asta-i atitudinea „tineretului recalcitrant de azi”.

Încercă să zâmbească blajin. Răspunse:

— Nu te întreabă nimeni despre conştiinţă, curată sau necurată, Griessbühl, ci despre faptele care ar putea interesa poliţia.

Se aplecă peste hârtii, considerând discuţia încheiată, când auzi vocea lui Griessbühl:

— Tocmai referitor la fapte, am conştiinţa încărcată!

Asta era prea mult pentru Groll. Avea de gând să termine cu cazul acesta; n-avea chef să-şi piardă vremea cu o treabă nefolositoare; învăţase de vreme îndelungată că în serviciu ai parte numai de rău dacă descoperi mai mult decât e neapărat necesar; nu uitase niciodată mustrarea pe care o primise atunci când, în cazul crimei cu viol a Isoldei Reisinger, găsise amprente digitale în camera fetei, amprente pe care şeful lui îl sfătuise confidenţial să nu le găsească. Făcuse eforturi supraomeneşti să camufleze numele, după ce trezise atenţia presei în această direcţie. Atunci fusese oprit să avanseze la termen. Şi se jurase să-şi stăpânească pe viitor zelul profesional.

Nu era exclus ca cel împuşcat să fie un spărgător banal, dintre cei care fură rufele de pe frânghie; dacă-i aşa, n-o să-i pese nimănui de el, deci nu vedea necesitatea continuării anchetei. Complicele – sau complicea, cum vreţi să-i spuneţi – care se afla atunci în vilă, nu merita să-ţi iroseşti timpul în cazul în speţă.

Groll considera potrivită această versiune. Dar, în sinea lui, stăruia un grăunte mic de îndoială; dacă motivele care-l duseseră acolo fuseseră altele şi nu se

cunoşteau încă? Asemenea eventualitate îi trezi cu atât mai mult atenţia. Nu sunt rare ocaziile când ţi se pune pumnul în gură!

De altfel Marahn rămâne un ucigaş. Simpatic sau nu, asta nu trebuie să-l influenţeze pe el, Groll. Obligaţia lui a fost să-l predea pe făptaş. S-a făcut. Ce să mai discute? Privi teancul de acte din stânga, actele unor cazuri încă nelămurite, care solicitau din partea lui muncă pentru a le limpezi, muncă în numele justiţiei! Rosti mai dur decât avusese de gând:

— Vei face raportul, Griessbühl, şi, cu asta basta! La vederea tânărului din faţa biroului, îndărătnic şi mut, cu privirea provocatoare, adăugă:

— Ordin!

Griessbühl se uită nehotărât la hârtii; apoi se întoarse şi păşi agale spre uşă. O deschise.

Comisarul, aplecat ostentativ peste acte, ridică involuntar ochii.

Griessbühl îşi mută privirea într-o parte, spunându-i:

— Din păcate, când sunt silit să fac un lucru, îl fac prost. Şi adăugă: Pun rămăşag că nu s-a terminat cu necazurile în afacerea asta!

9

Metzendorfer visă la pledoarie şi în liftul tăcut care-l ducea spre locuinţa lui mică de la etajul opt. Argumentele îi păreau acceptabile şi, după ce la început se înfuriase din cauza refuzului lui Groll, acum îi convenea.

Dar în clipa când liftul se opri clătinându-se uşor, o

verigă din lanţul deducţiilor sale se frânse. Avocatul constată îngrozit realitatea: Marahn rămâne ucigaş, şi într-un caz şi într-altul. Indiferent la cât va fi condamnat, prietenul lui va purta toată viaţa acest stigmat.

Îşi agăţă distrat pălăria şi paltonul în vestibulul minuscul al apartamentului locuit de el. Intră distrat în cameră şi privi pe fereastră. Privi în jos, de la al optulea etaj, fără să recepţioneze nimic, nici oamenii, ca nişte gângănii, nici automobilele, ca nişte jucării, alunecând iute într-un sens sau altul.

Îi stăruia în auz vocea, o voce destul de sonoră, cum menţionase procesul-verbal, o voce radiofonică, care prezenta poate o relatare economică. Vocea radiofonică venea care din neant, sau din gura unui om viu? Fiinţa aceasta a fost martoră când a răsunat împuşcătura înnăbuşită de perdeaua cenuşie şi unduitoare a ploii torenţiale.

La ce i-ar folosi martorul, dacă l-ar găsi! Mortul de acolo reprezenta realitatea, omorât printr-un foc de armă de prietenul lui, al avocatului Metzendorfer.

Ghirlandele colorate şi triumfătoare ale pledoariei din mintea lui se dovediră prăfuite şi cenuşii; cuvintele nu-l mai bucurau, nici nu mai erau în stare să-l ameţească, căci din paharul dus la gură se scursese şi ultima picătură de vin.

Posibilitatea de a se concentra asupra unui anumit punct, uitând de toate celelalte, era o particularitate a lui; ascultând cu atenţie vocea radioului, se dovedi a fi vocea unui om anume. Nimănui nu-i trecuse prin minte o astfel de presupunere. Se concentra acum asupra omului respectiv, fără să-l vadă, fără să ştie dacă-i bătrân sau tânăr, bărbat sau femeie.

Omul acesta le putea da cel puţin informaţii de ce

şi cum a venit la vilă cel ucis, ce-a căutat acolo şi dacă a găsit ce căuta.

Metzendorfer clătina din cap spre maşinile ca nişte jucării din abisul străzii: se pare că nu găsise; căci Brumerus nu observase nicio lipsă din casă. În orice caz, nu declarase niciun fel de lipsă şi ce motiv ar fi avut să tacă?

Trebuia să afle cine era mortul şi ce a vrut; dacă cele constatate ar fi fost nefavorabile lui Marahn, n-avea decât să le ascundă faţă de completul de judecată; pe Groll nu-l interesau în niciun caz!

Simţi cum i se prelinge prin tâmple o uşoară durere, anunţând o migrenă chinuitoare; ştia din experienţă că tabletele nu-i ajută la nimic şi nici nu le putea suferi.

Se trase înapoi de la fereastră, spre mijlocul camerei, se dezbrăcă, se duse dincolo, în mica încăpere unde era duşul şi se lăsă împroşcat de un potop de stropi fierbinţi, cât putea el suporta. Pielea i se înroşi. Stătu aşa liniştit o vreme, sub ploaia aburindă care i se scurgea pe trup, cu braţele ridicate, cu capul golit de gânduri. Apoi întoarse brusc maneta, printr-o smucitură; îl potopi o răceală de gheaţă, provocându-i şocul aşteptat.

În acelaşi moment dispăru durerea născândă din tâmple.

Metzendorfer se şterse şi se îmbrăcă, ştiind exact ce are de făcut, indiferent dacă rezultatul va fi o reuşită sau nu. Se simţea obligat să procedeze astfel, măcar pentru a-şi regăsi liniştea.

Strânse buzele subţiri, chibzuind dacă să plece cu maşina, sau cu trenul. Maşina i-ar asigura o mai mare libertate de mişcare; dar dacă nimereşte într-o aglomeraţie, ar pierde ore în şir; trenul oferea mai

multă comoditate. Lăsat pe spate, pe banchetă, s-ar putea gândi la treburi în timp ce stâlpii de telegraf i-ar fugi prin faţa ochilor, cu reţeaua lor nesfârşită de sârme.

Se hotărî totuşi pentru maşină. Îi dădea posibilitatea să umble de colo-colo, după cum avea nevoie; avea de gând să plece la drum seara târziu, când traficul intens de pe şosele se mai împuţinează. Camioanele grele, cu bubuitul lor asurzitor or să-l scoată, fără doar şi poate, din sărite, dar n-or să-i răpească timpul.

Telefonă la birou; auzind vocea calmă, monotonă a secretarei, simţi că s-a întors la viaţa de toate zilele, în ciuda drumului proiectat. Vocea, atât de răbdătoare, suna ca şi când tot aşa avea să răsune în următorii cincizeci sau o sută de ani, ca şi când nimic nu se putea schimba acolo.

O rugă să-l informeze pe locţiitor că se îmbolnăvise. Îi ascultă cu plăcere îngrijorarea din ton. Nu-i spuse adevărul. I s-a prescris odihnă, îi explică el, nu era ceva grav; avea nevoie doar de linişte, de deconectare, fie şi numai o săptămână. O rugă să aibă grijă de toate. Încrederea lui o dezmierda, cum dezmiardă mâna stăpânului un câine, n-avea nicio îndoială. Ştia că se poate bizui pe ea.

Îşi pregăti îndemânatic şi foarte ordonat valiza.

La orele douăzeci puse în mişcare maşina, în întâmpinarea unor evenimente despre care nu ştia nimic şi care aveau să-l surprindă.

CAPITOLUL ŞASE

1

Străbătând Frankfurtul în cenuşiul legănat al zorilor, Metzendorfer îşi simţea urechile asurzite de bubuitul necontenit al camioanelor, ce trecuseră imperturbabile prin stânga lui. Avea ochii obosiţi din cauza şirului dublu, oscilant, de faruri cu fază mică, lunecând fără răgaz printre pleoapele lui, şi de mulţimea plăcuţelor avertizoare, de pe marginea din dreapta a autostrăzii.

Circulase constant cu 70 la oră, cu toate că era destul de periculos; căci vehiculele din spate în viteză maximă erau obligate să-l depăşească, intercalându-se în coloana bubuitoare din stânga, iar semnalizatoarele roşii din spate şi din faţă punctau noaptea cu febrile bătăi de puls.

Metzendorfer nu se lăsă molipsit de nebunia vitezei. Văzuse o dată o maşină alergând cu 100 la oră şi turtindu-se de un stâlp, ca o foiţă de staniol; de atunci era cuprins de o senzaţie ruşinoasă şi prostească de teamă, ştiind bine că putea avea parte de aceeaşi soartă, cu toată viteza scăzută. Răsuflă adânc, zărind contururile largi ale oraşului, întinzându-se până departe, în aburul cenuşiu al dimineţii. Fiindcă nu ştia unde se află Hotelul Mainau, porni în jos pe o stradă oarecare din Frankfurt şi merse până la cea mai apropiată staţie de benzină. Locul era pustiu, la benzină aştepta un singur camion.

Coborî; îl durea tot corpul. Făcu vreo câţiva paşi, înainte şi înapoi, îşi întinse mădularele şi respiră adânc aerul umed, pe care-l sufla apoi din gură, ca pe un norişor cenuşiu.

Pe planul oraşului se aflau marcate hotelurile; apăsă pe butonul respectiv, se aprinse cuvântul MAINAU cu indicaţia că hotelul era ocupat. Puţin îi păsa. Îşi întipări în minte drumul şi porni mai departe. Hotelul Mainau se dovedi una dintre acele întreprinderi care-şi datora clientela târgului de mostre, conferinţelor internaţionale, bisericii Sf. Paul. Un fost bloc de locuinţe, transformat de un arhitect îndemânatic. În privinţa parcării Metzendorfer putea fi liniştit. Curtea din spate fusese amenajată ca loc de parcare.

Sepp Metzendorfer ştia de mult cum se petrec lucrurile: la întrebarea dacă există o cameră liberă, portarul de noapte îi răspunse amabil că nu are, şi-l examină cu atenţie. Aprecierea se dovedi justă – iar o bancnotă de zece mărci îi dezlegă limba, ca să se plângă ce asaltat este hotelul şi cât de neplăcut este să refuzi chiar pe clienţii casei, când vin pe neprevăzute. A doua bancnotă de zece mărci aduse pe masă lista camerelor; o studie gânditor.

Metzendorfer aştepta cu răbdare. Ştia bine că n-avea dreptul să ia niciun interogatoriu aici; era nevoit să fie numai client şi să aibă încredere în norocul lui.

Portarul îl privi cu fruntea încruntată. Dacă se mulţumea cu o cameră cu un pat la etajul patru, amenajată numai cu o despărţitură pentru duş şi fără lift, căci nu s-a putut monta...

Metzendorfer clătină din cap mulţumit. Imboldul care-l împinsese până aici se prăbuşi deodată; se simţea atât de obosit, încât se temea să nu cadă din

picioare.

Camera era aşezată pe colţ; de la fereastră se vedeau acoperişurile maşinilor parcate. Se dezbrăcă îndată, se spălă sumar, se culcă încovrigându-se, cum îi era obiceiul şi se gândi aţipind: „Trizius, numele ei este Gina Trizius...”

2

Visă că zăcea undeva pe un câmp deschis, fără apărare şi de departe o mitralieră îşi clănţănea focul sec asupra lui. Niciun adăpost, nicăieri şi certitudinea îngrozitoare că în următoarele secunde va fi atins şi va muri mizerabil.

Se trezi simţindu-şi bluza de la pijama lipită de spate, udă de sudoare, încercă să se dea jos din pat pe partea dreaptă, ca acasă, dar întâlni o rezistenţă şi-şi dădu seama că se află în Hotelul Mainau şi că în partea dreaptă e peretele.

Se răsuci buimăcit, îşi privi ceasul, văzu că-i unsprezece fără zece; atunci auzi o bătaie uşoară şi respectuoasă în uşă. Apoi o pauză, ca şi când cineva trăgea cu urechea, pe urmă nişte paşi prudenţi care se îndepărtau.

Metzendorfer îşi puse paltonul şi deschise uşa, crăpând-o.

Camerista, o fetişcană tânără şi subţirică, întoarse capul zâmbind spre el şi trecu mai departe; pe faţa ei drăguţă, banală, îl surprinseră numai sprâncenele rase şi trase cu creionul în sus, oblic spre tâmple.

Avea în mâini un aspirator, se vedea că face curăţenie la etajul acela şi nu se aşteptase să mai găsească pe cineva dormind.

Metzendorfer mormăi ceva ca răspuns la zâmbetul ei tăcut şi amabil, se retrase şi se îmbrăcă. Când părăsi camera, fata terminase camera de alături şi bătea pernele cu palma întinsă, pentru a le netezi.

Se opri în uşa deschisă, o privi cu un nume în gând şi spuse scuzându-se:

— Am sosit abia în zori.

— Ah, zise ea, nu face nimic! Apoi continuă pe un ton profesional: Sufrageria pentru micul dejun e la primul etaj.

— Foarte mulţumesc, răspunse el. Da, mi s-a făcut foame. Şovăi, dar se hotărî să meargă drept la ţintă. Zise: Caut aici o cunoştinţă. Spusele lui nu părură s-o intereseze prea mult. Dădu din cap, aplecată spre pat. Avocatul adăugă: pe un anume domn Altbauer.

Ea tresări şi-l privi fix.

— Aşa, zise ea tulburată, domnul Altbauer. Cum, nu ştiţi? A fost împuşcat, omorât. Ridică din umărul drept. Pe undeva, departe, prin Bavaria, la Berneck.

Metzendorfer înţelese că n-a fost niciodată în Bavaria; vorbea despre locurile acelea ca despre Australia.

Făcu o jumătate de pas în cameră; zâmbi slab şi spuse:

— Aveţi dreptate. Ştiam. Sunteţi cumva domnişoara Trizius?

Din clipa când rosti fraza, o văzu cum trece în defensivă şi se închide în sine.

— Aşaa! spuse ea întinzând cuvântul. Prin urmare asta-i! Ştiaţi! Atunci de ce aţi întrebat? Ce vrea să însemne?

Metzendorfer nu-i răspunse imediat; rămase tăcut un timp, examinând-o. Nu remarcă nimic deosebit la ea, aspectul general drăguţ, ştia şi ea, şi se pricepea

să şi-l pună în valoare, cu un obraz plăcut, ştia şi asta; dar mii şi zeci de mii de fete tinere aveau aceleaşi calităţi, deci nimic neobişnuit. Idealul ei era fără îndoială vreuna dintre actriţele de cinema, n-avea nicio importanţă. Iar sprâncenele trase ciudat cu creionul nu-i spuneau nimic lui Metzendorfer, reprezentau doar unicul amănunt izbitor, imposibil de confundat; altceva nu putea oferi.

Dar cenuşiul rece şi stăpânit al ochilor îl lămuri că ştia de mult regulile jocului, era învăţată să-l joace, se pricepea să-şi facă afacerile, gata să vândă absolut tot, până la un anumit lucru, dar pentru asta trebuia să i se ofere mult, căci îşi stabilise singură preţul.

Pe Metzendorfer însă nu-l interesa. Zâmbi îndatoritor, scoase din buzunar o bancnotă de cincizeci de mărci, i-o întinse (fără ca ea s-o apuce) şi zise:

— Mă interesează foarte mult să aflu câte ceva despre domnul Altbauer.

Ea îi răspunse cu răceală:

— Puteţi să vă cruţaţi banii. Nu-i ştiu altceva decât numele. Am spus tot în declaraţie.

— Ştiţi şi că a locuit aici? zise el.

— A înnoptat, îl corectă fata.

— Şi că a descins de mai multe ori la hotelul ăsta, continuă Metzendorfer.

— După spusele lui, răspunse camerista.

— Şi că venea din Franţa, întregi Metzendorfer.

— Tot de la el am aflat, se feri ea.

Metzendorfer privi gânditor în gol, zâmbi silit şi-i spuse:

— V-a povestit toate astea în timp ce făceaţi curăţenie în cameră.

Nu puse niciun semn de întrebare.

Nu era uşor s-o pui în încurcătură. Răspunse simplu:

— Era foarte vorbăreţ.

Cuvântul sună străin în gura ei.

De data asta tăcu Metzendorfer.

Se făcu o pauză. Fata se aplecă pe neaşteptate spre aspirator, îl înşfăcă şi porni spre uşă, unde sta nemişcat Metzendorfer.

— Am o grămadă de treabă, spuse ea limpede şi continuă cu o amabilitate impertinentă. Fiţi atât de bun şi lăsaţi-mă să trec!

Avocatul o privi din nou; acum era chiar lângă el, fixându-l drept în ochi; atunci zise:

— N-are rost să ne jucăm de-a pisica şi şoarecele, domnişoară Trizius. Nici la un război în miniatură n-aş dori să ajungem. Nu sunt criminalist, sunt avocat. N-am dreptul să vă cer să-mi daţi informaţii, nu pot decât să vă rog.

Nu-i scăpă schimbarea aproape neobservată din ochii ei: până atunci arătau răceală, chibzuială, pregătire de luptă, iar acum se zărea o urmă de interes.

Cât de departe mergea acest interes, el n-avea de unde să ştie; se putea stinge oricând.

Fata se uită şovăitoare la aspiratorul din mână.

Metzendorfer spuse:

— Am înţeles, n-aveţi timp acum. V-aş propune să luăm diseară împreună masa şi dacă acceptaţi, putem sta de vorbă unde doriţi dumneavoastră.

Cenuşiul din ochii ei deveni iarăşi rece şi stăpânit când îl privi:

— Nu, spuse ea scurt. N-am nimic de povestit.

— Poate există totuşi ceva, domnişoară Trizius! adăugă el. M-ar ajuta poate şi dacă mi-aţi descrie

impresiile despre el. Merse mai departe, fără să şovăie: Sunt apărătorul ucigaşului.

Ea îl privi fix, întâi uluită, apoi trezindu-i-se interesul; Metzendorfer simţi în clipa aceea, că reprezintă ceva senzaţional pentru ea, singura lui şansă.

Rămase şi ea surprinsă de această lipsă de stăpânire. Parcă s-ar fi apucat singură de umeri şi s-ar fi zgâlţâit. Strânse pleoapele; lăsă impresia că face anumite socoteli. Zise:

— Puteţi să fiţi chiar bunul Dumnezeu, sau dracu – nu! Nu vreau!

Metzendorfer înţelese că nu mai avea sorţi de izbândă pentru moment; orice altă încercare de a o convinge n-ar face decât să-i întărească spiritul defensiv.

Se dădu la o parte şi-i spuse amabil când trecu pragul pe lângă el:

— Cum doriţi, domnişoară Trizius. Mi-e de folos şi faptul că Altbauer a fost vorbăreţ.

Fata porni mai departe. Privind în urma ei, o văzu ajungând la camera următoare, scoţând cheia din buzunarul şorţului şi deschizând-o.

Se întoarse şi coborî scările. La capătul scărilor era o oglindă. Şi în această oglindă o zări nemişcată, cu mâna pe clanţă, uitându-se după el cu o expresie ciudată în ochi.

Dar ea nu observă nimic.

3

Metzendorfer nu se pricepea să-şi piardă timpul. Nu-i veni în minte să intre la un cinematograf ca să-şi

omoare câteva ceasuri. Nici talent n-avea să hoinărească de colo-colo, prin pasaje şi magazine, nici să se desfete în faţa vitrinelor.

În ziua aceea regretă lipsa acestor însuşiri. Rătăci pe străzi şi se regăsi spre necazul lui în acelaşi loc; hoinări mai departe, mulţumit că nu plouă, intră într-o cafenea, se miră de repeziciunea cu care se goleşte ceaşca, încercă să citească ziarele, dar renunţă când se surprinse, caraghios şi distrat, citind rubrica „anunţuri de căsătorie”. La prânz se simţi gata să-şi reverse mânia faţă de repeziciunea şi modul ireproşabil în care îl servi chelnerul, căci din această cauză se consuma iarăşi prea puţin timp.

Se gândi la el, la viaţa lui, constatând că-i la fel de cenuşie, ca ziua asta tulbure de toamnă, luminată din când în când doar de vizitele rare ale prietenului său Marahn; nici măcar nu ştia dacă doctorul are pentru el aceeaşi prietenie, sau numai un fel de camaraderie de şcoală, care se târa, de-a lungul deceniilor. Era de aceeaşi vârstă cu Marahn şi nu avusese în viaţă aventuri deosebite. Nu i-ar fi trecut niciodată prin cap să se însoare cu o femeie atât de tânără. Adevăratele lui satisfacţii erau pledoariile juridice, unde putea să riposteze pe neaşteptate judecătorilor şi procurorilor, cu subterfugii îndrăzneţe, aparent subtile, dar totdeauna precis justificate juridic şi pentru aceasta îşi petrecea ore în şir studiind cărţi de drept, comentarii, decizii judecătoreşti valabile pentru întreaga Germanie şi pentru tribunalele federale.

Rămase pe loc în faţa unei vitrine, privind fix un decor pentru gulerele MAY, care nu-l interesau; se tot întreba cu ce ar putea ispiti o fată tânără ca Gina Trizius un om de vârstă mijlocie, cu părul rar şi roşcat, fără urmă de îndrăzneală şi excentricitate, fără

automobil bătător la ochi şi cu un venit modest, în comparaţie cu alţii, deci cum ar putea un asemenea om fără nimic remarcabil s-o facă să se dea de gol mai mult decât avea intenţia.

Făcu calea întoarsă, părăsind gulerele MAY, fără să fi dezlegat misterul. Se învârti mai departe pe străzile cenuşii, ştiind bine că n-are încotro şi că nu-i rămâne altceva decât o inspiraţie de moment. Concluzia aceasta îi pricinui un rău la stomac, căci era obişnuit să se înarmeze din vreme cu toate argumentele şi toate interpretările posibile, în împrejurările cele mai încâlcite. Singurul lucru pe care-l realizase era că la micul dejun aflase de la chelner programul salariaţilor din hotel, dar i se părea o naivitate să considere aceasta un succes. Înfrângerea îl apăsa greu; căci gestul lui zadarnic cu bancnota de cincizeci de mărci putea fi considerat desigur o înfrângere. „Prea ieftin”, se gândi Metzendorfer, dându-şi seama că gura fetei, rujată cu dibăcie, nu se va deschide cu ajutorul banilor. „Atunci cu ce?”

Metzendorfer era convins că gura asta mai avea multe de spus. Doar văzuse faţa mortului, şi-o întipărise în memorie: un asemenea tânăr nu era „vorbăreţ”, cum afirmase fata.

Oftă în tăcere, se uită la ceas şi se hotărî să se întoarcă la hotel. Nu porni spre camera lui, ci se duse în curte şi se urcă în maşină. Dădu drumul motorului, accelerând şi reducând alternativ gazele, pentru a ajunge la temperatura corectă de plecare; numai ca să-şi omoare timpul.

În sfârşit, băgă în viteză şi scoase pe poartă maşina, fără grabă, împinse prudent botul negru spre trotuar prin mulţimea de oameni, aşteptă semnalul de liber, zări într-o clipă un interval favorabil de parcare

pe partea cealaltă a străzii şi se strecură acolo.

Lăsă motorul să meargă, iar el, cu mâinile încrucişate, aşteptă comod în scaun.

Privea atent prin oglinda retrovizoare. Vedea oamenii şi obiectele departe, ca printr-o lunetă inversă; pentru prima oară, Metzendorfer se trezi surprins de acest spectacol, căci parcă-şi petrecuse aşa toţi anii vieţii, cu ochii într-o oglindă retrovizoare; nici soarta oamenilor, nici soarta popoarelor nu-l mişcase vreodată până în adâncul sufletului; îşi alesese o cale mai uşoară; cel mult contempla viaţa prin prisma cărţilor juridice.

Numai pentru prietenul său Marahn avusese altfel de simţăminte şi de aceea stătea acum aici, cam caraghios în rolul de detectiv spionând împrejurimile, rol care nu i se potrivea şi nici nu crezuse vreodată în realitatea lui.

Micuţa ieşea acum pe poartă, graţioasă, vioaie şi drăguţă, cu o doză de impertinenţă din cauza sprâncenelor trase spre tâmple, şi fără îndoială inabordabilă, când voia să fie aşa. Se uită la dreapta şi la stânga, aşteptând parcă pe cineva; poate numai din obişnuinţă, căci se cufundă imediat în mulţime, păşind pe tocurile înalte, cu fusta scurtă şi întinsă pe coapse ca la toate fetele.

Metzendorfer scoase atent maşina cu spatele din intervalul de parcare, întoarse la timp să n-o piardă din ochi pe domnişoara Trizius şi porni după ea.

Ajuns în dreptul ei, claxonă.

Fata întoarse privirea spre el o clipă, apoi îşi îndreptă imediat capul drept înainte; lui Metzendorfer i se păru totuşi că-şi schimbă pasul.

Avocatul se lăsă legănat de nădejdea asta. Fără să-i mai facă alt semn fetei, îşi reluă în sfârşit locul în

şirul de automobile, pe care-l stânjenise ca o bucată de lemn plutitor pe firul apei; merse pur şi simplu drept înainte, până ce hazardul îi făcu iarăşi rost de un spaţiu de parcare.

Metzendorfer coborî şi aşteptă lângă radiator. Îşi netezi părul rar şi roşu de pe frunte şi privi cam obosit oamenii, cum răsăreau şi dispăreau din câmpul lui vizual, cum treceau pe lângă el, ca şi când s-ar fi rostogolit pe un caldarâm din bolovani.

După felul cum îşi tăia drum pieziş prin şuvoiul de oameni, pricepu că pe el îl aşteptase fata la ieşire. Fără prefăcătorie, fără niciun şiretlic, nu încercă să pară că nu-l observase şi să se arate surprinsă de prezenţa lui.

Avocatul reacţionă la fel; se trase la o parte de lângă radiator, lăsându-i drum liber, deschise portiera, o pofti să urce, se aşeză la volan şi puse maşina în mişcare. Fără nicio vorbă, ca şi când era convenit mai dinainte; Metzendorfer fu mirat că e cu putinţă una ca asta.

Se feri să-şi arate curiozitatea, îşi interzise chiar orice privire rapidă şi cercetătoare spre ea. Mergea pur şi simplu drept înainte, aştepta la încrucişări, mergea mai departe, fără ţintă, şi totuşi cu un scop – să se comporte în aşa fel, încât această Gina Trizius să înceapă să vorbească.

Deodată îi auzi vocea indiferentă, distantă, puţin nervoasă:

— Dacă vă închipuiţi cumva că m-am culcat cu el, vă înşelaţi.

Dădu din cap fără o vorbă, spre Volkswagenul din faţa lui.

Îi auzi iarăşi glasul:

— În asemenea împrejurări, chibzuiesc bine. Nu era

genul meu. Şi a doua zi pleca la Passau – atunci la ce bun!

Ca şi când s-ar fi apărat. Metzendorfer încercă să-i îndrepte şirul gândurilor în altă direcţie; întoarse macazul:

— Domnişoară Trizius, dacă nu vă consideram deşteaptă, vă ofeream azi-dimineaţă o sută de mărci, în loc de cincizeci. Am simţit însă imediat că, în cazul dumneavoastră, nu serveşte la nimic.

— Chiar aşa, aprobă ea, apoi tăcu.

Metzendorfer coti pe lângă un bloc de locuinţe, în dorinţa de a evita centrul oraşului.

— În fond, mi-e perfect egal, reluă în sfârşit fata, dacă a fost omorât. Nu l-am cunoscut de fel – ce mă priveşte!

Preţ de o secundă, Metzendorfer se simţi tentat să reacţioneze violent. Dar se stăpâni. Mai bine să-ţi lipsească sentimentele, se gândi el deodată, şi să ai curajul s-o declari, în loc să simulezi, numai fiindcă aşa se obişnuieşte.

Nu-şi dădea încă seama dacă a găsit sau nu cheia spre înţelegerea ei. O putea auzi în orice moment poruncindu-i să oprească pentru a coborî, şi n-ar fi avut încotro.

Deodată simţi parcă o mişcare alături, se aplecase poate spre el; de altfel avea senzaţia că-i observat. Se trudi să-şi păstreze aceeaşi mască de indiferenţă.

Când începu să vorbească, vocea i se schimbase, avea ceva din mirarea unui copil:

— Chiar îl apăraţi pe ucigaş? Iar după o scurtă pauză: Mi-am închipuit totdeauna că apărătorii ăştia arată cu totul altfel.

O privi în sfârşit, în fugă; presupunerea lui era întemeiată: se uita cercetător la el. Zâmbind uşor, îi

zise:

— Daa, chiar îl apăr. Continuă, explicând: Ştiţi, sunt prieten cu el din şcoală!

— Aşa! răspunse ea, cu un aer mulţumit; în clipa aceea Metzendorfer pricepu că-i acceptase compania numai din curiozitate, fiindcă imaginea apărătorului, şablonată de nenumărate filme şi romane, nu i se potrivea de loc.

— Unde doreşti să mâncăm? întrebă el ca şi când ar fi fost ceva de la sine înţeles.

— Mă gândeam la „Rocco”, răspunse ea imediat.

4

Masa se desfăşură în tăcere.

Pe Metzendorfer îl mirase alegerea fetei. Se aşteptase la un local cu multe oglinzi, lumânări şi şampanie, simulând o falsă mondenitate.

Dar recunoscu că o apreciase iarăşi greşit. Rocco era un local serios. Se mânca bine, lista era bogată în mâncăruri preparate cu rafinament; chelnerul nu recomandă şampanie şi nici nu lăsa impresia că aştepta să i se comande, ci le propuse vinuri adecvate meniului. Nu putea fi considerat nici pe departe un local ieftin, accesibil marii mase, unde să fi luat zilnic prânzul micuţa Trizius. Un argument în plus că se pricepea să-şi folosească norocul.

Se uită din când în când peste masă, la domnişoara Trizius; îi plăcea felul degajat în care mânca, seriozitatea concentrată cu care se dăruia acestei îndeletniciri, şi chipul cum savura vinul. Faţa tânără, prospeţimea pielii, degetele delicate – sănătoase totuşi – toate îi făceau plăcere; nu mai ştia de

asemenea lucruri în vălmăşagul paragrafelor şi articolelor de lege, şi acum îşi dădea seama, surprins, că înfăţişarea unei cameriste oarecare îl făcuse să uite aproape motivul venirii aici, la Rocco.

După ce termină de mâncat, îşi ridică pe neaşteptate privirea spre el; dar ochii reci şi cenuşii, gata să cântărească totul, îi nimiciră imediat orice iluzie de gingăşie şi dăruire.

— Am isprăvit, zise ea scurt, am de gând să plec acasă şi dumneavoastră nu m-aţi întrebat nimic.

În glas se simţea o urmă de neîncredere: „O fi chiar apărătorul asasinului sau vreun tip foarte viclean, care încearcă să mă prindă? De ce nu mă întreabă nimic?”

Metzendorfer se uita la mâinile chelnerului, la îndemânarea lui profesională în timp ce degaja masa, de parcă n-ar fi fost dirijată de creier, la grija, în aparenţă plină de amabilitate, cu care mătura cele câteva firimituri cu şervetul.

Vorbi privind aceste mâini:

— Sunt sigur că Altbauer nu era vorbăreţ, adică palavragiu, aţi camuflat puţin adevărul...

— Adevărat! auzi el răspunsul scurt. Dar nu m-am culcat cu el, îl asigură fata încă o dată, de fapt n-a fost decât o glumă. Nici eu nu ştiu bine de ce m-am băgat în treaba asta.

Dar Metzendorfer n-o mai aprobă. Spuse concis:

— Totuşi i-aţi observat bine figura, v-aţi adus aminte de nume cu toate că nu era trecut pe lista clienţilor, mi-aţi spus mai înainte că pleca spre Passau. Sunt convins că nu cunoaşteţi asemenea amănunte despre toţi clienţii hotelului.

— Nu cunosc, desigur, răspunse ea îmbufnată, am şi aşa destulă treabă. Şi nici nu mă interesează.

Numai că în acest caz, a fost vorba de o glumă.

Tăcu.

— Ce fel de glumă? întrebă Metzendorfer, privind-o

Fata răspunse imediat:

— Dormise tot atât de mult ca şi dumneavoastră, venea din Franţa şi era obosit. Camera nu era încuiată. Am deschis uşa şi am vrut să ies încet, când l-am văzut în pat. Dar mi-a făcut semn şi mi-am închipuit că doreşte să ia micul dejun în cameră, mulţi procedează aşa din comoditate. Privi absentă pe lângă Metzendorfer şi adăugă: Nu mi-ar plăcea în ruptul capului! Căci nu eşti proaspăt. Trebuie să mă simt foarte proaspătă la micul dejun, ca să mănânc cu plăcere!

— Nu dorea micul dejun? întrebă avocatul atent.

— Nu, spuse ea, în timp ce eram acolo, în cameră, s-a dat jos din pat. Îmbrăcase peste pijama un pulover cu dungi bordo. Într-o clipă mi-a trecut prin minte: „Dacă încearcă să se dea la tine!” Dar s-a oprit la perete, lângă pat şi a spus: „Mi s-a furat ceva!” Înainte de a continua, fata chibzui câteva clipe: M-am gândit la sistemul ieftin folosit de unii, care spun cam aşa: „Mi-ai furat inima şi fuga în pat”. Sunt mulţi care umblă cu astfel de tertipuri, cu mine nu le merge însă!

Metzendorfer se uită fix la ea, observă cum îşi strâmbă dispreţuitor gura, ca şi când şi-ar fi adus aminte de ceva.

Tăcu.

Fata spuse iar:

— Am început imediat să râd în hohote... Nu-i scăpă triumful din ochii lui Metzendorfer şi îi zise: Când e cazul sunt în stare să râd în hohote, are efectul unui duş rece! Ei, dar cu el n-a mers. Atunci i-

am spus: „Imposibil, vă rog să căutaţi bine în geamantane încă o dată, în hotelul nostru nu s-a furat niciodată nimic, ar fi prima oară!” Nu s-a mişcat de lângă perete şi mi-a spus: „N-am afirmat nicio clipă că mi s-a furat ceva în hotelul ăsta. N-am spus decât: Mi *s-a furat* ceva! Culmea e că nici nu ştiu exact ce şi cât, ştiu numai că aşa s-a petrecut şi-mi imaginez ce-i la mijloc!” Fata îşi umezi buza de sus cu vârful limbii şi urmă cu privirea aceea directă şi rece, cunoscută lui Metzendorfer: Am chibzuit în sinea mea: sau e nebun sau încearcă un nou şiretlic. Pur şi simplu mă derutase, mai ales că toate astea nici nu mă interesau. De aceea m-am mulţumit să ridic din umeri şi l-am sfătuit să anunţe poliţia în privinţa furtului; eu trebuia să plec, aveam multă treabă.

Îşi încruntă fruntea; cutele mărunte, verticale, împreună cu arcurile subţiri şi negre ale sprâncenelor, formau spre tâmple un foc micuţ de artificii de culoare închisă, ca la draci.

— Atunci s-a repezit imediat la mine, ce-i drept dintr-un singur salt. M-am gândit numaidecât: „E nebun, mă zvârlă pe pat şi mă strânge de gât, sau îmi face altceva” şi mi-am dat seama că nu mă pot apăra. Mi-a fost o frică groaznică. Se uită la Metzendorfer şi spuse neutru: Altminteri, mie nu mi-e frică niciodată!

El dădu din cap; o crezu.

Fata începu să respire adânc, inhalând şi expirând aerul; amintirea scenei trăite o cutremura şi acum. Înainte de a continua povestea, îşi roase buza de jos.

Îl privi deschis pe Metzendorfer şi zise:

— În realitate nu mi-a făcut nimic. Nici n-a încercat. Nu voia decât să mai rămân o clipă în camera lui. Sunt convinsă şi azi că i se furase într-adevăr ceva şi

avea de gând să-mi facă o propunere. Dorea să-mi povestească cum s-au petrecut faptele, asta a fost tot!

5

În miez de noapte, Metzendorfer sta agitat în patul de hotel, urmărind reflexele farurilor de automobil, cum lunecau fără sfârşit de după perdea pe tavan, şi reconstituia cele povestite de Gina Trizius:

Joseph Altbauer venise acolo de undeva din Franţa, probabil nu de la Paris. Pusese la punct în străinătate un plan măreţ de afaceri şi adusese cu sine rezultatele. Ce fel de plan, nu se ştia, şi nici cum arătau rezultatele.

În orice caz, domnişoara Trizius avea impresia că dusese tratative cu nişte instituţii oficiale, tratative de lungă durată.

Metzendorfer o întrebase dacă nu-i vorbise şi despre asta. Ea ridicase din umeri, iar când îşi îndreptase privirea spre el o văzuse încurcată pentru prima dată. „Nu ştiu, răspunsese ea, se poate să fie numai închipuiri de ale mele, n-am ascultat chiar tot ce mi-a spus, cam aşa am înţeles.”

Avocatul încercase să evite impresia că o interoghează. Extinsese intenţionat discuţia asupra ciudăţeniei pe care o vădesc convorbirile dintre oameni, ce rar asculţi cu atenţie spusele celuilalt, cum intervin în relatări greşeli destul de mari, lucru dovedit mereu prin declaraţiile martorilor. Omul nu este prea atent la cele petrecute în jur.

Asemenea generalizare o întărâtase pe fată şi-l contrazisese. Deşi până atunci îşi supraveghease

gesturile: de astă dată îşi proptise deodată coatele pe masă cu capul în mâini, îl privise fix pe Metzendorfer şi mârâise: „Când vreau să văd ceva, văd. Şi sunt gata să jur, de o mie de ori.”

Metzendorfer se ferise să zâmbească. O lăudase spunându-i că făcea parte din rarele excepţii şi că era cu atât mai bine pentru cele ce aveau de discutat.

Fata devenise de îndată numai ochi şi urechi, se trăsese de la marginea mesei şi stătuse ţeapănă, în aşteptare, gata să se apere, în ochi citindu-i-se neîncrederea.

Metzendorfer renunţase atunci la joc. Îşi dăduse seama că prea multe ocolişuri nu foloseau la nimic. Puteau să-l îndepărteze de la ţintă. Gina Trizius înţelesese probabil că blândeţea lui aparentă era numai o formă de repliere, pentru a lovi cât mai puternic cu viitoarea întrebare.

Văzând că înţelesese, adoptase altă tactică. O întrebase: „Despre ce fel de propunere a fost vorba?”

Ea îşi înălţase sprâncenele subţiri spre frunte cu mirare prefăcută, arcurile lor ca firul de păr se lungiseră spre tâmple ca nişte corniţe. „N-am făcut nicio propunere!” răspunsese ea nevinovată.

„Nu dumneata, ci Altbauer, fireşte!”

„Cum adică? Doar aţi spus că l-aţi cunoscut?”

„Nici pomeneală, nu l-am cunoscut, Ce-ţi vine în minte, domnişoară Trizius? Altfel nu m-aş afla aici.”

„Mă gândeam, observase ea calmă, coborând iarăşi sprâncenele şi trăgând în jos corniţele negre, poate v-a făcut cumva vreo propunere!”

Metzendorfer îşi aţintise încremenit ochii spre ea.

Îi răspunsese cu o privire severă; deodată zâmbise, aşa zâmbea, probabil, când era şcolăriţă, şi reuşea să joace o festă unui profesor.

Metzendorfer îşi împinsese şuviţele rare de păr roşu de pe frunte, ridicase paharul cu vin, surâsese slab şi-i răspunsese în jargonul ei: „M-ai dus! De-abia atunci îşi dăduse seama că aşa trebuia să-i vorbească; mai înţelesese că fetiţa e capricioasă şi reacţionează potrivit dispoziţiei de moment; mai pricepuse că va afla acum tot ce ştie. Ca să-şi sublinieze ideea, continuase: M-ai făcut fărâme!”

Târziu, noaptea, în drum spre casa Ginei Trizius, în timp ce farurile automobilelor nevăzute îl orbeau ca nişte mingi strălucitoare – aflase următoarele:

Joseph Altbauer nu descinsese la Hotelul Mainau numai pentru a-şi petrece noaptea. Se întâlnise acolo cu un cunoscut, sau un prieten de afaceri – fata nu ştia bine – care locuia, după câte i se părea, în Germania de sud.

Altbauer rămăsese cu el în holul hotelului până spre miezul nopţii. Abia la culcare, îi dăduse prin minte de ce discuţia se purtase în hol: celălalt avea probabil documente în servietă, cu ajutorul cărora putea fi scos din toată combinaţia el, Altbauer. De aceea îi scăpase de pe limbă cuvântul furt, când ea, Gina Trizius, intrase în cameră.

Îi spusese că trebuie găsită o ocazie pentru a cerceta documentele din servieta celuilalt. Numai astfel ar putea izbuti eventual să pareze lovitura destinată lui. Deci dacă era dispusă să-l ajute şi dacă îi reuşeşte planul, n-ar fi contat o mie de mărci.

Gina Trizius se îngrozise în faţa sumei; avusese senzaţia sigură – ca de altfel totdeauna în asemenea clipe rare când ţi se propune ceva grandios – că nu capeţi de ajuns faţă de risc. Bineînţeles că nu i se oferise niciodată o mie de mărci; cu atât mai mult!

În timp ce reflexele farurilor se perindaseră fără

răgaz prin spatele perdelei, Metzendorfer şi-o închipuise exact pe Gina Trizius, în clipele acelea, în faţa lui Altbauer: cu figura încă speriată, dar pe care începuse a se vădi judecata ei calculată, mişcându-şi cu aroganţă sprâncenele subţiri şi avântate spre tâmple, ca nişte şerpi micuţi, căci îşi încruntase fruntea.

Îi ceruse lui Altbauer s-o lase imediat să plece, manifestându-şi supărarea că îndrăzneşte să-şi permită asemenea atitudine faţă de o cameristă fără apărare. Era hotărâtă să nu-i accepte oferta; dar o tenta să-l sprijine de bunăvoie, un om cu o înfăţişare atât de obişnuită, care se purta cu ea atât de ciudat.

Căci Altbauer avea un aspect foarte oarecare – Metzendorfer n-o întrebase nimic despre acest lucru (văzuse doar destul de bine faţa celui ucis) – era un bărbat destul de tânăr, cel mult treizeci şi cinci de ani, cu figura energică, tip de sportiv cu pălăriuţă de vânător, cum întâlneşti pe toate străzile şi în toate barurile.

Altbauer se trăsese imediat la o parte, o privise fix, păşise apoi resemnat spre fereastră şi dăduse la o parte perdeaua, trasă încă din timpul nopţii pentru ca lumina să nu pătrundă în cameră. Fără să se uite la ea, cu privirea pe geam, spusese fără să se întoarcă: „N-am încotro, trebuie să încerc altceva, ce uşor ar fi mers, Doamne Dumnezeule! Ghinionul meu!”

O atrăsese tocmai această observaţie. Îi „impusese” după cum spunea ea.

Fusese foarte surprins când o auzise spunându-i că ar fi dispusă să-l asculte liniştită, dacă nu se repede ca un tigru asupra ei. Se întoarse încetişor, o privise lung, răspunzând în sfârşit: „Ai dreptate, bine. Mă dau cu totul în mâna dumitale.”

Ea ridicase din umeri.

Atunci o întrebase pătrunzător: „M-ai înţeles, nu-i aşa?”

Ea ridicase iarăşi din umeri şi tăcuse.

Evocând toate acestea în lumina reflexelor lungite ale farurilor, care năvăleau pe tavan, Metzendorfer îşi dădu seama că micuţa Trizius se preocupase nu numai de bărbat, ci şi de ea: puţintel obraznică, cu ochii provocatori de un cenuşiu strălucitor, ieşind cu brio dintr-o situaţie neobişnuită. Se plăcea în asemenea rol.

Altbauer meditase, în continuare, la propunere, aşa sunaseră cuvintele ei, până ce ea îi spusese că mai are şi altă treabă, deci – să se hotărască!

Atunci îi împărtăşise planul.

Ea aprobase din cap. Pricepuse. Nu mai avură de făcut decât câteva observaţii scurte privitoare la desfăşurarea proiectului. După vreo oră îşi isprăvise treaba. Iar după alte douăzeci de minute, Altbauer se grăbise tăcut de-a lungul culoarului, nervos fără doar şi poate – cu mâinile goale, îşi aducea bine aminte! Îi şoptise: „E în regulă! Mulţumesc frumos, fetiţo! Azi trebuie să ajung la Passau. Dar vin eu curând înapoi şi ai să ai parte de o surpriză, cum n-ai avut în viaţa ta.”

De atunci nu-l mai văzuse. După cum ştia şi Metzendorfer, nu se mai întorsese.

6

Ca şi în ziua precedentă, înaintea sosirii la Frankfurt, Metzendorfer simţi din nou în tâmple durerea incipientă. Şirul luminilor reflectate îl obosise şi-l iritase, ca şi gândurile despre cele spuse de Gina

Trizius.

De afară răzbea zgomotul unei ploi torenţiale, cu bubuituri; avocatul se gândi că eforturile lui nu aduseseră până acum decât un singur rezultat: lucrurile erau şi mai încâlcite decât înainte. Nici nu descoperise vreo circumstanţă atenuantă pentru Marahn.

Până atunci, existase cel puţin posibilitatea de a aduce drept argument întru apărarea doctorului că omul ucis ar fi intrat poate în vilă cu intenţii criminale. Acum era greu de crezut. În schimb era cu totul neclar, de ce şi cum se hotărâse Altbauer să se oprească la băile Berneck. Metzendorfer se gândi îndelung, dar nu-i veni în minte niciun motiv plauzibil.

Furios pe el însuşi, recunoscu că după toate probabilităţile Groll avusese dreptate refuzând să mai continue cercetarea. În orice caz, fusese scutit să-şi mai stoarcă creierii.

Dar cele spuse de Gina Trizius? Lucrurile relatate nu i se păreau dubioase; în timp ce povestea, fata dăduse impresia că-i sinceră. Dar informaţiile ei reprezentau prea puţin. Tot ceea ce hotărâse cu Altbauer fusese ca să sune dintr-o cabină telefonică la Hotelul Mainau şi să invite persoana respectivă la o anumită firmă din Frankfurt.

Altbauer îi dăduse numărul camerei. Cât despre nume, asta n-o interesase. Necunoscutul şi-l spusese la telefon, însă fata îl uitase. La fel ca şi Altbauer, nici el nu anunţase la poliţie.

Nici numele firmei nu-l mai ştia. Altbauer i-l spusese; dar asta fusese o măsură de siguranţă lipsită de importanţă. Pentru cazul că ar fi întrebată, era bine să-l cunoască. Dar nu fusese cazul. Se prezentase drept „secretara directorului Sebastian”

şi-i explicase respectivului că domnul director Sebastian îl roagă să-l viziteze imediat într-o afacere urgentă; asta fusese de ajuns pentru necunoscut.

Curând după aceea, îl văzuse traversând grăbit holul hotelului. Altbauer, care se afla în vestibul, o făcuse atentă asupra lui printr-un semn din cap. Îşi amintea vag de el, un bărbat de cel mult treizeci de ani, îmbrăcat foarte modern, cu o culoare nesănătoasă în obraz, ca aluatul, care i se păruse respingătoare. Da, ar fi în stare să-l recunoască, dar să-l descrie în amănunt, nu, spusese ea.

Metzendorfer nu întâlnea decât vidul oriunde întindea mâna. Făpturile după care alerga rămâneau fantomatice. Parcă n-avea de-a face cu oameni vii, ci cu pietre de mormânt, pe care erau inscripţii şterse, aproape impasibil de descifrat.

Deodată, îi apăru în faţa ochilor Marahn. Se gândise până atunci la el, aşa cum îl cunoştea: înconjurat de lucrurile din vilişoara de la băile Berneck, umblând prin grădină, cercetând de la fereastră vremea, stând de vorbă cu el, Metzendorfer, la masă, pe când Margit le servea aperitive ispititor aranjate, sau pe urmă, la masa de fumat, savurând un pahar de vin.

Dar trebui să şi-l închipuie deodată la închisoarea preventivă, purtând încă haine civile, tratat, fără îndoiala, cu oarecare amabilitate; dar uşa zăvorâtă era totuşi din tablă de oţel, ferestrele aveau gratii şi geamuri groase de sticlă îmbrăcate cu sârmă, împiedicând orice privire în exterior, spre cer.

Metzendorfer închise involuntar ochii. Durerea din tâmple se înteţise într-atâta că parcă îi spărgea pleoapele.

Avocatul observă mirat, că ghemotoacele de

lumină ale farurilor care alunecau pe plafon se stinseseră. În locul lor, chiar deasupra galeriei perdelei, se strecurase o bandă îngustă de praf cenuşiu-deschis, pătrunzând de acolo în cameră şi umplând-o de o lumină difuză.

Începea o nouă zi.

Metzendorfer se ridică greoi din pat. Se clătina pe picioare, căci durerea îl chinuia atât de rău că-i dădură lacrimile. Nu aprinse lampa de la căpătâi, se temea de strălucirea luminii. Ajunse bâjbâind sub duş, dădu cu grijă drumul apei fierbinţi să-i curgă peste trup, cât putu suporta, apoi îşi provocă şocul prin şuvoiul rece ca gheaţa.

În clipa aceea îi trecu prin minte ceva.

Se şterse distrat; se întoarse în cameră, se îmbrăcă repede. Dădu la o parte perdeaua şi se examină în oglindă: o figură obosită de nesomn, cu o şuviţă roşie de păr umed, pe care-l pieptănă în grabă spre spate.

Afară, pe culoar, se privi în oglinda de pe palier, trecând pe lângă camerele adormite. În timp ce cobora ultimele trepte, portarul de noapte înălţă capul spre el şi-l privi serviabil.

Metzendorfer îl rugă să-i dea cartea de telefon.

Portarul i-o întinse plin de zel. Metzendorfer se retrase într-un fotoliu. Aşeză pe genunchi cartea voluminoasă şi flexibilă, răsfoind atent şi căutând. Toate acţiunile lui de acum i se păreau imposibile, n-aveau absolut nimic de-a face cu viaţa lui obişnuită.

Coloane lungi de nume, care nu-i spuneau nimic, gândacii negri ai literelor, mărşăluind în rânduri fără sfârşit, dădeau impresia că se mişcă alandala sub privirea lui obosită, încercând parcă să-i baricadeze o cale care trebuia să existe totuşi; dintre numerele, cu miile lor de indicative, voia să descopere doar unul,

cel care putea să-i deschidă lacătul de la tezaurul unde se afla, poate, secretul căutat – sau nimic; toate astea îl zăpăciră într-atâta pe avocat, încât era gata să renunţe la planul lui.

Cu degetul arătător pe coloana de nume, ridică privirea pentru a abandona căutarea, dar exact în clipa aceea descoperi ce căutase.

Sebastian, Ernst, ăsta ar putea fi, un nume imprimat cu aldine. Metzendorfer repetă indicaţia „Director la HOTIBA AG, Construcţii civile şi subterane, Societate anonimă pe acţiuni, fostă Anastasius Blau”.

Îşi întipări în minte numărul, se ridică, dădu înapoi portarului cartea de telefon, acesta o împinse sub pupitrul de la recepţie; Metzendorfer se gândi dacă să cheme din camera lui sau nu, se hotărî pentru cabina telefonică din holul de primire, căci putea controla prin geam dacă portarul trăgea cu urechea, intră înăuntru, ridică receptorul şi roti discul de şapte ori.

Stătea uşor încovoiat, ascultând semnalul de apel.

În sfârşit, se auzi un zgomot confuz, ca şi când cineva şi-ar fi dres glasul ca să-şi limpezească vocea somnoroasă, apoi cuvintele:

— Da, vă rog, aici Sebastian!

Metzendorfer ezită.

Vocea de dincolo, oarecum iritată repetă:

— Aici Sebastian!

Metzendorfer răspunse încet:

— Da, domnule director Sebastian, iar aici Joseph Altbauer!

Urmă o lungă pauză; Metzendorfer nu-şi dădea seama dacă respectivul Sebastian e înspăimântat sau încearcă să înţeleagă. În orice caz îi era cunoscut numele Altbauer, în caz contrar ar fi reacţionat altfel.

I se auzi din nou vocea, fără să fie îngrozită, nici măcar mirată, ci cu o oarecare nuanţă de iritare ca mai înainte; o voce adâncă şi de loc dezagreabilă.

— Altbauer! Ce glumă proastă! Cine-i acolo? Am citit că a fost ucis!

Metzendorfer tăcu.

Sebastian spuse nepoliticos:

— În miez de noapte, nu, nu pot s-o consider doar o glumă, e mai mult decât o grosolănie scandaloasă, asta-i! Aveţi de gând să vă spuneţi numele, da sau nu?

Metzendorfer tăcu.

Auzi cum, la celălalt capăt al firului, se închide telefonul, repede şi hotărât.

Avocatul aşează la rândul lui receptorul în furcă, atât de atent, de parcă ar fi existat pericolul să se trădeze.

Mai stătu o clipă privind prin geam portarul de noapte, care întorsese ostentativ capul şi răsfoia nişte liste, ca şi când ar fi vrut să spună: „Ce mă interesează pe mine cui îi telefonezi cu noaptea-n cap?” Metzendorfer răsfoi din nou cartea de telefon aflată în cabină, căută adresa firmei HOTIBA AG, şi şi-o întipări în minte.

Împinse apoi uşa şi porni încet spre portarul care acum se uita la el.

— Ei, e în regulă? întrebă acesta cu un fel de familiaritate, ca şi când ar fi ştiut că Metzendorfer îşi dăduse o întâlnire.

— Da, răspunse Metzendorfer moale, e în regulă! Puse pe masă o piesă de o marcă, nu luă în seamă rapiditatea cu care o înhăţă mâna portarului, se întoarse şi porni gânditor pe trepte în sus, fără să se uite înapoi.

Portarul de noapte îl urmări buimăcit cu privirea şi

clătină din cap.

CAPITOLUL ŞAPTE

1

Cu toate că reacţia lui Sebastian constituia un motiv destul de serios pentru a-i da de gândit, Metzendorfer adormi imediat ce se vârî din nou în pat. Nu văzu cum se lumina din ce în ce mai mult fâşia cenuşie de deasupra perdelei. Încordarea din ultimele douăzeci şi patru de ore şi lipsa de rezultate concrete de pe urma cercetărilor îl aruncaseră în prăpastia adâncă a somnului – din care nu se trezi decât la vremea când în mijlocul perdelei se desenau două dreptunghiuri luminoase, iar galeria era tivită cu o bandă strălucitoare.

Se ridică şi-şi netezi părul spre spate. Conştiinţa i se trezi brusc, se duse în grabă la fereastră cu picioarele goale, dădu la o parte perdeaua şi văzu o dimineaţă de toamnă, fără nori, palidă.

După ce se îmbrăcă şi luă micul dejun, ceru cartea de telefon – portarul de noapte se schimbase mai verifică o dată adresa, se urcă în maşină şi porni spre ţintă, cât mai repede.

O găsi pe lângă biserica Sf. Paul. Descoperind clădirea, micşoră viteza, împiedicând înaintarea şirului strâns de maşini din spate, fără să observe privirile şi fără să audă claxoanele – la o asemenea privelişte nu se aştepta.

Căci pornind de la atentatul ciudat, nebunesc chiar, al lui Marahn, până la convorbirea cu camerista

hotelului – tot ce întâlnise în afacerea asta avea un gust special, dezgustător uneori; marea dragoste îl adusese pe Marahn în stare să-şi accepte rivalul, ceea ce Metzendorfer – oricât ţinea la el – nu putea înţelege; lucruri care în loc să se sfârşească printr-un duel se sfârşiseră printr-o crimă, sau omor prin lovire. Şi Altbauer, care evident, fusese împuşcat în locul lui Brumerus – şi asta reprezenta alt aspect de prost gust al destinului, după părerea avocatului – căci Altbauer se dovedise a fi un om de afaceri, folosind la nevoie şiretlicuri, dacă nu era cumva chiar un aventurier.

Ţinând seama de toate acestea, Metzendorfer nu se aştepta ca respectivul Sebastian, cel pe care-l deranjase în cursul nopţii, să aibă o asemenea reşedinţă: un bloc cu opt etaje, faţadă cu geamuri largi unul lângă altul, un brâu de sticlă în jurul clădirii vopsită în albastru-deschis. Lateral se afla locul de parcare, cu o indicaţie decentă: Numai pentru prietenii noştri de afaceri! Niciun fel de reclamă luminoasă, nicio firmă plasată strident şi modern pentru a indica proprietarul, ci numai o tăbliţă neagră cu litere albe, simple, HOTIBA AG, fostă Anastasius Blau, chiar lângă uşa turnantă, care nu făcea niciun zgomot. Din trei părţi porneau şirurile largi de scări spre uşa turnantă şi tăbliţa neagră, decentă. Păşind într-acolo, Metzendorfer se lămuri de îndată ce încredere inspira inscripţia aceea, fostă „Anastasius Blau”, subliniind trecutul serios al întreprinderii; acum planul lui i se păru de două ori mai aventuros. Arătându-şi dorinţa de a vorbi cu domnul director Sebastian, doamna de la recepţie răspunse:

— Sunteţi anunţat, nu-i aşa, domnule Metzendorfer? ca şi când ar fi fost de la sine înţeles.

— Vă rog să aveţi amabilitatea şi să anunţaţi

numele meu secretarei, cu menţiunea că vin din însărcinarea domnului Altbauer. Aştept.

Apoi se întoarse într-o parte, observând totuşi privirea şovăitoare, critică, aruncată de doamna de la recepţie, înainte de a se hotărî să apuce receptorul.

După câtva timp, o auzi spunându-i:

— Domnul director Sebastian vă aşteaptă. Vă rog, etajul şapte, camera şapte sute trei!

Metzendorfer răsuflă uşurat.

Părea că nimerise totuşi la adresa bună!

2

Pătrunzând în camera directorului – Sebastian se ridicase amabil în spatele biroului şi-l aştepta în picioare – avocatul fu încercat iarăşi de îndoieli în privinţa exactităţii adresei.

Trecând prin dreptul uşilor – camera 707 purta menţiunea „Director Sebastian”, încăperile 706, 705 şi 704 nu purtau plăcuţe şi abia camera 703 se dovedi „Anticamera directorului Sebastian, domnişoara Güthemeier” – mai era încă sigur de intenţiile sale. Faptul că încăperea de unde îşi dirija Sebastian afacerile avea patru ieşiri i se păru a ţine de fastul de la sine înţeles al unor asemenea clădiri – fast pe care nimeni nu-l mai băga în seamă.

Dacă directorul Sebastian îl cunoştea pe cel ucis, de ce să nu-i cunoască şi tranzacţiile, de ce n-ar fi chiar amestecat în treaba asta? Fiindcă nu refuzase să-l primească pe avocat, cu tot apelul telefonic nocturn, despre care n-avea niciun fel de îndoială, constituia un argument în plus.

Păşind încet spre birou – în spatele lui uşa se

închise fără zgomot – Metzendorfer avu imaginea lui Sebastian, un om mai curând mic, de aproape şaizeci de ani fără doar şi poate, cu părul rărit şi ochelari cu ramă extrem de subţire, în spatele cărora se ascundeau nişte ochi cenuşii, cu privirea crucişă şi ocolită. Dar nu-l irită asta, ci felul cum era mobilată încăperea. Culoarea şi mobilierul nu puteau fi numite nici pe departe „impersonal”; nici urmă de mobile metalice, cum se găsesc de obicei în asemenea întreprinderi mari.

Lipsea şi biroul masiv, pupitrul de dirijare al unui conducător de întreprindere, fără a mai vorbi de telefoanele şi butoanele pentru a chema şi a întrerupe automatele de dictat, de apel, de reproducere.

Dimpotrivă, încăperea uriaşă era mobilată în stil rococo. Biroul gingaş, aproape feminin. Nu lipsea nici sursa luminoasă, camuflată într-o lampă de gaz. Pe pereţi şi pe tavan se vedeau chiar stucaturi, picturi cu flori revărsându-se din cornul abundenţei, amoraşii dansând pe un fundal ceresc albastru-deschis, sau presărat cu frunze de aur. Singura nepotrivire de stil erau cele două liane, şerpuind în stilul anilor 1900 pe peretele din spatele biroului şi încercuind o pictură în ulei, care reprezenta, fără îndoială, o persoană importantă pentru întreprindere, înfăţişată într-o manieră abilă, cu tonuri cuminţi şi întunecate. În timp ce Metzendorfer se prezenta şi o mânuţă amabilă îi indica un scăunel incomod cu spătarul fragil tapisat într-un material înflorat, aspectul lui Sebastian i se păru avocatului adecvat cadrului; ochelarii cu rame subţiri, personajul micuţ, mâinile minuscule, chiar privirea lui dură ca argintul se potrivea acestui mediu; privindu-l, uitai imediat clădirea impunătoare şi rece

şi metodele automatizate cu care, fără nicio îndoială, se lucra aici.

Abia când se aşează avocatul îi auzi vocea, avea ceva strident, cu toată amabilitatea aparentă.

— Din nefericire, spuse directorul privindu-şi mânuţele împreunate în faţa lui, nu sunt orientat nici asupra motivului care a determinat telefonul dumneavoastră, nici asupra motivului vizitei. Dar deoarece aţi menţionat numele celui ucis... şi spunând asta îşi ridică privirea, ceea ce pe Metzendorfer îl enervă, fiindcă nu-şi putea da seama dacă se uită la el sau pe lângă el... presupun că e ceva important. Continuă: Singura raţiune pentru care v-am primit.

Avocatul îşi dădu seama că este privit şi încă pătrunzător.

Sebastian nu umbla cu ocolişuri. Din ultima frază, Metzendorfer se lămuri că n-ar fi avut niciun rost. Dacă-l dădea afară, chiar politicos, nu mai putea pătrunde aici.

Îi declară:

— M-ar ajuta eventual la apărarea prietenului meu, dacă mi-aţi putea spune câte ceva despre victimă.

— Nu cred să pot, ripostă Sebastian imediat, privindu-şi din nou mâinile. N-am prea multe informaţii despre el. L-am cunoscut în treacăt acum vreo trei ani. Se adresase întreprinderii noastre cu o propunere, un proiect măreţ, la care dorea să participăm şi noi. Trebuia să mă informez. Dintr-o convorbire preliminară mi-am dat seama că proiectul nu se afla în stadiul de a fi discutat. Domnul Altbauer avea nevoie de ajutor, iar noi nu eram dispuşi să i-l oferim, astfel se prezentau atunci lucrurile, făcând abstracţie de faptul că apoi puteam foarte bine să

renunţăm la colaborarea lui.

Privirea lui Sebastian trecu pe lângă avocat, îndreptându-se spre un amoraş pictat.

Metzendorfer aştepta.

Sebastian scutură din cap, ca şi când ar fi fost îngrijorat şi zise:

— În afară de aceasta, condiţiile propuse nu ne satisfăceau. Se propunea înfiinţarea unei societăţi pe acţiuni în care noi să participăm cu nouăsprezece procente. În astfel de cazuri – insistăm asupra unei minorităţi de douăzeci şi cinci la sută absolut necesare.

Explicaţia i se păru lui Metzendorfer clară. Capitalul unei societăţi era format din acţiuni. Dacă un acţionar deţinea mai mult de cincizeci la sută, la aprobarea unei propuneri cel în cauză poate forţa sau împiedica orice decizie în adunarea generală, cât timp nu există alt acţionar cu mai mult de douăzeci şi cinci la sută. Acest procentaj de douăzeci şi cinci la sută aflat în mâna cuiva este suficient să blocheze orice decizie totuşi.

Dar Sebastian negociase oare într-adevăr?

— Ca împuternicit bineînţeles, răspunse el prietenos şi mirat, nu în numele meu personal! Şovăi imperceptibil. Fiind director, continuă el, respect interesele întreprinderii. N-am ambiţii personale. În afară de asta, Altbauer nu prezenta pentru mine suficientă seriozitate. Metzendorfer aştepta. Sebastian explică: E adevărat, îşi făcuse studiile la un Institut politehnic, dar nimic mai mult. Nu era antreprenor, deşi spunând asta pe figura lui Sebastian se ivi urma unui zâmbet – încercase multe la viaţa lui, fără îndoială. Îmi amintesc vag că avusese temporar un birou de arhitectură la München,

cumpăra terenuri, încercând să obţină comenzi de construcţie, puţină speculă cu terenuri – ei, din păcate, asta-i tot!

Tăcu.

În spatele lui Metzendorfer se deschise uşa şi se auzi un zgomot uşor. Sebastian încercă să-şi îndrepte privirea într-acolo. Clătină din cap, cu figura severă, şi spuse, cătând pe lângă Metzendorfer:

— Mai ai răbdare încă trei minute, te rog!

Avocatul ştia că se adresase secretarei şi că i se reteza, limitându-i-se exact timpul cât îi mai era îngăduit să rămână.

Se grăbi.

— V-aş ruga foarte mult, domnule director, să-mi dezvăluiţi câte ceva din proiectul lui Altbauer? întrebă Metzendorfer peste măsură de amabil.

— Tot ce vă pot spune, observă Sebastian foarte rece, se rezumă la un american cu oarecare influenţă, cunoscut de Altbauer în Arabia Saudită. Altbauer se pricepuse să-l intereseze în vederea unui proiect de construcţii, ce urma să fie executat în Franţa.

În timp ce Sebastian se ridica de pe scaun, Metzendorfer întrebă la fel de repede:

— Ce fel de proiect? Aş putea afla?

Directorul era în picioare. Trebuia să privească în sus spre Metzendorfer, dar asta nu-l stingherea câtuşi de puţin. Spuse amabil:

— V-am informat cât am putut despre domnul Altbauer. Ca bun cetăţean, ţin să ajut să izbândească dreptatea în ţara noastră. În definitiv, Altbauer a fost împuşcat. Chiar dacă prietenul dumneavoastră n-a avut intenţia să tragă în el, aşa stau lucrurile, cu toată bunăvoinţa faţă de dumneavoastră şi faţă de făptaş. De altfel, vizita lui Altbauer datează de câţiva ani şi

nu-mi pot aduce aminte cu exactitate de amănuntele proiectului. Lucru foarte explicabil.

Mergând în spatele lui Sebastian, cu paşi stăpâniţi, avocatul îndrăzni să-l întrebe, tot în grabă:

— Dar spre Passau... Am auzit că Altbauer avea de gând să plece de aici la Passau...

Sebastian nu se întoarse; Metzendorfer simţi cum îşi iuţeşte paşii. Avocatul se pripi:

— Nu sunteţi cumva informat la cine...

Nu-şi termină fraza.

Sebastian vorbi cu faţa la uşa unde aproape ajunsese.

— Nu, îmi pare rău. Cum v-am spus, vizita domnului Altbauer a avut loc cu ani în urmă. Recent, a mai încercat să ia legătura cu mine trimiţând pe altcineva. (Metzendorfer ştia foarte bine!) Am refuzat să-l primesc, deci n-am de unde să ştiu încotro a plecat domnul Altbauer!

Cu mânuţa pe clanţă, în momentul când o apăsa, Sebastian privi în sfârşit în jur, iar ochii lui prietenoşi străluceau undeva, în spatele ochelarilor cu ramă subţire, poate spre Metzendorfer. În clipa aceea adăugă:

— Dacă-mi aduc bine aminte, domnul Altbauer a spus la telefon că vrea să vândă fotografii făcute în Arabia Saudită. Nu pot să jur. Poate amănuntul acesta v-ar putea ajuta. Vă mulţumesc pentru vizită.

Sebastian deschise uşa, se înclină uşor şi Metzendorfer o zări pe secretară prin crăpătură, sărind în picioare, plină de zel.

Avocatul se înclină la fel şi răspunse:

— Vă sunt extrem de obligat că v-aţi sacrificat din timp, domnule director! Bună ziua!

Trecu apoi pe lângă cele trei uşi fără nume şi pe

lângă cea cu inscripţia „Director”, urmată de numele „Sebastian”. Din încăperea aceea cu aspect uluitor ajunse iar la austera bandă rulantă automatizată şi prin contrast probabil i se păru că visase toată discuţia. Avea impresia că păşeşte pe nori, uşor dar în pericol mereu de a face un pas greşit. Rămase pe loc în faţa clădirii. Clipi din ochi, cerul era limpede, deşi palid. Îl orbea.

Privi dincolo, spre locul de parcare, unde maşinile se aliniau una lângă alta, o mare de acoperişuri de maşini; ...prietenii noştri de afaceri!

Metzendorfer coborî încetişor, punând un picior după altul pe trepte. Se simţea descumpănit pe scările care duceau din trei părţi spre portal.

Contururile figurii lui Altbauer, pe care le văzuse destul de clar încă în timpul convorbirilor cu comisarul criminalist Groll, se estompaseră de atunci: un om cu studii, cu preocupări de afaceri în Orient, făcând comerţ de terenuri şi ruinându-se, izbutind să înjghebeze o tranzacţie mare în Franţa, ostenind trei ani pentru a o pune la punct, găsind fără doar şi poate oameni să-l finanţeze în această lungă perioadă, să-l menţină la suprafaţă, un om căruia afacerea respectivă i se părea demnă de luat în seamă şi oferise participaţie uneia dintre cele mai mari întreprinderi de construcţii din Germania Federală, dar care, concomitent, înduplecă o cameristă şmecheră să se poarte necorect, pentru a se putea strecura în camera unui intermediar – greu de adus la un numitor comun un asemenea om.

Străinul pe care Metzendorfer îl văzuse în faţa ochilor era un hoţ, un pungaş oarecare, un pezevenghi de cea mai joasă speţă, care-şi căutase probabil adăpost în vila lui Brumerus.

Cum să-l considere acum pe Altbauer un hoţ mărunt, care comite o spargere cu ajutorul unui complice sau unei complice, pentru a fura, hai să zicem, rufele de pe frânghie?

Nu se potrivea de loc!

Deschizând portiera maşinii, Metzendorfer rămase pe loc; îi trecu ceva prin minte. După câteva minute, studia un ghid într-un oficiu poştal.

3

Domnişoara uscată care-l servi nu-şi dezlipea ochii, observându-l cum parcurgea lista abonamentelor poştale la ziare. Îşi împinse limba spre dreapta, sub proteza maxilarului superior, încercând să scoată o fărâmiţă de pâine.

Metzendorfer proceda totuşi fără grabă. Îşi netezi şuviţele de păr roşu de pe frunte şi mai parcurse o dată lista, înainte de a scoate agenda şi a nota titlul „Bayerische Wacht”, redactor Hebsacker.

Îi înmână domnişoarei uscate îndărăt lista, cu mulţumiri şi salutări, ea o împinse sub pupitru fără o vorbă, ocupată în continuare cu proteza.

Traversând Neckarul, peste podul de pe autostrada Mannheim şi cotind spre Heidelberg, Metzendorfer cântări posibilităţile rămase:

Putea porni spre casă, fără să ţină seama de rezultatele cercetării, ca şi când n-ar fi fost niciodată la Frankfurt, pe urmele cuiva numit Altbauer.

Ar putea da cărţile pe faţă înaintea comisarului criminalist Groll, provocându-l să acţioneze; îi era însă limpede că această soluţie nu i-ar oferi mai mult decât dacă s-ar întoarce acasă; căci aşa cum stăteau

lucrurile, Groll nu era dispus să-l lase să marcheze niciun punct; cu astfel de perspective, nici nu mai merita să te angajezi.

Mai exista în sfârşit o posibilitate – privi ceasul de pe tabloul de bord – să rişte încă o dată căutând urmele mai departe; dar drumul până unde putea relua eventual urmărirea era lung şi va întâlni, fără îndoială, adversari care vor juca o miză mare. El însă s-ar putea să obosească, irosindu-şi poate zile întregi, ca până la urmă să nu întâlnească, să nu se aleagă cu nimic, ca şi acum, de altfel.

Oare chiar nu se alesese cu nimic?

Acum câteva secunde ar fi răspuns fără şovăire: da.

Dar în clipa de faţă nu mai era chiar aşa de sigur.

Se şi vedea rulând de-a lungul autostrăzii, înghesuit între alte sute de maşini, enervat chiar acum, ziua, de tăbliţele avertizoare, care sunau ca o ameninţare: 100 kilometri! 100 kilometri! Nu putea pricepe: de ce se construiesc maşini mai rapide în asemenea caz!

La ce să-şi cumpere o maşină nouă? Doar Mercedesul lui depăşeşte oricând, şi fără niciun efort, limita vitezei maxime admisă! Atunci ce i-a venit să se gândească la eventualitatea cumpărării unui Borgward Isabella? Nu cumva, stând lângă Brumerus, căzuse şi el, în păcatul prestigiului social în funcţie de maşină?

Ah, da, Brumerus! În gând îşi ridică pălăria în faţa lui. Halal tip! Cu toate cele întâmplate! Nimerise într-o încurcătură neplăcută, fără îndoială, iar partea lui de vină în aceste complicaţii era neîndoielnică.

Dar după ce reacţionase violent împotriva comisarului criminalist în legătură cu ştirea publicată

în fiţuica de scandal – reacţie perfect justificată, recunoscu avocatul, căci istoria nu era numai penibilă, ci şi dăunătoare afacerilor lui – atacul încetase. Brumerus nu înaintase nicio plângere împotriva lui Groll. Îl scutise astfel pe comisar de explicaţii neplăcute faţă de superiori.

De altfel, îl interesa probabil şi pe el cine-i individul care zăbovise la vilă. Metzendorfer se hotărî să-l informeze pe Brumerus, când va avea ocazia.

În depărtare se zărea turnul castelului din Heidelberg.

Metzendorfer nu ştia încă ce hotărâre va lua pentru ziua aceea.

CAPITOLUL OPT

1

Redactorul artistic Wenzel Maria Dallinger, 48 ani, catolic, căsătorit, cinci fete, se obişnuise să redacteze textul fotografiilor publicate în maniera revistei SPIEGEL. I se părea modern, iar el voia şi trebuia să fie modern, ca să-şi păstreze postul, fapt pe care-l simţea de câtăva vreme, de când prin redacţie se învârteau o sumedenie de tineri sprinteni, pândind un loc mai important.

El, Wenzel Maria Dallinger, cu chelia lui cât o farfuriuţă în părul castaniu închis, se născuse şi fusese confirmat la Passau, se căsătorise aici, civil şi religios şi-şi zămislise copii, nu cunoştea lumea decât dintr-o călătorie la Paris, după război; ca soldat, ajunsese bineînţeles departe spre răsărit (dar nu-şi amintea cu plăcere de asta); experienţa şi părerile lui în materie de economie, politică şi societate, în est şi vest, nord sau sud, se datorau aproape exclusiv activităţii lui de redactor la „Bayerische Wacht”, un ziar provincial cu profil strict local la început, şi care abia în ultimii ani, datorită ambiţiei patronului şi redactorului-şef, încerca să-şi exercite influenţa până la München şi Regensburg şi chiar mai departe, deocamdată eşuase şi se împotmolise însă în Franconia.

Tocmai ambiţia asta îi părea periculoasă lui Wenzel Maria Dallinger, căci nu era omul care să-şi dorească

stelele de pe cer şi nici n-avea mâna destul de lungă s-o facă pentru alţii; se căţărase până la postul de redactor artistic la fiţuica asta cumsecade, după ce fusese pe rând corespondent voluntar, reporter local şi redactor local.

Oftă încetişor împingând în arhivă pungile umflate până la refuz cu fotografii. Se gândea ce posibilităţi are la dispoziţie pentru a ilustra o ciocnire între un autobuz şi un tren, la un pasaj de nivel fără barieră, căci nu avea o imagine recentă. Renunţă cu toate că în urechi îi suna o voce poruncitoare: „Oamenii nu vor să citească, vor *să privească!* Trăim într-o epocă optică!" Vocea lui Hebsacker, proprietarul şi redactorul-şef al ziarului.

Dallinger oftă din nou, apucă telefonul şi comunică greşelile redactorului pentru ţinutul bavarez, răbdă scrâşnind din dinţi blestemele acestuia – „Bayerische Wacht" era un ziar creştin-catolic – şi închise apoi răbdător telefonul. În clipa aceea se auzi ciocănind în uşă.

Dallinger se întoarse spre uşă prost dispus: era timpul să plece acasă, unde-l aşteptau nevasta şi copiii la cină.

Ciocănituri mai insistente.

Dallinger nu răspunse; dimpotrivă, se duse la dulap şi-şi scoase pardesiul.

Uşa se deschise cu politeţe, lăsând să intre un bărbat necunoscut, slab şi cu părul roşu.

— Ce doriţi? întrebă ziaristul distant.

— Domnul Dallinger în persoană? întrebă străinul.

— În carne şi oase! ripostă Dallinger în jargonul curent al reporterilor de ziar, care nu se mai sinchisesc de nimic. Apoi continuă în acelaşi fel: Numai că domnul Dallinger n-are de loc timp acum, e

ocupat să rezolve o treabă redacţională de mare urgenţă.

Străinul închise uşa.

— Metzendorfer, se recomandă el, din Bayreuth.

Redactorul îl privi în tăcere, îmbrăcându-şi încet pardesiul.

— Am o serie interesantă de fotografii pentru dumneavoastră, adăugă respectivul Metzendorfer.

Aşteptă.

Dallinger continua să tacă. Fotoreporterii şi graficienii se îngrijeau să-i facă rost în exclusivitate de serii interesante; în majoritatea cazurilor imaginile se dovedeau vremelnice.

Începu să-şi încheie pardesiul.

— Din Arabia Saudită, continuă Metzendorfer gânditor, ridicând sprânceana dreaptă.

Dallinger se opri după primul nasture.

— Aha, zise el cu un ton care se voia dispreţuitor.

Avocatul mai înaintă câţiva paşi. Zâmbi slab:

— Da, zise el, am fost pe-acolo!

— Hm, replică Dallinger încheindu-se mai departe. Nu cumva la recepţiile regelui? Sau pentru vreo convenţie încheiată la curte?

— Am fost cu un prieten, întregi Metzendorfer şi-şi ascunse bucuria provocată de răspunsul lui Dallinger, corectându-se: Cu un prieten de afaceri.

Redactorul nu mai şovăi. Se întoarse din nou la dulap, înhăţă pălăriuţa tiroleză îndesând-o energic peste chelie, din spate spre faţă. Apoi spuse fără să se uite la Metzendorfer:

— Nu interesează pe nimeni. Fotografii ca astea, bune şi rele, există în cantităţi industriale. „Bayerische Wacht” e un ziar de calitate; dar singurele lucruri care ne interesează de acolo sunt

doar istorii cu regina sau cu haremul, da, ceva de genul ăsta.

Îşi îndreptă privirea spre birou, zgâlţâi un sertar, ca să încerce dacă-i închis, apoi remarcă:

— A mai fost unul acum câteva zile, ne oferea acelaşi lucru. Fotografiile sunt tot aici, trebuie să i le trimitem îndărăt. N-am putut să-l refuz de la început, venise cu protecţie de sus. Oftă. Slavă Domnului, la dumneata nu-i cazul. Pot să rezolv repede.

— Unde le trimiteţi? întrebă Metzendorfer încordat.

— Cum adică? îl întrebă Dallinger fără să înţeleagă.

— Fotografiile, răspunse avocatul agitat. Unde trebuie trimise fotografiile din Arabia Saudită?

— Nu ştiu, spuse Dallinger, din nou indiferent. O fi adresa pe undeva. Deodată se uită la Metzendorfer şi-l întrebă bănuitor: Ce te interesează *pe dumneata?*

— Fiindcă-i vorba de o crimă, răspunse Metzendorfer imediat.

— Aha! făcu Dallinger uluit.

În pauza lungă care a urmat îşi puse aproape automat pălăriuţa pe masă şi începu să-şi descheie pardesiul.

Înainte de a ajunge la ultimul nasture de sus, se opri. Reflectase pesemne adânc. Întrebă:

— De ce n-aţi spus de la început?

— Fiindcă voiam să ştiu dacă Altbauer a fost aici, răspunse avocatul.

— Altbauer! zise redactorul. Da, pe Dumnezeul meu, aşa îl cheamă pe cel cu fotografiile!

— Aşa-l chema! rectifică Metzendorfer. Aşa-l chema, domnule Dallinger. Altbauer e mort!

— Sfinte Dumnezeule! izbucni Dallinger uitând să împingă nasturele de sus din cheutoare, lăsându-l pe jumătate îngropat. Dacă află şeful. Doar el mi l-a

trimis!

— Al doilea lucru pe care voiam să-l aflu! constată avocatul, încercând să fie calm.

Pe neaşteptate, Dallinger se puse în mişcare; se repezi la Metzendorfer, îl apucă nervos de braţ, rostind grăbit:

— Ascultă domnule, ascultă! Pentru numele lui Dumnezeu, să nu afle şeful că o ştii de la mine! Îl zgâlţâi. N-am dreptul să dau nicio informaţie din redacţie! N-am...

Tăcu brusc.

Avocatul simţi o umbră de compătimire pentru celălalt; stătea neajutorat şi distrus în faţa lui; tocmai fiindcă la început făcuse pe arogantul, arăta poate atât de zdrobit.

În clipele acelea, Metzendorfer înţelese ce se petrece în sufletul lui Dallinger: nesiguranţa unui om care trece prin viaţă ca pe gheaţă, fără să-i cunoască rezistenţa; nu ştia decât că dedesubt se află hăul, şi se temea cumplit, fiindcă gheaţa putea crăpa oricând, iar el nu se pricepea să înoate.

Era un om greu de urnit. Se simţea străin peste tot, în afară de oraşul lui de baştină; şi unde ar putea găsi aici alt post corespunzător? Poate, ba chiar sigur, de data aceasta frica lui Dallinger era neîntemeiată, se gândi Metzendorfer, frica însă era veche, îi crescuse sub piele de ani de zile şi abia acum ieşea la iveală.

Avocatul înţelese însă şi ce atu neaşteptat îi căzuse în mână datorită stării celuilalt. Spuse liniştit, încercând să-i câştige încrederea:

— Nu vreau să vă fac rău, domnule Dallinger. Vă rog chiar să mă iertaţi că am căutat să aflu în felul acesta anumite lucruri.

Dallinger murmură ceva neînţeles.

Metzendorfer ridică puţin vocea, săltându-şi umerii:

— Acum, când lucrurile sunt aşa cum sunt, să stăm puţin de vorbă, ce ziceţi?

Dallinger îşi privi mecanic ceasul de la mână:

— Mă aşteaptă nevasta, spuse el automat.

Metzendorfer tăcu.

Redactorul îl privi nemulţumit:

— În Passau mă cunoaşte toată lumea... Vreţi să veniţi acasă la mine? Apoi adăugă repede: Numai – nu vă supără să mergeţi la oarecare distanţă, în urma mea?

Metzendorfer se văzu amestecat, din ce în ce mai adânc, într-un rol care-l surprindea: El, la câţiva metri în spatele unui om aproape necunoscut, rătăcind prin oraşul Passau, cam asta era imaginea. Totuşi spuse:

— Cum doriţi, domnule Dallinger.

Acesta îşi înşfăcă pălăriuţa tiroleză. Avocatul îşi dădu seama că se liniştise.

Metzendorfer merse în urma lui Dallinger, văzându-şi cum îşi ridică pălăriuţa la fiecare doi-trei paşi. Îşi cunoştea realmente aproape toţi concetăţenii.

Metzendorfer intui penibilul situaţiei: greu ar fi putut afla ceva pe sub mână, fără să se observe.

2

Soţia lui Dallinger nu s-a arătat încântată de musafirul nepoftit. Era mică, blajină, ştearsă, nu semăna de loc a fluture, ci mai degrabă a molie cenuşie. În schimb, copiii făceau multă gălăgie. Părea că nu-i ia nimeni în seamă.

Între izbucnirile lor gălăgioase, redactorul a încercat să stea de vorbă cu musafirul său; dar

singurul rezultat au fost câteva frânturi de fraze izolate, fără importanţă şi efect. Unicul lucru pozitiv aflat de Metzendorfer a fost câştigul lunar al lui Dallinger, o mie de mărci în cap; nu-i prea mult, se gândi el şi în orice caz destul de puţin ca să se teamă de careva din întreprinderea respectivă, în frunte cu „proprietarul şi redactorul-şef”.

După ce au isprăvit de mâncat, nevasta lui Dallinger a alungat copiii afară, a strâns masa şi a dispărut şi ea; în seara aceea Metzendorfer n-a mai văzut-o.

Dallinger şi el au rămas singuri în încăpere, la masa prea mare şi prea grea, pe scaunele cu spătare prea tari. Pe perete atârna o pictură în ulei – un dans popular bavarez în faţa unor piscuri muntoase acoperite de zăpadă – iar pe bufetul de culoare închisă, se afla o vază goală, pictată cu flori şi aşezată pe un şerveţel croşetat, alături de un pelican confecţionat din alamă aurie. Camera era în general întunecoasă, lustrul mobilei strălucea, fără nicio urmă de praf, podeaua, lăcuită în cafeniu, lucea plăcut.

Redactorul şi-a privit degetele noduroase şi a spus greoi, ca şi când ar fi avut de făcut o mărturisire:

— Am de gând să vă povestesc imediat totul. Aşa-i mai simplu. Domnul acela, Altbauer, a venit la redacţie acum câteva zile; nu mi-a plăcut de la început. Avea o atitudine nu ştiu cum. L-aş fi dat afară imediat cu multă plăcere, dar era trimis de şef. Tocmai asta mă supără: obiceiul de a mă obliga să accept anumite fotografii sau desene, pe care fie că nu le folosim, fiindcă-s prea proaste şi atunci avem necazuri cu plata onorariului, fie că le folosim, şi pe urmă nu-i plac şefului, ceea ce-i cam totuna. Dându-şi seama că e în pericol de a devia de la subiect, oftă

uşor şi zise: Da, aşadar domnul Altbauer! Mi-a pus în faţă nişte fotografii din Arabia Saudită şi din Franţa – dar ca de obicei, nişte peisaje banale, fabrici, un sat, băştinaşi, lucruri cunoscute şi pe deasupra foarte prost luate; unele chiar voalate. Fotografii de amator, fără doar şi poate. Acum douăzeci de ani le-am fi achiziţionat desigur, crezând că-s cine ştie ce, dar astăzi! Suntem un ziar politic, e adevărat, dar şi un ziar de mase, căci politică nu se poate face decât cu masele. Ne aflăm deci în concurenţă cu publicaţiile ilustrate, care ne-au luat-o înainte cu un cap şi formează gustul publicului, iar noi trebuie să ne ţinem după ei.

Îşi debita frazele fără nicio poticneală; Metzendorfer avea impresia că recapitulează principiile jurnalistice ale şefului.

Înţelese că-i trebuie răbdare pentru a afla ceva palpabil de la redactorul neîncrezător. Deci tăcu, înclinând uşor capul în semn de înţelegere.

— Prin urmare i-am împins înapoi fotografiile şi i-am spus că nu le putem folosi. Atunci el s-a înfuriat, m-a privit fix, fără să ridice glasul, a strâns numai din buze şi a şuierat: „N-o să iasă nimic! Şeful vostru încearcă să mă ungă! Pe mine, care am un proiect, un proiect de milioane. L-am pus pe roate şi contractele sunt semnate. Dar tocmai când era gata să mi se adjudece proiectul, la Paris, cei de la NATO au spus că e nevoie de o declaraţie a guvernului vest-german, cum că sunt de acord. Aşa că am luat legătura cu tovarăşul meu de la München, să-mi procure hârtia oficială de la minister şi mi-a şi răspuns că o va face, iar mai târziu a obţinut-o şi mi-a spus să vin încoace. Când am ajuns la Frankfurt, am aflat că au de gând să mă scoată din combinaţie şi să intre alţii în contract;

unul dintre ei e şeful vostru, căci s-a ocupat de hârtia de la minister. Eu mi-am băgat însă toţi banii în afacerea asta, sunt lefter şi i-am spus şefului vostru că nu-mi pot plăti nici drumul de la Passau la München, dacă nu mă împrumută. Îşi poate recupera banii în orice caz, căci oricum urmează să fiu despăgubit pentru partea mea din contract, aşa că n-are decât să-şi reţină de acolo. Dar nu mi-a răspuns decât cu un zâmbet, e un om foarte rece, mi-a spus că habar n-are la cât se va ridica despăgubirea şi să vând deocamdată ziarului fotografiile din Arabia Saudită. De aceea mă aflu aici, ca să le cumpăraţi!”

Metzendorfer simţi că scena aceasta făcuse o impresie adâncă asupra lui Dallinger; în timp ce repeta ceea ce-l lăsase să înţeleagă Altbauer, se înroşise tot. I se părea că-i tot în faţa lui Altbauer şi că-i auzea cuvintele!

Redactorul îşi înghiţi saliva, uitându-se la avocat de jos în sus şi observă dezgustat:

— Mi-am dat seama imediat că Altbauer nu minte. Căci aşa-i şeful nostru, i se potrivea întocmai! Să ungă...

Căzu pe gânduri.

Metzendorfer şedea liniştit. Se uită la pelicanul de alamă, singurul obiect luminos din locuinţa asta întunecoasă, mic-burgheză, cumpănind dacă Dallinger se consumase în sinea lui, sau îi povestise nevestei întâmplarea: Nu, se consumase în tăcere, intui Metzendorfer, de aceea ţâşneau acum lucrurile din el, ca apa dintr-o fântână arteziană, când o străpungi.

Dallinger spuse ridicând privirea:

— I-am cumpărat fotografiile la tarif de arhivă, ca să scap de el; aveam intenţia să i le trimit pe urmă

îndărăt. Tăcu, strânse buzele şi zise: Acum am scăpat de el – definitiv!

Metzendorfer simţi că celălalt îşi golise sacul. De aceea recurse la banalităţi. Zise:

— Da, frumoasă poveste.

— Chiar aşa, murmură Dallinger.

Metzendorfer căzu pe gânduri. Întrebă:

— Domnule Dallinger, credeţi că ar fi bine să stau de vorbă cu şeful dumneavoastră? Bineînţeles că nu voi pomeni nimic de întâlnirea noastră.

— Nu, îi ripostă imediat Dallinger. N-are niciun rost. Nu veţi afla nimic de la el.

Metzendorfer aşteptă.

Redactorul adăugă:

— În gazetărie trebuie să fii vrând-nevrând prudent. Orice informaţie strecurată din greşeală te poate costa scump. Mai ales când e vorba de cineva amestecat în politică! Afară de asta, ce-ar putea să vă mai spună?

— De exemplu, cine erau tovarăşii de afaceri ai lui Altbauer, zise Metzendorfer.

— Doamne, Dumnezeule, răspunse Dallinger, tocmai despre asta o să tacă! Şi, de altfel, ce aţi avea de câştigat? Altbauer a fost ucis. Nu-i aşa. Mai înainte mi-aţi spus că făptaşul e un anume Marahn. Ce vă mai agitaţi? Lucrurile sunt clare!

„Adevărat, se gândi Metzendorfer încurcat, ce mai vreau de fapt?”

Simţi pe neaşteptate o oboseală aproape de neînvins. Îşi frecă de zor colţurile ochilor cu degetele arătătoare şi se gândi să se întoarcă la birou în ziua următoare, renunţând la nişte cercetări nefolositoare, care n-aduceau nimic nou în ajutorul lui Marahn.

Ca să nu-l jignească pe redactor şi să întrerupă

dintr-o dată discuţia, întrebă:

— V-a spus cumva ce fel de proiect avea Altbauer în buzunar?

— Nu, zise Dallinger, povestea ceva de „housing”. Noi, jurnaliştii, ştim destule despre acest gen de proiecte. Mai întâi e vorba de comenzi pentru construcţii de cazărmi şi aerodromuri pentru americani, apoi de „housing”, adică locuinţele respective. Căci îşi aduc şi familiile. Şmecheria e să poţi căpăta asemenea comandă, şi anume ca mandatar general!

Metzendorfer cunoştea metoda. Ca avocat, redactase chiar el asemenea contracte.

Afaceri de milioane. Mandatarul general fonda o firmă. Firma aceasta obţinea de la forul american competent contractul de executare a tuturor lucrărilor.

Dar firma nu era în stare şi nici n-avea de gând să execute lucrările. Dimpotrivă, ea punea la cale asocierea câtorva întreprinderi de construcţii civile într-o nouă firmă, în care erau reprezentaţi şi mandatarii generali. Se petrecea acelaşi lucru şi cu partea subterană a construcţiilor, instalaţiilor electrice, canalizarea, sticlăria, schelăria, tâmplăria, acoperişurile – se formau noi firme pentru toate meseriile necesare proiectului şi trăiau numai până la execuţia lui, apoi dispăreau iarăşi. În toate întreprinderile astea cu viaţă scurtă, antreprenorii generali erau cointeresaţi, îşi primeau partea de câştig fără să facă altceva decât să acorde contractele parţiale – acoperişurile, montarea sticlăriei, dulgheria.

O grămadă de bani fără multă muncă! Merita să te lupţi până în pânzele albe!

— Da, şi? întrebă Metzendorfer.

— Se câştigă bine! zise Dallinger; pe faţă i se desluşi pentru prima oară o urmă de zâmbet. Nu de sute de mii e vorba, ci de milioane. Numai să ajungi mandatar general!

— Şeful dumneavoastră încerca să intre în această combinaţie? întrebă Metzendorfer.

— Aşa cred, răspunse Dallinger prudent. De fapt, nu ştiu nimic.

— Se pricepe cumva la construcţii? întrebă Metzendorfer mirat.

— Nu, răspunse Dallinger prompt, dar îl cunoaşte pe ministru!

3

Sepp Metzendorfer îşi punea la punct cu atâta calm lucrările, de parcă nu i se întâmplase nimic între timp. Luă în primire actele de la colegul care-l înlocuise, fu pus la curent cu noutăţile – nu prea multe de altfel – dădu instrucţiuni secretarei şi începu să-şi schiţeze pledoaria pentru un caz de escrocherie, deşi nu-i plăcea de loc.

Se petrecuse totuşi ceva: până la convorbirea cu Wenzel Maria Dallinger îşi făcuse iluzia că-l poate apăra pe Marahn, surprinzând completul de judecată. Se întreba zadarnic cărui fapt se datora această speranţă; poate fiindcă descoperise la vilă *două* persoane în loc de una, aşa cum considerase desigur, Groll.

După convorbirea cu Dallinger îndepărtase rapid această iluzie.

Redactorul îi propusese să înnopteze la el, dacă

vrea să se mulţumească, se-nţelege, cu anumite condiţii primitive; el acceptase, îşi adusese maşina parcată lângă redacţie şi se înapoiase cu trusa de călătorie în mână.

Pe soţia lui Dallinger n-o mai văzuse; dar îi pregătise în baie cele necesare. Redactorul umbla de colo-colo, fără haină şi în papuci; judecând după roşeaţa proaspătă de pe obraz, se spălase şi se pregătea de culcare.

Îi explicase încet lui Metzendorfer cum să se descurce, apoi dispăruse.

Sofaua din camera de primire, unde stătuseră de vorbă, era pregătită, canaturile ferestrei deschise; în odaie intra un aer aspru de toamnă răcoroasă, dar fără nori.

Metzendorfer adormise de data aceasta destul de repede. Înainte de a cădea pradă somnului înţelesese însă perfect că eşuase în misiunea pe care şi-o trasase.

Spusele redactorului, că n-ar avea niciun rost să discute cu Hebsacker, proprietarul publicaţiei, păreau convingătoare. Dallinger îl caracterizase bine; fără să ştie cum arată, Metzendorfer îl vedea în faţa ochilor: un om doritor să adune fapte şi zvonuri, dar ascunzând din principiu cele aflate ca într-un tezaur. Nu se ştie niciodată la ce poate recurge un adversar! Cam aşa şi-l închipuia pe individ. La asta se mai adăuga tipica grosolănie bavareză, ale cărei atacuri sunt doar aparent zgomotoase şi greoaie, anume pentru a abate atenţia de la lucrurile principale.

Avocatul se gândise dacă să mai rămână o zi la Passau şi să arunce o privire în indicatorul unde erau înregistrate firmele; poate avea să găsească vreun indiciu din care să se lămurească cine trăgea sforile în

fabulosul proiect al lui Altbauer, chibzuise el. Dar nici gândul acesta nu dăinuise mult: Hebsacker nu putea fi amestecat de multă vreme în afacerea asta, deci aici în mod cert nu putea fi înscrisă nicio firmă nouă; şi în eventualitatea că ar exista totuşi aici – sau poate în alt oraş – la ce bun s-o dezgropi? N-ar aduce niciun folos, îşi încheie avocatul meditaţia, căci un singur fapt rămâne în picioare: Marahn trăsese şi Altbauer fusese atins mortal.

Îşi şi închisese ochii să doarmă când recunoscuse în sinea lui că acum, după câteva zile, trebuia să fie într-adevăr de acord cu Groll: faptele în legătură cu crima erau stabilite. Şi n-aveau nicio importanţă motivele, pentru care venise Altbauer la vilă şi cine era celălalt personaj, care se aflase acolo.

Mult mai important, îi fulgerase prin minte ca un fier roşu lui Metzendorfer, era să se intereseze de Marahn, de Marahn care se afla în închisoarea preventivă.

Adormise cu gândul acesta şi dormise liniştit şi adânc; dimineaţa, devreme, se simţise într-adevăr refăcut. Auzise rumoare în casă, se sculase, se îmbrăcase; n-o întâlnise decât pe doamna Dallinger în micul coridor. Soţul ei nu s-a trezit, îi spusese ea, dar, pentru orice eventualitate, pregătise oaspetelui micul dejun, căci nu ştia când avea de gând să plece.

Metzendorfer îi mulţumise. Simţise că cea mai arzătoare dorinţă a lui Dallinger era să-l vadă dispărând cât de repede din Passau. De ce să nu-i facă această plăcere? Acceptase numai o chiflă şi o ceaşcă de cafea foarte slabă – din păcate – şi-şi luase rămas bun cu rugămintea să i se transmită lui Dallinger mulţumiri şi salutări.

Afară, în maşină, în timp ce pornea motorul, i se

păruse că vede cum se mişcă una din perdele.

Călătoria de întoarcere se desfăşurase fără incidente, iar sosirea la birou fără drame; pentru o secretară ca a lui nu existau drame, nu se mira de nimic, îşi ducea mai departe munca, indiferent dacă Metzendorfer era sau nu prezent.

La sfârşitul după-amiezii se duse la Nürnberg, la închisoarea preventivă; se anunţă, intră prin poarta metalică pe care i-o deschise un gardian indiferent ce-şi zăngănea cheile, şi aşteptă într-una din cele trei cămăruţe care servea drept vorbitor. Permisul pentru vorbitor fusese transmis gardianului-şef, care stătea pe un podeţ, de unde putea supraveghea cele trei aripi cu celule ale închisorii. Metzendorfer îl văzu răsfoind cu degete umezite într-un registru, după care bătu într-un clopot cu sunet strident şi strigă spre una dintre aripi:

— B doi o sută şaizeci şi doi, deţinutul preventiv Marahn la avocat!

Gardianul secţiei răspunse:

— B doi s-a înţeles, deţinutul preventiv Marahn vine la avocat!

Replicile se succedau ca un fel de litanie pe două voci.

Marahn fu adus apoi în vorbitorul micuţ. Gardianul dispăru. Marahn rămase în picioare lângă uşă. Lui Metzendorfer i se păru că arată rău.

I se luase cureaua, aşa cum se proceda în mod obişnuit; avea totuşi hainele lui civile, dar pantalonii îi alunecau mereu şi trebuia să şi-i ţină; poate de aici îi venea nesiguranţa, deşi lui Metzendorfer nu i se păru verosimil.

Se sculă în picioare, se apropie de Marahn, îl luă cu blândeţe de braţ, îl duse spre scaunul ieftin de lemn,

lângă masa ieftină de lemn şi-i spuse:

— Hai, stai jos, Walter. Avem ceva de vorbit!

Marahn tăcea. Dar în ochii lui, Metzendorfer citi o expresie de groază.

Avocatul răsfoi fără sens în dosarul pe care-l adusese cu el; ştia din experienţă că asemenea gesturi servesc uneori drept camuflaj, atunci când vrei să-ţi întorci privirea de la client, indiferent de motive. Iar în clipele acelea, nu era în stare să se uite la Marahn.

Oftă şi-i spuse cu ochii în hârtii:

— Te-am lăsat să aştepţi cam mult, Walter, recunosc; dar am încercat să mai fac unele cercetări, pentru a-ţi micşora vinovăţia. Abia acum ridică ochii spre Marahn. Îi spuse: Situaţia nu se prezintă prea grozav pentru tine.

Marahn rămase indiferent. Nu manifestă niciun interes.

Metzendorfer crezu că nu pricepe gravitatea acuzaţiei. Spuse:

— Sunt obligat să-ţi vorbesc fără menajamente, Walter. Nu numai că nu-i grozavă, ci chiar mizerabilă. Se văzu în locul procurorului şi-i auzi vorbele. Dacă l-ai fi nimerit pe Brumerus... Existau măcar motive, e adevărat că nu pot fi luate în consideraţie, dar puteau fi înţelese. Dimpotrivă, prin fapta ta a murit un om cu totul nevinovat.

Faţa lui Marahn tresări. Apoi spuse încet:

— Încetează, Sepp! Toate astea le ştiu. De atunci abia dacă am închis ochii – e îngrozitor ce am făcut.

Tăcu.

— Am mers pe urmele lui Altbauer, completă Metzendorfer, nu-i chip să aflăm cum a ajuns la vilă.

Marahn se ridică. Îşi privi prietenul. Zise:

— Lasă-te păgubaş, Sepp! N-are nicio importanţă cum a ajuns acolo...

Avocatul îl întrerupse:

— Ne-ar putea furniza totuşi argumente pentru apărarea ta.

Marahn fu cuprins de furie. Se propti cu mâinile pe masă:

— Nu doresc să fiu apărat! Ce bine ar fi să existe pedeapsa cu moartea. Ar fi mai bine pentru mine, decât să-l am toată viaţa pe conştiinţă... Adăugă cu greutate; Era încă destul de tânăr, câte zile i-am nimicit!

— Nu se poate schimba nimic, îl îmbărbătă Metzendorfer, gândeşte-te şi la zilele altora, gândeşte-te la Margit!

Marahn nu-i răspunse. Se uita la masă, ca şi când ar fi putut citi ceva pe lemnul acela cioplit grosolan, ceva care să-i fie de ajutor.

Nici avocatul nu mai vorbi.

Auzi de afară vocea răguşită, guturală a gardianului-şef strigând spre aripile care răsunau, auzi cum bate scurt şi puternic clopotul de semnalizare, auzi răspunsurile gardianului şi se gândi, fără să vrea, că Marahn le va auzi ani în şir.

Stând şi cântărind bine lucrurile, putea înţelege că lui Marahn îi era indiferent dacă va fi condamnat la cinci sau opt ani închisoare sau temniţă, căci de mai mult nu putea fi vorba. Lui Marahn îi devenise de asemenea limpede că pentru soţia lui nu era esenţial dacă sunt cinci sau opt ani. Căci şi în cinci ani, fără îndoială, s-ar hotărî dacă să rămână cu el sau să se despartă; şi totul pleda pentru faptul că va fi părăsit.

— Ai fost la ea? îl auzi pe Marahn întrebând fără să ridice ochii de pe suprafaţa mesei.

— Nu, minţi avocatul.

— Dacă vrei să-mi faci un serviciu, un adevărat serviciu de prieten, atunci du-te la ea şi vezi cum stau lucrurile, dar n-o presa în niciun fel, îl rugă Marahn cu o privire de animal rănit. Promite-mi că aşa ai să faci.

Avocatul dădu din cap şi-şi înghiţi saliva.

Se sculă în picioare, veni lângă Marahn, îi puse mâna pe umăr:

— Dacă ai nevoie de ceva, aici... Metzendorfer se duse apoi la uşă, o deschise şi spuse gardianului, care aştepta alături: Convorbirea s-a terminat!

4

Metzendorfer se sperie.

Îşi lăsase maşina pe partea dreaptă a şoselei şi urcase spre vila Marahn, intrând pe poarta larg-deschisă a grădinii.

Dar la jumătatea drumului rămase pe loc, în mijlocul cărării înguste acoperite cu pietriş.

Se întunecase; conturul casei începea să dispară, dar cerul de toamnă păstra încă acea lumină crepusculară, o licărire blândă, suficientă să-l neliniştească.

Camera de jos, unde stătuse de vorbă şi aşteptase alături de Marahn o noapte întreagă, era luminată, iar dreptunghiurile galbene ale ferestrelor păreau lipite pe peretele casei. Avocatul se întrebă, ce se petrecea oare dincolo de ele.

Fără să vrea îşi iuţi paşii, dar se căzni să meargă fără zgomot. Se întoarse grăbit din nou în jos, spre poartă, pe cărarea cu pietriş din dreapta, apoi urcă pe cea din stânga, care ducea direct în faţa vilei. De

acolo vedea uşa, dar privirea îi aluneca din când în când şi spre maşina Borgward Isabella. „De când o fi staţionând aici?” se gândi el.

În timp ce aştepta în faţa ferestrei luminate şi trăgea cu urechea, auzea parcă sunetul strident al clopotului de la închisoare, ca şi strigătul răsunător al gardianului-şef – el, care detesta lucrurile ascunse, se apropie şi mai mult de perete, îşi propti vârful degetelor de la mâna dreaptă pe tencuiala rece şi zgrunţuroasă, aplecând urechea, ca să poată asculta mai bine.

O bună bucată de vreme nu auzi mai nimic.

Pe neaşteptate, recunoscu vocea lui Brumerus. Vorbea încet şi egal, ca atunci când stai de vorbă într-o societate, cu acea intonaţie prietenoasă şi amabilă. Intercala pe-ndelete pauze lungi între fraze, nu prea lungi însă, atât cât să pregătească efectul frazei următoare dintr-o anecdotă nevinovată povestită pentru a întreţine conversaţia.

O auzi apoi pe Margit spunând ceva, ca un răspuns. Doar câteva cuvinte.

Suficiente însă pentru Brumerus; căci se porni din nou, iar vocea lui pătrundea prin fereastra închisă ca o litanie adormitoare.

Metzendorfer nici vorbă să adoarmă, dimpotrivă – inima îi bătea cu putere.

Zadarnic se gândi ce s-ar fi putut petrece în casă, înainte de venirea lui. O cunoştea pe Margit Marahn şi i se părea de-a dreptul imposibil să stea la taifas cu Brumerus după grozăvenia petrecută; chibzui însă lucrurile: fusese iubita acestui om ani de-a rândul, de ce nu i-ar cădea din nou în braţe? Faptele se înlănţuiau aproape logic. Dar ce să-i spună prietenului când îl va revedea?

Pe de altă parte nu înţelegea de loc ce-l determinase pe un om de lume ca Brumerus, să dea dovadă de această lipsă de tact, indiferent de comportamentul femeii, el, care punea atâta preţ să nu-şi expună viaţa personală opiniei publice, în dorinţa de a evita scandalul? Cine putea să-i ia în nume de rău că o cucerise pe Margit Marahn, că legătura lor ţinuse ani în şir? Doar era avocat, şi ştia cum merg lucrurile în lume.

Deodată vocea lui Brumerus amuţi.

Tăcea şi Margit Marahn.

Metzendorfer stătea la pândă: în minutele următoare se putea petrece orice, chiar şi să-l vadă pe Brumerus apărând în uşă. Îşi desprinse degetele de pe peretele umed, aşteptând nehotărât şi privind în jur.

Pe cerul întunecos, atârna o lună spălăcită, anemică. Metzendorfer se întoarse în vârful picioarelor până la colţul casei. Aici şovăi. Văzu un tufiş în apropiere, acoperit încă de frunzele tomnatice ofilite. Se strecură în spatele lui ghemuindu-se. Dacă iese Brumerus, va trece spre maşină pe partea stângă, iar el va rămâne neobservat.

În acel moment îşi aduse aminte că lăsase maşina afară, Mercedesul lui trădător, demodat, imposibil de confundat.

Nu mai avea niciun sens să se pitească în dosul tufişului. Dar nici să pornească în fugă spre maşină; cu toată lumina slabă a lunii, silueta lui putea fi recunoscută alergând la vale peste peluză.

Alese altă soluţie, se ridică şi se întoarse pe acelaşi drum, păşind înadins zgomotos şi apăsat spre uşa casei, controlându-se să nu arunce nicio privire spre fereastra luminată, nici chiar când apăsă pe butonul

soneriei.

Aproape în aceeaşi clipă se deschise uşa.

Vestibulul era luminat.

Metzendorfer îl văzu pe Brumerus îmbrăcându-şi pardesiul în faţa oglinzii.

Dar în faţa lui se afla Margit Marahn, care-l privi înspăimântată şi pălind, după cum i se păru lui Metzendorfer.

O auzi spunând:

— Ce surpriză! Nu *vă* aşteptam! Era încurcată. Adăugă: Poftiţi, domnule Metzendorfer!

Când îl văzu intrând, Brumerus îi zâmbi şi-i spuse:

— Ce mică e lumea! Unde ne-a fost dat să ne întâlnim! Îi întinse mâna, Metzendorfer simţi cum i-o strânge cu putere. Schiţă şi el un zâmbet. Aveţi noutăţi? întrebă Brumerus, apoi continuă în timp ce-şi scotea din nou pardesiul: M-ar interesa şi pe mine! Apoi întorcându-se spre avocat, adăugă: Dacă n-aveţi secrete!

Acesta scutură din cap, descumpănit, încercând să pareze insinuarea celuilalt.

— Nu, niciun secret! Chibzui un timp şi adăugă: Cred că sunt lucruri care v-ar interesa şi pe dumneavoastră!

Deşi se vedea clar că n-avea de gând să plece, Brumerus respectă bunele maniere; o întrebă pe gazdă:

— Îmi permiţi, Margit?

Ea aprobă din cap.

Când, în sfârşit, păşi în cameră şi se aşeză în acelaşi fotoliu unde mai stătuse, Metzendorfer încă nu se lămurise cum stau lucrurile.

CAPITOLUL NOUĂ

1

Pălăria lui Groll se clătina uşurel în cuier, ori de câte ori jos, în stradă, duduia în trecere un camion, şi se legăna domol când intra cineva în încăpere. De două zile stătea goală. Groll plecase în concediu pe trei săptămâni. Griessbühl habar n-avea unde se află; putea fi în Alpi tot atât de bine ca şi la Marea Nordului. Nu şi-l închipuia pe Groll aventurându-se mai departe, căci nu-i plăceau călătoriile lungi.

Pe Griessbühl îl încerca uneori bănuiala, că bătrânul rămăsese pe loc, cine ştie pentru ce – motivul principal putea fi foarte bine absenţa pălăriei, a iubitului său sombrero cu borul ondulat şi pătat de grăsime. Motiv suficient pentru un asemenea fanatic al pălăriei ca Groll; îl şi vedea scotocind neliniştit, fără astâmpăr, prin casă, hoinărind pe străzi, poposind prin localuri şi căutând cu privirea obiectul drag inimii lui.

În alte clipe, Griessbühl se întreba dacă nu-i cumva vorba de un simplu truc al comisarului, care-şi cunoştea asistentul şi dorinţa lui de a lucra independent; cu ajutorul pălăriei lăsate în cuier ca un fel de avertisment, încerca să-l frâneze oarecum: bătrânul poate intra în orice moment, poate pune întrebări neplăcute şi-şi poate vârî nasul în hârtii.

Afurisit sombrero!

Griessbühl pornise de două ori spre pălăria

slinoasă, s-o arunce la gunoi, unde-i era locul, după părerea lui. Se trăsese însă tresărind înapoi, de amândouă dăţile, cuprins de scârbă („Nu sunt în stare s-o ating nici cu vârful degetelor!”), dar în realitate nu se îndura să-i pricinuiască comisarului asemenea necaz.

Pălăria se clătină iarăşi din cauza curentului uşor de ser, pătruns o dată cu deschiderea lină a uşii.

Metzendorfer ciocănise de mai multe ori. Nu-i răspunsese nimeni. Se hotărâse atunci să apese pe clanţă.

Se linişti văzând pălăria; Groll nu putea fi departe. Cu toate că-l cunoscuse numai în fugă, nici el nu şi-l putea închipui pe comisar despărţit mai multă vreme de acoperământul capului.

Avocatul privi nehotărât în jur. Pe birou nicio hârtie; rămase mirat.

Din camera alăturată auzi prin uşa închisă ţăcănind continuu o maşină de scris şi, printre rânduri, parcă vocea lui Griessbühl. Ciocăni. Ţăcănitul nu conteni şi nici vocea. Avocatul deschise uşa.

Griessbühl se opri din dictat, zgomotul metalic se întrerupse.

— Ia te uită, zise Griessbühl nu prea bucuros, domnul avocat!

— Îl caut pe comisar, răspunse Metzendorfer posomorât.

— Aha, făcu asistentul, cam greu *de găsit!* Nici eu nu ştiu unde se ascunde. E în concediu. Continuă pierdut în gânduri: Nu ne-a lăsat în urmă decât pălăria, pălăria lui, drept amintire!

Metzendorfer nu ştia ce să facă.

— Neplăcută treabă! zise el, foarte neplăcută! Am descoperit câteva lucruri, domnule Griessbühl, aş fi

vrut să le comunic comisarului...

Griessbühl îl opri printr-un semn.

— Prea târziu, spuse el, nu-l mai interesează nimic din afacerea asta. Raportul către judecătorul de instrucţie a plecat... Pentru noi, treaba e încheiată.

Avocatul ridică din umeri:

— Ştiu, adeveri el, de fapt n-a intervenit nimic nou, niciun fapt care să aducă vreo schimbare esenţială a situaţiei.

— Ei, atunci... remarcă asistentul indiferent şi se întoarse spre secretară, răsucind puţin îndărăt coala de hârtie din maşină ca să citească ultimele rânduri şi să găsească legătura logică pentru a dicta mai departe.

Metzendorfer continuă totuşi:

— Am vorbit cu Gina Trizius, şi spunând asta dădu să plece.

— Cum? zise Griessbühl, apoi adăugă în jargonul lui: Fluture de noapte? Sau ce-i?

Avocatul spuse:

— Nu mi s-a părut nimic senzaţional, şi nici domnului Brumerus, spuse el, vrând să preîntâmpine decepţia asistentului.

— Brumerus? întrebă Griessbühl.

— Da, răspunse Metzendorfer, l-am întâlnit la doamna Marahn.

— Aşa, făcu asistentul mirat, atunci trebuie într-adevăr să-mi povestiţi! Observând privirea curioasă a secretarei, spuse: Ceea ce ştiţi despre Trizius, adică! şi adăugă: Nu aici, domnule Metzendorfer! Să mergem în cealaltă cameră!

2

Se aşezară Griessbühl la biroul comisarului, Metzendorfer în faţă, ca atunci când mai fusese acolo; pălăria lui Groll tresărea uşor de câte ori camioanele grele izbeau cu putere pavajul.

— Sunt pe deplin conştient, domnule Metzendorfer, că vă răpesc timpul. Căci e vorba doar de o convorbire particulară, spuse Griessbühl. Ca şi dumneavoastră ştiu bine că în afacerea Marahn nu se schimbă nimic. Dar vă rog să mă înţelegeţi: mi s-a părut foarte ciudat când am auzit că presupusa victimă face o vizită soţiei presupusului său asasin, după ce a avut loc crima! Reflectă înainte de a continua: Ce uşor poţi greşi judecând fals oamenii. Despre Brumerus, credeam că-i nesimţitor şi rece; să admitem că asta-i realitatea – dar a fost totuşi impresionat într-un fel, gândindu-se ce groaznic de singură a rămas femeia.

Avocatul îi confirmă spusele.

Îi zugrăvi în ce situaţie jenantă se aflase când sosise în faţa vilei; Griessbühl. Jucându-se cu un creion, nu-şi putu stăpâni un zâmbet.

Aşadar intraseră apoi în cameră. Metzendorfer privise fără să vrea în jur, bănuitor, dar nu descoperise niciun indiciu revelator, că în încăpere s-ar fi petrecut şi altceva în afară de o convorbire oarecare. Se simţise mulţumit.

De cum se aşezaseră, Margit Marahn întrebase:

„Cum îi merge soţului meu?”

„L-am văzut astăzi”, răspunsese Metzendorfer şi se uitase fără voie la Brumerus.

„Nu vă preocupaţi de mine, aruncă acesta, într-adevăr nu-i nevoie!”

„Da, aşadar, se hotărâse avocatul să vorbească,

mă tem că a intrat într-o fază proastă. E apatic. Nu doreşte nimic. Nu dă nicio atenţie lucrurilor din jur. Nu cred că-şi face iluzii în legătură cu sfârşitul procesului său, spusese Metzendorfer ridicându-şi implorator mâinile. Dar refuză orice apărare. Cu asemenea atitudine o să-mi facă viaţa amară! De fapt... Metzendorfer şovăise înainte de a continua, apoi vorbise repede... gândul că a împuşcat un nevinovat îl apasă cel mai greu, după câte mi se pare mie!”

Urmase o pauză.

Margit Marahn se uitase drept înainte, fără a scoate un cuvânt.

Brumerus îşi scuturase ţigara în scrumieră, viermişorul acela cenuşiu căzuse înăuntru şi se prefăcuse în pulbere.

O molie neputincioasă zbura năucă în jurul globului electric. Se auzi un zgomot sfâşietor, la fel de sfâşietor îi tresări umbra estompată pe abajurul lămpii; se opri, tresări iarăşi.

— Un nevinovat! reluase Brumerus în liniştea din jur, dus pe gânduri. Se presupune că domnul doctor Marahn a intenţionat să împuşte un vinovat şi că mă socoteşte vinovat şi azi. Mă miră totuşi, spusese el scuturând din nou ţigara în scrumieră cu toate că n-avea scrum, că un om atât de inteligent nu se întreabă şi nu s-a întrebat timp de trei ani, unde trebuie căutată adevărata vinovăţie, dacă în general există una! Desigur nu întâmplător o femeie se înstrăinează de soţul ei!

— Richard! exclamase Margit Marahn rugător; Metzendorfer, surprins, se simţise neplăcut impresionat auzind prenumele bărbatului rostit de nevasta prietenului său.

Brumerus întorsese capul spre ea:

— Bine, bine, Margit! N-am de gând să spun mai mult. Sunt totuşi mirat, şi nu de azi sau de ieri!

„În orice caz, schimbase avocatul subiectul, este un fapt de care va trebui să ţinem seama. Îl apasă foarte tare uciderea unui nevinovat, care pe deasupra mai era şi tânăr şi mai avea mult de trăit. Mi s-a părut azi că are mereu în faţa ochilor numai imaginea zilelor frumoase pe care le trăieşte omul şi e chinuit de gândul că Altbauer nu va mai avea parte de zile frumoase. Da, zise el, asta-i, n-ai ce-i face.”

În cameră se aşternuse din nou tăcerea.

Margit Marahn întrebase într-o doară, cu vocea stinsă:

— Doreşte ceva? Ce pot face să-i... se poticnise... uşurez situaţia?

— Nimic, răspunsese Metzendorfer imediat, ridicând capul şi privind-o, absolut, nimic! L-ar inoportuna cel mai mic lucru, mai mult, i s-ar părea o povară în plus. Cel puţin acum. Făcuse o mişcare nehotărâtă cu mâna: Poate mai târziu! Să mai aşteptăm.

Femeia oftase, dar tăcuse.

— M-a rugat, spusese avocatul, să am grijă de dumneavoastră. Îl mâhneşte că sunteţi atât de părăsită.

— Ei, intervenise Brumerus uitându-se la avocat, nu-i puteţi spune, fără îndoială, dar doamna Marahn nu-i de loc părăsită, domnule Metzendorfer. Sunt aici, precum vedeţi şi mă interesez de toate. Privise apoi pe lângă avocat, spre întunericul nesigur al încăperii. Sunt aici ca un vechi prieten, dacă pot să mă exprim aşa. Ce-a fost, a fost. Să preţuim cu atât mai mult ce a rămas. Mă refer la amândoi, domnule Metzendorfer.

Vorbise cât se poate de serios.

Margit Marahn îl privise atentă pe Brumerus, avocatului i se păruse chiar: cu ochi flămânzi. Când arhitectul tăcuse, Margit oftase în tăcere, dar aprobase din cap; Metzendorfer îşi dăduse seama că într-adevăr vizita celuilalt n-avea altă semnificaţie pentru ea.

Se simţise uşurat. Să sperăm că nu intenţionează să mă înşele, gândise el, nu e posibil. Şi considera ca un fapt consolator că se mai păstrase un rest de omenie.

Tema părea închisă, inclusiv pentru Brumerus. Se aşezase mai comod în fotoliu, picior peste picior şi o întrebase pe Margit Marahn:

— L-ai uitat pe musafir? I-o fi foame sau sete!

Metzendorfer clătinase din cap, refuzând hotărât.

— Cum doriţi, spusese Brumerus, ca şi când el era stăpânul casei. Apoi schimbase iarăşi subiectul discuţiei: Am înţeles că aţi urmărit un anumit făgaş, domnule Metzendorfer? Aţi aflat, în sfârşit, cine-i Altbauer şi cu ce intenţii venise la vila mea? Continuă, aprinzând o nouă ţigară: Mă interesează foarte mult, vă daţi bine seama!

Metzendorfer îl înţelesese foarte bine şi de aceea relatase călătoria lui neizbutită. Margit Marahn îl ascultase atentă, cu ochii mari şi sclipitori. Brumerus, în tăcere, concentrat, întrebase din când în când câte ceva.

Molia pierise carbonizată. Nimerise în cercul de lumină intensă pe care lampa îl arunca pe podea, şi se zbătuse acolo neajutorată şi sfârşită.

Metzendorfer se ridicase din fotoliu abia spre miezul nopţii. Era obosit.

— Da, să mergem, spusese Brumerus şi se sculase imediat în picioare. Se întorsese spre Margit Marahn:

Să nu-ţi mai faci griji pentru toate fleacurile. Vezi tu, chiar dacă drumurile domnului Metzendorfer n-au scos la iveală nimic palpabil, suntem totuşi convinşi că se ocupă de apărare extrem de serios şi procesul e în mâini bune. În ceea ce mă priveşte, continuase el, ştii ce gândesc, ţi-am spus mai înainte. Aşa rămâne. Sunt gata de orice ca să te ajut şi aşa am să procedez.

Margit Marahn spusese încet:

— Ştiu şi îţi sunt recunoscătoare.

Brumerus şi avocatul se opriseră o clipă în faţa uşii de la intrare; Margit Marahn o închisese imediat după ei. Luna era aidoma unei găuri rotunde şi albe, pe cerul întunecat. Lumina ei incertă cădea peste iarba tomnatică, întunecată ca o spumă delicată.

Făcuseră în tăcere câţiva paşi în jos, spre dreapta. Brumerus scosese cheia din buzunar, descuiase portiera, dar n-o trăsese imediat, ci se întorsese spre tăcutul Metzendorfer:

— Şi dumneavoastră tot cu lădoiul cel vechi? întrebase el.

Avocatul nu pricepuse.

— Ah, spusese Brumerus, i-am zis aşa fără să mă gândesc la nimic. Mă referam la maşina dumneavoastră. Mai aveţi intenţia să vă cumpăraţi un Borgward?

— Da, răspunsese Metzendorfer încurcat, aş vrea. Sunt tot cu Mercedesul acum!

Brumerus se aşezase în maşină şi apoi zisese:

— Mi-ar face plăcere să vă fiu de ajutor. Dacă vă gândiţi serios s-o schimbaţi, vă sfătuiesc să cumpăraţi la Bogumil. Acolo mi-am cumpărat-o şi eu. E o reprezentanţă a mărcii Borgward. Au totodată şi un bloc cu garaje. E foarte comod pentru mine, căci se

află la câteva minute de casă, şi maşina la loc sigur. Tot acolo fac şi reviziile. Cunosc bine personalul şi o să vi se acorde o reducere de zece la sută, dacă vă prezint eu.

— Mulţumesc frumos, spusese avocatul, am să mă mai gândesc.

— Bine, replicase Brumerus, deci, drum bun! şi trântise portiera.

Metzendorfer se dăduse la o parte, Borgwardul Isabella pornise, dăduse îndărăt, se întorsese elegant, aproape fără zgomot şi alunecase spre poartă pe lângă iarba prăfuită de lumina lunii. Brumerus aprinsese luminile abia atunci.

Conul de lumină al farurilor străpunsese întunericul urcând panta, străpunsese şoseaua din faţă, străpunsese timp de câteva secunde aripa neagră şi strălucitoare a Mercedesului, apoi tresărise mai departe, pe drumul deluros.

Brumerus dispăruse.

Metzendorfer coborâse încet cărarea. Respirase adânc. Aerul era proaspăt şi limpede, abia dacă se mai simţea o urmă de miros de benzină.

Mercedesul pornise pe urmele celeilalte maşini, prin noaptea liniştită, în jos, spre autostradă.

Griessbühl nu-l întrerupse pe avocat în timpul povestirii, dar îl privi fix: când Metzendorfer sfârşi, strânse buzele, se rezemă de masă în coate, învârtind creionul în mâini.

La urmă spuse:

— Bine, bine, dar sper că n-aţi venit aici să-i povestiţi comisarului toate astea?

Metzendorfer privi involuntar borul tocit al pălăriei din cuier.

— Nu, zise el, fără discuţie că nu! V-am povestit

dumneavoastră, fiindcă m-aţi rugat! E foarte bine aşa. Pentru cazul în speţă n-are niciun fel de importanţă, iar pe mine mă frământă o singură întrebare: să-i spun lui Marahn sau nu? Sunt aproape sigur că am să tac.

Asistentul aprobă din cap.

— Da, da, reluă Metzendorfer privind într-o parte, vă întrebaţi de ce am venit aici? Am pomenit că la Frankfurt am fost la Gina Trizius şi, în legătură cu asta, la un anume Sebastian. Clătină din cap. Cele stabilite acolo confirmă câtă dreptate a avut domnul Groll. Nu merită să-mi mai pierd vremea în continuare, rezultatul e tot zero.

Griessbühl se opri din rotirea creionului. Părea să nu-i convină că avocatul se raliază la opinia lui Groll.

Nu luă aminte când Metzendorfer scoase în evidenţă părerile lui şi ale comisarului, comparându-le, cântărindu-le, făcând pe ici, pe colo rabat... Griessbühl îşi aruncă ochii spre pălăria care tresărea şi se clătina câteodată, de parcă ar fi avut de gând să alunece spre partea cealaltă, ca atunci când se afla pe capul cuiva care asculta şi-şi afirma astfel părerile proprii.

Griessbühl se ridică pe neaşteptate în picioare în mijlocul unei fraze a avocatului, îşi vârî mâinile în buzunarele pantalonilor şi păşind spre fereastră, începu:

— Presimt o grămadă de nori cu fulgere ascunse. Nu s-au descărcat încă. De ce, nu ştiu. Dar sunt aproape sigur de presimţirea mea. Sunt de acord, v-aţi putea gândi: „Ei colo, un tinerel, un filfizon, un ageamiu în materie, comparativ cu alţii, ce se pricepe el!” Văd că v-aţi convertit la crezul comisarului. Eu însă nu, domnule Metzendorfer, eu nu!

Se întoarse şi cu spatele încovoiat se sprijini atât de tare de geam, încât avocatul tresări o clipă, temându-se că-l va sparge. Mâinile şi le ţinea tot în buzunarele pantalonilor.

Reluă vehement.

— Nici nu-mi pasă că raportul a ajuns de mult la judecătorul de instrucţie, cazul fiind închis pentru noi; am de gând să iau treaba de la capăt!

Se îndepărtă de pervazul ferestrei, traversă repede şi energic încăperea şi se aşeză la birou.

Pălăria comisarului se legăna revoltată.

3

Metzendorfer simţea în faţa tânărului un fel de constrângere. Nu-şi dădea nici el seama de ce.

Griessbühl zgâlţâi sertarul biroului încuiat, alergă furios în cealaltă cameră, de unde se auzea prin uşa deschisă ţăcănitul metalic al maşinii de scris, veni îndărăt cu un teanc de hârtie şi câteva creioane, se aşeză hotărât în scaun, privindu-l pe avocat pe sub sprâncenele ridicate şi spuse:

— Daţi-i drumul!

Metzendorfer îl privi descumpănit.

— Ei, zise Griessbühl nerăbdător, povestiţi-mi ce aţi aflat?

— Aflat? întrebă Metzendorfer tărăgănat. Chibzui. De fapt, nimic.

— Drace! strigă Griessbühl scos din fire. La ce foloseşte pedanteria? Acum în orice caz, nu. Dacă n-am spus bine aflat, aţi trăit totuşi nişte evenimente! Aţi urmărit doar anumite făgaşuri în afacerea Marahn.

— Aşadar, începu Metzendorfer, cu gândul să

descrie întâlnirea cu camerista, cu micuţa Gina Trizius, la Hotelul Mainau din Frankfurt.

Asistentul îl opri însă nerăbdător.

— Nu, aşa nu facem nimic. Păţaniile dumneavoastră, domnule Metzendorfer! Vocea îi deveni deodată stăruitoare, ca şi când ar fi vorbit cu un copilaş. Păţaniile dumneavoastră au început mult mai devreme, când aţi primit telefonul de la Marahn, sau de la soţia lui, în legătură cu asasinatul din noaptea aceea.

— Sunt lucruri care se ştiu, spuse Metzendorfer îndărătnic.

— Da, se ştiu, repetă Griessbühl cu răbdare, dumneavoastră le ştiţi precis, eu mai puţin, alţii de loc. Chiar dacă s-ar cunoaşte toate, toate amănuntele, e foarte important să le relataţi şi dumneavoastră. Vă reîmprospătaţi astfel anumite detalii şi veţi vedea ce coloratură au luat, din punctul dumneavoastră de vedere, unele fapte raportate eventual la o întâmplare. Vom încerca astfel să obţinem imaginea oarecum obiectivă a evenimentelor. Are o importanţă capitală. Preciză: Vă rog foarte mult să prezentaţi lucrurile cât mai exact!

În faţa destinului implacabil, Metzendorfer capitulă, Griessbühl ţinea să afle cele mai mici amănunte, de pildă, dacă Metzendorfer dormea sau mai citea când a sunat telefonul, dacă s-a dus imediat la garaj sau a şovăit înainte de a se amesteca într-un caz atât de delicat.

Metzendorfer se obişnui treptat cu ceea ce luase la început drept „vorbărie prostească” şi recunoscu că pierduse din vedere anumite detalii, dezgropate de întrebările precise şi sigure ale asistentului.

Povesti astfel cum s-a desfăşurat călătoria spre

casă, în maşina lui Brumerus, revenirea lui la Berneck, cum se născuse bănuiala că în vilă se mai aflase încă o persoană, drumul la Frankfurt, cu încercările de a-i trage de limbă pe micuţa Trizius şi pe marele Sebastian, în sfârşit călătoria la Passau şi convorbirea cu Wenzel Maria Dallinger.

Nu omise niciun amănunt; în faţa lui vedea cum se umplu colile de hârtie cu scrisul repezit, aşternut în fugă de Griessbühl, care scria uneori parcă ar fi fost gonit din urmă, cu capul înclinat, iar alteori făcea pauze pentru a-l asculta docil.

— Iar acum vă aflaţi aici! zise asistentul pentru a pune punct.

— Da, acum mă aflu aici, subscrise avocatul simţindu-se obosit şi cu sacul golit.

Griessbühl aşează brutal creionul pe birou iscând un zgomot puternic, se ridică, se duse la fereastra care se întunecase pe parcurs, după cum observă mirat Metzendorfer, îşi întinse braţele, îşi umflă pieptul, respiră adânc şi zise în sfârşit:

— Aşadar, am făcut-o şi pe asta!

Porni apoi prin încăpere, se opri în faţa cuierului unde era agăţată pălăria lui Groll, cum te-ai opri în faţa unui monument, cu mâna întinsă dădu o lovitură puternică şi neaşteptată sombreroului unsuros, făcându-l să sară aproape din cuier şi zise calm:

— Acum ai să ai de ce să te miri! Apoi se întoarse spre avocatul încremenit şi-i spuse: Domnule Metzendorfer, mă tem că veţi mai avea de furcă în cazul acesta. Filmul nu s-a derulat complet, a fost doar rupt. După părerea mea. Se întoarse la birou. De acolo, spuse: Să încercăm să-l lipim. Am eu o anumită idee. Să mă mai gândesc!

4

Conducând agale maşina spre casă, Metzendorfer retrăi întâmplările din ultimele zile: într-adevăr, evenimentele se derulau ca un film, aşa cum spusese Griessbühl; ca un film rupt.

Fără să vrea îi bâzâia aparatul de proiecţie în cap, pelicula se derula, în faţa ochilor apăreau imagini colorate sau cenuşii, întrerupte deodată de un dreptunghi alb. O lumină puternică – nimic. S-a terminat. Gata.

Iar celuloidul se rupea în acelaşi loc – exact la vilă, unde doi oameni stăteau jos sau în picioare, se auzea vocea unuia dintre ei care vorbea tare, urma împuşcătura, pe urmă dreptunghiul ăsta afurisit, orbitor!

Nici că se putea găsi ceva mai bun să-i distragă atenţia. Din cauza enervării nu mai era atent la drum, tresărind speriat de câte ori îşi dădea seama că manevrase automat volanul, frâna, acceleraţia. Ghemotoacele de lumină ale farurilor se deplasau spre el dansând, se strecurau pe lângă el; în faţa maşinii, apărea pâlpâind o porţiune nesigură de asfalt cenuşiu. Viaţa lui atârna de faptul dacă bucata aceea de asfalt aparent mobilă îi va veni sau nu mai departe în întâmpinare, alunecând sub roţile automobilului. Dar el era cu gândul departe, tresărea, îşi relua visarea, vedea mereu dreptunghiul acela, orbitor de alb.

Sus, pe cer, luna aluneca o dată cu el – ca o pată vârtoasă, mică şi albă, împungând ascuţit întunericul, ca un far.

Metzendorfer nu se lămurea încotro avea să-şi

îndrepte Griessbühl cercetările.

După ce Metzendorfer îşi încheiase relatarea – pe care acum era înclinat s-o numească „interogatoriu” – porniseră să cineze într-o cârciumioară intimă şi simpatică.

Discuţia nu se mai legase. Avocatul se uita uimit la cantităţile enorme de carne, găluşti şi varză acră, mestecate şi înghiţite de asistent, în timp ce se gândea, poate, la cele auzite. După masă, îşi sorbi berea şi-şi şterse spuma de pe buza de sus. Avocatul se înşelă, crezând că va urma o discuţie intimă, prietenească.

Griessbühl privea atent peste capul lui Metzendorfer la un joc electric de fotbal, acţionat fără întrerupere de doi tineri. Becurile verzi, roşii şi galbene se aprindeau mereu, cifrele străluceau, micile bile metalice zăngăneau printre obstacole.

Metzendorfer se simţi cuprins de nelinişte: oare asistentul are de gând să stea aici până la miezul nopţii, fără niciun rost? Chibzui că n-ar fi rău să se ridice şi să pornească spre casă.

Dar Griessbühl se întoarse pe neaşteptate spre el şi-l întrebă:

— Am uitat să vă întreb: de ce n-aţi cercetat firmele înregistrate la Passau?

Metzendorfer îi repetă motivele.

Griessbühl aprobă. Spuse:

— Aha, aşa, adevărat! şi nu mai adăugă nimic.

Îşi concentră din nou atenţia asupra fotbalului zornăitor.

Metzendorfer deveni morocănos.

Chiar în clipa când voia să renunţe a mai sta împreună cu Griessbühl, acesta spuse:

— Argumentele dumneavoastră par valabile. Nu

prea îmi vine să cred că aţi fi găsit ceva. Doar Altbauer n-avea nicio relaţie în Passau, Hebsacker ăsta era pentru el un străin oarecare. N-a aflat că există decât la Frankfurt, când se pregăteau să-l debarce. Pe urmă nu i-a rămas altceva de făcut decât să se ducă la el. Se întrerupse, încruntă fruntea, auzindu-l pe unul dintre tineri cum se răsteşte ca un beţiv, apoi spuse: Sunt sigur că s-a pus totuşi la cale ceva, vreo firmă, sau măcar un contract. Cu puţin noroc, am putea afla cine şi-a băgat coada în afacerea asta. Metzendorfer îl urmărea atent: Altbauer venea des la Frankfurt şi înnopta la Hotelul Mainau. Avea poate acolo relaţii de afaceri mai strânse. N-ar fi rău să cercetăm registrul firmelor înscrise la notariatul din Frankfurt. Nu-i exclus să găsim ceva. De altminteri Sebastian, sau omul lui de paie poate fi tot atât de bine amestecat în afacerea asta, cu toate afirmaţiile lui. Se întoarse puţin şi adăugă: Oamenii de afaceri sunt duri, sunt capabili de orice.

Tăcu din nou.

După o pauză, Metzendorfer completă aproape sfios:

— Oare Münchenul nu joacă niciun rol? Altbauer a locuit aici. Cel puţin odinioară. De ce n-ar fi încheiat aici şi afaceri?

Griessbühl îşi îndreptă ochii spre el. Buzele lui subţiri tresăriră.

— Foarte perspicace observaţie! spuse el ironic. Exact la aceeaşi concluzie am ajuns şi eu.

Metzendorfer văzu în faţa ochilor distanţele parcurse, timpul irosit şi-şi aminti cât de zadarnice fuseseră toate ostenelile lui de până acum.

Spuse:

— Nu prea văd în ce măsură ar fi de folos la apărarea clientului meu, domnule Griessbühl. Fiindcă acesta tăcu, adăugă: Sincer vorbind, nu-mi mai pot permite. Să întreprind şi alte cercetări.

Griessbühl ripostă indiferent:

— Cine v-a obligat s-o faceţi? Nu, domnule Metzendorfer, cercetările sunt treaba poliţiei, iar în cazul ăsta, treaba mea.

Avocatul simţi o urmă de dojană în vocea celuilalt: pentru ce, cu ce drept te-ai amestecat?

Asistentul îi spulberă însă imediat această impresie, spunând:

— Vă sunt sincer recunoscător că aţi mers mai departe. Între noi fie zis, eu mă descurajasem. Groll m-a chemat la ordine, e superiorul meu, am renunţat. Se întinse puţin în scaun: Dar în urma eforturilor dumneavoastră, pot să reiau cazul cu argumente suficiente. Zâmbi subţire: Mai cu seamă că Groll e în concediu şi să sperăm că mai stă. Oftă şi adăugă: Duceţi-vă cuminte la treburile dumneavoastră, momentan nu mai aveţi nimic de făcut. De fapt, habar n-am ce o să iasă. Şi dacă o să iasă ceva. Se uită la Metzendorfer. Dacă vreodată o să mai am nevoie de dumneavoastră, sunteţi dispus să-mi săriţi în ajutor?

Metzendorfer îşi netezi şuviţele de păr roşu de pe frunte. Chibzui. O promisiune uşuratică îl putea costa o groază de timp şi mai mult decât atât: prestigiul lui. Totul era în funcţie de felul cum se va rezolva cazul. În clipa aceea însă îl văzu pe Marahn în faţa ochilor: Marahn la vorbitor, distrus, resemnat.

Zise:

— Cred că da!

— Bine, acceptă Griessbühl, parcă ar fi fost vorba

de ceva gata pus la punct cu avocatul, duceţi-vă atunci acasă. Am să vă anunţ când va fi cazul.

De aceea zăbovea Metzendorfer acum de-a lungul autostrăzii, o cutie pe roate, care-l împingea tot înainte, însoţit în înaltul cerului de o lună mică şi albă.

Cu toate că deocamdată îşi terminase misiunea, în minte îi vâjâia fără întrerupere filmul evenimentelor până la porţiunea afurisită unde era rupt.

„Oare Griessbühl ştie mai mult, are şi alte bănuieli? Mă tem că nu!” se gândi avocatul obosit.

Printr-un viraj lin, se înscrise sub pasajul de nivel.

5

Dar asistentul Griessbühl nici nu ştia, nici nu bănuia mai mult.

Dar nici nu-i trecea prin minte s-o facă; nu s-ar fi potrivit cu metoda lui de lucru să se dăruiască unor consideraţii nerodnice. Cam pe vremea când Metzendorfer intra pe autostradă, el ajunse acasă în cămăruţa lui. Locuia împreună cu maică-sa, o femeie micuţă, sprintenă şi iubitoare, care nu se îngrijea numai de casa lor mare – căci se întreţinea în bună parte din subînchirieri, ci şi de fiul ei.

Griessbühl se simţea bine aici în cămăruţa lui. Putea să se destindă, ascultând muzică de jazz modern. Avea o colecţie foarte bogată de discuri, aleasă cu multă grijă.

Dar în seara aceea n-avea chef de muzică. Stătea tolănit pe divan; în jur erau întinse hârtiile scrise în timpul convorbirii cu Metzendorfer.

Încerca să pună o anumită ordine în expunerea avocatului, Metzendorfer povestise evenimentele

cronologic. Asta nu-i era de prea mare folos lui Griessbühl. Îl interesau de fapt corelaţiile dintre fapte.

Îşi pregătise mai multe caiete de însemnări. Îşi nota punctele care, după opinia lui, se legau. Primul exemplu: „Complexul Firma – Altbauer”. Primele încercări ale lui Altbauer de a obţine un mare complex de construcţii, ca antreprenor general, împreună cu alţii. Sebastian amintise despre asta; cam acum trei ani. Chiar dacă această încercare eşuase odinioară, se puteau trage anumite concluzii asupra persoanelor amestecate probabil în a doua încercare pe care voia s-o întreprindă Altbauer. Tot ce aflase în legătură cu americanul întâlnit în Arabia Saudită putea fi trecut pe această listă. Chiar directorul Sebastian, până la un anumit punct; căci în orice caz Altbauer i se adresase în vederea unei participări. Passau putea fi oare pus la socoteală? Puţin probabil, după părerea lui Griessbühl. E adevărat, Altbauer vânduse ziarului respectiv nişte fotografii care s-au dovedit inutilizabile, dar asta nu însemna nimic; era un fapt dictat de necesităţi stringente: nevoia de bani. Nu, dimpotrivă! La acest punct, asistentul descoperi prima piatră pentru al doilea complex: „Concurenţa – Altbauer”. De data asta Altbauer era sigur de reuşită. Obţinuse probabil în Franţa condiţii clare şi promisiuni încurajatoare. Cu o singură rezervă însă: proiectul, trebuia neapărat recomandat de un ministru din Republica Federală a Germaniei. Recomandaţia de care avea nevoie explică luarea de contact cu fostul asociat al lui Altbauer din München. După toate aparenţele, respectivul n-a putut obţine o astfel de recomandaţie decât prin editorul Hebsacker din Passau, prietenul ministrului, după cum ştia toată lumea. Se pare că

Hebsacker a pretins noii firme o cotă de participaţie pentru recomandare – dar participaţiile erau gata împărţite – aşa că Hebsacker şi ceilalţi cointeresaţi au căzut deci de acord să se „descotorosească” de Altbauer şi să-i smulgă cota care-i fusese asigurată de la început. Cam aşa s-au petrecut lucrurile. Când s-a impus recomandarea suplimentară a ministrului editorul din Passau fusese fără doar şi poate băgat pe fir de cineva încă necunoscut. Hebsacker, şi eventual ministrul luau locul asigurat lui Altbauer. Greu de presupus că Hebsacker jucase vreun rol în planurile iniţiale ale lui Altbauer. Căci Altbauer se dusese la Passau numai pentru a trata cu Hebsacker. Dar acesta îi declarase probabil: ministrul nu dă nicio semnătură, fără o cotă de participare ca recompensă. Şi fără recomandarea ministerială, proiectul lui Altbauer nu valora nimic. Afurisită treabă. Aşa se explică de ce Altbauer pronunţase la Frankfurt cuvântul „furt”, de ce încercase Hebsacker să-l „ungă”, după cum observase furios Wenzel Maria Dallinger. Tot aşa se explică bănuiala că planurile sunt în servieta vizitatorului de la Frankfurt şi de fapt chiar le găsise acolo mai târziu. Probabil că înainte nu ştiuse nimic de faptul că Hebsacker intrase pe fir. Cu atât mai grav îl lovise vestea, când o auzise la Frankfurt.

Deci: acesta era al doilea complex. Dar între ele exista o legătură obligatorie: unul sau mai multe persoane care-i făcuseră vânt lui Altbauer. El sau ei se găseau fără îndoială prezenţi în amândouă planurile firmei. Raţionamentul se potrivea perfect.

Asistentul îşi răsfoi notiţele, dar descoperi la un anumit punct că şchiopăta ceva: când îşi manifestase oare Altbauer faţă de directorul Sebastian intenţia de

a pleca la Passau, înainte de a lua cunoştinţă de conţinutul servietei fatale, sau după? Pomenise oare în treacăt ceva despre asta, faţă de Gina Trizius?

Se putea într-adevăr trage concluzia că încă de pe atunci aflase ce renghi i s-a jucat? Nu cumva pleca la Passau numai pentru a vinde fotografiile? Sau cocheta la rândul lui cu gândul de a nu se lăsa eliminat din afacere ci, cu ajutorul lui Hebsacker, să excludă pe altcineva dintre participanţi? Aşa ar fi rămas el în antrepriză, primind mandatul de antreprenor general şi obţinând totodată, prin Hebsacker semnătura necesară de la ministru.

Deci, singura persoană care nu putea fi amestecată în complotul împotriva lui Altbauer era Hebsacker, constată Griessbühl mirat în cele din urmă.

Dacă Hebsacker ar fi participat la vechiul plan de constituire a firmei, avea asigurată cota parte, aşadar nu exista niciun motiv să-l păgubească pe Altbauer; dacă lucrurile nu erau încă puse la punct şi nu cunoştea proiectul în amănunt. Însemna că era vorba de un necunoscut, al treilea personaj, care-i făcuse oferta să intre în locul lui Altbauer, asta reprezentând contravaloarea serviciului legat de bunăvoinţa ministrului.

Griessbühl se tolăni pe partea cealaltă. Îşi privi caietele cu notiţe fără prea mare plăcere. Anume, găsea că în însemnările lui se strecura un oarecare procent de probabilitate; iar dacă le punea alături de relatările cuprinzătoare ale avocatului, rezultatul i se părea mai mult decât insuficient.

Căscă.

Drace! Poate făcuse din ţânţar armăsar, iar la prima ocazie balonul acesta umflat va plesni cu o detunătură formidabilă – poate, dacă Groll îl va înţepa

fără milă!

Căci unul de teapa lui Altbauer, care avea în buzunar proiectele unei afaceri uriaşe şi pe urmă încerca din lipsă de bani, să vândă nişte fotografii inutilizabile, dovedea că era în stare să şterpelească şi rufele de pe frânghie!

În clipa aceea, lui Griessbühl i se păru cât se poate de plauzibilă prezenţa lui Altbauer la vilă cu intenţia de a găsi acolo obiecte de preţ, bani, sau ceva vandabil; căsuţa retrasă îl ispitise, căci nu te aşteptai la nicio surpriză. Cum ajunsese însă acolo? Zărise oare vila din mers, spre altă ţintă, şi se oprise, apoi se strecurase înăuntru; nici soluţia aceasta nu era de lepădat. Părea chiar uimitor de convingătoare.

Griessbühl se răsuci. Foile cu notiţe alunecară de pe divan, zburând pe podea. Le privi indiferent.

Înţelese că a ajuns la acelaşi punct ca şi Groll, acum câteva zile, ca şi Metzendorfer, acum: era gata să renunţe, orice încercare i se părea lipsită de sens.

Oftă. Se gândi la gioarsa de pălărie din cuier: de ce să se expună mustrărilor?

Se ridică în picioare, adună foile – şi în clipa aceea ceva îi sări în ochi.

Câteva cuvinte neobservate, în legătură cu un lucru secundar, după cum i se păruse.

Culese grijuliu foile, le făcu teanc, le puse pe măsuţă şi le acoperi cu caietele de notiţe.

Se mai uită o clipă într-acolo. Apoi se hotărî să dea uitării ideea răsărită pe neaşteptate: asemenea idei neaşteptate duc uşor la greşeli, după cum constatase el din experienţă.

Totuşi se hotărî să nu renunţe cu totul. Îşi privi ceasul de la mână: era miezul nopţii.

Mâine se va prezenta la serviciu, pe urmă va pleca

la drum. Spre München, Frankfurt, Passau, în maşinuţa lui bălţată, în culori ţipătoare, dar îndeajuns de solidă pentru a face faţă unei acţiuni temerare şi n-avea nicio îndoială că va fi o acţiune temerară.

6

Sombreroul vechi şi pătat se legănă şi tremură noaptea întreagă în cuierul din biroul lui Groll; camioanele grele bubuiau trecând prin faţa clădirii, geamurile ferestrelor zăngăneau încet.

Luna albă, mare cât un pumn, prinsă strâmb deasupra acoperişurilor, răspândea fâşii înguste, luminoase, pe podeaua uzată a odăii.

Încăperea părea presărată cu o pulbere uşoară şi argintată, împrumutând chiar şi vechii pălării o oarecare strălucire nobilă. Se clătină, se clătină neliniştită toată noaptea, ca şi când comisarul şi-ar fi potrivit-o pe cap cu gestul lui obişnuit.

CAPITOLUL ZECE

1

Directorul Sebastian privea atent cartea de vizită; pe cartonaş se găseau trecute numai numele, profesia şi adresa, fără nicio notaţie de mână care să-i fie anume destinată lui.

Răsuci încetişor cartea de vizită în mânuţe; secretara îi aştepta hotărârea la doi metri distanţă.

Nu se grăbea. Pe spate nimic, un carton mic, alb, lucios.

Cartea aceasta de vizită îi fusese trimisă în plic închis de jos de la recepţie şi tot astfel i-o înmânase secretara.

Sebastian era ispitit să răspundă: „Sunt într-o şedinţă importantă”, sau: „În două ceasuri îmi pleacă avionul spre Paris”. Îşi înăbuşi în cele din urmă această dorinţă, deşi îşi dădea seama că micuţa carte de vizită îi putea aduce neplăceri.

Luă din nou plicul în mână, îl studie în grabă şi-l aruncă plictisit în coşul de hârtie. Apoi dădu aprobator din cap spre secretară, zicând:

— Zece minute

Aceasta dispăru.

Sebastian aşează cartonaşul pe birou, rezemat de coperta unui dosar cu şină, astfel încât să poată citi oricând cele tipărite; avea o memorie proastă a numelor, şi ştia bine cât de important este să te

adresezi fără ezitare unui vizitator, menţionându-i numele.

Pătrunzând în încăpere, Griessbühl nu se minună; relatarea lui Metzendorfer îl pregătise sufleteşte în privinţa decorului neobişnuit de acolo.

Se apropie de birou, zâmbind amabil, căci Sebastian în picioare, suportă ceremonialul obişnuit, inclusiv ţigara oferită din cutia deschisă, inclusiv întrebarea stereotipă:

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Nu vă imaginaţi de ce am venit? întrebă la rândul lui.

— Nu, spuse Sebastian zâmbind şi privi poate spre un amoraş de lângă Griessbühl. Făcu o vagă mişcare cu mâna şi continuă. Presupun numai...

Asistentul se îndreptă fără ocolişuri direct spre ţintă.

— L-aţi cunoscut pe domnul Altbauer? întrebă el.

Sebastian nu răspunse imediat. Înainte de a vorbi îşi aşeză de mai multe ori mâinile întinse una peste alta!

— Aha, aţi venit aşadar ca deunăzi avocatul, în legătură cu aceeaşi afacere?

— Avocatul? întrebă Griessbühl prefăcându-se mirat.

— Cum, nu-l cunoaşteţi? aruncă Sebastian de-a dreptul uluit. Ciudat! Era un domn care-şi asumase apărarea ucigaşului.

Apoi tăcu.

Asistentul zâmbi.

— Aşa o fi! admise el. Poliţia criminală trebuie să facă doar cercetările, iar restul rămâne treaba justiţiei. Îşi încreţi fruntea. Da, da, îmi amintesc de un avocat care a apărut chiar de la începutul afacerii,

atunci când am fost chemaţi la Berneck. Apoi zise plin de importanţă: N-are niciun amestec cu problemele mele!

— Indiscutabil, ripostă Sebastian binevoitor.

— Dacă sunteţi amabil, vă rog să-mi prezentaţi pe scurt relaţiile dumneavoastră de afaceri cu domnul Altbauer, asta mă interesează, zise Griessbühl.

Directorul îşi păstră zâmbetul binevoitor.

— Relaţii de afaceri? întrebă el gata să-şi înăbuşe un hohot de râs. Ce-i drept, cam pompoasă titulatură. Îşi privi mânuţele pe care, conform obiceiului, le ţinea una peste alta în faţa lui, pe suprafaţa biroului. Acum câţiva ani Altbauer ni s-a adresat prezentând un proiect. L-am examinat şi am ajuns la un rezultat negativ. Nimic mai mult.

Ridică ochii.

— Deci acum câţiva ani! observă Griessbühl şi întrebă curios: Şi de atunci nu l-aţi mai întâlnit, dacă v-am înţeles bine!

Spre surprinderea lui directorul Sebastian luă deodată o atitudine rece. Îşi ridică foarte sus sprâncenele, peste rama îngustă a ochelarilor, şi întrebă:

— Este vorba de un interogatoriu?

— Nu! răspunse Griessbühl hotărât. Departe de mine asemenea intenţie!

Şi îi zâmbi prietenos omuleţului.

Atunci Sebastian zâmbi la rândul lui şi spuse:

— Întrebaţi-mă! Îşi privi ceasul: Încă şapte minute, nu mai mult.

— Nici n-am nevoie de atât, zise Griessbühl repede. Deci nu l-aţi mai întâlnit pe Altbauer de atunci?

— Nu, răspunse Sebastian. Dar m-a chemat la telefon puţin înainte de a muri.

— Şi ce voia?

— Să participăm la afacerea lui.

— Ce fel de afacere?

— Un fel de construcţii de locuinţe.

— Aha, înţeleg! Şi ce atitudine aţi luat?

— Domnul Altbauer dorea participaţia firmei mele. Acum câţiva ani i-am respins propunerile, după ce le-am examinat. De aceea nici nu l-am mai primit.

Griessbühl îşi privi ceasul.

— Foarte bine, după părerea mea! Încă cinci minute. V-a spus Altbauer încotro intenţiona să plece de la Frankfurt?

— Da, la Passau.

— De ce?

— Nu ştiu, nu m-a interesat.

— După aceea s-a dus la băile Berneck?

Sebastian îşi plimbă compătimitor mânuţele prin aer.

— Aşa am auzit.

— Şi că a fost împuşcat?

— Şi.

— Domnule director, în momentul crimei, nu era singur la vilă. Mi-aţi putea spune cumva cine era celălalt.

— Dragă domnule... Sebastian aruncă o privire rapidă spre cartonaşul alb... Griessbühl, de unde să ştiu eu? Nu sunt în stare să vă ajut, din păcate!

— Bun, zise Griessbühl radios, cam asta-i tot! Îşi privi ceasul. Am economisit peste patru minute. Mulţumesc frumos!

Se înclină brusc şi cu toată convingerea gândind: „Ca în faţa unui general, oamenilor mici le plac asemenea dovezi de respect”, şi păşi spre uşă.

Sebastian, cu paşii lui mici şi repezi, îl însoţi în

tăcere şi pe el, ca să-i deschidă uşa.

În clipa când era gata să închidă uşa în urma asistentului, acesta se mai întoarse o dată şi-i spuse prietenos:

— Firma dumneavoastră, nu, fără nicio discuţie! Doar i-aţi respins propunerile. La proiectul lui Altbauer aţi participat numai dumneavoastră personal!

Omuleţul rămase ţeapăn în faţa lui, fără să se clintească, ca şi când ar fi îngheţat brusc.

Griessbühl îi zâmbi nevinovat.

Apoi îl văzu pe Sebastian aruncând o privire rapidă, pe ascuns, secretarei, care se făcu a nu fi observat nimic. Fruntea netedă a directorului se încreţi.

Ridică degeţelele de la mâna stângă spre podoaba capilară, se scărpină cu arătătorul, vrând parcă să se concentreze şi spuse pierdut în gânduri:

— Vai, domnule... Îl privi cu atenţie şi se exprimă fără echivoc: Dacă sunteţi încredinţat, de ce m-aţi mai întrebat? Nu sunt obişnuit cu asemenea interogatoriu. Ar fi bine să terminăm discuţia.

Era clar.

Griessbühl îl privi drept în ochi, tot atât de prietenos ca mai înainte şi spuse:

— Cum doriţi, domnule director. Ţin să vă asigur însă că nu e vorba decât de întrebările obişnuite. Trebuia să vi le punem şi nu numai dumneavoastră; căci avocatul presupusului asasin îşi închipuie că a descoperit unele puncte de reper. Noi avem altă părere. Dar avocatul ăsta ţine morţiş să mai cerceteze o dată vila la 19 octombrie. N-avem nimic împotrivă, o să ridicăm sigiliile cu o zi înainte. Numai să isprăvim cu toate formalităţile. Se înclină uşor şi adăugă: Scuzaţi de deranj.

Faţa lui Sebastian nu arăta nicio urmă de emoţie.

Griessbühl ieşi.

Uşa se închise fără zgomot în urma lui.

2

Automobilul lui Griessbühl, cu caroseria bălţată, arăta foarte vesel în mulţimea maşinilor impozante, mai ales negre, de lângă clădire. Ieşind prin portal şi coborând treaptă cu treaptă, asistentul se bucură văzându-l. Privirile curioase, amuzate sau mirate, îndreptate asupra lui când deschise cu grijă portiera, le aduna ca pe o recoltă bogată. Răsucind cheia de contact şi accelerând, se simţi atât de bine, de parcă toate maşinile serioase din jur s-ar fi tras uşor la o parte de frica maşinuţei impetuoase, lacomă de pradă.

Zâmbi în sinea lui:

Dumnezeu ştie, de ce s-o fi speriat Sebastian! Încercase să ascundă ceva.

Aşadar afirmaţia lui fusese îndreptăţită, conchise Griessbühl.

„Totuşi, de ce tăgăduise directorul cu atâta hotărâre faptul că participase la proiectul respectiv şi întrerupse convorbirea?” îşi spuse asistentul.

Griessbühl îşi dădu seama că era de ajuns o umbră de bănuială care să planeze asupra lui Sebastian, pentru a-i ameninţa poziţia ca director la HOTIBA. Căci faptele s-ar judeca astfel: Consiliul de administraţie îi încredinţase spre cercetare proiectul Altbauer pentru HOTIBA şi el îl respinsese. Dacă a intrat singur în combinaţie, nu însemna că refuzase participarea societăţii HOTIBA la o afacere care promitea mari câştiguri, pentru a realiza numai

pentru el avantaje dintr-o astfel de participaţie?

Era un motiv suficient de puternic pentru a-l determina pe Sebastian să mintă. Apoi jucase totul pe o carte, pe acea carte care-l făcea să creadă că Griessbühl merge pe dibuite, aşa cum era de altfel cazul. La care dintre proiectele lui Altbauer participase oare Sebastian?

În cel mai bun caz la proiectul propus de Altbauer societăţii HOTIBA, acum trei ani. Proiectul respectiv nu se realizase însă, după cum aflase Griessbühl de la Metzendorfer. Aşadar, după toate probabilităţile, nu exista nicio înscriere în registrul de evidenţa firmelor comerciale.

Era posibil ca Sebastian, pe baza vechilor tranzacţii, să fi participat la planul care-l adusese de data aceasta pe Altbauer la Frankfurt. Că refuzase să-l primească pe Altbauer, nu dovedea nimic; căci Altbauer trebuia doar debarcat; şi că în servieta necunoscutului se aflau nişte documente, eventual un precontract, demonstra tocmai lipsa unui contract definitiv. În cazul acesta Sebastian se simţea aproape sigur că nu putea fi descoperit, tăgăduind relaţiile de afaceri cu Altbauer.

Nu era exclus însă ca Sebastian şi Altbauer să fi purtat discuţii altundeva; pentru director, HOTIBA reprezenta nu numai un cadru nepotrivit, ci chiar periculos. Convorbirea telefonică servise poate numai să fixeze alt loc de întâlnire. Lui Griessbühl i se părea curios, că în asemenea circumstanţe, Altbauer recursese la un fals apel telefonic transmis vizitatorului străin de Gina Trizius ca din partea secretarei lui Sebastian.

Cu toate acestea, faptul că îndrăznise să se folosească de numele lui Sebastian însemna totodată

presupunerea că directorul trebuie să fie amestecat în conspiraţia împotriva lui.

Griessbühl băgă în viteza întâi şi acceleră lin. Maşina bălţată se strecură veselă prin spaţiul liber dintre celelalte maşini impozante şi se retrase din serioasa comunitate îndoliată, ţopăind pestriţă şi voioasă.

Fluierând şi privind drept înainte, asistentul îşi conducea ca pe o fregată multicoloră maşinuţa, prin şuvoiul care se scurgea pe lângă el.

Se simţea mulţumit. Indiferent dacă Sebastian a participat sau nu la afacere – el menţionase pentru orice eventualitate data de 19 octombrie, ziua când poliţia va desigila vila şi avocatul lui Marahn va fi prezent acolo. Admiţând că există cineva interesat să şteargă anumite urme, va folosi această zi – sau noaptea dinainte, răstimpul scurt între desigilare şi vizita lui Metzendorfer.

Înotând mai departe în şuvoiul de automobile, Griessbühl se simţi cuprins de îngrijorare. Îşi considera isprăvită misiunea aici la Frankfurt, dar timpul prea scurt pe care-l avea la dispoziţie nu-i permitea să se întoarcă la Nürnberg, şi cu atât mai puţin, să treacă înainte, prin Passau.

La Passau ar ajunge seara târziu. Fără doar şi poate nu-l mai putea găsi pe Hebsacker, ca să discute cu el.

Dacă apare iar la Nürnberg, dă poate peste noi obligaţii de serviciu, care-l vor reţine fără să vrea. Îşi încreţi fruntea. Văzu în minte pălăria, clătinându-se în cuier.

În timp ce se îndepărta de Frankfurt, mărind treptat viteza, se hotărî să înnopteze la Stuttgart şi să-l caute pe editorul Hebsacker abia în ziua

următoare.

3

Relaţiile cu Hebsacker nu puteau fi decât sau de prieten sau de duşman, a treia cale nu era posibilă. Toţi cei care-l cunoşteau ştiau asta şi se orientau în consecinţă.

Prietenie cu el însemna de fapt doar să fii scutit de lovituri în orice ocazie. A-i fi duşman însemna ca în decursul anilor să-ţi atragi o avalanşă de notiţe în „Bayerische Wacht” ca un fel de variolă, fiecare pustulă de vărsat părând în sine inofensivă, dar toate la un loc pocind victima fără speranţă de salvare.

Era o prostie să-l combaţi pe cale legală. Notiţele din presa lui Hebsacker se strecurau inatacabile, formulate în majoritatea cazurilor prin expresia echivocă „ca urmare a unui zvon”... În afară de asta, Hebsacker se dovedea un procesoman pasionat: alături de activitatea ziaristică, atmosfera tribunalului îi plăcea cel mai mult.

De pe urma lui trăiau trei avocaţi – nevasta lui fiind fiica proprietarului unei fabrici de bere, îşi putea permite asta – iar dosarele lor voluminoase erau în mare parte dictate chiar de Hebsacker. Stilul din dosare se potrivea cu omul: Hebsacker era bavarez, asta voia să fie, sublinia acest lucru şi prin urmare era grosolan.

Cu grosolănia aceasta făţişă sărea, în campaniile electorale, în ajutorul ministrului din partidul său creştin-catolic, de care-l legau aceleaşi interese. În compensaţie, ministrul îi făcea rost de subvenţii indirecte şi informaţii directe, spre folosul ziarului

„Bayerische Wacht”.

Asemenea manopere se cunoşteau şi le aflase şi Griessbühl. Dar nu-l iritau. Era un ins căruia îi plăcea să cunoască alţi oameni, şi oricât de primitiv părea profilul intelectual al lui Hebsacker – individul înregistra totuşi succese în acest fel, şi cu cât îi creştea grosolănia cu atât tirajul ziarului său creştea împătrit.

Griessbühl socotea că cel care trebuia să intre în combinaţie în locul lui Altbauer era Hebsacker; se şi potrivea cu făptura grosolană a lui Hebsacker faptul că fusese sortit să-l înlăture pe Altbauer.

Pe asistent nu-l interesa în ce măsură avea de gând Hebsacker să onoreze amabilitatea ministrului – eventual dacă voia să-i dea o parte din procentajul său.

El nu avea decât o ţintă – să afle cine fusese cel de-al doilea ins prezent în vilă în momentul uciderii lui Altbauer. Hebsacker? I se părea omul potrivit pentru a duce direct tratative neplăcute; nu-i lipsea energia necesară unor astfel de tratative, gata eventual să ameninţe că va avea grijă ca ministrul să-şi retragă bunăvoinţa faţă de acest proiect, ceea ce însemna de fapt eşecul total, lucru pe care Altbauer îl ştia prea bine.

După câte aflase Griessbühl despre Altbauer, acesta ar fi acceptat până la sfârşit un aranjament, chiar dacă încercase să reziste cu toată forţa. Iar Hebsacker era destul de dur ca să-l despăgubească pe Altbauer cu te miri ce şi să se tocmească pentru fiecare bănuţ.

Gândindu-se la toate acestea, asistentul se simţi cuprins de încordare: cum arăta oare un asemenea om? Nu izbuti să şi-l imagineze.

Spre prânz ajunse la Passau. Deşi ar fi fost îndemnat să-l viziteze imediat, amână puţin întâlnirea cu Hebsacker. Poposi la o cârciumă şi mâncă zdravăn. Cu burta goală n-avea nicio şansă în faţa lui Hebsacker.

4

Se-nţelege că Hebsacker îi apăru cu totul altfel decât îşi imaginase din cele auzite despre el.

Contrar presupunerilor, Griessbühl n-a fost nevoit să facă niciun efort pentru a fi primit; aşteptase în anticameră doar cinci minute, răsfoind „Passauer Post", mica revistă ilustrată a lui Hebsacker, cu care, deocamdată, nu câştigase teren în faţa concurenţei covârşitoare.

Apoi nici n-a fost vorba de o audienţă, cum se aşteptase Griessbühl.

Biroul lui Hebsacker n-avea nimic strălucitor. Aspectul exterior nu interesa; aici se duceau tratative şi se lucra, încăperea era lungă, îngustă, înaltă, cu o singură fereastră; în faţa ei era aşezat pieziş, îndreptat spre interiorul camerei, biroul. Lumina cădea prost, Hebsacker se aşezase din proprie iniţiativă în umbră. Mobilele desperecheate, dulapul cu rulou, etajera, scaunele nu se potriveau unele cu altele.

La intrarea lui Griessbühl, Hebsacker se ridică de la birou. Asistentul observă că şi jilţul în care obişnuia să şadă Hebsacker era de lemn netapisat – spartan.

Pe neaşteptate, Hebsacker îl întrebă înainte de orice:

— Aţi venit cu maşina?

— Da, răspunse Griessbühl amabil, de-a lungul Innului, pe urmă în jos, spre Passau; şoseaua nu-i faimoasă!

— Chiar aşa! confirmă Hebsacker, schimonosindu-şi îndurerat faţa. Cum să prosperăm noi, aici în sud, dacă avem asemenea căi de comunicaţie. Pare de necrezut, dar între München şi Passau nu circulă nici măcar un rapid. Şi când te gândeşti că Passau e un oraş frumos, un oraş vechi, cu monumente arhitectonice de oarecare importanţă şi reşedinţă episcopală în plus. Hinterlandul bavarez este însă neglijat în mod intenţionat. Mă încearcă bănuiala că ar dori să ne vadă înconjuraţi de o fâşie izolatoare. Dar nu-mi vine să cred totuşi că Münchenul intenţionează să ne scoată din competiţie. Există deci alte cauze. Cu toate aceste dezavantaje nu ducem lipsă de forţe locale capabile.

Ţinea un discurs. Timp de zece minute se pricepu să înflorească tema atinsă în primele fraze; Griessbühl se tot frământa, întrebându-se ce urmăreşte Hebsacker şi mai ales dacă urmăreşte ceva, sau îşi prezintă pur şi simplu tema preferată, destinată fiecărui vizitator la începutul discuţiei. Cam aşa păreau că se prezintă lucrurile, expunerea lui Hebsacker suna aidoma unui discurs învăţat pe de rost.

În vremea asta, Griessbühl putea să-l studieze. Nici ca aspect exterior nu corespundea aşteptărilor. Îşi imaginase că va da peste un individ gen taur fioros, brutal, invulnerabil.

Dar în faţa lui şedea un om de vreo şaizeci de ani, nu prea înalt, cu burticică, nu atât din cauza grăsimii cât a muşchilor fleşcăiţi. Burticica dispărea în orice caz în spatele biroului. Faţa părea mai mult uscăţivă;

fruntea boltită, părul rar, cărunt – pieptănat cu cărare ca la un profesor pedant de liceu – obrajii căzuţi, pielea uscată, de o culoare nedefinită, în orice caz nesănătoasă, ochii mici, nemulţumiţi. Semăna, în ochii lui Griessbühl, cu un funcţionar ratat.

Iar vorbăria lui deşartă se potrivea exact cu figura!

Griessbühl se miră de un singur lucru: caracterizarea făcută şefului său de Wenzel Maria Dallinger, conform relatării lui Metzendorfer. Hebsacker ăsta nu părea nici pe departe omul de care să te temi; nici discuţia cu Altbauer nu se desfăşurase poate după cum îşi imaginase el la început.

Asistentul se simţea ispitit să creadă că, din cine ştie ce motive, Metzendorfer îi prezentase o imagine falsă; poate pur şi simplu fiindcă Hebsacker intenţiona să ia locul lui Altbauer.

Nu-i mai asculta vorbele; expunerea îl plictisea; ar fi vrut s-o frângă, ca pe o ramură uscată; spuse brusc:

— Îl cunoaşteţi pe Altbauer, domnule Hebsacker?

Acesta tăcu.

Interveni o pauză. Nu mai mare decât se cerea pentru a trece dintr-o viteză într-alta la maşină; Hebsacker schimbase fără doar şi poate viteza!

Spuse scurt:

— Bineînţeles. Acum câteva zile şedea pe scaunul dumneavoastră.

Fără să fie o ameninţare, spusele lui sunau de parcă ar fi vrut să spună: acelaşi scaun, aceeaşi soartă.

— A murit, spuse asistentul.

Hebsacker tăcu. Asistentul înţelesese că nu face totuşi parte din categoria celor care vorbesc câte în lună şi în stele. Ochii lui mici deveniră brusc atenţi şi neîncrezători.

Apăsă pe un buton de sub birou.

Griessbühl auzi un zumzet uşor; intră imediat un tânăr îmbrăcat cu totul deosebit de Hebsacker.

Pe când costumul directorului părea aproape ponosit, celălalt era îmbrăcat pedant, după ultima modă; costumul lui făcea impresia că atunci fusese scos din şifonier de o gospodină maniacă în privinţa curăţeniei, sau adus de la croitor acum o oră. Tot ce purta se asorta perfect: pantofii, ciorapii, costumul, cravata, chiar şi peticul de batistă din buzunarul de la piept, numai faţa nu, un obraz palid, cam buhăit, făcând de aceea impresia că e murdar.

Cu un gest Hebsacker făcu prezentările:

— Domnul Wildenfall, jurisconsultul meu. Nu duc tratative fără martori.

Era limpede.

— Înţeleg, spuse asistentul şi zâmbi prietenos. În timp ce domnul Wildenfall se mulţumi să-şi tragă un scaun din colţ şi să se aşeze la distanţa cuvenită, cu un blocnotes pe genunchi, Griessbühl era convins că Hebsacker sau Wildenfall, sau vreun mandatar de-al lor, tratase a doua oară cu Altbauer – Hebsacker nu, mai degrabă Wildenfall! Discutaseră desigur despre despăgubirea bănească pe care Hebsacker, după cum bănuia asistentul se ferise s-o stabilească la prima convorbire; aceasta nu folosise decât pentru a tatona în ce măsură Altbauer era dispus să cedeze. Aşa se explica şi ieşirea lui violentă faţă de Dallinger. N-ar fi exclus ca a doua întrevedere să nu se fi petrecut aici, îşi continuă Griessbühl deducţiile; doar Altbauer pornise mai departe. Cine ştie unde s-or fi întâlnit; în drum era posibil să fi nimerit la vila lui Brumerus.

Aceste reflecţii nu durară decât o fracţiune de secundă. Griessbühl spuse:

— Da, Altbauer a fost împuşcat.

— Aţi venit cumva la mine să-mi comunicaţi asta? întrebă Hebsacker.

În voce se simţea o urmă de batjocură.

— Nu, răspunse Griessbühl.

— Atunci de ce? întrebă Hebsacker.

„Merge drept la ţintă, gândi asistentul. Deci tot taur s-a dovedit!” Îi zise:

— Am auzit un zvon, domnule Hebsacker, că dumneavoastră aţi încercat să intraţi asociat la o firmă în locul lui Altbauer.

— Exact, răspunse Hebsacker, pentru asta a venit Altbauer la mine.

Griessbühl fu surprins, eşafodajul gândurilor sale se clătină iarăşi, auzind cât de sincer recunoaşte Hebsacker lucrurile.

— I-aţi pus condiţii nefavorabile? întrebă Griessbühl.

— Nu, răspunse Hebsacker, convenabile.

— Altbauer ar fi spus, se pare, cuiva, că aţi încercat să-l „luxaţi”, declară Griessbühl. Asemenea lucru poate însemna, în cel mai bun caz, condiţii nefavorabile – ce părere aveţi?

— Uneori chiar şi condiţiile convenabile sunt dure şi pot părea celorlalţi nefavorabile, zise Hebsacker.

— Dar din punctul dumneavoastră de vedere nu erau nefavorabile? întrebă Griessbühl.

— Nu, răspunse Hebsacker fără să se justifice.

Asistentul avea de gând însă să nu slăbească cu întrebările; reluă prudent:

— Era posibil ca planul să dea greş fără ajutorul dumneavoastră?

În loc să răspundă Hebsacker, se auzi mai întâi vocea absolut lipsită de expresie a lui Wildenfall:

— Vă sfătuiesc să nu răspundeţi la întrebarea asta, domnule Hebsacker. Nu-i vedem motivarea.

Hebsacker nu ţinu seama de avertisment. Îi răspunse lui Griessbühl fără să se clintească:

— Nu numai că pot răspunde, dar chiar trebuie să răspund! Abia atunci se întoarse spre Wildenfall: Să nu uităm că s-a comis o crimă şi din cauza poliţiei nu doresc să intru în gura lumii amestecat în asemenea afacere gravă; dacă pot da explicaţii şi răspunsuri, de ce nu!

„Are dreptate, îşi spuse Griessbühl, tresărind. Cea mai înţeleaptă tactică pentru el.”

Wildenfall nu răspunse nimic; argumentele lui Hebsacker îl convinseseră probabil şi pe el.

Şi îndată după primul gând Griessbühl se simţi tresărind a doua oară: Hebsacker îl neutralizase! Ce mai putea întreba, când primea asemenea răspunsuri fără ocolişuri? Vedea sosind clipa când Hebsacker, ridicându-şi sprâncenele, avea să-l întrebe: „În fond ce vă privesc toate astea?” Chibzuind mai bine lucrurile îşi dădu seama că toată povestea asta de afaceri nu-l privea de loc, n-avea nicio legătură cu crima; se trezi deodată în aceeaşi situaţie ca Groll şi, mai recent, ca Metzendorfer: alerga după o nălucă!

Îi răsări în minte o pălărie veche, clătinându-se ameninţător...

Se aplecă în faţă şi zise:

— Domnule Hebsacker, în momentul crimei, la vilă, a mai fost de faţă cineva. După părerea dumneavoastră, cine putea fi?

5

Maşinuţa bălţată se târa fără curaj la deal, de-a lungul Innului. Pe asistent nu-l interesa de fel frumuseţile peisajului.

Trebuia să recunoască faţă de sine însuşi că Hebsacker îi luase uşurel cărţile din mână, una după alta. Nici măcar nu ajunsese să le joace.

„Ei, la naiba, tinere, răspunsese el batjocoritor, drept cine mă iei?”

Expresia „ei, la naiba” nu-i ieşea lui Griessbühl din cap, enervându-l mai mult decât înfrângerea.

Avusese totuşi prezenţa de spirit să răspundă:

„Eu? Drept un bun editor de ziare şi un bun gazetar!”

Răspunsul îi plăcuse lui Hebsacker vizibil, se uitase drept înainte zâmbind pieziş, apoi îl privise de jos în sus pe asistent şi adăugase:

„Şi un bun politician! Asta ai uitat!”

„Adevărat! recunoscuse Griessbühl cu un ton blând, dar înverşunat. Asta am uitat!”

Hebsacker se trăsese comod spre spate şi-i expusese răbdător părerile, ca pe o povaţă:

„Nu-i bine să uitaţi asemenea lucruri, domnule asistent! Domnule Griessbühl, colaboratorii mei nu uită asta niciodată, nu-i aşa, domnule Wildenfall?”

Tânărul jurist, amestecat pentru prima oară în joc, aprobase blând ca un miel:

„Nu, domnule Hebsacker, nu uităm niciodată! Cele trei aspecte sunt nedespărţite şi numai astfel poate fi înţeleasă personalitatea dumneavoastră!”

În clipa aceea Griessbühl se aşteptase să-l audă pe Hebsacker răspunzând tăios, căci asemenea linguşire ordinară era insuportabilă, dar se înşelase.

Hebsacker îl privise cu ochii lui mici şi vioi şi spusese: „Să ne întoarcem la întrebarea

dumneavoastră, domnule Griessbühl! După ce Altbauer a fost la mine nu m-a mai interesat de loc. Aţi avut dreptate – şi spunând asta Hebsacker făcuse o mişcare cu mâna – discuţia a fost, hai să zicem, «nimicitoare» pentru el. A plecat foarte furios din camera asta, fără să ştie nimic. Nu ştia nici măcar suma cu care trebuia să se mulţumească. Îmi făcusem bineînţeles un calcul aproximativ; dar m-am ferit să-i indic vreo cifră. Domnule asistent, dumneavoastră vă imaginaţi cumva că n-am avut altă treabă decât să-l urmăresc în peregrinările lui – asta ca să mă exprim cu indulgenţă? Daţi-mi voie să vă spun: nu! Nu mai aveau nicio importanţă pentru mine. Vechiul contract, pe care se baza, ajunsese fără obiect. Altbauer n-avea de primit altceva decât contravaloarea anumitor servicii făcute în Franţa. Dar…”

Hebsacker se uitase în tavanul înalt şi făcuse o lungă pauză. În încăpere nu se auzea nici musca.

Pe urmă îşi întorsese din nou privirea spre Griessbühl şi spusese:

„Eram convins că Altbauer va veni din nou la mine, el era doar într-o situaţie precară şi avea nevoie de bani, nu eu! De ce să-l urmăresc atunci, spionându-l? Vedeţi aşadar, domnule Griessbühl, că dacă v-aţi fi pus mintea la contribuţie, asemenea lucruri v-ar fi sărit în ochi din capul locului. Reflectaţi la asta, sau abţineţi-vă, mie mi-e totuna!”

Se ridicase în picioare, obligându-l şi pe Griessbühl să se scoale. Îi întinsese o mână moale, fără să i-o strângă.

Griessbühl adăugase în ultimul moment:

„Avocatul doctorului Marahn doreşte să mai viziteze o dată locul faptei pe data de 19 octombrie.

Pe noi nu ne interesează, o să desigilăm deci pe 18.”

„N-ar fi rău să reţineţi, dacă vreţi, nu-i aşa, domnule Wildenfall?” spuse Hebsacker întorcându-se spre jurisconsult.

„Da, răspunse acesta palid, dacă interesează, să reţinem!”

Griessbühl îşi luase rămas bun; aluzia fusese prea evidentă şi părăsise clădirea redacţiei cu sentimentul înfrângerii, pe toată linia.

Pădurile se întindeau paşnic cât vedeai cu ochii, pădurile întunecoase de brazi, iar covoraşul bălţat înghiţea neobosit kilometri, lăsând în urmă o mică dâră urât mirositoare de-a lungul pârâiaşului cenuşiu al şoselei; deasupra era un cer prietenos de toamnă, albastru-spălăcit, cu norişori pufoşi.

Dispoziţia lui Griessbühl nu era din cele mai bune. Îndura de obicei cu sânge rece nenumăratele motive de enervare; acum se simţea însă mânios, mânios pe el însuşi. N-avea de ce să se teamă de superiori, drumul îi fusese aprobat drept călătorie de serviciu şi nu vedea cine s-ar putea interesa în amănunt asupra rezultatelor; spera din toată inima că Groll se găsea pe undeva la Marea Nordului, în Sicilia sau – în cel mai bun caz – prin Africa; căci comisarul avea obiceiul să dispară uneori fără urmă. Totdeauna când era în concediu se declara „indisponibil”.

Asistentul spera să se uite totul până la venirea lui. Nu se temea că-i va cere socoteală de ce umblase de colo-colo; îl sâcâia că-şi pierduse flerul, după toate aparenţele, şi că acum va fi nevoit să astupe lacuna zilelor lipsă printr-o muncă dublă, perspectivă care-i strica orice bună dispoziţie.

6

La Nürnberg începuse caruselul luminat de fiecare seară; valuri de maşini se repezeau pe străzile înguste cu sens unic, coteau, opreau, bastoanele poliţiştilor se roteau prin aer.

Griessbühl se strecură în şuvoi şi se simţi târât în vâltoare, sesizând ca un liliac pericolele care-l ameninţau dintr-o parte sau alta, virând şi ocolind, frânând şi pornind mai departe, în timp ce se gândea dacă să-şi considere încheiată ziua de muncă sau să mai treacă o dată pe la comisariat, pentru a lua act de comunicările înregistrate.

Fără prea mare chef, se hotărî totuşi pentru ultima soluţie.

Birourile erau bineînţeles de mult goale, coridoarele întunecate; dar asistentul se orientă perfect, ca melcul în cochilia lui.

Deschise uşa biroului său, aprinse lumina şi în seara aceea camera i se păru mai pustie ca niciodată.

Pe masa de lucru nu zări nimic, nu se întâmplase deci nimic deosebit. Oftă uşurat. Fără vreun gând precis, deschise sertarul din mijloc, îl trase şi încremeni.

Sertarul era gol. Scotoci cu mâna până în cele mai îndepărtate colţuri: nimic. Dispăruseră actele cazului Marahn, şi o dată cu ele, mulţimea însemnărilor făcute după relatarea lui Metzendorfer.

Griessbühl închise ochii, concentrându-se. Ştia sigur că încuiase sertarul; a doua cheie se păstra la poartă. Dar asta n-avea nicio importanţă. Căci dacă luase cineva actele, le şterpelise fără doar şi poate cu un scop, indiferent dacă sertarul fusese încuiat sau nu.

Nu putea fi vorba decât de cineva interesat să înlăture însemnările şi poate chiar mai mult, deduse el.

Asistentul îşi simţi inima bătând mai repede. Încercă să se concentreze mai departe, cu ochii închişi. Îşi muşcă enervat buza. Respiră adânc. Mai pipăi o dată orbeşte tot sertarul cu mâna dreaptă. Zgomotul uşor, hârşâitul podului palmei în contact cu lemnul subţire de pe fundul sertarului îl înfioră.

Oare nu ascunsese altundeva actele, la loc sigur? Să le găsească cu orice chip!

Deschise grăbit celelalte sertare, dulapurile; n-avea ce face, trebuia să se încline în faţa realităţii: dispăruseră. Parcă s-ar fi evaporat în aer. Fără nicio urmă.

În clipa aceea, îi ajunse parcă la ureche un zgomot uşor din camera de alături.

Se întoarse repede. Nimic! Nimic!

Totuşi era obligat să se convingă.

Se îndreptă încet spre uşă, o deschise prudent şi tresări din nou: camera era luminată. Pălăria comisarului se clătina în cuier.

Griessbühl intră cu paşi repezi.

— Ce cauţi *dumneata* aici? întrebă Groll mirat, ridicându-şi faţa spre el.

7

Ar fi exagerat să pretindem că asistentul a fost plăcut surprins.

Îşi impuse cu toate acestea o figură impasibilă, mai înaintă câţiva paşi în cameră şi spuse întrebător:

— Dumneavoastră, domnule comisar?

— Eşti cel mai mare măgar cu care am lucrat vreodată, zise Groll liniştit. Îmi pare rău, Griessbühl, că a trebuit să ţi-o spun, dar, din nefericire, aşa e; las la aprecierea dumitale să te plângi de mine, dacă vrei.

Asistentul cel pistruiat simţi cum se îngălbeneşte, dar tăcu încăpăţânat.

— Ei bine, reluă Groll, se lăsăm deocamdată asta! Privi foile de hârtie, le ridică într-o mână şi spuse: La nevoie să zicem că am putea înţelege atitudinea lui Metzendorfer, îndărătnicia de a porni la război; n-are niciun fel de experienţă criminalistică. *Dumneata* însă rău ai făcut că ai notat spovedania aceasta; astfel ai oficializat-o, ceea ce ne obligă să întreprindem ceva. Şi mă tem că n-ai stat cu mâinile în sân!

— Am fost la Frankfurt şi Passau, ripostă asistentul îndărătnic.

— Ai fost! se bucură Groll fără să-şi ascundă dispreţul. Şi ce-ai obţinut, dacă nu-i secret, domnule asistent?

Griessbühl se pregătea să dea raportul. Comisarul îl întrerupse printr-o mişcare nepoliticoasă cu mâna:

— Ei, stai jos. După cum te cunosc, n-ai să isprăveşti în zece minute.

Dar expunerea nu depăşi zece minute; Groll îşi stăpâni atât de bine mirarea faţă de cele auzite, încât Griessbühl îl suspectă imediat de a fi intenţionat numai să-l întărâte prin remarca aceea. Comisarul ridică din nou puţintel hârtiile:

— Comparând rezultatele, ajungem la concluzia că investigaţiile dumitale – mă întreb dacă e cazul să le numesc aşa – conţin în general acelaşi lucru ca şi spusele lui Metzendorfer. Nu există diferenţe. Un singur lucru nu sunt în stare să înţeleg: ce scop ai

urmărit?

Faţa asistentului se înroşi subit, iar pistruii se pierdură în valul brusc de sânge.

Tăcu. Comisarul pusese degetul pe rană. Durea! Griessbühl se temea că Groll se va ocupa încă multă vreme de această rană.

— Trebuia să te faci detectiv particular, zise Groll gânditor, privindu-şi distrat asistentul, nu te-ar fi împiedicat nimeni să pălăvrăgeşti cât vrei cu anumiţi avocaţi trăsniţi, să te plimbi de colo-colo şi să te porţi extravagant. Cât despre clienţi, ei ar fi fost mulţumiţi gândindu-se că te zbaţi cel puţin pentru banii pe care ţi-i dau. Aşa! Din păcate nu eşti detectiv particular şi prin iniţiativa dumitale m-ai obligat să reiau cazul. Oftă din greu. Spuse: Trebuie să-mi întrerup concediul. Tocmai de asta se temea Griessbühl. Bine că n-am plecat încă din Nürnberg, urmă Groll, îmi căutam pălăria. Se uita drăgăstos spre cuier, iar dispăruta îl salută cu o mişcare imperceptibilă. Trebuie să constat în mod oficial, spuse comisarul, că domnul Metzendorfer s-a făcut oarecum vinovat de a se fi amestecat în treburi care nu-l privesc; cât despre dumneata, domnule Griessbühl – asistentul simţea cum îi cade cerul în cap când Groll se purta, să zicem, cu mănuşi, adresându-i-se cu „domnule” – ai procedat ca un ageamiu la şah care habar n-are ce înseamnă importanţa mişcărilor. Oftă, foşni foile de hârtie, fără să se uite la Griessbühl, şi se adresă lor: Totuşi mişcările dumitale de şah au avut o oarecare semnificaţie după cât mi se pare!

În clipa aceea Griessbühl înţelese că Groll îi vrea binele; cele spuse sunau ca o apreciere de la tată la fiu, fără laude în gura mare, să nu-i dea nas obraznicului. Mă înspăimântă gândul, urmă Groll, că

am intrat în contact tocmai cu forţele pe care încercam să le ocolesc; să dea Domnul să nu-ţi fi întins vreo capcană şi dacă ţi-au întins-o, să nu se închidă. Poţi pierde şi altceva decât o mână sau un picior, în asemenea încleştare. Acum n-am încotro, m-ai împins fără să vrei tocmai în locul de unde mi se deschide o perspectivă neaşteptată în culisele afacerii.

Murmură ultimele cuvinte, ca şi când gândea cu voce tare numai pentru el, pentru a se lămuri singur ce are de făcut; când îşi ridică privirea, îi zâmbi lui Griessbühl şi spuse prietenos:

— Chiar dacă o să mă coste capul, scapi cel puţin dumneata, Griessbühl; pentru un bătrân ca mine nu contează şi pensia n-au cum să mi-o taie. Oftă şi reluă realist: Repetă-mi planul dumitale.

— După relatarea lui Metzendorfer, explică asistentul, am intuit că Sebastian sau Hebsacker sau chiar amândoi au avut într-un fel un amestec în proiectul lui Altbauer. Mai departe presupun că a doua persoană aflată la vilă nu era acolo din întâmplare, când a pornit împuşcătura. Era probabil în relaţii de afaceri cu Altbauer. Am simulat aşadar faţă de Sebastian şi Hebsacker că Metzendorfer şi-a exprimat o oarecare bănuială şi doreşte să mai examineze o dată vila. Îşi frecă fruntea şi continuă: Cât timp cea de a doua persoană care s-a aflat la vilă îşi închipuia locul supravegheat de poliţie nu îndrăznea să se apropie. Prin urmare creez un interval de timp în care nu există nicio supraveghere: la 18 octombrie, ridicăm sigiliul, aşa am declarat, iar la 19, se prezintă la vilă avocatul pentru cercetări. După socotelile mele celălalt va folosi acest răstimp, pentru a înlătura urmele.

Groll asculta cu mare atenţie.

— Foarte frumos, confirmă el; apoi: Foarte bine gândit. Griessbühl, când ai terminat de citit ultimul roman poliţist?

Acesta simţi că roşeşte din nou.

Groll nu aşteptă răspunsul.

— Timpul stabilit, recapitulă el, joacă în acest caz rolul slăninei din capcană. Nu ne mai rămâne decât să aşteptăm cu răbdare până când capcana se închide. Toată admiraţia pentru subtilitatea combinaţiei. Numai că *această* capcană n-o să se închidă *niciodată!* Tăcu, apoi repetă pentru a-şi confirma spusele: Niciodată! Cum rămâne, întrebă Groll, dacă nici Sebastian şi nici Hebsacker n-au fost cu Altbauer la vilă?

— Presupun în cazul acesta, pe drept cuvânt, ripostă Griessbühl însufleţit, că cea de a doua persoană va fi înştiinţată de cel puţin unul dintre ei, şi în acest caz lucrurile se vor petrece la fel.

— Şi mă rog, de ce? întrebă comisarul în chip de răspuns. Pe baza unei vagi presupuneri? Nu: acum să-ţi spun eu: respectivul va sta cât mai departe de vilă! Va aştepta pur şi simplu să-l descoperim; atunci o să ne spună că nu s-a prezentat de frica poliţiei, sau de groaza scandalului! Ascultă, Griessbühl! zise Groll energic, apăsându-şi mâna dreaptă pe procesul-verbal al asistentului, aici sunt trecute mult mai multe lucruri, decât ai sesizat dumneata! Apoi îşi întoarse iarăşi privirea spre asistent: Aş putea să-ţi explic cum se prezintă exact situaţia, dar las pentru mai târziu. Mai întâi să punem ceva la cale. Mâine dimineaţa ai să pleci cu maşina. Tot mâine dimineaţa o să ţi se comunice şi misiunea, spuse el şi-şi frecă gânditor chelia. Am la dispoziţie o noapte pentru a chibzui.

Dumneata să fii dimineaţa la şapte la serviciu, Griessbühl. Atunci vei primi noi indicaţii. Am devenit neîncrezător, Griessbühl. Ai redeschis pe propria dumitale răspundere un dosar încheiat pentru poliţia criminală, actele au şi ajuns la judecătorul de instrucţie. N-aveai voie să întreprinzi alte cercetări decât dacă primeai mandat pentru aceasta. Să nu te miri că sunt prudent şi nu-mi descopăr cărţile în faţa dumitale. Cine ştie, cui eşti în stare să le arăţi!

Asistentul înghiţi dojana. Totuşi era bucuros că vizita comisarului se terminase numai cu atât.

— Aşa, zise Groll, ridicându-se anevoie din scaun şi întinzându-se cu un geamăt: Nu mă lasă afurisita asta de sciatică, greu la bătrâneţe!

Porni şchiopătând spre uşă.

Griessbühl se ridicase în picioare.

Groll se opri cu mâna pe clanţă. Îşi întoarse apoi către Griessbühl capul cu faţa lătăreaţă acum obosită şi spuse întinzând arătătorul spre uşa lui Griessbühl:

— Nu uita să stingi lumina dincolo, după care se trase de nas cu degetul mare şi arătătorul şi continuă: Nu ţi-a bătut la ochi că jurisconsultul lui Hebsacker, Wildenfall ăla, seamănă al dracului cu cel care a locuit la Hotelul Mainau din Frankfurt, împreună cu Altbauer? Mai gândeşte-te la asta. Bineînţeles, dacă ai chef.

Uşa se închise în urma lui.

Griessbühl rămase cu privirea ţintă într-acolo.

Dar uşa se deschise iarăşi pe neaşteptate şi capul lui Groll se strecură înăuntru; întinse mâna dreaptă după pălăria veche, o înhăţă, încercă să şi-o îndese pe cap şi murmură:

— Gata s-o uit şi de data asta! Noapte bună!

Şi uşa fu închisă iar.

„Bătrân maniac”, se gândi Griessbühl, aproape uluit şi totuşi întrucâtva cu dragoste.

CAPITOLUL UNSPREZECE

1

La drept vorbind nici în dimineaţa următoare asistentul n-a aflat cele aşteptate. Era uimit de cât lucrase Groll în timpul nopţii; căci discuta acum în cunoştinţă de cauză, ca şi când luase efectiv parte la călătoriile lui Metzendorfer şi Griessbühl. Ţinta lui precisă rămânea însă ascunsă.

Comisarul, mai rezervat decât în seara precedentă, nu părea de loc dispus să-şi încredinţeze concluziile tânărului asistent şi i-o spuse fără ocolişuri. Îi servi drept explicaţie faptul că Griessbühl întreprinsese prea multe în această afacere pe propria lui răspundere şi prin urmare nu era sigur că şi de astă dată asistentul nu va proceda la fel de nesocotit. Griessbühl tăcu, căci avea într-adevăr conştiinţa încărcată.

— Atunci să pornim! ordonă Groll, îndesându-şi hotărât sombreroul pe cap.

Asistentul mârâi ceva despre „să facă pe şoferul”, dar bătrânul păru că nu aude; şi din clipa în care se urcară în maşina bălţată se arătă tot timpul prietenos.

Griessbühl lăsă intenţionat în jos geamul lateral. „Să-l sufle vântul în obraz”, gândi el. Dar Groll nu observă nimic, sau era obişnuit.

— Autostrada, direcţia Bayreuth! spuse el.

În timpul nopţii vremea se răcise. Cerul era

acoperit cu o pânză cenuşie, prinsă într-un nasture mic şi palid de soare.

Asemenea zile îi tăiau lui Griessbühl cheful de fapte mari; mai bine să se cocoşeze asupra hârţoagelor, chiar dacă de pe ele se ridica praful în vârtejuri.

Groll căta drept înainte cu ochii lui mari şi bătrâni; dar nu părea să vadă autostrada, ci cu totul altceva; din când în când asistentul privea pe furiş la el, dar comisarului nici că-i păsa de el.

Nici la apropierea bifurcaţiei spre Bayreuth nu-şi întoarse capul; spuse doar atât:

— Mai departe, drept înainte, în direcţia Berneck.

Griessbühl apăsă furios pe pedala acceleraţiei.

Se tot întreba ce ar putea căuta comisarul la Margit Marahn; oare spera să-l găsească acolo pe Brumerus? Atunci de ce toată tevatura asta, când în orice carte de telefon era trecut numărul arhitectului şi un simplu apel ar fi lămurit dacă e plecat sau nu.

— Rahat! mârâi asistentul; dar Groll rămase surd.

Îşi plimba limba de-a lungul maxilarului, fără să găsească ceea ce căuta.

Ajunşi la staţia de benzină de lângă Berneck, comisarul ordonă deodată:

— Să luăm benzină!

— Fir-ar să fie! ripostă Griessbühl mânios. Mai am destulă!

Nu cumva bătrânul avea de gând să se amestece şi în privinţa propriei lui maşini?

— N-are importanţă, răspunse Groll neclintit, ia benzină!

Lui Griessbühl nu-i rămase altceva de făcut decât să micşoreze viteza şi să se îndrepte spre staţia de benzină; văzând şirul de nouă maşini din faţă, îi sări iarăşi ţandăra; ştia din experienţă că, aşa cum se

întâmpla la toate staţiile de benzină, mai avea destul de aşteptat până să fie servit.

Îi spuse lui Groll ce avea de spus.

Acesta ridică din umeri, privi în cealaltă parte a maşinii şi răspunse:

— Avem vreme!

Griessbühl tăcu din gură, dar îşi zise în sinea lui: „Rahat!” şi trecu la jocul tuturor automobiliştilor din lume – să încerce cât de mult se poate apropia de bara de protecţie a maşinii aflate în faţa lui, fără carambolaj. Demonstră la această încercare o cutezanţă şi o îndemânare de acrobat.

Înainte ca maşina bălţată ca un covor să ajungă, în sfârşit, în faţa pompei, comisarul coborî şi cu mâinile în buzunarele lodenului, se aşeză lângă omul în salopetă albastră care servea clienţii.

Acesta, foarte atent la maşina căruia îi făcuse tocmai plinul, observă abia atunci javra bălţată şi zâmbi involuntar, adresându-se lui Groll:

— O ştiu!

Groll se apropie de maşină – Griessbühl rămase zâmbet, stând tot neclintit, cu mâinile vârâte în buzunarele paltonului.

Asistentul era uimit; Groll avea de obicei câte un cuvânt amabil pentru fiecare.

Dar omului de la pompa de benzină puţin îi păsa; întoarse manivela, deschise atent supapa, lăsând îndemânatic să se scurgă benzina.

— Cât? întrebă el spre parbriz.

Înainte ca Griessbühl să apuce să-i răspundă, Groll interveni:

— Plin!

Omul dădu din cap, se aplecă să se uite în rezervor şi continuă să umple.

Groll se apropie de maşină – Griessbühl rămase uluit când văzu asta – o apăsă de câteva ori, clătinând-o, ca să iasă aerul din rezervor.

Omul de la pompa de benzină aprobă din cap înţelegător, ridică furtunul cu îndemânare şi spuse:

— Plin până la refuz!

Şi din nou, spre mirarea lui Griessbühl, comisarul scoase banii şi plăti. În timp ce se urca în maşină şi se lăsă greoi pe scaun, omul de la pompă şterse de pe geam nişte muşte inexistente, se aplecă la fereastră şi întrebă respectuos:

— Aer?

Groll o luă încă o dată înaintea asistentului, răspunzând:

— Mulţumesc! Toate ventilele sunt la locul lor! şi înmână o marcă întreagă omului, care-l privea fix, cu sprâncenele ridicate.

Griessbühl porni maşina, dar înainte de a se pătrunde pe autostradă, Groll îi ordonă:

— Stop! Eu cobor aici!

Şi făcu precum spusese.

Rezemat de maşinuţa excentrică, comisarul îi dădu dispoziţii:

— Mergi până la Berneck, depăşeşti vila Marahn, spre vila cealaltă. Acolo nu cobori, ci mergi mai departe aproximativ un kilometru, apoi întorci şi vii neîntârziat îndărăt. Aici. Te aştept!

— Să nu cobor nicăieri? se asigură încă o dată Griessbühl.

— Nu, spuse Groll, dar atenţie mărită!

Asistentul simţi o urmă de zeflemea în răspunsul comisarului.

2

Asistentul avea impresia că Groll rămăsese locului nemişcat uitându-se în urma lui şi apoi căutându-l cu privirea, şi în tot acest răstimp stătuse cu mâinile vârâte în buzunarele paltonului, iar borurile pălăriei îi fâlfâiseră cutezător.

Aşa cel puţin îl zări, la întoarcere, şi îl recunoscu de pe deal. De acolo, peste autostrada care se îngusta izbitor de mult, putea vedea până departe, distingând staţia de benzină, micuţă ca o jucărie, pentru care se tăiase anume un luminiş în pădure, şi acolo, la capătul luminişului, care se îmbina în unghi ascuţit cu autostrada, stătea acel om de neconfundat, de neconfundat nici măcar de la depărtarea aceasta de cel puţin doi kilometri.

Din când în când Groll pierea din câmpul vizual al lui Griessbühl, acoperit de maşini şi camioane. Observase de mult, însă, fără doar şi poate, vehiculul bălţat. Asistentul spera să-l întâmpine cu un semn, un semn din fugă cu mâna. Dar se înşelă.

Apropiindu-se, avu impresia întrucâtva că Groll nu urmărise altceva decât să-l controleze. Nu se putea descotorosi de asemenea gânduri necugetate şi supărătoare, deşi îşi dădea seama că-i o prostie să ţi-l închipui pe comisar urmărindu-l cu ochii până la vilă şi îndărăt. De altminteri era cu conştiinţa curată; nu oprise nicăieri. N-avusese motiv; vila lui Marahn părea adormită, cu poarta bine închisă; iar vila lui Brumerus nu se prea vedea din învălmăşeala crengilor de arbuşti ornamentali şi copăcei; dar şi aici avu impresia că de multă vreme nu mai păşise nimeni pragul casei şi nici al grădinii din faţă, căci totul arăta ca lăsat în părăsire.

Viră spre dreapta, ieşind din şirul de maşini, ca să ajungă de cealaltă parte a staţiei de benzină. De acolo îl mai zări o dată pe comisar, care privea neclintit în direcţia Berneck, de parcă mai aştepta ceva.

Apropiindu-se de staţia de benzină, asistentul se miră şi mai mult când îl zări pe Groll aşteptând în faţa desişului şi făcându-i în sfârşit un semn: să oprească.

Griessbühl smuci maşina pe banda de beton şi frână brusc.

Portiera se afla chiar în dreptul comisarului. Acesta urcă.

— Luăm benzină, ordonă el.

De mirare, asistentul uită să pornească din loc. Privi perplex la comisar.

— De ce? întrebă el. Drăcovenia asta mică nu înghite doar atâta carburant!

— Luăm benzină, repetă Groll privind îndărătnic drept înainte.

„Rahat!” spuse Griessbühl în gând, ridică din umeri şi conduse maşina la pompa de benzină, liberă de data aceasta.

Comisarul coborî iarăşi şi spuse scurt:

— Plin.

Jocul cu zgâlţâitul maşinii se repetă, Groll apăsă de mai multe ori spatele vehiculului.

După ce omul le făcu plinul şi fixă la loc furtunul, Groll îi plăti foarte generos; figura acestuia exprima surpriza şi Griessbühl îl auzi zicând:

— Mulţumesc mult! Şi călătorie bună!

Şi apoi auzi răspunsul comisarului:

— Vă aduceţi aminte ce v-am întrebat mai înainte? la care omul – după cum văzu Griessbühl în oglinda laterală, deşi aceasta denatura imaginea – strânse

cercetător din ochi şi făcu o mişcare cu capul spre pompa de benzină.

Nu înţelese răspunsul; căci Groll veni imediat la fereastra laterală, se aplecă înăuntru şi zise:

— Porneşte te rog spre locul de parcare. Vin şi eu numaidecât!

Griessbühl se execută; o dată ajuns acolo se întinse comod pe spate, deschise radioul, aprinse o ţigară şi privi plictisit în oglinda retrovizoare.

În locul omului de la pompă venise altcineva, iar respectivul discuta cu comisarul în spatele gheretei.

Groll îi punea parcă întrebări, de fiecare dată interveneau pauze lungi în discuţie, iar omul se gândea bine înainte de a răspunde.

Din felul cum îşi clătina capul, cum privea plin de însufleţire şi cum aproba de zor, Griessbühl îşi dădu deodată seama că omul îşi amintise ceva important. Comisarul îl întrebă încă o dată, după cum i se păru asistentului, drept care omul de la pompa de benzină confirma printr-un gest.

Evident, Groll era mulţumit, aşa că îi luă mâna şi din câte văzu Griessbühl i-o strânse zdravăn. Omul de la pompa de benzină se întoarse la treburile lui iar comisarul se apropie cu paşi mari de vehiculul bălţat.

3

Griessbühl se aşteptase ca, în sfârşit, comisarul să-i dea oarecare explicaţii.

Dar acesta tăcea privind drept înainte, fără să se clintească, chiar şi după ce ajunseseră de mult pe autostradă. Asistentului i se părea dezolant drumul: ogoarele erau secerate, iarba putrezea bătând în

cafeniu, crengile pleşuve ale arbuştilor se clătinau legănate de vântul tomnatic, pădurile de conifere apăreau întunecate toate sub un cer acoperit cu flanelă, iar micul nasture de soare dispăruse de pe cer.

Asistentul răsuflă uşurat auzind mârâitul comisarului:

— Mergem la Metzendorfer!

Însemna în orice caz un pas înainte, aveau o ţintă oarecare, nu se mai fâţâiau de colo-colo, aparent fără sens, nu mai umpleau inutil rezervorul de benzină; era o dovadă că Groll acţiona după un plan bine stabilit, punct cu punct. Iar vizita de la Berneck îşi avea probabil importanţa ei.

Ce fel de importanţă, n-avea de unde să ghicească asistentul.

Ei, o să afle el la timpul potrivit. Groll o să dea sigur cărţile pe faţă în prezenţa lui Metzendorfer, sau cel puţin o să-l lase să se uite o dată în ele.

— Oare mai rezistă mult? întrebă deodată Groll.

În primul moment, Griessbühl nu pricepu despre ce e vorba; înţelese apoi că se referă la maşinuţa lui şi ripostă supărat:

— Mai mult în orice caz decât o anumită vechitură de pălărie.

Urmă o nouă pauză.

Apoi comisarul reluă discuţia printr-o întrebare, la fel de surprinzătoare:

— Îţi aminteşti de Mercedesul ăla vechi, maşina lui Metzendorfer, care a trecut atunci vâjâind pe lângă noi? În noaptea aceea! L-am ajuns din urmă la staţia de benzină!

Griessbühl îşi amintea.

— Hm, făcu Groll, maşina aia are mai multe şanse

de a supravieţui decât o pălărie veche?

— Fără discuţie, răspunse asistentul schimonosindu-se.

— Mda, zise Groll, dacă-mi aduc bine aminte Metzendorfer avea de gând să-şi cumpere o maşină nouă, nu? Un Borgward Isabella, parcă, după câte am văzut în însemnările dumitale!

— Se poate, zise Griessbühl.

— N-ar fi rău, spuse comisarul gânditor. Chestiune de prestigiu pentru un avocat. Ce părere ai, Griessbühl?

Acesta se prefăcu că n-a auzit întrebarea, concentrându-şi atenţia asupra şantierului deschis recent, prin faţa căruia treceau coborând spre autostrada ce ducea la Bayreuth.

Până la biroul avocatului nu se mai întâmplă nimic, dacă trecem peste gestul lui Groll de a-şi întinde cu greutate picioarele, încercând să le aducă într-o poziţie mai comodă, gest care-l scotea pe Griessbühl din sărite de fiecare dată, ca şi când i s-ar fi reproşat lipsa de spaţiu din maşina lui ca un covoraş bălţat. Protesta întotdeauna violent împotriva acestei afirmaţii. Căci îşi iubea foarte mult maşina. Opri fără o vorbă în faţa biroului lui Metzendorfer. Se dădu jos şi porni spre trotuar, unde-l şi aştepta Groll.

— Să mergem, spuse el comisarului.

Acesta îl privi şi răspunse.

— Cred că mai ai de aşteptat, Griessbühl. Am de gând să stau de vorbă cu Metzendorfer între patru ochi.

Se întoarse şi dispăru pe poarta casei.

Asistentul privi fix în urma lui, cu faţa schimonosită. Proastă zi a mai avut, afurisită zi!

Se aşeză din nou în faţa volanului. Dar închise

radioul şi renunţă la ţigară.

4

Groll nu se anunţase telefonic, căci n-avusese timp; Metzendorfer nu se aştepta deci la vizita lui. Când secretara îl anunţă pe comisar, se supără. Fixase o întrevedere cu un client peste câteva minute, actele cazului respectiv stăteau răspândite pe birou, tocmai se pregătea să le mai parcurgă o dată. Se simţea stingherit într-o discuţie dacă nu cunoştea temeinic materialul.

Ezită să-l primească pe comisar, temându-se că-i va răpi prea mult timp.

Pe de altă parte îl vedea pe Marahn în faţa ochilor, acolo în celulă, cu figura răvăşită, resemnat cu soarta lui. Dorea din tot sufletul să-şi ajute prietenul, fără să ştie cum. Iar călătoriile se dovediseră până la urmă fără niciun folos.

Numai un motiv serios putea justifica apariţia surprinzătoare a lui Groll; chiar dacă în clipa de faţă nu se aştepta la vreun ajutor esenţial din partea lui, avocatul nu îndrăznea să piardă nicio şansă, fie ea cât de mică!

Îşi încruntă, aşadar, fruntea, îşi netezi spre spate părul roşu şi rar şi zise:

— Pofteşte-l. Când soseşte domnul Trosterling, roagă-l să aibă răbdare câteva minute. Am să termin cât mai repede cu putinţă.

Îl primi pe Groll cu un salut scurt şi-i spuse:

— Parcă ştiam că sunteţi în concediu...?

— Desigur, desigur, ripostă comisarul distrat, din cauza pălăriei, însă... înţelegeţi; mi-am uitat pălăria!

Metzendorfer îl privi curios. Apoi se hotărî să nu mai insiste asupra unui asemenea argument neobişnuit şi zise:

— Nu prea am timp pentru dumneavoastră, domnule Groll, doar câteva minute. Vă rog să mă credeţi.

Groll aprobă din cap şi-şi răsuci pălăria pe genunchi, înainte de a-şi întoarce privirea spre avocat şi a-i vorbi, studie atent borul pătat şi ondulat al sombreroului.

— Aveaţi de gând să vă cumpăraţi o maşină nouă, domnule Metzendorfer, un Borgward Isabella, după câte sunt informat.

— Da, desigur, zise avocatul, încruntându-şi fruntea, din păcate nu e timpul şi locul indicat pentru...

Groll ridică cu blândeţe mâna pentru a înăbuşi mânia celuilalt, care creştea văzând cu ochii.

— Aveţi răbdare un moment! se rugă el. Întrebarea mea nu-i chiar atât de fără sens, cum vi se pare dumneavoastră. E adevărat, că domnul Brumerus a avut amabilitatea să vă ofere sprijinul şi să vă mijlocească cumpărarea? întrebă el mai departe.

— Da, zise avocatul.

— Bun, continuă Groll, şi cum stau lucrurile? Vă mai ţineţi pe poziţie?

Metzendorfer ezită:

— De fapt, spuse el, renunţasem la idee. Mercedesul meu nu-mi prea dă bătaie de cap şi pentru călătoriile mici pe care le fac de obicei...

— Mda, fu Groll de părere, v-a jucat totuşi la Berneck o festă zdravănă!

— Adevărat! confirmă Metzendorfer. La Berneck, da. Şi pe deasupra... vă daţi seama, maşina mea alături de maşinile clienţilor... Ridică din umeri. În marea majoritate, am o clientelă înstărită, oameni de afaceri şi alţii asemenea... Oftă. Nu face impresie

prea bună.

Groll aprobă din cap.

— Chiar aşa, chiar aşa, zise el. Exact la ce mă gândeam şi eu.

Metzendorfer se lăsă pe spate. Spuse ironic:

— Sper că n-aveţi de gând să-mi vindeţi *şi dumneavoastră* un Borgward Isabella, hai să zicem, la liberă concurenţă cu domnul Brumerus?

— Pentru numele lui Dumnezeu! exclamă Groll ca şi cum ar fi vrut să se apere, ridică mâna, dar totodată zâmbi: Nu, domnule Metzendorfer. Şi cu toate acestea... se aplecă înainte, dacă aveţi *ferm* intenţia, mi-ar prinde foarte bine să treceţi cât mai urgent la acţiune. Privi dincolo de avocat, undeva departe, şi adăugă: Fără obligaţia de a perfecta imediat afacerea. Să vedeţi mai întâi marfa, să faceţi un drum de probă...

Metzendorfer chibzui încordat. Exista fără îndoială un motiv care-l îndemna pe comisar să formuleze asemenea cerere neaşteptată.

— Trebuie s-o fac chiar azi, întrebă el, şi doriţi cumva să mă însoţiţi?

Groll surâse.

— La prima întrebare: da, astăzi! Vin cu Griessbühl de la Berneck, sau mai bine zis de la staţia de benzină. Citind cele relatate de dumneavoastră, mi-a încolţit o bănuială, domnule Metzendorfer. Drumul la Berneck mi-a întărit-o. Dar nu e suficient. Trebuie să am siguranţa şi pe cât posibil, astăzi. Griessbühl mi-a fixat, fără să vrea, un termen, 18 sau 19 octombrie. Suntem în 15. Îşi frecă de zor chelia cu palma întinsă. Trebuie să fac o verificare imediată în legătură cu Brumerus, dar eu nu pot ieşi la suprafaţă, iar el nu trebuie să ştie ce verificăm. Comisarul mai zâmbi o

dată. Acesta e răspunsul la a doua întrebare! Griessbühl mă aşteaptă jos cu maşinuţa. Vă însoţim până la München.

Metzendorfer ezita.

Atunci Groll zise:

— Nu pot să vă promit sigur, dar s-ar putea să-i fie lui Marahn de mare ajutor.

Avocatul continua să se uite la fel de nesigur la Groll.

Comisarul adăugă:

— Un ajutor pe care nici nu şi-l poate închipui. Dumneavoastră, domnule Metzendorfer, trebuie să aveţi încredere în mine.

Avocatul îşi aduse imediat aminte de mărinimia lui Groll cu prilejul arestării lui Marahn. Răspunse:

— În principiu, sunt de acord. Numai că am un client...

— Am să aştept! spuse comisarul repede şi se ridică. Sunt învăţat să am răbdare. Încă o rugăminte: Sunteţi amabil să-l chemaţi la telefon pe domnul Brumerus şi să-l înştiinţaţi de venirea dumneavoastră? Ca să ştim exact, unde şi când îl putem întâlni. Invocaţi drept pretext, că aveţi în orice caz ceva de rezolvat la München.

Metzendorfer răsuflă adânc, când Groll părăsi încăperea.

5

Griessbühl îşi interzise să pună vreo întrebare când comisarul se reîntoarse, deschise portiera şi se aşeză lângă el. Şedeau aşa unul lângă altul, fără să scoată o vorbă, şi cu toate că-l râcâia această tăcere,

asistentul nu făcu altceva decât să ridice mâinile de pe volan.

În sfârşit, Groll oftă şi vorbi fără să-l privească:

— Mi se pare mie că ai învăţat să-ţi înfrângi nerăbdarea tinereţii, Griessbühl. Una dintre condiţiile esenţiale pentru un criminalist începător.

Griessbühl asculta fără nicio plăcere sfaturile, mai ales asemenea sfaturi. Tăcu deci mai departe, ceea ce-l făcu pe Groll să ofteze iar.

— Nu plecăm cu maşina dumitale, explică Groll.

Griessbühl era gata să-i răspundă: Observ! dar se stăpâni. Ştia că Groll îl va pune la curent numai asupra unor frânturi din planurile sale.

Într-adevăr acesta spuse:

— Mergem cu Mercedesul lui Metzendorfer.

— Şi maşina mea rămâne aici? întrebă asistentul.

— Da, desigur, răspunse Groll.

— Nu se poate! spuse Griessbühl, deşi puţin îi păsa.

Groll nu-i răspunse nimic, iar după câteva minute, apăru avocatul. Convorbirea cu clientul se desfăşurase pare-se, mulţumitor; îl vedeau însufleţit, chiar entuziasmat.

— Domnii mei, îi invită el, poftiţi vă rog! Apoi continuă, întorcându-se spre Groll: În regulă! E acasă!

Groll insistă să se aşeze în maşină pe locul din fund – cedând astfel asistentului „locul mortului”, cum îi spunea în bătaie de joc locului de lângă şofer. Metzendorfer zări totuşi cum îi zvâcneşte colţul gurii.

Deodată în faţa lor se produse un carambol pe autostradă; se auzi trosnind înspăimântător tabla; un Volkswagen ţopăi îngrozit în afara benzii de beton, păru să se oprească, apoi se răsturnă încetişor. Un Opel 1200 îşi înfipse radiatorul în roţile din spate ale

unui camion. Cam aşa văzu Metzendorfer scena. Autocamionul din faţă le împiedica perspectiva. Volkswagenul care zburase în salturi crease însă suficient spaţiu, iar Mercedesul se opri, scârţâind din frâne, în spatele Opelului, la un lat de palmă.

Metzendorfer lăsă mâinile de pe volan şi răsuflă adânc.

Griessbühl sări din maşină şi o luă la fugă spre Volkswagen. Uşa era blocată. Groll aprobă din cap mulţumit, când Griessbühl izbuti s-o deschidă cu forţa şi să scoată dinăuntru o femeie în pantaloni excentrici, roşii ca flacăra. Îşi pierduse pantoful stâng şi se uita disperată când la picior, când la lutul cleios de pe câmpie; zâmbind pe sub mustaţă, Groll îşi văzu asistentul cum o ia în braţe şi o duce până la taluzul autostrăzii.

Când Mercedesul porni mai departe, doamna în pantaloni roşii le făcu semn; Griessbühl îl auzi pe comisar murmurând:

— Straşnic, straşnic!

Auzindu-l se supără, fără să ştie nici el de fapt de ce.

Trecând de baraj, Groll se sprijini de spătarul scaunului din faţă cu amândouă mâinile şi se aplecă înainte. Din această poziţie se adresă oarecum confidenţial celorlalţi:

— Griessbühl, nu ţi se pare că maşinuţa dumitale este, să zicem, cam uzată?

Asistentul răspunse scurt:

— Nu mi se pare!

— Aşaa, mârâi comisarul, dar nu fu de acord, ci îşi dădu aere de specialist. Demarajul nu este la înălţime, susţinu el. La intersecţii, rămâi pur şi simplu pe loc, faţă de ceilalţi, Griessbühl. Întrebă cu un ton

mult prea binevoitor: Oare mă înşel sau ai aceeaşi impresie?

— Dacă-i bine lansată, răspunse Griessbühl imediat, cât e ea de mică concurează la drum cu oricare din clasa imediat superioară!

— Da, da, spuse Groll gânditor, s-ar putea să ai dreptate. Când *e* lansată la drum. Să ne înţelegem însă: numai s-o poţi lansa!

Metzendorfer nu se amestecă în discuţie. Se tot mira în sinea lui de ce comisarul voia să-şi enerveze colaboratorul cu tot dinadinsul. Zâmbi în sinea lui: asemenea aprecieri la adresa maşinii ar scoate din sărite pe orice automobilist.

— Cască ochii la Mercedesul ăsta! îl invită comisarul pe Griessbühl. Straşnic! M-am zgâit la kilometraj de două ori şi nu mi-a venit să cred, merge ca ceasul cu toţi cei şaptezeci de mii de kilometri făcuţi.

Jargonul suna rău în gura comisarului.

Griessbühl îl contră imediat cu o lovitură sub centură.

— Frânele sunt extraordinare, n-am ce zice! aprobă el.

Metzendorfer simţi ca un cuţit în inimă.

— Ei, lasă, îl linişti Groll, parcă la dumneata nu-i aceeaşi situaţie, Griessbühl?

După câteva minute, comisarul spuse fără să se adreseze nici unuia dintre cei doi ocupanţi ai scaunelor din faţă:

— Dacă domnul Metzendorfer pune mâna pe Borgward, o să vândă probabil rapid Mercedesul.

Tăcură amândoi auzind această remarcă.

Comisarul îşi drese glasul. Se scărpină în cap. Se întoarse spre Metzendorfer.

— Cât credeţi că aţi putea lua la gradul lui de uzură?

— Opt sute, răspunse avocatul imediat, mai mult nu, astăzi oferta e mare!

Groll se însufleţi deodată. Se ridică puţin şi-l bătu pe Griessbühl cu mâna pe umăr:

— Ascultă, Griessbühl! În locul dumitale n-aş pierde nicio clipă! Opt sute, o nimica toată pentru asemenea maşină!

Asistentul se întoarse încet şi-l privi pe Groll drept în ochi. Apoi îi declară:

— Din păcate, îmi lipseşte tocmai nimica toată asta, ca să spun lucrurilor pe nume, şi reveni la poziţia iniţială, la fel de încet.

Se vedea că Groll nu se pricepe la treburile astea; căci chibzui din nou înainte de a-l întreba pe Griessbühl:

— Cam cât ai căpăta pe maşinuţa dumitale?

— În niciun caz contravaloarea nimicului, zise Griessbühl, cel mult costul vopselei.

Groll rămase tăcut. Se uita drept înainte, printre ceilalţi doi, privea banda de beton cum se repede asupra lor, asculta zgomotul molcom al motorului, pierdut în gânduri.

Îl rugă pe avocat:

— Se poate, vă rog, să acceleraţi la maximum?

Metzendorfer nu-i răspunse, dar îi îndeplini dorinţa.

Cu o urmă de invidie, Griessbühl văzu acul vitezometrului oscilând la 100, 110 şi aproape 120.

Metzendorfer zâmbi şi-i aruncă o privire rapidă. Asistentul dădu din cap a tristeţe. Se gândea la maşinuţa lui bălţată: maşina asta ar întrece-o oricând fără niciun efort. Însă lui îi lipsea într-adevăr acea nimica toată!

Pe faţa lui Groll se întipări expresia spectatorului la cursele de automobile: puţintel avidă, însufleţită şi înspăimântată totodată, lingându-şi chiar buzele.

Când îşi dădu seama, se lăsă imediat pe spate, îl atinse pe Metzendorfer uşor pe umăr şi zise:

— Foarte bine! Foarte bine! Mulţumesc frumos! Întorcându-se spre Griessbühl, îl întrebă: Ei, cum ţi s-a părut?

— Nici maşina mea nu-i chiar de lepădat, răspunse acesta repezit.

— Fără îndoială, mârâi Groll, dar poate alerga ca asta?

— Nu, mărturisi asistentul în silă.

— Mă gândesc aşa, spuse Groll în treacăt, privind prin geamul lateral ogoarele înţelenite, care fugeau trist pe lângă ei, dacă domnul Metzendorfer face rost de Borgward Isabella, îţi împrumut eu acea nimica toată care-ţi lipseşte, Griessbühl. Fixezi ratele de restituire a împrumutului, să nu te gâtuie. Ne-am înţeles?

Griessbühl se întoarse brusc şi-l privi fix pe comisar:

— Vorbiţi serios? întrebă el.

— M-ai văzut vreodată glumind de când mă cunoşti? întrebă comisarul continuând să privească spre geam.

— Într-adevăr, nu, continuă asistentul.

După un timp, Metzendorfer interveni în discuţie:

— Domnule comisar, cred c-ar fi bine să-mi explicaţi lucrurile în amănunt. Într-un sfert de oră ajungem la München. Mă voi afla faţă în faţă cu Brumerus...

Groll răspunse fără să mai stea pe gânduri. Aştepta de mult întrebarea:

— Tot ce pot spune, răspunse el, e că am o bănuială. Dacă se confirmă, Marahn ar putea fi scos de sub culpă. Tocmai de această confirmare e vorba azi. Vreau să aflu dacă Brumerus n-a fost cumva la vilă în ziua crimei!

— Brumerus? izbucni Griessbühl. Atunci cum rămâne cu telegrama lui...

— Putea s-o trimită în dimineaţa zilei următoare, şi să ajungă de la Berneck de mult înapoi la Stuttgart, explică Groll cu un fel de milă.

— Prostie curată! exclamă involuntar Metzendorfer. Tresări şi zise: Scuzaţi-mă!

Griessbühl privea ţintă drept înainte. Reflecta, încercând să-şi croiască drum spre raţionamentul lui Groll. Întrebă aşadar brusc:

— Ce trebuie să stabilim la München?

— Ah, să stabilim! răspunse Groll pe îndelete. Sună cam pompos, Griessbühl. Singura misiune a domnului Metzendorfer este să-şi achiziţioneze, dacă-i posibil, un Borgward Isabella, şi să-l cumpere cât mai ieftin cu ajutorul lui Brumerus. Pe mine nu mă interesează decât data ultimei revizii la maşina lui Brumerus şi la câţi kilometri a fost făcută. Caietul de revizii se află lângă scaunul alăturat şoferului, ştii dumneata, e vârât într-un buzunar de unde poate fi scos. Acolo sunt taloanele pe care garajul trebuie să confirme kilometrii şi datele respective.

Asistentul făcu o strâmbătură.

— Da, da, sunt lucruri pe care le ştii, fireşte, spuse comisarul repede. Fără supărare!

— Dar cum ajunge domnul Griessbühl la maşină? întrebă avocatul alarmat.

Groll ridică din umeri şi spuse cu voce tărăgănată:

— Maşina este garată probabil la garajul respectiv.

Griessbühl n-are decât să născocească ceva, de altminteri nu-i lipseşte fantezia.

Griessbühl tăcea posomorât.

— Aşteptându-vă în faţa casei, continuă comisarul, o să-i vină în minte vreo idee bună colaboratorului meu. Motivaţi foarte simplu prezenţa lui, domnule Metzendorfer. Îi explicaţi lui Brumerus că nu vă prea pricepeţi la maşini şi Griessbühl e în măsură să vă ajute!

Metzendorfer clătină din cap contrariat şi zise cu reproş:

— Prea multe mofturi pentru o bagatelă ca asta, domnule comisar! Şi de ieşit nu va ieşi nimic din asta. Judecătorul de instrucţie încheie dosarul la 20 şi fixează primul termen de judecată! Cererea de punere în libertate a lui Marahn, înaintată de mine, a fost respinsă, iar noi ne pierdem timpul aici, în loc să-l ajutăm!

— Domnule Metzendorfer, vă rog, spuse comisarul cu un uşor reproş, să nu uitaţi că Marahn a apăsat pe trăgaci! Nu există dubiu în privinţa aceasta. Chiar după spusele dumneavoastră, descoperirea celeilalte persoane din vilă n-ar fi de niciun folos în afacerea Marahn.

Avocatul oftă.

— Adevărat, recunoscu el.

— Aşadar, vă rog! zise Groll împăciuitor. Procedând după indicaţiile mele, avansăm foarte mult. Ştiu că nu-i de loc uşor să dovedesc vinovăţia lui Brumerus. Are un alibi, a fost la Stuttgart, are martori care-i stau la dispoziţie!

Nu primi niciun răspuns.

Atunci adăugă:

— De fapt, am de gând să profit la München de

timpul liber, cumpărându-mi o pălărie nouă. Spuse melancolic: Dumnezeu ştie de ce, când cea veche încă nu-i de lepădat! Mă tem că prea bate la ochi, şi am curăţat-o şi călcat-o de trei ori. A patra oară, nu mai rezistă. Privi drăgăstos în sus spre sombreroul care se clătina lângă el, în cârligul pentru pălării din maşină. Fetru dinainte de război, zise el dus pe gânduri.

6

Pentru a fi mai sigur, Metzendorfer chemă încă o dată la Brumerus, dintr-o cabină telefonică. Acesta se arătă amabil şi răspunse:

— Bineînţeles! Doar v-am promis! Imediat mi-ar conveni cel mai bine.

Brumerus se îndreptă spre fereastră şi privi în hăul străzii, observând forfota fără rost, de oameni şi maşini. Totul i se părea cenuşiu în ziua aceea de toamnă.

Mercedesul lui Metzendorfer, de culoare neagră, trase în faţă.

Portiera se deschise. Îl văzu pe avocat coborând; de aici, de sus, arăta mic, chiar caraghios ca o păpuşă. Brumerus se trezi zâmbind.

Prin faţa lui trecu o altă maşină, Metzendorfer se lipi de Mercedes. Apoi îşi netezi părul roşu şi rar de pe frunte, cu mişcarea aceea obişnuită, pe care acum o cunoştea şi Brumerus, se întoarse şi se îndreptă spre casă.

Brumerus şovăi o clipă. Apoi se hotărî să nu-l primească pe avocat în apartament. De ce să-şi piardă timpul? Maşina putea fi rapid cumpărată.

Îşi îmbrăcă paltonul şi ieşi în faţa uşii; de acolo auzi

bâzâitul liftului.

Cabina urca încetişor. Privi pierdut în gânduri mişcarea cablului – după un vechi obicei. Îl cuprinse aceeaşi senzaţie prostească ca pe vremea când era copil: ce groaznic ar fi să se rupă cablul şi să te prăbuşeşti în adânc...

Liftul se opri.

Grilajul fu împins cu un zgomot uşor, uşa se deschise.

Metzendorfer rămase vizibil surprins, văzând că Brumerus îl aşteaptă aici. Dar îşi veni repede în fire, celălalt îl salută amabil: unor oameni ca el le rămânea prea puţin timp la dispoziţie între o discuţie de afaceri şi alta...

Avocatul înţelegea foarte bine. Şi lui i se întâmpla la fel. Prin urmare alunecară din nou în jos, în bună înţelegere.

Metzendorfer spuse ca o invitaţie:

— Dacă n-aveţi nimic împotrivă, să mergem la garajul respectiv cu maşina mea.

Traversă strada şi Brumerus îl observă pe asistent, abia după ce se urcă.

— Ah, şi dumneavoastră sunteţi aici, domnule Griessbühl? întrebă el mirat, apoi continuă pe un ton glumeţ: Tot pentru a cumpăra un Borgward Isabella?

Acesta îi întinse mâna peste scaun.

— Doamne, Dumnezeule, spuse el, nu-i de nasul unui asistent de la secţia criminalistică! Nici să nu vă treacă prin minte! Nu, pe mine m-a vrăjit bătrânul Mercedes, iar domnul Metzendorfer a avut amabilitatea şi m-a luat în călătoria asta de probă. Sunt foarte mulţumit, într-adevăr.

Brumerus râse pe tăcute.

— Da, îmi aduc aminte de tărăboanţa

dumneavoastră, spuse el, căci e greu să-i zic maşină. Înţeleaptă hotărâre.

Cu aceasta îşi epuiză interesul pentru prezenţa lui Griessbühl. Se întoarse spre Metzendorfer:

— Să mergem! Vă arăt eu drumul!

7

În vremea asta Groll se plimba înfrigurat pe Stachus, examinând vitrinele magazinelor, care nu-l interesau. Numai în faţa unui salon de pălării zăbovi un timp, cu colţurile gurii lăsate în jos: modelele din vitrină nu erau pălării, ci pălăriuţe! Iar el n-avea de gând să poarte pălăriuţă!

Intră totuşi în magazin. O vânzătoare îl întâmpină imediat. Văzu privirea dispreţuitoare cu care îi măsură în grabă sombreroul şi se mânie. Îşi scoase pălăria şi o aşeză pe placa de sticlă a tejghelei. Era incontestabil: acolo ieşea în evidenţă în comparaţie cu toate pălărioarele din jur, era imensă! Ieşea în evidenţă! Acesta era cuvântul exact! Groll socotea că o pălărie trebuia să te facă să ieşi în evidenţă şi era hotărât să nu cumpere nimic care n-ar fi corespuns acestei imagini a lui.

Vânzătoarea răspândea în jur un amestec de mirosuri în care predomina lăcrămioarele – tocmai acum în zi de toamnă. Un miros supărător pentru el. Ca şi puloverul liliachiu, căci, după cum constatase, liliachiul îi dădea dureri de cap.

Era însă dispus să suporte orice, numai să dobândească pălăria adecvată.

Vânzătoarea îl întrebă ce număr poartă. Groll nu-l ştia. Atunci îl puse să-şi încline capul, ca să-i măsoare

ţeasta cu un metru. Alt motiv de supărare.

Vânzătoarea aduse apoi teancuri de pălării despărţite între ele prin foiţă fină de mătase. Le stivui la o oarecare distanţă de sombreroul slinos, ca şi când ar fi fost molipsitor.

— N-are pojar! zise Groll.

Vânzătoarea îl privi fără să priceapă, apoi râse strident când înţelese aluzia; Groll era convins că-l serveşte tot cu gândul la pojarul sombreroului.

Îşi aplecă iarăşi ţeasta; degetele gingaşe îi îndesară o pălăriuţă pe cap.

Se vedea înspăimântător în oglindă şi scutură îngrozit din cap.

Vânzătoarea fu de părere că nu era obişnuit cu imaginea asta; însă nu era exclus să aibă şi dreptate. Nu cumva pălăria şedea prea adânc pe frunte, n-ar fi mai bine aşa?

Şi i-o împinse spre ceafă, făcu câţiva paşi înapoi, îl privi cântărindu-l din ochi, dădu din cap satisfăcută, se apropie iarăşi, o trase puţintel spre stânga, apoi spre dreapta, pe urmă iarăşi spre stânga.

— Acum e bine! spuse ea bucuroasă şi-i explică apoi lui Groll, care era profund nemulţumit, atât de opera ei cât şi de pălăriuţă: Majoritatea oamenilor nu sunt fotogenici. Trebuie descoperită partea mai avantajoasă. La dumneavoastră e dreapta, în partea asta ochiul e mai mare. Deci pălăria trebuie purtată pe stânga.

Făcu un pas îndărăt şi-l examină amănunţit.

— Sunteţi foarte distins! susţinu ea.

Comisarul se privi în oglindă. Nu găsea că arată prea distins. După părerea lui, semăna mai degrabă cu un cartof mare, zbârcit şi vechi, gata să încolţească: pălăriuţa era verde şi în spatele ei

răsărea o pană micuţă.

Scutură din cap. Pălăriuţa alunecă pe urechea stângă.

O scoase repede, o dădu îndărăt şi zise:

— Mulţumesc, domnişoară. Prefer vechitura mea!

— Cum doriţi, domnul meu, păcat, tare păcat! răspunse ea şi-şi îndreptă bustul liliachiu spre un alt client, care tocmai intra în magazin.

Groll îşi înhăţă pălăria. Dar nu cuteză totuşi să şi-o îndese pe cap, cât timp se mai afla în magazinul pălărioarelor. Afară, îi trase nestânjenit borul pe frunte. „Cu o asemenea pălărie te simţi alt om”, gândi el.

În clipa aceea începu să plouă; după câteva secunde ploaia se înteţi. Ciupercile umbrelelor se desfăceau speriate peste pălăriuţele pe care Groll le întâlnea în cale.

Cu toate acestea comisarul rezista fără umbrelă în faţa aversei, păşind tihnit mai departe sub borurile pleoştite, de pe care se scurgea apa.

8

Reprezentanţa Borgward se găsea într-adevăr la distanţă de numai două colţuri; lui Metzendorfer nu-i trebuiră nici trei minute ca să ajungă acolo.

Locul de parcare se găsea în faţa pavilionului de prezentare. Avocatul îşi lăsă acolo maşina. Traversară strada în trei şi trecură mai întâi în revistă vitrinele mari. Metzendorfer simţi cum îi creşte dorinţa de a avea un Borgward, văzând şirul strălucitor de maşini, multiplicat parcă la infinit de oglinzile uriaşe.

Abia acum i se trezi cu adevărat pofta şi se simţea

nerăbdător să aibă o asemenea maşină.

Intrară în pavilion. Brumerus cunoştea un vânzător şi îi făcu semn să se apropie printr-un gest larg.

Între timp Metzendorfer examinase încă o dată maşinile; îl atrăgea însă, ca şi din faţa vitrinei, o Isabellă vopsită într-un roşu intens, fără să fie strident, o maşină decapotabilă. Regretase totdeauna faptul că Mercedesul lui nu era decapotabil, vara stătea în el ca într-un incubator.

Avocatul se îndreptă spre maşina respectivă; se opri alături şi o privi cu un amestec curios de mulţumire şi bucurie anticipată. Aruncându-şi ochii pe deasupra radiatorului, întâlni pe neaşteptate în oglindă propria-i imagine lângă Isabella roşie, şi constată că nu arată prea rău. Până atunci vânzătorul nu prea vorbise; acum deschise uşile maşinii, îi arătă lui Metzendorfer scaunele reglabile, îmbrăcămintea lor plăcută de piele, fineţea execuţiei la tabloul de bord; se învârti în jurul maşinii, ridică apoi capota, explică ba una, ba alta la motor, făcu câteva manevre demonstrative pentru a dovedi cât de sistematic şi la îndemână era orânduit totul; când îl invită la un drum de probă, avocatul ardea să-şi cumpere maşina. Brumerus se aşeză în fund. Vânzătorul luă loc la volan. Metzendorfer se lăsă să alunece lângă el, înregistrând cu satisfacţie elasticitatea tapiţeriei şi zgomotul distins, amortizat, când se trânti portiera. Griessbühl îl întrebă pe Brumerus, faţă de vânzător, unde se putea interesa de detaliile tehnice ale maşinii, iar acesta răspunse cu o mişcare din cap:

— La atelier, întrebaţi acolo de Hans, el se ocupă de maşina mea.

Asistentul se trase un pas îndărăt. Văzu maşina pornind fără zgomot cu spatele, făcând o jumătate de

curbă şi părăsind pavilionul printr-o uşă laterală; de acolo automobilul se îndreptă spre stradă şi ezită câteva secunde înainte de a se strecura, repede şi elegant, în şirul de maşini.

Griessbühl se răsuci pe călcâie şi se îndreptă cu paşi repezi spre atelier.

Metzendorfer, obişnuit cu păcănitul şi duduitul vechiului motor, cu trosniturile, hodorogeala şi clincănitul caroseriei negre, ascultă cu încântare cântecul continuu, uşor, misterios al maşinii noi şi simţi cu mulţumire alunecarea ei lină, căci fugea pe cât de repede pe atât de constant la viteze oricât de mari, aşa cum un piston strălucitor se mişcă în carcasa lui unsă: cu forţă şi fără zgomot.

Metzendorfer dorea şi mai mult să aibă asemenea maşină.

De-abia când ajunseră pe autostradă, mereu în fruntea plutonului de maşini, vânzătorul începu să le explice cu grijă unele detalii tehnice, dar discret, pentru a nu tulbura atmosfera de bună dispoziţie.

După un timp, ajunseră la un loc de parcare. Vânzătorul coborî. Metzendorfer se aşeză la volan. Deşi ştia cât de nebunesc este acest lucru, avocatul simţi în minutele următoare o nemaipomenită dorinţă de a fi posesorul unei asemenea maşini.

9

Între timp, Griessbühl ajunsese la atelierul de reparaţii care se afla în spatele pavilionului cu exponate. Garajul era într-o parte; asistentul văzu prin geamurile strălucitoare cum urcau şi coborau maşinile. Folosiseră bine spaţiul.

Întrebă de „Hans”. Se prezentă un tânăr blond, cu privirea atentă. Înainte de a-l saluta pe Griessbühl, îşi şterse cu o cârpă mâinile pline de ulei.

Asistentul menţionă numele lui Brumerus. Hans părea că-l cunoaşte de mult. Spuse mulţumit:

— Unul dintre cei care-şi îngrijesc maşina cum trebuie. Aici nu prea avem loc pentru plimbăreţii de duminică, care ne vizitează numai când li se strică ceva. Domnul Brumerus respectă termenele de revizie şi asta rentează.

Griessbühl dădu din cap şi-şi expuse dorinţa.

— E treaba celor din faţă, răspunse Hans. Arătă cu capul maşinile din curtea atelierului. Noi să ne pierdem vremea cu explicaţii şi ăia de colo să-şi vândă maşinile? Nici aşa nu mai ştim unde ne e capul.

— Pricep, adăugă Griessbühl, dar ştiţi cum merg treburile: i se explică cumpărătorului câteva amănunte, iar la o pană nu este în stare să se descurce.

Hans aprobă din cap ironic.

— Cam aşa păţesc plimbăreţii de duminică, zise el. Nu izbutesc să schimbe nicio roată. Cum scârţâie ceva la maşină, cum îşi aduc aminte de noi.

— Eu sunt prieten cu domnul Metzendorfer, cumpărătorul, spuse Griessbühl. N-aş vrea să dea şi el de bucluc.

Mecanicul, nehotărât, îşi şterse din nou mâinile cu cârpa.

— Pentru vremea pierdută, continuă asistentul discret, suntem gata să vă despăgubim; căci tot noi rămânem în câştig.

Scoase din buzunar o bancnotă de zece mărci, pregătită pentru acest scop. Îndoită de mai multe ori.

O împinse discret în buzunarul de la piept al

salopetei mecanicului, lăsând totuşi afară un colţ, ca Hans să-şi dea seama de valoare.

Acesta îndesă cu degetul mare mai adânc bancnota, până o făcu să dispară. Oftă şi zise:

— Ei, să încercăm. Se uită în jur, căutând o maşină.

— N-ar fi bine, spuse Griessbühl repede, să-mi daţi explicaţiile necesare pe maşina domnului Brumerus?

— O idee foarte bună, aprobă Hans, aşa nu riscăm nicio surpriză.

Îşi înfundă cârpa în buzunarul pantalonilor şi porni cu paşi mari spre garajul din faţă. Portarul, crezând poate că-i vorba de o reparaţie, nu-i opri din drum.

— Etajul unu, boxa 58, spuse Hans mecanic. Se ţinea foarte aproape de perete, mergând pe banda înaltă de beton, prevăzută pentru pietoni. Maşinile urcau panta pe lângă ei zbârnâind. Mirosea a gaze de eşapament. Prin ferestrele mari, Griessbühl văzu pavilionul cu maşinile expuse şi curtea atelierului. Uşa boxei 58 se trase automat în sus, lumina se aprinse.

Cei doi oameni păşiră spre maşină. Mecanicul îşi începu explicaţiile cu tabloul de bord. Asistentul îl ascultă, simulând o mare atenţie.

Specialitatea lui Hans era, se pare, motorul. Scoase satisfăcut fiecare piesă din lăcaşul său, răsuci şuruburi strângând şi deşurubând, insistă asupra bujiilor. Griessbühl, care avea singur grijă de maşinuţa lui bălţată, se plictisea cumplit. Dar din când în când se ostenea să pună câteva întrebări prosteşti, stimulându-l pe mecanic să-şi expună cunoştinţele de specialitate.

— Ce senzaţie plăcută trebuie să ai, zise Griessbühl în sfârşit, într-o astfel de maşină.

Deschise portiera şi se lăsă pe perna din faţa volanului; se jucă de zor cu manetele şi butoanele

tabloului de bord, aprinse farurile, le stinse din nou.

Mecanicul îl privea zâmbind. I se puteau citi pe faţă gândurile. Se simţea într-un fel mândru de maşina asta, doar el se ocupa de întreţinerea ei. Spuse:

— Lumea vorbeşte vrute şi nevrute despre Isabella, că ar fi prea sensibilă şi câte altele, dar dacă o îngrijeşti la vreme, n-ai nicio bătaie de cap.

— Domnul Brumerus face parte din cei care-şi îngrijesc maşina la vreme! spuse Griessbühl şi întinse ca din întâmplare mâna peste locul de alături, scoase din buzunar caietul de revizii şi începu să-l răsfoiască.

— Cred şi eu, zise Hans privind prin uşa deschisă îngrămădeala de maşini, o aduce aici dimineaţa şi o ia la patru după-masă, când închidem. În privinţa asta domnul Brumerus e neînduplecat. Dar în schimb, generos!

Se vedea bine că-l apreciază.

Asistentul însă tăcea acum. Găsise însemnările scurte, notate în caieţel după fiecare revizie. Acesta era talonul de control. Orice proprietar de maşină putea demonstra astfel că-şi făcuse reviziile la vreme şi uneori aceste date aveau un mare rol la recuperarea daunelor.

Notiţa respectivă, descoperită de Griessbühl, cuprindea exact numărul de kilometri efectuaţi şi data, cu ştampila atelierului de întreţinere şi semnătura; şi le întipări în minte. Puse apoi caieţelul la locul lui şi coborî.

Spuse:

— Cred că m-am lămurit.

— În ordine, răspunse Hans.

Ieşiră din boxă. Lumina se stinse. Uşa se închise în urma lor.

Acum coborau, iar maşinile din faţă urcau spre

garaj.

10

Ploaia n-a fost de fapt decât o răpăială zgomotoasă, ca un atac prin surprindere, o aversă.

Se opri la fel de neaşteptat cum începuse.

Groll îşi scoase sombreroul complet ud. Îl scutură cu mâna stângă, uşor, încoace şi încolo, să se usuce mai repede.

Comisarul şedea la locul convenit, pe marginea trotuarului.

Se plictisea, întrebându-se dacă a făcut bine să-i lase pe Metzendorfer şi Griessbühl singuri cu Brumerus.

Norii vineţii de ploaie, umflaţi sus pe cer, dispăruseră. Deasupra pieţii îşi făcu loc pieziş un soare palid. Ici şi colea sclipeau câte un geam, o bucăţică de metal cromat, sau o oglindă. Comisarul lovea uşor, dar continuu, cu vârful pantofului, marginea unei băltoace; abia după un timp se trezi din joaca lui prostească, ca în copilărie, şi se opri.

Deodată se trase înspăimântat îndărăt.

Un Borgward Isabella, vopsit în roşu-închis, trecu razant pe lângă bordura trotuarului şi frână brusc. Nici oprirea, nici parcarea nu erau permise în acel loc; comisarul tocmai se pregătea să-l dojenească pe conducător, când portiera se deschise şi Metzendorfer îi făcu semn să se urce.

I se citea pe faţă bucuria, aidoma unuia care câştigase o victorie; după ce intrară în şuvoiul maşinilor, îl întrebă cu faţa strălucitoare:

— Cum vi se pare?

— Bună, foarte bună! o lăudă comisarul care nu se pricepea de loc la maşini, întrebându-se ce altceva ar fi putut răspunde, fără să-l lezeze pe Metzendorfer.

Îşi dădu seama că avocatul conduce neatent, dar nu ştia din ce motive. Uneori erau chiar în situaţii periculoase. Groll îşi încruntă fruntea.

— Aveţi de gând s-o faceţi tinichea chiar de la început? întrebă el.

Metzendorfer nu înţelese.

Celălalt oftă în tăcere. „Parcă-s copii, când se urcă la volan”, meditä comisarul.

— Unde a rămas Griessbühl? întrebă el.

Avocatul arătă cu capul îndărăt. Prin oglinda laterală, din dreapta, Groll încercă să-l descopere după indicaţia lui Metzendorfer, şi-l zări pe asistent la volanul Mercedesului negru. Pe faţă îi înflori un zâmbet; înţelese imediat jocul; cei doi încercau să se distreze puţin, urmărindu-se.

— Gata, a şi cumpărat-o? întrebă el.

— Da, spuse avocatul, doar că n-a plătit-o. Ridică mâna dreaptă de pe volan, sub privirea speriată a comisarului: Ca inspector criminalist, sper că e o persoană sigură, nu?

— Asistent, îl corectă Groll.

Dar avocatul n-avea timp să-l asculte; Groll înţelese că Metzendorfer s-a îndrăgostit de maşină şi că azi n-avea nicio şansă să obţină de la el vreo explicaţie inteligentă. Şi totuşi, ce mult l-ar fi interesat să afle cum se comportase Brumerus.

Privindu-l sceptic pe Metzendorfer, îl întrebă totuşi:

— Foarte elegant! răspunse imediat acesta plin de respect, ridicând mâna stângă de pe volan, spre marea grijă a lui Groll. Extrem de elegant! La discutarea preţului a făcut uz de calitatea lui de vechi

client. Nu voiau să-mi acorde decât un rabat de şapte la sută, dar cu ajutorul lui Brumerus am obţinut zece la sută!

Groll îşi schimonosi gura ca să nu se dea de gol; avocatul îi părea acum un nătărău – se prostise şi el pentru nişte tinichele lăcuite în roşu! Mai încercă o dată:

— Brumerus n-a spus niciun cuvânt despre Marahn?

— Nu s-a discutat nimic, îi replică avocatul.

Groll se simţea indispus. Mârâi:

— Să facem într-un fel ca să mă lăsaţi la ieşirea din Nürnberg; să sperăm că Griessbühl n-a înnebunit într-atâta de bucurie, încât să nu mă observe.

Parcurseră restul traseului în tăcere.

11

Mercedesul apăru, într-adevăr, peste câteva secunde.

După ce comisarul se urcă, Griessbühl, cu bucuria întipărită pe faţă, porni de îndată atacând cutezător curbele. Comisarul constată asta supărat. Şi asistentul părea să fi uitat cu totul scopul călătoriei, şi el era stăpânit de entuziasmul pentru maşină.

— Aveam de gând să te propun pentru avansare la excepţional, zise Groll agăţându-se de mânerul aflat lângă scaunul lui.

Regretă fraza rostită; era o greşeală din partea lui, căci Griessbühl, plăcut surprins apăsă atât de violent pe frână, încât comisarul trebui să se aplece de două ori, ceea ce nu-i făcu nicio plăcere.

Se corectă imediat:

— Mă tem că am să renunţ, Griessbühl, zise el, maşina asta te-a îmbătat.

Tânărul înghiţi în sec; îşi dădu seama că bătrânul are dreptate. Acceptă dojana fără să răspundă şi începu să se gândească din nou la treburi.

Groll aştepta răbdător, doar îşi cunoştea asistentul; ştia că o să-i vină mintea la cap.

Asistentul răsuflă adânc; aruncă o privire spre bătrân. Zise:

— Mi-am notat toate datele! Scoase caietul de însemnări din buzunarul de la piept şi i-l întinse lui Groll. Ultima pagină, spuse el.

Groll răsfoi. Citea însemnările, în timp ce îşi masa cu mâna pielea capului. Închise ochii. Analiză ipoteza construită în timpul nopţii: avea acum la îndemână una din cărămizile lipsă.

Se uită la asistent şi observă roşeaţa neobişnuită de pe fruntea lui. Îl jignise probabil mai mult decât avusese intenţia. De aceea, zise:

— Citind relatările lui Metzendorfer, vizitele de la Frankfurt şi Passau nu mi s-au părut interesante. M-a uimit însă amănuntul că Brumerus şi-a umplut rezervorul cu optsprezece litri de benzină când s-a întors cu avocatul de la Berneck. La o remarcă a omului de la staţia de benzină, Brumerus a afirmat că făcuse plinul în dimineaţa aceleiaşi zile, când venise anunţat printr-o telegramă. Mi s-a părut imposibil. Brumerus avea obiceiul să-şi umple rezervorul cu benzină până la ultima picătură. În cei câţiva kilometri până la Berneck şi înapoi, nu putea consuma deci optsprezece litri. Comisarul făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Totuşi, era posibil să-şi fi consumat benzina în vreun fel, ba chiar probabil că aşa se şi întâmplase. Ajutând, de exemplu, o maşină în pană şi scoţând din

rezervor câţiva litri. Zâmbi. Brumerus e un mare şmecher. N-am neglijat să cântăresc bine orice eventualitate. Dar după spusele lui, îşi revizuieşte maşina exact la timp. Conform indicaţiei lui Metzendorfer, până la pompa de benzină străbătuse treisprezece mii şi şaptesprezece kilometri. Aşa cum s-a confirmat azi, revizia fusese făcută exact la douăsprezece mii, şi anume la München. Cei o mie şi ceva de kilometri parcurşi nu corespund în niciun caz distanţei München – Stuttgart – Berneck şi înapoi până la staţia de benzină, ci, aproape cu precizie, rutei München – Berneck – Stuttgart – Berneck şi îndărăt până la pompa de benzină. Groll îl auzi pe asistent respirând agitat. Zâmbi şi continuă calm: Toate faptele acestea pledează pentru prezenţa lui Brumerus la vilă. Se poate totuşi dezvinovăţi uşor, spunând că omul de la staţia de benzină se înşelase şi că făcuse cele câteva sute de kilometri circulând prin oraşele München şi Stuttgart. Are un alibi de altminteri.

— Alibi? întrebă Griessbühl. Să verificăm dacă ţine.

— Verifică dumneata, stabili Groll. Pleci mâine la Stuttgart, şi te duci la Bröseltau, unde ne-a declarat Brumerus că şi-a petrecut noaptea.

— Dacă Bröseltau îi ia apărarea, medită asistentul, n-o să scăpăm prea ieftin. Se ştie doar cât de mult depinde Bröseltau de Brumerus.

— În asemenea eventualitate, ripostă comisarul, punem la vilă momeala să-l ademenească; ca momeală ne va servi nu numai răstimpul de la 18 la 19 octombrie, ci şi un anumit calendar, care se află acolo.

Griessbühl îşi aminti. Spuse repede:

— Notaţia M. M. lipseşte în ziua crimei.

Groll strânse din ochi şi spuse prudent după un răstimp îndelungat:

— Bineînţeles! Brumerus ne-a explicat doar foarte clar că făcea totdeauna această însemnare *după* vizita doamnei Margit Marahn. Afirmaţia noastră o să-l aducă însă în situaţia de a medita temeinic, întrebându-se dacă n-a lăsat cumva în urmă şi alte notiţe trădătoare, în ipoteza că celălalt personaj de la vilă a fost într-adevăr el. Adăugă repede: Numai viitorul o să lămurească dacă mă înşel sau nu.

Dar vulpea era şireată şi hotărâtă; o să cadă oare în capcană? Comisarul auzise de vulpile care-şi rod cu dinţii piciorul, când nimeresc în cleştii zimţaţi, şi decât să rămână în capcană preferă să şchioapete prin lume în trei picioare. Groll era încredinţat că respectivul făcea parte din această categorie.

Griessbühl tăcea. Conducea cu atenţia încordată; se angajase în circulaţia oraşului, cu străzile înguste, unde pericolele pândeau la tot pasul.

— Ce faci cu maşinuţa bălţată? întrebă liniştit comisarul.

— Las la Bayreuth maşina, spuse asistentul. Poate găsesc pe careva să-mi plătească costul vopselei...

Făcu o mişcare nedefinită cu mâna; se isprăvise cu maşinuţa bălţată; Groll şi-o închipui la cimitirul de fiare vechi, sau dacă n-o primeau acolo, în cine ştie ce prăpastie, după demontarea numărului de circulaţie.

Oftă şi netezi încet borul ondulat al sombreroului, pe care-l ţinea pe genunchi. Păcat! Tinerii din ziua de azi nu mai ştiu ce-i pietatea!

12

La 16 octombrie, asistentul porni cu Mercedesul de la Nürnberg la Stuttgart.

Tot ce întâlnea în cale era altfel decât îşi imaginase: Hühnerstieg 16 unde locuia Peter-Paul Bröseltau nu arăta nici pe departe ca un adăpost pentru poeţi, cum i-l descrisese Spitzweg; era mai degrabă o stradă îngustă de vile, în cel mai bun cartier, situat pe înălţimile Stuttgartului, lângă pădure.

Peter-Paul Bröseltau ocupa jumătate de parter; o încăpere foarte mare, cu arcadă, care dădea în cămăruţa de alături, precum şi un mic coridor, spre baie şi bucătărie, după cum presupuse Griessbühl.

În amândouă camerele surprindeau etajerele date cu baiţ închis la culoare, pe care se îngrămădeau o mulţime de cărţi aşezate la întâmplare, cât şi numărul mare de canapele, care serveau fără doar şi poate drept paturi respectivilor soţi – căci familia Bröseltau n-avea copii – şi drept culcuşuri pentru musafiri, sau loc de odihnă pentru cei doi baseţi, Mathilde şi Mechthilde. În fine, pe Griessbühl îl îngrijoră şi mulţimea afişelor prinse pe pereţi în pioneze şi ocupând fiecare suprafaţă liberă.

La început, Bröseltau nu aduse de loc vorba despre problemele de creaţie; lenevia permanentă a intestinului său reprezenta pentru poetul uşor ameţit o chestiune vitală mult mai importantă. Se întreţinu cu Griessbühl în amănunt asupra respectivei probleme.

Această încredere spontană se putea explica datorită ajutorului dat de Griessbühl într-un moment de „jenă momentană”, cum o numea el.

Sunând la uşă, asistentul nu auzi decât o rumoare

confuză, din care nu se distingea aproape nimic. Răsunară apoi nişte paşi împiedicaţi şi o voce de bărbat, în ceartă cu cei doi baseţi. Aceştia se înghesuiau bot în bot în crăpătura uşii, pe care Bröseltau o deschisese, în sfârşit.

Printre întrebările scriitorului şi încercările lui zadarnice de a închide boturile baseţilor, Griessbühl izbuti cu greu să se facă înţeles.

Asistentul epuizat fu poftit până la urmă în camera cea mare, unde zări în primul rând un fotoliu răsturnat care se clătina; mirosul uşor de alcool răspândit de gura lui Bröseltau îi lămuri lucrurile.

Deodată, Bröseltau se apucă să scotocească disperat prin toate buzunarele şi se scuză, căci nu putea să-i ofere nici măcar ţigări. Deşi chioşcul era deschis la ora aceea, îi lipseau momentan banii. Apoi se linişti, cu privirea aţintită asupra lui Griessbühl. De necrezut; căci Bröseltau se mişca de obicei fără astâmpăr, umblând de colo-colo: în timp ce vorbea, înhăţând câte o carte de pe o etajeră ca s-o înghesuie în alt loc, fugărind un câine de pe fotoliu ca să-l aşeze pe celălalt, plecând cu pipa stinsă în camera de alături şi întorcându-se fără ea, continuând să vorbească totuşi cu buzele strânse, ca şi cum o avea în gură.

Asistentul scoase două mărci şi i le întinse, Bröseltau le luă distrat şi începu imediat o discuţie despre coniac, care de asemenea lipsea din casă; Griessbühl se gândi că-i ajunge cel din burtă. Îşi scoase totuşi portvizitul.

Bröseltau dispăru în vestibul fără întârziere.

Griessbühl răsuflă uşurat, se ridică şi începu să se învârtească prin cameră. Pe o etajeră, descoperi romanele poliţiste traduse de Bröseltau.

Mai târziu, pe când Bröseltau vorbea de literatură, Griessbühl nu era pe deplin lămurit, dacă acesta traducea fiindcă îi plăcea opera sau editorul. În general Peter-Paul Bröseltau îi considera pe editori idioţi, iar Griessbühl nu încercă să-l contrazică, întrucât nu cunoştea niciunul.

Griessbühl se tolăni pe o sofa; se simţea obosit, închise ochii, auzi pălăvrăgeala lui Bröseltau fără să mai înţeleagă ce spune. Se mira că Brumerus îşi alesese drept prieten un asemenea guraliv. Nu-şi mai aducea bine aminte de reacţia lui Bröseltau faţă de acest nume – se prezentase drept prietenul lui Brumerus – când îl rugă să-i permită să-şi petreacă noaptea aici, deoarece toate hotelurile din Stuttgart erau ocupate. Groll îi recomandase să nu treacă de la început la un interogatoriu, care să-l pună în gardă pe traducător, ci să încerce să-i câştige încrederea, fără a forţa nota.

Bröseltau acceptase imediat cererea lui Griessbühl; în casa Bröseltau asemenea cazări întâmplătoare păreau lucruri obişnuite, constituiau poate chiar o sursă de bani pentru ţigări şi coniac în beneficiul scriitorului, se gândi asistentul.

În cămăruţa alăturată suna telefonul din când în când; Bröseltau se repezea într-acolo, înhăţa receptorul fâlfâindu-şi mâna, se prezenta acru, apoi se antrena în discuţie cu aparatul în mâna dreaptă şi se plimba astfel prin încăpere; telefonul era prevăzut cu un cordon foarte lung, îngăduind scriitorului să se mişte în permanenţă.

După câteva fraze, conversaţia lui Bröseltau aluneca invariabil asupra celor mai noi anecdote legate de cel mai recent scandal din Stuttgart şi nu-i scăpa nimic când era vorba de scandaluri!

În mintea asistentului se forma treptat o anumită imagine a oraşului, alcătuită numai din dormitoare şi camere de hotel.

Când doamna Bröseltau apăru prin uşa culoarului, Griessbühl se simţi salvat.

Scena îşi schimbă imediat aspectul: Bröseltau se lăsă pe cel mai apropiat scaun şi povesti bosumflat că poştaşul n-a adus încă avansul aşteptat.

Madam Bröseltau – cu titlul acesta i se adresa chiar şi scriitorul – nici nu-l ascultă; înşfăcă sticla şi o duse în bucătărie. Abia după aceea îl salută pe Griessbühl. Era o persoană fără iluzii în privinţa viitorului. Cu mâini îndemânatice, împărţi în trei părţi, în loc de două, gustarea pregătită pentru cină. Lui Bröseltau i-o puse în faţă pe cea mai mică. Adresându-i-se lui Griessbühl, doamna Bröseltau spuse că au adesea musafiri, căci e mai comod să-ţi petreci noaptea într-o casă particulară decât la hotel şi revine în general mai ieftin. Griessbühl înţelese aluzia şi izbuti să rezolve cu discreţie acest aspect al problemei.

Mathilde şi Mechthilde şedeau la dreapta şi la stânga lui Peter-Paul Bröseltau, ceea ce demonstră, spre lauda lui, că ţinea la animale mai mult decât nevastă-sa. Drept mulţumire, câinii stăteau cu capul ridicat spre el, fixându-l tot timpul cu ochii lor holbaţi.

Conform obiceiului, traducătorul dispăru între cele două animale, care mişcând din urechi îl traseră după ele; madam Bröseltau se putu tângui acum în câteva cuvinte despre situaţia grea din căsnicia lor, despre domnul Bröseltau, care era poate un traducător bun, dar fără succese şi, pe deasupra, îi mai plăcea şi băutura.

Simţea o profundă recunoştinţă faţă de oamenii inteligenţi care ştiau să-i preţuiască ospitalitatea şi

discreţia, şi în special faţă de Brumerus, care le trimisese destui musafiri: numai oameni interesanţi!

Griessbühl începu să înţeleagă lucrurile: bărbaţi ca Brumerus se simţeau uneori bine în mediul acesta boem, ştiind că nu li se vor pune întrebări inutile în privinţa persoanelor feminine care-i însoţeau, iar traducătorul, de nevoie, se lăsa prezentat ca o atracţie caraghioasă, mai ales că se îmblânzea uşor, în schimbul unui pumn de ţigări şi unei sticle de coniac.

Asistentul spuse:

— Da, aşa se vorbeşte. Am aflat de ospitalitatea dumneavoastră de la domnul Brumerus. Din păcate se află acum într-o situaţie neplăcută: în vila lui a fost ucis un om!

Griessbühl observă privirea ei atentă. Femeia spuse:

— Doamne, Dumnezeule! Câte nu se întâmplă în lume!

Asistentul zâmbi.

— Poliţia ridică sigiliile poimâine, zise el. Dar apărătorul asasinului e cam într-o ureche. E de părere că în vilă se află o dovadă care să confirme că în momentul crimei mai era de faţă o a doua persoană. În acest scop are de gând să mai cerceteze o dată clădirea pe data de 19. Se referă într-una la un calendar unde a văzut el o însemnare făcută de Brumerus în ziua crimei. Noi suntem de altă părere, aşa că o să rupem pur şi simplu sigiliile de la vilă, pe data de 18. Zâmbi confidenţial. Fără îndoială, vă sunt cunoscute, hai să zicem, vederile largi ale domnului Brumerus în privinţa femeilor. E un bărbat pasionat, nu?

— Vai, Doamne, răspunse ea aparent indiferentă,

din păcate fidelitatea n-a fost inventată de bărbaţi!

— Adevărat, confirmă asistentul. Apoi, părând că gândurile îi rătăcesc cine ştie unde, spuse revoltat, ca pentru sine însuşi: însemnare în ziua crimei! Basme! Când de fapt se afla la dumneavoastră şi are un alibi ireproşabil! O absurditate!

Clătină din cap fără să se uite la madam Bröseltau.

Ea, care de obicei avea replica promptă, nu spuse nimic.

Tema putea fi considerată închisă.

Griessbühl dormi în noaptea aceea fără vise; contribuise poate la asta şi mediul cu totul neobişnuit.

Dar când era pe punctul de a adormi, auzise vocea doamnei, vorbind îndelung la telefon. Parcă ar fi încercat să-şi înăbuşe cuvintele.

Dimineaţa, la sculare, Griessbühl o găsi pe madam Bröseltau de mult la treabă. Şi traducătorul, prost dispus, şedea aplecat în faţa maşinii de scris, înconjurat de dicţionare.

— Bună dimineaţa! îi salută Griessbühl, sperând că sosise clipa să afle anumite amănunte interesante de la artistul somnoros.

— ’Mneaţa! răspunse scriitorul. „Şi când comisarul scoase capul de după horn, răsunară două împuşcături.” Nu, e prea tâmpit: „Scoase capul... răsunară două împuşcături!” Întrebă: Nu găsiţi ceva mai bun decât: „...răsunară două împuşcături, pocniră două împuşcături...” ce mai pot face împuşcăturile?

Asistentul observă abia acum că Peter-Paul Bröseltau traducea. Spuse indiferent:

— Să şuiere, poate?

— Doamne, Dumnezeule, exclamă îngrozit Bröseltau, meseria de traducător nu e de dumneavoastră!

Apoi îşi trecu disperat mâna prin şuviţele rare de păr.

Griessbühl descoperi micul dejun pregătit pentru el şi-l înfulecă; Bröseltau nici nu-l mai băgă în seamă.

Asistentul se pregăti să-şi ia rămas bun. Traducătorul îl privi ca şi când nu l-ar fi văzut niciodată şi zise:

— Asta-i de pe vremea diligenţelor: să şuiere! Trebuie găsit ceva adecvat epocii zborurilor cosmice, nici literatura noastră poliţistă nu este scutită de asemenea probleme!

— Ce să-i transmit domnului Brumerus? întrebă Griessbühl. O să-l întâlnesc probabil în zilele următoare.

— Ei, răspunse Bröseltau dispreţuitor, samsarul! Nevastă-mea îl cunoaşte de mai înainte. Mie nu-mi place. Slavă Domnului, nu l-am văzut de câteva săptămâni. Poate... „sfărâmară pragul sonor?”

Se uită la asistent cu îndoială.

— Împuşcăturile, remarcă Griessbühl competent, nu sfărâmă pragul sonor!

— Păcat! spuse Bröseltau cu regret, aplecat spre clapele maşinii.

— Bună ziua! zise Griessbühl la plecare, iar când se urcă în Mercedes văzu la fereastră boturile baseţilor înghesuindu-se curioase acolo.

Fluiera vesel în timp ce cobora serpentinele paralele cu linia de tramvai 18. Vagoanele scârţâiau îngrozitor la curbe.

Se întreba dacă să se mai ducă şi la Killesberg, ca să plutească cu funicularul peste grădinile cu trandafiri. Dar renunţă; trandafirii se scuturaseră.

Coame mici de nori se mişcau grăbite pe cerul albastru, fugărite de vântul aspru. Griessbühl fluieră

mai departe, căci prin apropiere nu se zărea nicio pălărie veche.

CAPITOLUL DOISPREZECE

1

Inspectorul Bifferli de la poliţia criminală era gata să creadă că-i venise şi lui ziua cea mare.

Pe 18, îl chemase la telefon Groll să-i comunice anumite măsuri. Telefonul acesta acţionase asupra lui Bifferli ca un drog ameţitor.

Din clipa aceasta colaboratorii nu s-au mai putut apropia de el. Dădu instrucţiuni severe privind apelurile telefonice, dispunând să se ţină seamă de ele numai în caz de crimă, moarte prin lovire sau ceva asemănător. Îşi lungi gâtul şi încheie:

— Mărunţişurile o să le rezolvaţi de data asta şi singuri, sper!

Răsuci apoi cheia în uşa biroului; se încuiase.

Masa lui de lucru se acoperi în curând cu un vraf de hârţoage: o mulţime de coli de hârtie cu desene şi marcaje. Fiecare filă era analizată metodic, modificând-o uneori. Pregătea un plan de luptă. Constată cu regret că nu avea destul personal din poliţia criminală la dispoziţie. Se întreba dacă n-ar fi bine să ceară întăriri de la localităţile învecinate. Era cazul să discute lucrurile cu Groll.

Acasă, prânzul se desfăşură în tăcere. Nevasta interpretă cu precizie semnalul, „tendinţă de furtună”; fiul său Constantin respectă recomandarea să tacă şi să nu bată cu tălpile în piciorul mesei.

2

Rafale puternice de vânt se repezeau pieptiş asupra maşinii, ca şi când cineva ar fi împins-o cu amândouă mâinile. Griessbühl era nevoit să ţină strâns volanul; totuşi, de fiecare dată simţea cum e uşor abătut din cale.

O burniţă fină acoperea şoseaua, cauciucurile lăsau urme strălucitoare. Parbrizul era acoperit cu stropi mărunţi; în afara semicercului limpede, ras de ştergător, Groll vedea ca prin ceaţă.

Tăceau amândoi.

Spre mulţumirea lui Groll, mergeau acum pe şoseaua naţională numărul 2. Comisarul spera să evite orice întâlnire cu Brumerus, dacă ar fi venit cumva aici. Nu voia să treacă nici prin faţa casei lui Marahn, căci Brumerus putea foarte bine să aştepte acolo câteva ceasuri.

Depăşiră clădirea comisariatului şi parcară maşina într-o stradă laterală. Înainte de fiecare plecare şi după fiecare sosire, asistentul se obişnuise să meargă de jur-împrejurul Mercedesului, atingând uşor steaua de pe radiator, de parcă i-ar fi adus mulţumiri.

Groll îşi privea cu răbdare asistentul, deoarece asta era una dintre puţinele ciudăţenii care i-l făceau simpatic.

Traversând drumul acoperit cu broboane cenuşii de burniţă, şi îndreptându-se spre comisariat, Groll se uită în sus la ferestrele unde, după cum ştia, îşi avea sediul Bifferli; oftă descoperind după un geam capul rotund al inspectorului. Lui Griessbühl nu-i spuse nimic.

Când intrară, Bifferli şedea la birou, simulând surprinderea. Groll se făcu a nu observa şi-şi atârnă pălăria şi paltonul în cuier.

Se aşează apoi la birou în faţa lui Bifferli şi-i făcu semn asistentului să vină alături de el. Spuse:

— V-am comunicat telefonic despre ce este vorba, cu intenţia să vă orientez, oarecum.

— Foarte bine, foarte bine! confirmă Bifferli şi se bâţâi tot de emoţie, când le expuse planul de bătaie. Am studiat diferite variante. Poate vă aruncaţi şi dumneavoastră o privire.

Foile de hârtie zăceau întinse pe birou. Bifferli făcea gesturi largi. Explică detaliile. Accentuă avantajele, menţionă dezavantajele, se plânse că într-un district ca Berneck duceau lipsă de personal instruit în cazul unui delict foarte grav, sugeră să mai fie chemaţi colaboratori de la Bayreuth sau Nürnberg, lăsând hotărârea la aprecierea comisarului. Vâslea neîncetat cu braţele lui scurte, iar frazele îi curgeau din gura prea mică ca apa dintr-o stropitoare.

Groll îl ascultă în linişte, cu ochii pe planuri.

După ce termină expunerea, Bifferli se aşează epuizat la loc în jilţ, aşteptând nerăbdător.

Groll înălţă sprâncenele şi-l întrebă pe Griessbühl:

— Cum ţi se pare?

Asistentul răspunse ridicând din umeri, apoi îi lăsă să cadă îndărăt.

Comisarul se uită la Bifferli şi spuse liniştit:

— Sunt de aceeaşi părere!

Bifferli se holbă la el fără să înţeleagă.

— Adică ce variantă preferaţi? N-am înţeles.

— Niciuna, răspunse Groll, strânse foile, le potrivi una peste alta şi le întinse inspectorului, explicându-i: Când descoperi o gaură de şoarece într-o încăpere,

nu închizi acolo opt pisici ca să-l prinzi, căci nu scoate capul, garantat!

— De ce opt pisici? întrebă Bifferli cu un accent serios de revoltă în voce.

— Pot fi şi nouă, sau şapte, recunoscu Groll.

Bifferli rămase cu gura căscată.

Pentru prima oară asistentului i se făcu milă de el şi-i explică:

— Trebuie să rămânem neobservaţi. Trei oameni e suficient. Dumneata, comisarul şi eu!

Bifferli se trase spre spate. Pricepea greu. În sfârşit, izbucni:

— Aşadar nu acceptaţi niciun plan?

— Nu, răspunse Groll încet.

— Nicio variantă? întrebă Bifferli, de astă dată de-a dreptul indignat.

— Nu, răspunse Groll.

Bifferli se ridică în picioare. Îşi lungi gâtul, ştiindu-se mic.

— Atunci îmi declin orice responsabilitate, zise el, şi refuz să iau parte la acţiunea aceasta!

— Păcat, zise comisarul, fără să-i pară rău de fapt, dar nu vreau să vă silesc!

Bifferli îl privi fix; se aşteptase – cel puţin! – să fie rugat.

Griessbühl zâmbi. Înţelegea cât de greu îi venea inspectorului să se lase dat astfel la o parte, fără să-şi poată satisface curiozitatea arzătoare.

— Ei, zise Groll, dacă aşa stau lucrurile, să mergem! Se ridică, îşi îmbrăcă paltonul, îşi puse pălăria şi porni urmat de asistent. La uşă se întoarse:

— Bună ziua, spuse el politicos.

Traversând strada, Griessbühl privi în sus, spre ferestrele lui Bifferli.

Dar în spatele geamurilor nu se vedea nimeni.

3

În ziua aceea se întunecă devreme. Ploaia se înteţise; cădea cu zgomot monoton şi pătrundea până la piele.

Groll şi Griessbühl cinaseră la restaurantul hotelului; acum şedeau tăcuţi şi fără nicio treabă. Groll îşi privi în fugă ceasul. Zise:

— Să mergem.

Plăti. În dreptul Mercedesului, Griessbühl şovăi; dar comisarul interveni:

— Mergem cu maşina, fără discuţie!

Se urcară în maşină şi porniră. Jerbele de ploaie băteau pieziş parbrizul, argintate de faruri. Lui Griessbühl îi era frig. Puse în funcţie caloriferul.

— Parcăm în spate, în pădure. Să nu fim văzuţi din vilă! hotărî comisarul.

Griessbühl îndeplini ordinul. Stinse toate luminile, cu excepţia unui semnalizator mic, care se stingea şi se aprindea roşu şi alb, topindu-şi aproape lumina în potopul din jur.

Groll deschise portbagajul şi scoase de acolo un pachet legat de mântuială, pe care îl căraseră cu ei, spre mirarea lui Griessbühl. Asistentul îl luă în primire.

Comisarul împinse poarta grădinii.

Păşiră pe pietrişul care scrâşnea strident sub tălpi.

Groll smulse sigiliul oficial de pe uşă.

4

În încăperea unde fusese ucis Altbauer, comisarul aprinse o lămpiţă folosită probabil de Brumerus pentru a crea o anumită ambianţă; împrăştia în jur o lumină săracă şi proiecta pe pereţi umbre mari şi neplăcute.

Comisarul acţiona cu mare grijă în interiorul casei. Lanterna o ţinuse atât de aproape de gaura cheii, încât să nu se zărească nicio lumină; iar înainte de a apăsa butonul lămpiţei, cercetase perdelele cu atenţie.

În vremea asta, Griessbühl rămăsese la uşă cu pachetul grosolan în braţe, urmărind uimit mişcările comisarului.

Groll împinse un fotoliu lângă birou, făcu câţiva paşi îndărăt, până la fereastra de unde fusese tras glontele şi verifică poziţia. Îngrămădi apoi perne şi cuverturi pe fotoliu, după care îi făcu semn asistentului să se apropie.

Îi luă pachetul, îl aşeză pe podea, îngenunche şi desfăcu sfoara.

Îndepărtă hârtia cafenie care fâşâia. Griessbühl zări îmbrăcămintea, bustul şi capul unei păpuşi-manechin, folosită la decorarea vitrinelor.

Închise ochii; îi deschise din nou; comisarul se ridică şi începu să le orânduiască pe fotoliu; alunecau, se prăbuşeau, dar Groll avea răbdare şi până la sfârşit se descotorosi de palton şi pălărie, pentru a le îmbrăca pe făptura alcătuită de mâna lui.

Abia atunci îşi întoarse privirea spre asistent, strângând imperceptibil colţurile gurii.

Asistentul privea fără să înţeleagă nimic; Groll îi făcu semn să se deplaseze până la fereastra respectivă, iar el aşeză puţin altfel lămpiţa. Figura

manechinului era acum în umbră.

Griessbühl îşi duse mâinile la tâmple: cel de acolo, din faţa lui, era Groll! Un Groll din perne şi pleduri, un manechin; îmbrăcat însă cu paltonul şi pălăria comisarului arăta real, un om cufundat în lucru, mai ales când Groll împinse o carte pe tăblia biroului, în faţa ochilor orbi ai sosiei lui.

5

Ploaia cădea vâjâind în grădină, ca şi când un cosaş nevăzut ar fi cosit brazdă după brazdă.

Groll şi Griessbühl stăteau destul de aproape unul de altul, spre drumul bine camuflat de arbuşti. Dacă în vilă ar fi fost lumină, asistentul ar fi putut privi de aici în interior prin fereastra de unde trăsese Marahn; comisarul dăduse puţin la o parte perdeaua şi o deschisese de un lat de palmă, exact ca atunci.

Deodată Griessbühl zări nişte faruri. O maşină se apropie încet pe şosea, apoi trecu şovăind mai departe.

Pe neaşteptate, Griessbühl simţi că Groll se trăsese lângă el. Acesta îi şopti:

— Fii atent! S-ar putea să fie el!

Şi dispăru din nou.

Venise clipa să-şi ciulească bine de tot urechile pentru a auzi paşii, paşii pe pietriş.

Prin perdeaua ploii, Griessbühl zări parcă farurile maşinii oscilând nedesluşit la cotitură; nu putea vedea bine printre tufişurile şi crengile golaşe, bătute de vânt, dar se convinse imediat că maşina întorsese într-adevăr şi venea înapoi pe şosea, spre vilă. Manevra îi întări bănuiala. Pe necunoscut nu-l

interesa probabil decât să se asigure ce se întâmpla aici şi dacă într-adevăr au fost ridicate sigiliile, având astfel la dispoziţie răstimpul scurt până la vizita avocatului, când vila rămânea nesupravegheată.

Griessbühl privi în jur; nu izbuti să-l descopere pe Groll.

Maşina mergea încet, motorul abia se auzea. Viră parcă la stânga; căci uşa principală a vilei se găsi câteva secunde în bătaia farurilor.

Accelerând brusc, maşina dispăru foarte repede. Lui Griessbühl i se păru că plecase cu lumina de poziţie stinsă, dar nu era sigur. După aceea însă nu se mai văzu şi nu se mai auzi nimic.

Asistentul aştepta de fapt să audă iar glasul lui Groll; dar totul rămase mut în jurul lui; numai jerbele de ploaie cădeau vâjâind fără întrerupere peste vilă şi grădină, iar pietrişul scrâşnea strident.

Asistentul se simţi străbătut de fiori de frig. Dacă se înşelase Groll? Căci nimeni nu-şi făcea apariţia.

6

Lui Griessbühl i se păru că au trecut ore întregi. Simţi că se înfurie pe Groll, care, dintr-o toană a lui, îl lăsa să aştepte zadarnic într-un post părăsit.

Deodată Griessbühl îşi lungi gâtul; din camera vilei se auzea parcă un zgomot uşor. Oare se înşela din pricina ploii, sau era totuşi...

Dădu cu mare grijă la o parte crengile tufişului, în spatele căruia se ascunsese.

Aştepta cuprins de o senzaţie ciudată. În jurul lui nu mai exista nimic, iar nervii vibrau aidoma unor corzi.

O rafală de ploaie plesni mai tare.

Zgomotul se auzi iarăşi, ceva mai clar. Ca şi când s-ar fi deschis o uşă.

Asistentul nu ştia cum să procedeze. Să-l cheme oare pe Groll? Să facă un salt spre vilă? Îşi muşcă buza de jos şi simţi durerea şi gustul fad al sângelui.

În clipa aceea văzu cum se aprinde lustra din cameră şi auzi imediat împuşcături, pornind din uşa care dădea spre grădina din spatele vilei, şi de acolo în câmp deschis. Manechinul se prăbuşi peste birou, iar Groll răsări pe neaşteptate chiar sub fereastră. Griessbühl văzu capul şi umerii comisarului proiectaţi pe dreptunghiul luminat, îl auzi strigând răguşit:

— Stai! Stai că trag!

Uşa pocni.

Groll trase într-adevăr, făcând să sară aşchii din lemnul ei. Apoi dispăru de la fereastră. Griessbühl îi auzi paşii prin grădină, năpustindu-se asupra tufişurilor, îl auzi strigând, porni în goană după el.

Asistentul alerga chiar în spatele comisarului, ascultând uluit ce greu respiră. Groll trase de câteva ori în aer. Străbăteau terenul vecin şi Griessbühl înţelese că necunoscutul, cine o fi fost, se ferise de drumul cu pietriş care scrâşnea şi se apropiase de vilă prin spate; tot pe acolo, pătrunsese în cameră.

Griessbühl se temea să nu le scape! Necunoscutul câştigase destul avans, nu se mai zărea; alergând ca din puşcă, asistentul auzi deodată zgomotul unui motor ambalat atât de tare că parcă mugea. De văzut, nu se vedea nimic.

Aproape în aceeaşi clipă Groll se opri atât de brusc, încât Griessbühl se ciocni de el. Comisarul strigă, fără să-l ia în seamă:

— Înapoi! Înapoi! La Mercedes! Hai, Griessbühl,

hai!

Porniră din nou tot în fugă, în timp ce ploaia se prăvălea peste ei, iar nuielele tufişurilor le plesneau obrajii. Ajunseră în sfârşit la maşină; Griessbühl porni motorul, aprinse farurile, întoarse şi o luă la drum îndărăt, pe şoseaua spre Berneck; lângă el, comisarul gâfâia epuizat.

— Încotro? strigă Griessbühl, cu toate că Groll era alături.

— Prin Berneck! veni răspunsul.

Casele, indicatoarele de circulaţie, oamenii, se năpusteau năvalnic în lumina farurilor şi piereau imediat în neant, ca prin farmec – era cea mai smintită cursă din viaţa lui Griessbühl.

În timp ce roţile scrâşneau, pietrele pocneau lovindu-se de caroserie, iar el strângea volanul la curbe cu amândouă mâinile, îl auzi pe comisar spunând:

— A luat-o la stânga, pe lângă Berneck. Încearcă să ajungă la autostradă. Vine din stânga. Şoseaua lui se întretaie cu a noastră puţin mai încolo. Mai repede, Griessbühl, dă-i bătaie, goneşte ca toţi dracii! Îl mai putem prinde!

Şi Griessbühl goni din răsputeri; localitatea Berneck rămăsese în urmă, maşina urca pe şosea, trecu de vila Marahn, intră în pădure.

Înainte de a ajunge la autostradă, acolo unde se întâlneau cele două şosele, cea care ocolea Berneckul şi a lor, comisarul porunci asistentului să oprească. Griessbühl trase pe dreapta, chiar lângă un tufiş.

Coborâră amândoi cu pistoalele în mână. Abia acum îşi dădură seama că ploaia încetase. În jur era linişte, furtuna vâjâia numai sus, printre coroanele copacilor. Porniră cu paşi repezi spre bifurcaţie şi se

postară acolo, la dreapta şi la stânga şoselei.

7

Omul din automobil, prevăzător, mergea doar cu luminile de poziţie aprinse. Micşorase pe drum viteza, încredinţat că nu-l mai urmăreşte nimeni. Urcând panta, putea vedea până departe pe şoseaua pe care venise; de partea aceasta nu zărise nicio maşină.

Şi-or fi parcat maşina la Berneck! Când trecuse prin faţa vilei, nu văzuse nicio maşină. Dar chiar dacă au ascuns-o undeva, durează până să ajungă la ea, nici vorbă să-l prindă!

Cântări totuşi în gând şi posibilitatea unei întâlniri la răscruce; deşi i se părea îndoielnic; să-l urmărească prin Berneck, însemna o mare pierdere de timp, orăşelul era plin de curbe periculoase.

În afară de asta trebuiau să se ocupe de comisar, îl văzuse doar cu ochii lui cum se prăbuşise peste birou; nu-şi greşise ţinta.

Dar nu simţea nici urmă de satisfacţie! Nu trebuia să tragă! Credea că e singurul indiciu lăsat în urmă, dar nu putea fi dezminţit în niciun caz. Pipăi cu mâna dreaptă, căutându-şi pistolul aruncat pe scaunul de alături. La nevoie, se va servi din nou de el!

Se aplecă peste volan, încercând să zărească cerul, printre crestele brazilor; era acoperit de nori. Asta îi uşurase situaţia. Se temuse că norii aveau să se împrăştie şi era lună plină. În cazul acesta ar fi fost pierdut – nici că se putea ţintă mai bună şi mai vizibilă. Cât despre băiatul ăla, Griessbühl, făcea impresia că nu prea-şi greşeşte ţinta.

Miji ochii. Îndată avea să ajungă în singurul loc pe

care-l considera periculos.

Acolo drumul mergea uşor la vale.

Şovăi; apoi se hotărî să scoată din viteză şi să oprească motorul. Maşina coborî aşadar şoseaua aproape fără zgomot. Păcat că nu ploua iarăşi cu găleata, ca mai înainte.

În clipa aceea pe banda şoselei abia luminate zări o siluetă cu braţele ridicate.

Şi înţelese că au fost mai iuţi decât el.

Porni motorul, băgă în viteză, acceleră, luă un viraj într-o parte, apoi în cealaltă, aprinse brusc farurile şi se azvârli direct cu maşina asupra ţintei omeneşti, încovoiat, cu capul vârât între umeri, ca şi cum ar fi putut accelera astfel mişcarea; ţinea volanul numai cu mâna stângă, iar cu dreapta înhăţase pistolul...

Şi atunci zări mortul!

Groll, cel asupra căruia trăsese, era acolo, cu obrazul îndreptat spre el, cu ochii holbaţi.

Tresări de spaimă, maşina derapă, silueta din drum sări într-o parte; alunecând în interiorul curbei, simţi cum roţile din spate pornesc spre dreapta şi volanul nu-l mai ascultă.

În aceeaşi clipă se auzi împuşcătura aproape concomitent cu explozia cauciucului găurit.

În secunda următoare zări hăţişul; îşi smulse mâinile de pe volan; maşina sări în pădure. Caroseria scrâşni groaznic când trunchiul de copac intră în farul din dreapta. În timp ce Groll şi Griessbühl se apropiau în fugă de maşina avariată, cu roţile din stânga învârtindu-se cam la o palmă deasupra solului, Brumerus îşi recăpătă cunoştinţa. Văzând pistoalele îndreptate asupra lui, ridică buimăcit mâinile.

8

Bifferli n-avu parte de odihnă nici în seara aceea. Trebuia ridicată epava maşinii, luat sub pază arestatul. Se achită cu demnitate de misiunea ce-i revenea.

În vremea asta, Groll şi Griessbühl şedeau epuizaţi la vila lui Marahn. Asistentul fuma cu sete o ţigară; Margit Marahn se retrăsese în umbră, după ce oferise coniac celor doi bărbaţi.

Cu greu îşi stăpânea emoţia, după scurta convorbire telefonică dintre comisar şi Metzendorfer. Groll îl chemase pe avocat la telefon, să-i spună că a doua zi va cere punerea lui Marahn în libertate provizorie, căci, în urma ultimelor rezultate ale cercetărilor, nu mai exista nicio suspiciune de crimă. Cât priveşte tentativa de omor, trebuia explicat în orice caz că era exclusă bănuiala ca acuzatul să se ascundă sau să fugă.

Obosit de moarte, Groll abia îşi mai putea ţine ochii deschişi; îşi simţea cu vârf şi îndesat vârsta.

Spuse:

— Griessbühl, de-abia acum sunt în stare să-mi închipui exact cum s-a petrecut lucrurile: Când s-a dovedit că recomandarea ministrului era neapărat necesară pentru această antrepriză de construcţii la care se puteau câştiga milioane, Brumerus, amestecat în toate combinaţiile lui Altbauer, s-a gândit pe cine putea cointeresa şi i-a venit în minte Hebsacker. Cunoştea legăturile lui cu ministrul. Pentru acest serviciu, Hebsacker trebuia să primească însă o participaţie corespunzătoare; căci şi ministrul voia fără-ndoială să câştige de pe urma antreprizei. Pe cine să înlăture atunci? Sebastian, vulpoi bătrân şi

cu relaţii, nu putea fi dat la o parte. Altbauer, cel care iniţiase de fapt planul, părea cel mai potrivit. Nu era altceva decât un aventurier oarecare, nici nu locuia aici, ci în Franţa. Se trecu deci la întocmirea unui nou proiect de contract, în care numele lui Altbauer nu mai figura.

Era tocmai documentul prezentat lui Altbauer la Frankfurt, dar care la început îi fusese tăinuit. Wildenfall, jurisconsultul firmei Hebsacker, avea misiunea să negocieze cu el asupra acestei probleme.

Furios nevoie mare – şi se înţelege de ce – Altbauer l-a vizitat pe Hebsacker; dar acesta l-a trimis la plimbare, s-a descotorosit de el; Altbauer, care îşi şi văzuse milioanele în buzunarele goale, a fost nevoit, parcă în bătaie de joc, să vândă ziarului condus de Hebsacker nişte fotografii inutilizabile.

Se-nţelege că nu s-a dat bătut. Voia să-l ia pe Brumerus de guler, doar el îi jucase festa asta. Brumerus l-a adus aici, la Berneck, la vila lui. Avea de gând să discute cu el lucrurile între patru ochi, să-l reducă într-un fel la tăcere. În semiobscuritatea camerei, Groll auzi o mişcare nedefinită; era Margit Marahn, fără doar şi poate. Dar îşi continuă expunerea, fără să-i pese de ea: Brumerus se găsea în pragul falimentului. Intrase în tot soiul de afaceri riscante, numai respectiva antrepriză de construcţii îl mai putea salva. Debarcarea lui Altbauer însemna pentru el o necesitate imperioasă. Numai astfel putea să-l cointereseze pe Hebsacker şi să obţină recomandarea ministrului. Întrerupându-şi şirul vorbelor, comisarul se adresă lui Griessbühl: Îmi dai o ţigară?

O aprinse, trase adânc fumul în piept şi spuse mai departe:

— S-au ciocnit acolo două pietre tari. Altbauer era în măsură să ridice aceleaşi pretenţii faţă de Brumerus, şi cu siguranţă că n-a tăcut: De ce să nu te dai tu la o parte? De ce să nu te despăgubească pe *tine?* Căci amândoi ştiau bine că despăgubirea nu reprezintă decât o bagatelă. Asta explică, Griessbühl, pretinsa voce care vorbea la radio într-o emisiune economică; unul dintre ei calcula cu glas tare în faţa celuilalt anumite câştiguri! Groll tăcu; nu-şi reluă expunerea decât când în penumbra camerei nu se mai auzi nicio mişcare. Acum intervine tragedia personală. Marahn a stat la fereastră şi a tras. Dar nu şi-a nimerit ţinta. Acest glonte, primul, nu l-am găsit, s-a pierdut din păcate în afară, prin uşa din spate, care era deschisă. Urmele de maşină din garaj m-au nedumerit; vechimea lor nu se putea însă determina pe pământul argilos, şi cum nu descoperisem decât un glonte, am respins de îndată orice bănuială pripită. Marahn, în panică, a fugit de acolo, încredinţat că l-a împuşcat pe Brumerus. Dar acesta a ieşit din odaie, s-a dus până la poarta grădinii şi a venit înapoi. A înţeles imediat cine-i atentatorul, singurul om din Berneck care avea un motiv s-o facă şi care la un moment dat era destul de hotărât să acţioneze. Până atunci Brumerus nu intenţionase să întreprindă nimic serios împotriva lui Altbauer; depindea de bunăvoinţa sau slăbiciunea acestuia să-i accepte condiţiile, căci n-avea nicio armă în mână împotriva lui. Comisarul respiră adânc. Vedea scena în faţa ochilor. Spuse: A găsit arma la poarta grădinii. Pistolul cu care trăsese Marahn. Şi s-a uitat şi el pe fereastră. L-a văzut pe Altbauer şi şi-a dat seama că dacă-l nimerea scăpa de orice grijă. O inspiraţie de moment poate, în care şi-a dat seama că uciderea lui Altbauer va fi pusă mie la

sută în cârca lui Marahn. A tras şi nu şi-a greşit ţinta. Groll strivi ţigara de mai multe ori în scrumieră: Da, zise el, pesemne că am început să îmbătrânesc, căci n-am întrezărit de la început o asemenea eventualitate, nici măcar când Metzendorfer ne-a demonstrat existenţa indubitabilă a celeilalte persoane acolo. Brumerus nu s-a grăbit. Nu-i putea trece prin minte că Marahn se va denunţa singur. Nu-şi putea imagina o astfel de atitudine! A înlăturat deci toate urmele care puteau duce la identificarea lui Altbauer, pur şi simplu pentru a câştiga timp. A informat apoi poliţia locală, printr-un telefon, s-a urcat în maşină şi a pornit spre Stuttgart, la beţivanul şi ratatul de Bröseltau, convins fiind că, pentru o sticlă de coniac, acesta este oricând gata să jure ca să-i confirme alibiul. De acolo a telefonat plin de indignare, abia când şi-a văzut numele menţionat în ziare. N-avem încotro şi trebuie să recunoaştem: a combinat lucrurile cu mult rafinament. De fapt n-a făcut decât o singură greşeală: în dorinţa lui de a părea cât mai nevinovat şi mai amabil, l-a luat la întoarcere pe Metzendorfer cu el, fiindcă maşina acestuia rămăsese aici în pană. Din cele relatate de Metzendorfer, cu atâta lux de amănunte, la dorinţa dumitale, Griessbühl, şi consemnate punct cu punct, am descoperit primele neconcordanţe care m-au nedumerit.

Se uită la asistent, căznindu-se să-i zâmbească, ca şi când ar fi vrut să-i spună că a rezolvat cazul datorită exclusiv acestuia. Îl văzu pe Griessbühl că se opreşte deodată din fumat şi se apleacă încordat înainte.

— Prin urmare, spuse Groll, când Brumerus s-a întors cu Metzendorfer şi a luat benzină, omul de la

pompă îl mai văzuse doar cu puţin timp înainte – după cum a afirmat. Când a venit vorba de căpăcelele acelea de ventil, Brumerus a încercat să mascheze asta, spunând că-şi mai alimentase o dată maşina la întoarcerea de la Stuttgart. Dar de la pompa de benzină până la vilă şi înapoi sunt mai puţin de patruzeci de kilometri. Brumerus a luat totuşi optsprezece litri de carburant, căci avea obiceiul să-şi facă totdeauna plinul, ba a zgâlţâit chiar spatele maşinii ca s-o încerce! O afirmaţie care nu se potrivea. Ca să merg la sigur, am făcut proba. A mai făcut o greşeală vorbind despre reviziile maşinii şi accentuând că e foarte scrupulos cu astfel de treburi. După revizia la termen, a parcurs peste o mie de kilometri, iar traseul declarat München-Stuttgart-Berneck nu însuma în realitate decât cinci sute de kilometri în cap. Constatările dumitale la garajul Borgward din München, când ai examinat taloanele de revizie, ne-au confirmat tocmai acest lucru, Griessbühl! Groll se întinse iarăşi spre spate. Simţea cum se destinde încetul cu încetul. Ridică o mână. Enigma poate fi imediat dezlegată, presupunând că Brumerus a plecat cu Altbauer de la München la Berneck, la vilă, s-a dus apoi la Stuttgart, după crimă, şi de acolo s-a întors iarăşi înapoi. Kilometrii corespund exact, ca şi precizarea omului de la pompa de benzină, cum că-l văzuse pe Brumerus de curând, adică la plecarea de la Berneck spre Stuttgart, când i-au trebuit tocmai optsprezece litri de benzină! Amănuntele furnizate de acest om m-au ajutat să trag anumite concluzii. Cu toate astea, probe decisive nu aveam. Brumerus s-ar fi putut strecura eventual prin acest hăţiş, revolverul nu fusese găsit, Bröseltau sau nevastă-sa ar fi întărit poate prin jurământ prezenţa

lui Brumerus la Stuttgart. Chiar dacă lucrurile nu s-ar fi petrecut aşa, n-aveam indicii suficiente în această afacere. Ne lipseau pistolul şi al doilea glonte, iar pe calendar, la ziua respectivă, nu fuseseră găsite iniţialele M. M., adică Margit Marahn. În asemenea situaţie, trebuia să chibzuiesc bine înainte de a-i întinde capcana. Pentru răstimpul strict delimitat chiar de dumneata, de la 18 la 19. Aluzia la însemnarea de pe calendar juca rol de momeală, aluzie transmisă urgent lui Brumerus de doamna sau domnul Bröseltau. Pe asta mă şi bazasem în calculele mele. Contam pe nesiguranţa lui Brumerus, pe incertitudinea lui, dacă notase sau nu M. M. în ziua respectivă. Căci lucrurile erau cam încâlcite şi pentru el. Am presupus că va veni să caute calendarul şi să se convingă. Chiar aşa s-a şi întâmplat. Luat prin surprindere, a tras asupra fantomei mele şi asta spre norocul nostru. Tocmai cu pistolul care ne lipsea ca piesă doveditoare, tăindu-şi astfel orice ieşire. Dacă nu l-am fi găsit, putea declara sus şi tare că a acţionat sub imperiul şocului şi a fugit de la vilă. Al doilea glonte nu fusese găsit de noi.

Griessbühl privi întrebător spre comisar.

— De fapt a fost un concurs favorabil de împrejurări pentru Brumerus, zise Groll. Şi dumneata ai stat la fereastră, Griessbühl, şi te-ai uitat în cameră. Cum de nu ţi-a atras atenţia faptul că uşa din spate se găsea exact pe linia de ochire, în direcţia biroului? Uşa era neîndoios deschisă, iar glontele tras de Marahn, după ce şi-a greşit ţinta, s-a pierdut în gol. Groll luă altă ţigară. Spuse: Mascarada cu manechinul n-a servit decât să înlăturăm orice pericol. În afară de asta, să ne mai gândim şi la surpriza făptaşului, când a dat tocmai de bătrânul Groll. Când te gândeşti că

era gata-gata să ne păcălească! În pofida aşteptărilor mele, Brumerus n-a venit pe acelaşi drum ca în seara crimei, ci a ales, mai inteligent, drumul din spatele vilei. Pe acolo s-a furişat. Ei, am avut totuşi un dram de noroc, încheie Groll, stingând ţigara neterminată în scrumieră. Se ridică pe neaşteptate în picioare şi se întoarse spre partea întunecată a camerei: Ca şi dumneavoastră, stimată doamnă, cutez să spun: un noroc nemeritat. Bună seara.

Porni spre uşă fără să aştepte răspuns şi părăsi încăperea; Griessbühl se văzu obligat să-l urmeze.

Margit Marahn nu-i conduse.

9

— Cam asta-i, zise Groll obosit, după ce se instalase lângă Griessbühl în Mercedes şi porniseră din faţa casei spre poarta grădinii.

Acolo Griessbühl se pregătea să vireze spre autostradă, dar Groll îl rugă:

— Nu, să mai dăm o raită pe la vilă. Aş vrea să mai privesc o dată câmpul de bătaie. Spre aducere-aminte, ca să zic aşa.

Traversară Berneckul, adormit şi tăcut la ora aceea Numai la comisariat, şi anume în biroul lui Bifferli, ardea lumina; observând asta, Griessbühl zâmbi.

În curând opri maşina în faţa vilei. Coborâră. Pietrişul scrâşni la fel de strident.

Groll deschise uşa. Păşiră în cameră. De data aceasta fu aprinsă plafoniera.

Asistentul simţi fiori de gheaţă pe şira spinării văzând privelişte a din încăpere.

Manechinul zăcea prăbuşit şi mai mult, cu capul pe

masă. Pălăria îi alunecase peste faţă, umerii erau căzuţi. Dădea într-adevăr impresia că la birou se afla comisarul împuşcat.

Poate şi Groll avea acelaşi simţământ: căci rămase nemişcat o vreme, oftă apoi uşor, se îndreptă spre manechin, îi luă pălăria şi i-o întinse lui Griessbühl.

Împuşcătura nimerise perfect: în fetrul pălăriei se vedeau două găuri rotunde, cu marginea arsă.

— Nu mai face doi bani, zise comisarul, s-a învechit, e numai bună de aruncat la gunoi. Aruncă pălăria cu un gest şovăielnic într-un colţ al camerei; dar Griessbühl zări parcă o undă de tristeţe în ochii lui.

— Ei, Griessbühl, continuă el, numai Dumnezeu ştie ce poate ieşi din treaba asta. Asemenea scandal o să-l înfurie pe ministru şi tare mi-e teamă că o să dea de-a azvârlita, fără nicio remuşcare, cu un comisar bătrân ca mine! Hai, s-o pornim spre casă!

SFÂRŞIT